"AGRESSIE"
DOSSIER,
WARRANDER
-HANDVEST
VAN NEURENBERG
+
ANDERE INT.
RECHTSREGELS
STUDENT
AANDACHTS-
PUNTEN,
ALGEMEEN HET
CONCRETE
VOORBEELD VAN
AGRESSIE
MEYERS

IBM

2.

United Nations

PCNICC/1999/INF/2

Preparatory Commission for the International Criminal Court

Distr.: General
2 August 1999
English
Original: Arabic/English/French

New York
16–26 February 1999
26 July–13 August 1999
29 November–17 December 1999

Compilation of proposals on the crime of Aggression submitted at the Preparatory Committee on the Establishment of an International Criminal Court (1996–1998), the United Nations Diplomatic Conference of Plenipotentiaries on the Establishment of an International Criminal Court (1998) and the Preparatory Commission for the International Criminal Court (1999)

Contents

	Proposal	Document No.	Page
	Preparatory Committee on the Establishment of an International Criminal Court (1996–1998)		
1.	Proposal submitted by Egypt and Italy on the definition of aggression	A/AC.249/1997/WG.1/DP.6	3
2.	Proposal submitted by Germany	A/AC.249/1997/WG.1/DP.20	5
3.	Revised proposal submitted by a group of interested States including Germany	A/AC.249/1998/DP.12	10
	United Nations Diplomatic Conference of Plenipotentiaries on the Establishment of an International Criminal Court (1998)		
4.	Proposal submitted by Algeria, Bahrain, the Islamic Republic of Iran, Iraq, Kuwait, Lebanon, the Libyan Arab Jamahiriya, Oman, Qatar, Saudi Arabia, the Sudan, the Syrian Arab Republic, the United Arab Emirates and Yemen	A/CONF.183/C.1/L.37 and Corr.1	12
5.	Proposal submitted by Armenia	A/CONF.183/C.1/L.38	14
6.	Proposal submitted by Cameroon	A/CONF.183/C.1/L.39	15
7.	Proposals submitted by Algeria, Bahrain, the Islamic Republic of Iran, Iraq, Kuwait, Lebanon, the Libyan Arab Jamahiriya, Oman, Qatar, Saudi Arabia, the Syrian Arab Republic, the Sudan, the United Arab Emirates and Yemen	A/CONF.183/C.1/L.56 and Corr.1	18

99-22492 (E) 030899

Proposal	Document No.	Page
*Preparatory Commission for the International Criminal Court (1999)**		
8. Proposal submitted by Bahrain, Iraq, Lebanon, the Libyan Arab Jamahiriya, Oman, the Sudan, the Syrian Arab Republic and Yemen	PCNICC/1999/DP.11	21
9. Proposal submitted by the Russian Federation	PCNICC/1999/DP.12	23
10. Proposal submitted by Germany	PCNICC/1999/DP.13	24

* Includes proposals received as of 30 July 1999.

A/AC.249/1997/WG.1/DP.6
21 February 1997

ORIGINAL: ENGLISH

PREPARATORY COMMITTEE ON THE
ESTABLISHMENT OF AN
INTERNATIONAL CRIMINAL COURT
11-21 February 1997
Working Group on Definition of Crimes

1. PROPOSAL SUBMITTED BY EGYPT AND ITALY ON THE DEFINITION OF AGGRESSION

1. For the purposes of this Statute, the crime of aggression is committed by a person who is in a position to exercise control or capable of directing political/military actions in his State against another State, in contravention to the Charter of the United Nations, by resorting to armed force, to threaten or violate that State's sovereignty, territorial integrity or political independence.

2. Provided that the acts concerned or their consequences are of sufficient gravity,[1] acts constituting aggression [include] [are] the following:

(a) The invasion or attack by the armed forces of a State of a territory of another State, or any military occupation, however temporary, resulting from such invasion or attack, or any annexation by the use of force of the territory of another State or part thereof;

(b) Bombardment by the armed forces of a State against the territory of another State, or the use of any weapons by a State against the territory of another State;

(c) The blockade of the ports or coasts of a State by the armed forces of another State;

(d) An attack by the armed forces of a State on the land, sea or air forces, or marine and air fleets of another State;

---

[1] The possibility of specifying the criteria for assessing the sufficient gravity of the acts concerned or their consequences could be considered.

(e) The use of armed forces of one State which are within the territory of another State with the agreement of the receiving State in contravention of the conditions provided for in the agreement, or any extension of their presence in such territory beyond the termination of the agreement;

(f) The action of a State in allowing its territory, which it has placed at the disposal of another State, to be used by that other State for perpetrating an act of aggression against a third State;

(g) The sending by or on behalf of a State of armed bands, groups, irregulars or mercenaries, which carry out acts of armed force against another State of such gravity as to amount to the acts listed above, or its substantial involvement therein.[2]

---

[2] In the context of the proposed inclusion and definition of the crime of aggression, a new paragraph 3 should be added after existing paragraph 2 of the ILC draft, which would read as follows: "The determination by the Security Council under paragraph 2 above shall not be interpreted as in any way affecting the independence of the Court in deciding on the commission of the crime of aggression by a given person." The existing paragraph 3 of article 23 of the ILC draft would be deleted.

A/AC.249/1997/WG.1/DP.20
11 December 1997

ORIGINAL: ENGLISH

PREPARATORY COMMITTEE ON THE ESTABLISHMENT
OF AN INTERNATIONAL CRIMINAL COURT
1-12 December 1997
Working Group on Definitions
and Elements of Crime

2. Proposal by Germany

Article 20

The Crime of Aggression

An Informal Discussion Paper

1. What is the purpose of this paper?

In accordance with its heading, this paper is an attempt to provide some "food for thought" for the continued opinion-building process among members of the United Nations. This process is, in the German view, indispensable for a more consolidated and more consensual definition of the crime of aggression in article 20 of the draft Statute of the International Criminal Court.

Being fully aware of the complexity and the many difficult aspects involved in a definition of the crime of aggression for the purpose of the Statute, the German delegation would be grateful if delegations of Member States could reflect upon the ideas and elements contained in this informal paper and take them into consideration when, at a later stage, we come back to a further debate on the draft consolidated text on the crime of aggression of February 1997 (as contained in UN Doc A/AC. 249/1997/L.5, pages 14/15).

2. What is the German approach and position with regard to a definition of the crime of aggression?

Germany continues to support the inclusion of the crime of aggression in the Statute.

Not to include this crime would, in our view, be a regression behind the **Nuremberg Charter** of 1945, the **ILC's Nuremberg Principles** of 1950, the **ILC's Draft Statute** (Art. 20) of 1994 and the **ILC's Draft Code of Crimes** against the Peace and Security of Mankind of 1996. It would also amount to a refusal to draw an appropriate conclusion from recent history. The German side believes that we need the inclusion of this crime for reasons of deterrence and prevention, and in order to **reaffirm** in the most unequivocal manner that **the waging of an aggressive war is a crime under international law.**

We continue to favour a **viable self-sustained definition, as short as possible, containing** - in accordance with the principle of "nullum crimen sine lege" - **all the necessary elements and precise criteria of a full international criminal norm which establishes individual criminal responsibility** for this extremely serious crime of concern to the international community as a whole.

In accordance with historic precedents the definition in question should focus on and try to **cover only the obvious and indisputable cases of this crime** (such as the aggressions committed by Hitler and the one committed against Kuwait in August 1990*). This limitation seems indispensable, in particular for the following reasons:

- **It is of utmost importance that the definition does not lend itself to possible frivolous accusations of a political nature against the leadership of a Member State.**
- **It must be avoided that the definition somehow negatively affects the legitimate use of armed force in conformity with the Charter of the United Nations whose necessity - maybe unfortunately - cannot be ruled out in the future.**

At the same time, the inclusion of the crime of aggression should leave unimpaired the primary responsibility of the Security Council for the maintenance of international peace and security in accordance with Articles 24 and 39 of the Charter. Therefore, the inclusion of Article 23 para. 2 of the ILC draft statute ("A complaint of or directly related to an act of aggression may not be brought under this Statute unless the Security Council has first determined that a State has committed the act of aggression which is the subject of the complaint") remains an integral part of the German position. In our view, this provision could also be described as a merely declaratory clarification of the existing legal situation under the Charter.

On the other hand, we firmly believe that the inclusion of the formulation proposed in February "as determined by the Security Council" (see UN Doc./A/AC.249/1997/L.5, p. 14) in the definition of the crime of aggression itself is inappropriate and not acceptable. It would ruin the concept of a self-sustained, autonomous definition of the crime of aggression.

We share the view expressed by many delegations that the **armed attack on the territorial integrity of another State without any justification represents indeed the very essence of the crime of aggression.** While criminal norms concerning genocide, war crimes and crimes against humanity aim at protecting human life or physical integrity, a provision on the crime of aggression protects basically the territorial integrity of states from flagrant and wilfull violations through means of war even if genocide, war crimes or crimes against humanity should not occur. In (the probably more frequent) cases where aggression entails war crimes and crimes against humanity, the importance of such a provision lies in the individual criminal responsibility it establishes for the political and/or strategic military leadership of a state: **While war crimes or crimes against humanity committed in the field will often be difficult to be imputed to leaders in the centres of command, a provision on aggression aims exclusively and directly at those responsible for the war as such. In such a situation, it may prove to be the only basis for holding them responsible. Aggression is, in our view, by definition a "leadership crime".**

* It should be noted that the Security Council, while reacting very strongly to the invasion and annexation of Kuwait upon the orders of Saddam Hussein, in its relevant resolutions did not use the specific term "act of agression" as contained in Article 39 of the UN Charter.

Within the general framework of these parameters, the German delegation remains open and flexible with regard to any further suggestions concerning the definition of the crime of aggression. In the end, what will be decisive, is to achieve a consensus as broad as possible on a definition that will be included in the Statute.

3. **Why do we need further discussions and consolidation efforts with regard to the enclosed "draft consolidated text" on the crime of aggression?**

In the German view, the progress achieved at the February 1997 session of the PrepCom in the direction of a more consensual and consolidated definition on the crime of aggression was significant and encouraging.

Nevertheless, the draft consolidated text still contains numerous brackets and many unresolved issues. In general, the current situation might be described as follows:

- There continue to be some States which seemingly have reservations and concerns with regard to the inclusion of aggression in the Statute;
- Within the group of those States supporting the inclusion of aggression in the Statute there continue to be some differences of view concerning specific elements of the definition in question.

The German side believes that in this particular situation it will be significant and helpful if those supporting the inclusion of aggression in the Statute continue and intensify their efforts to narrow down existing differences of view with regard to specific elements of the draft definition of aggression. Such progress in the direction of a more consolidated and more consensual text will also lead to greater clarity with regard to the essential elements of such a definition. Consequently, this may also alleviate some concerns on the side of those Member States which for the time being still have reservations with regard to the question of inclusion of the crime of aggression.

In this sense, we would like to bring about, if possible, a situation

- in which, ideally, the definitional problem as such is solved or is as close as possible to a viable solution;
- in which the sole remaining issue to be solved would be the question of the inclusion of Article 23 para 2 of the ILC Draft Statute concerning the responsibility of the Security Council (see section 2 above).

4. Should the definition of the crime of aggression include a full enumeration of the acts constituting aggression as contained in General Assembly resolution 3314 (XXIX) of 14 December 1974?

In our view this is a crucial question. It should not be left open and pending for too long as the decision on this question - as it seems - may influence the extent of general acceptance of the inclusion of the crime of aggression in the draft Statute.

In 1974, the German side joined and welcomed the consensus with regard to General Assembly resolution 3314. We continue to attribute great importance to this resolution.

On the other side, we have not failed to note some of the critical arguments against the use of the enumeration contained in res. 3314 for the purpose of defining aggression in a norm establishing individual criminal responsibility. We believe that these arguments need serious consideration, in particular with regard to the following questions:

- What about the argument that resolution 3314 was adopted in a different context, of a political nature, for a different purpose, as a political compromise achieved after long and painful debates?

- At the adoption of resolution 3314, was the possibility taken into consideration that this text, in particular the wide-ranging enumeration contained in article 3 of the annex of resolution 3314, might later be used for a criminal norm establishing individual criminal responsibility for the crime of aggression?

- Should a norm establishing individual criminal responsibility fulfill stricter standards of legal precision, clarity and certainty than a political resolution of the General Assembly?

A thorough debate of these questions would seem appropriate.

5. How might a consolidated definition of the crime of aggression - as outlined in this paper - eventually look?

For illustrative purposes, we would like to present tentatively a further amended version of the draft definition of the crime of aggression indicating - in accordance with our current thinking - the possible content of such a definition (follows text):

"Crime of aggression

1) For the purpose of the present Statute, the crime of aggression means either of the following acts committed by an individual who is in a position of exercising control or capable of directing political or military action of a State:

(a) initiating or
(b) carrying out

an armed attack directed by a State against the territorial integrity or political independence of another State when this armed attack was undertaken in manifest contravention of the Charter of the United Nations and resulted in the effective occupation by the armed forces of the attacking State or in the annexation by the use of force of the territory of another state or part thereof.

2) Where an act under paragraph (1) has been committed, the

a) planning
b) preparing or
c) ordering

thereof by an individual who is in a position of exercising control or capable of directing political or military action of a State shall also constitute a crime of aggression."

Explanatory remarks:

- It should be noted that the formulation beginning with the words "and resulted..." is drawn from resolution 3314, annex, article 3 a). The incorporation of this additional element would be in line with the view expressed by many delegations that the deliberate armed attack on the territorial integrity of another State in contravention of the United Nations Charter represents indeed the essence of the crime of aggression. The qualifying requirement that the armed attack in question must have resulted in an effective occupation or an annexation seems to be therefore quite appropriate and is also in line with historic precedents of the crime of aggression. It is a compromise that singles out the most important example without specifically incorporating each illustration listed in the definition of 1974.

- The new structure of the provision, now consisting of two paragraphs, emphasizes that the acts of planning, preparing or ordering are punishable only when the armed attack in question has occurred.

A/AC.249/1998/DP.12
1 April 1998

ORIGINAL: ENGLISH

PREPARATORY COMMITTEE ON THE
ESTABLISHMENT OF AN
INTERNATIONAL CRIMINAL COURT
16 March-3 April 1998

3. Revised proposal submitted by a group of interested States including Germany

Article 5[20]

Crime of aggression

Note: This draft is without prejudice to the discussion of the issue of the relationship of the Security Council with the International Criminal Court with respect to aggression as dealt with in article 10[23].

"1. For the purpose of the present Statute, the crime of aggression means either of the following acts committed by an individual who is in a position of exercising control or capable of directing political or military action of a State:

(a) initiating or

(b) carrying out

an armed attack directed by a State against the territorial integrity or political independence of another State when this armed attack was undertaken in [manifest] contravention of the Charter of the United Nations [as determined by the Security Council] with the object or result of establishing a [military] occupation of, or annexing, the territory of such other State or part thereof by armed forces of the attacking State.

2. Where an attack under paragraph 1 has been committed, the

(a) planning

(b) preparing or

(c) ordering

thereof by an individual who is in a position of exercising control or capable of directing political or military action of a State shall also constitute a crime of aggression."

UNITED NATIONS

United Nations Diplomatic Conference of Plenipotentiaries on the Establishment of an International Criminal Court

Rome, Italy
15 June-17 July 1998

Distr.
LIMITED

A/CONF.183/C.1/L.37
1 July 1998

Original: ENGLISH

COMMITTEE OF THE WHOLE

4. PROPOSAL SUBMITTED BY ALGERIA, BAHRAIN, THE ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN, IRAQ, KUWAIT, LEBANON, THE LIBYAN ARAB JAMAHIRIYA, OMAN, QATAR, SAUDI ARABIA, THE SUDAN, THE SYRIAN ARAB REPUBLIC, TUNISIA, THE UNITED ARAB EMIRATES AND YEMEN

Article 5

Crimes within the jurisdiction of the Court

Crime of aggression

Option 2, paragraph 1

Rephrase the paragraph to read as follows:

"1. For the purposes of this Statute, the crime of aggression is committed by a person who is in a position of exercising control or is capable of directing political/military actions in his State, against another State, or to deprive other peoples of their rights to self-determination, freedom and independence, in contravention of the Charter of the United Nations, by resorting to armed force to threaten to violate the sovereignty, territorial integrity or political independence of that State or the inalienable rights of those peoples."

The remainder of the option should remain as it is.

UNITED
NATIONS

United Nations Diplomatic
Conference of Plenipotentiaries
on the Establishment of an
International Criminal Court

Rome, Italy
15 June-17 July 1998

Distr.
LIMITED

A/CONF.183/C.1/L.37/Corr.1
10 July 1998

Original: ENGLISH

COMMITTEE OF THE WHOLE

PROPOSAL SUBMITTED BY ALGERIA, BAHRAIN, THE ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN, IRAQ, KUWAIT, LEBANON, THE LIBYAN ARAB JAMAHIRIYA, OMAN, QATAR, SAUDI ARABIA, THE SUDAN, THE SYRIAN ARAB REPUBLIC, THE UNITED ARAB EMIRATES AND YEMEN

The title of the document A/CONF.183/C.1/L.37, dated 1 July 1998, should read as above.

UNITED NATIONS

United Nations Diplomatic Conference of Plenipotentiaries on the Establishment of an International Criminal Court

Rome, Italy
15 June-17 July 1998

Distr.
LIMITED

A/CONF.183/C.1/L.38
1 July 1998

Original: ENGLISH

COMMITTEE OF THE WHOLE

5. PROPOSAL SUBMITTED BY ARMENIA

Article 5

Crimes under the jurisdiction of the Court

Crime of aggression

Note. The following amendments are proposed for consideration in order to contribute to the clarity of the definition of the crime of aggression in article 5 of the draft Statute.

Option 2

Paragraph 1

- Delete the square brackets.
- Insert the following wording, leaving the text as it is but adding the following sentence after the words "political independence of that State":

"except when this is required by the principle of equal rights and self-determination of peoples 1/ and the rights of individual or collective self-defence." 2/

Paragraph 2, subparagraph (c)

- Delete the words "of the ports or coasts".

1/ Article 1, paragraph 2, of the Charter of the United Nations.

2/ Ibid., Article 51.

UNITED
NATIONS

United Nations Diplomatic Conference
of Plenipotentiaries on the Establishment
of an International Criminal Court

Distr.
LIMITED

A/CONF.183/C.1/L.39
2 July 1998

Rome, Italy
15 June-17 July 1998

ENGLISH
Original: FRENCH

COMMITTEE OF THE WHOLE

6. PROPOSAL SUBMITTED BY CAMEROON

Article 5

Crimes within the jurisdiction of the Court

Proposals aimed at specifying the manner in which the crime of aggression (article 5) might fall within the jurisdiction of the Court, with the consequent reformulation of the relationship between the Court and the Security Council (article 10).

Crime of aggression

Option A

1. For the purpose of the present Statute, the crime of aggression is one of the following acts committed by an individual who is in a position of exercising control or capable of directing or guiding the political or military action of a State:

(a) initiating,

(b) planning,

(c) preparing,

(d) ordering, or

(e) launching

the use of armed force by that State against the sovereignty, territorial integrity or political independence of another State when this use of force is in manifest contravention of the Charter of the United Nations.

2. The Court shall prosecute and punish the crime of aggression as defined in paragraph 1 of this article without prejudice to the powers exercised by the Security Council in regard to aggression under Chapter VII of the Charter of the United Nations.

Option B

1. For the purpose of the present Statute, and subject to the role performed by the Security Council in regard to aggression in accordance with article 10 of the present Statute, the crime of aggression is one of the following acts committed by an individual who is in a position of exercising control or capable of directing or guiding the political or military action of a State:

(a) initiating,

(b) planning,

(c) preparing,

(d) ordering, or

(e) launching

the use of armed force by that State against the sovereignty, territorial integrity or political independence of another State when that use of armed force is in manifest contravention of the Charter of the United Nations.

N.B. Since of necessity this definition of the crime of aggression involves the relationship between the Court and the Security Council, a new formulation for article 10 appears to be necessary:

Article 10

Relationship between the Security Council and the Court

1. The Security Council shall determine the existence of aggression in accordance with the pertinent provisions of the Charter of the United Nations before any proceedings take place in the Court in regard to a crime of aggression.

2. The Security Council may determine the existence of aggression in accordance with paragraph 1 of this article:

(a) On its own initiative;

(b) At the request of a State which considers itself the victim of aggression;

(c) At the request of the Court when a complaint relating to a crime of aggression has been submitted to it;

(d) At the request of any other organ of the United Nations which, under the Charter, is able to draw the attention of the Security Council to a situation likely to endanger the maintenance of international peace and security.

3. The Court, when a complaint relating to a crime of aggression has been submitted to it, shall suspend its deliberation and refer the matter to the Security Council for a declaration, in accordance with the pertinent provisions of the Charter, that the aggression does or does not exist. A letter from the President of the Security Council shall convey the Security Council's finding to the Prosecutor of the Court, accompanied by all supporting material available to the Council in regard to the aggression whose existence it has determined. (N.B. This sentence is a repetition of article 10, paragraph 2.)

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article, the Court may commence an investigation for the purpose of establishing whether a crime of aggression within the meaning of the present Statute exists, if the Security Council, having had the matter referred to it by the Court under paragraph 3 of the present article, does not reply within a reasonable time.

5. The Security Council, on the basis of a formal decision under Chapter VI of the Charter of the United Nations, may lodge a complaint with the Prosecutor specifying that crimes referred to in article 5 appear to have been committed. (N.B. This reproduces article 10, paragraph 3.)

6. The Court may request the assistance of the Security Council in conducting investigations into cases submitted to it, in arresting persons who are being prosecuted or have escaped from custody, or in enforcing its decisions.

UNITED NATIONS

United Nations Diplomatic Conference of Plenipotentiaries on the Establishment of an International Criminal Court

Rome, Italy
15 June-17 July 1998

Distr.
LIMITED

A/CONF.183/C.1/L.56*
8 July 1998

ENGLISH
Original: ARABIC

COMMITTEE OF THE WHOLE

7. PROPOSAL SUBMITTED BY ALGERIA, BAHRAIN, IRAQ, KUWAIT, LEBANON, LIBYAN ARAB JAMAHIRIYA, OMAN, QATAR, SAUDI ARABIA, SUDAN, SYRIAN ARAB REPUBLIC, TUNISIA, UNITED ARAB EMIRATES AND YEMEN

Article 5

Crimes within the jurisdiction of the Court

Crime of aggression

Option 2

Amend paragraph 1 as follows:

"1. For the purpose of this Statute, the crime of aggression is committed by a person who is in a position of exercising control or capable of directing political/military actions in his State against another State, or to deprive other peoples of their rights to self-determination, freedom and independence, in contravention of the Charter of the United Nations, by resorting to armed force to threaten or violate the sovereignty, territorial integrity or political independence of that State or the inalienable rights of those peoples.

* Reissued for technical reasons.

2. Acts constituting aggression include the following:

(a) The invasion or attack by the armed forces of a State of the territory of another State, or any military occupation, however temporary, resulting from such an invasion or attack, or any annexation by the use of force of the territory of another State or part thereof;

(b) Bombardment by the armed forces of a State of the territory of another State or the use of any weapons by a State against the territory of another State;

(c) The blockade of the ports or coasts of a State by the armed forces of another State;

(d) An attack by the armed forces of a State on the land, sea or air forces or marine and air fleets of another State;

(e) The use of armed forces of one State which are within the territory of another State with the agreement of the receiving State in contravention of the conditions provided for in the agreement, or any extension of their presence in such territory beyond the termination of the agreement;

(f) The action of a State in allowing its territory, which it has placed at the disposal of another State, to be used by that other State for perpetrating an act of aggression against a third State;

(g) The sending by or on behalf of a State of armed bands, groups, irregulars or mercenaries which carry out acts of armed force against another State of such gravity as to amount to the acts listed above, or its substantial involvement therein."

PCNICC/1999/DP.11

26 February 1999
English
Original: Arabic and English

Preparatory Commission for the International Criminal Court
New York
16–26 February 1999
26 July–13 August 1999
November–17 December 1999

Proposal submitted by Bahrain, Iraq, Lebanon, the Libyan Arab Jamahiriya, Oman, the Sudan, the Syrian Arab Republic and Yemen

Crime of aggression

1. For the purposes of this Statute, the crime of aggression is committed by a person who is in a position of exercising control or capable of directing political/military actions in his State, against another State, or depriving other peoples of their rights to self-determination, freedom and independence, in contravention of the Charter of the United Nations, by resorting to armed force to threaten or to violate the sovereignty, territorial integrity or political independence of that State or the inalienable rights of those people.

2. Acts constituting aggression include the following, whether preceded by a declaration of war or not:

(a) The invasion or attack by the armed forces of a State of the territory of another State, or any military occupation, however temporary, resulting from such invasion or attack, or any annexation by the use of force of the territory of another State or part thereof;

(b) Bombardment by the armed forces of a State against the territory of another State, or the use of any weapons by a State against the territory of another State;

(c) The blockade of the ports or coasts of a State by the armed forces of another State;

(d) An attack by the armed forces of a State on the land, sea or air forces, or marine and air fleets of another State;

(e) The use of armed forces of one State which are within the territory of another State with the agreement of the receiving State in contravention of the conditions provided for in the agreement, or any extension of their presence in such territory beyond their termination of the agreement;

99-05193 (E)

(f) The action of a State in allowing its territory, which it has placed at the disposal of another State, to be used by that other State for perpetrating an act of aggression against a third State;

(g) The sending by or on behalf of a State of armed bands, groups, irregulars or mercenaries which carry out acts of armed force against another State of such gravity as to amount to the acts listed above or its substantial involvement therein.

PCNICC/1999/DP.12

29 July 1999

Original: English

Preparatory Commission for the International Criminal Court
New York
16–26 February 1999
26 July–13 August 1999
29 November–17 December 1999

Proposal submitted by the Russian Federation

Definition of the crime of aggression

For the purposes of the present Statute and subject to a prior determination by the United Nations Security Council of an act of aggression by the State concerned, the crime of aggression means any of the following acts: planning, preparing, initiating, carrying out a war of aggression.

99-22183 (E)

PCNICC/1999/DP.13

30 July 1999

Original: English

Preparatory Commission for the International Criminal Court
New York
16–26 February 1999
26 July–13 August 1999
29 November–17 December 1999

Proposal submitted by Germany

Definition of the crime of aggression

1. For the purpose of the present Statue and subject to a determination by the Security Council referred to in article 10, paragraph 2, regarding the act of a State, the crime of aggression means either of the following acts committed by an individual who is in a position of exercising control or capable of directing the political or military action of a State:

(a) initiating, or

(b) carrying out

an armed attack directed by a State against the territorial integrity or political independence of another State when this armed attack was undertaken in manifest contravention of the Charter of the United Nations with the object or result of establishing a military occupation of, or annexing, the territory of such other State or part thereof by armed forces of the attacking State.

2. Where an attack under paragraph 1 has been committed, the

(a) planning,

(b) preparing, or

(c) ordering

thereof by an individual who is in a position of exercising control or capable of directing the political or military action of a State shall also constitute a crime of aggression.

99-22337 (E)

International Criminal Court

ICC-ASP/1/L.4

Assembly of States Parties

Distr.: Limited
6 February 2003
English
Original: English and Spanish

First session (first and second resumptions)
New York
3-7 February 2003
21-23 April 2003

Definition of the crime of aggression and conditions for the exercise of jurisdiction

Proposal submitted by Cuba

1. For the purpose of the present Statute, "aggression" means an act committed by a person who, being in the position of effectively controlling or directing the political, economic or military actions of a State, orders, permits or participates actively in the planning, preparation, initiation or execution of an act that directly or indirectly affects the sovereignty, the territorial integrity or the political or economic independence of another State, in a manner inconsistent with the Charter of the United Nations.

2. The Court shall exercise its jurisdiction with respect to a crime of aggression in accordance with the provisions of this Statute, including the provisions of articles 12, 13, 17 and 18. The lack of a determination by the Security Council as to the existence of an act of aggression committed by the State concerned shall not impede the exercise of the Court's jurisdiction with respect to a case referred to it.

03-24005 (E) 060203 060203
0324005

United Nations PCNICC/2001/L.1/Rev.1

Preparatory Commission for the International Criminal Court

Distr.: Limited
9 March 2001
English
Original: Arabic/English

New York
26 February-9 March 2001
24 September-5 October 2001

Proceedings of the Preparatory Commission at its seventh session (26 February-9 March 2001)

Contents

		Page
	Summary	2
Annexes		
I.	List of documents	5
II.	A draft relationship agreement between the Court and the United Nations (see PCNICC/2001/L.1/Rev.1/Add.1)	16
III.	Draft financial regulations and rules (see PCNICC/2001/L.1/Rev.1/Add.2)	16
IV.	Draft agreement on the privileges and immunities of the Court (see PCNICC/2001/L.1/Rev.1/Add.3)	16
V.	Crime of aggression	17

01-28748 (E) 220301

3. *Declares further that*:

The principles of the Charter which are embodied in this Declaration constitute basic principles of international law, and consequently appeals to all States to be guided by these principles in their international conduct and to develop their mutual relations on the basis of the strict observance of these principles.

IV.5. DEFINITION OF AGGRESSION

Resolutie aangenomen door de Algemene Vergadering op 14 december 1974 (3314 (XXIX))

The General Assembly,

Having considered the report of the Special Committee on the Question of Defining Aggression, established pursuant to its resolution 2330 (XXII) of 18 December 1967, covering the work of its seventh session held from 11 March to 12 April 1974, including the draft Definition of Aggression adopted by the Special Committee by consensus and recommended for adoption by the General Assembly,

Deeply convinced that the adoption of the Definition of Aggression would contribute to the strengthening of international peace and security,

1. *Approves* the Definition of Aggression, the text of which is annexed to the present resolution;

2. *Expresses its appreciation* to the Special Committee on the Question of Defining Aggression for its work which resulted in the elaboration of the Definition of Agression;

3. *Calls upon* all States to refrain from all acts of aggression and other uses of force contrary to the Charter of the United Nations and the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations;

4. *Calls the attention* of the Security Council to the Definition of Aggression, as set out below, and recommends that it should, as appropriate, take account of that Definition as guidance in determining, in accordance with the Charter, the existence of an act of aggression.

ANNEX

Definition of Aggression

The General Assembly,

Basing itself on the fact that one of the fundamental purposes of the United Nations is to maintain international peace and security and to take effective collective measures for the prevention and removal of threats to the peace, and for the suppression of acts of aggression or other breaches of the peace,

Recalling that the Security Council, in accordance with Article 39 of the Charter of the United Nations, shall determine the existence of any threat to the peace, breach of the peace or act of aggression and shall make recommendations, or decide what measures shall be taken in accordance with Articles 41 and 42, to maintain or restore international peace and security,

Recalling also the duty of States under the Charter to settle their international disputes by peaceful means in order not to endanger international peace, security and justice,

Bearing in mind that nothing in this Definition shall be interpreted as in any way affecting the scope of the provisions of the Charter with respect to the functions and powers of the organs of the United Nations,

Considering also that, since aggression is the most serious and dangerous form of the illegal use of force, being fraught, in the conditions created by the existence of all types of weapons of mass destruction, with the possible threat of a world conflict and all its catastrophic consequences, aggression should be defined at the present stage,

Reaffirming the duty of States not to use armed force to deprive peoples of their right to self-determination, freedom and independence, or to disrupt territorial integrity,

Reaffirming also that the territory of a State shall not be violated by being the object, even temporarily, of military occupation or of other measures of force taken by another State in contravention of the Charter, and that it shall not be the object of acquisition by another State resulting from such measures or the threat thereof,

Reaffirming also the provisions of the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations,

Convinced that the adoption of a definition of aggression ought to have the effect of deterring a potential aggressor, would simplify the determination of acts of aggression and the implementation of measures to suppress them and would also facilitate the protection of the rights and lawful interests of, and the rendering of assistance to, the victim,

Believing that, although the question whether an act of aggression has been committed must be considered in the light of all the circumstances of each particular case, it is nevertheless desirable to formulate basic principles as guidance for such determination,

Adopts the following Definition of Aggression:

Art. 1. Aggression is the use of armed force by a State against the sovereignty, territorial integrity or political independence of another State, or in any other manner inconsistent with the Charter of the United Nations, as set out in this Definition.

Explanatory note: In this Definition the term "State":

a. Is used without prejudice to questions of recognition or to whether a State is a Member of the United Nations;

b. Includes the concept of a "group of States" where appropriate.

Art. 2. The first use of armed force by a State in contravention of the Charter shall constitute *prima facie* evidence of an act of aggression although the Security Council may, in conformity with the Charter, conclude that a determination that an act of aggression has been committed would not be justified in the light of other relevant circumstances, including the fact that the acts concerned or their consequences are not of sufficient gravity.

Art. 3. Any of the following acts, regardless of a declaration of war, shall, subject to and in accordance with the provisions of Article 2, qualify as an act of aggression:

a. The invasion or attack by the armed forces of a State of the territory of another State, or any military occupation, however temporary, resulting from such invasion or attack, or any annexation by the use of force of the territory of another State or part thereof;

b. Bombardment by the armed forces of a State against the territory of another State or the use of any weapons by a State against the territory of another State;

c. The blockade of the ports or coasts of a State by the armed forces of another State;

e. The use of armed forces of one State which are within the territory of another State with the agreement of the receiving State, in contravention of the conditions provided for in the agreement or any extension of their presence in such territory beyond the termination of the agreement;

f. The action of a State in allowing its territory, which it has placed at the disposal of another State, to be used by that other State for perpetrating an act of aggression against a third State;

g. The sending by or on behalf of a State of armed bands, groups, irregulars or mercenaries, which carry out acts of armed force against another State of such gravity as to amount to the acts listed above, or its substantial involvement therein.

Art. 4. The acts enumerated above are not exhaustive and the Security Council may determine that other acts constitute aggression under the provisions of the Charter.

Art. 5. 1. No consideration of whatever nature, whether political, economic, military or otherwise, may serve as a justification for aggression.

2. A war of aggression is a crime against international peace. Aggression gives rise to international responsibility.

3. No territorial acquisition or special advantage resulting from aggression is or shall be recognized as lawful.

Art. 6. Nothing in this Definition shall be construed as in any way enlarging or diminishing the scope of the Charter, including its provisions concerning cases in which the use of force is lawful.

Art. 7. Nothing in this Definition, and in

particular Article 3, could in any way prejudice the right to self-determination, freedom and independence, as derived from the Charter, of peoples forcibly deprived of that right and referred to in the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations, particularly peoples under colonial and racist régimes or other forms of alien domination; nor the right of these peoples to struggle to that end and to seek and receive support, in accordance with the principles of the Charter and in conformity with the above-mentioned Declaration.

Art. 8. In their interpretation and application the above provisions are interrelated and each provision should be construed in the context of the other provisions.

[illegible] (carry out, conduct, commit, execute, welcome)

Charter (art. 2, item 7) and is a generally accepted rule of international law. Individual or collective self-defense provided for under UN Charter is not considered intervention; states taking measures to effect their right to self-defense are obliged to notify the UN Security Council to this effect. Intervention was widely used as an instrument of foreign policy in ancient times, particularly by the Roman Empire. In the Middle Ages intervention was used in the context of the competing imperial and papal rules. In the 19th century, international law adopted the principle of intervention as a Pan-European principle, which was expressed by the Holy Alliance; it was to be used against revolutionary governments of Europe in defense of legitimate governments and systems "*pour conserver ce qui est légalement établi*" (the Ljubliana note of Austria, Prussia and Russia of May 12, 1821). On the basis of this principle interventions were undertaken, e.g. by Austria in Naples (1821), by France in Spain (1823), by the Western Powers during the Turkish–Russian war (1853–56) and by France in support of the Pope (1867). Stipulations were included in treaties concerning "the right to intervene", such as the Berlin Treaty of 1878 allowing European powers to interfere into internal affairs of Turkey and Africa. In the late 19th century, under the influence of Latin American states endangered by intervention not only on the part of European powers but also by the USA, there was a departure from the principle of intervention in favor of non-intervention. Nevertheless, there were still numerous cases of intervention, e.g., the provisions of treaties between the USA and Cuba and between the USA and Panama of 1903 authorizing US intervention.

Intervention was undertaken by the Entente in Soviet Russia during 1919–20.

After World War II the Truman Doctrine confirmed the principle of intervention, which intensified the struggle within the UN in favor of non-intervention and non-interference into internal affairs of states. After World War II in both East and West various forms of intervention have been recorded: military intervention consisting of attempts at or actual occupation of a part or whole territory of an alien state, diplomatic intervention which may take the form of direct diplomatic pressure through diplomatic channels or diplomatic conspiracy to exert pressure by a group of states; economic intervention which may take the form of a boycott, customs barriers or waging customs wars, refusing to implement contractual provisions, economic embargo, economic blockade; and intervention "on humanitarian grounds" consisting of diplomatic pressure or threats of economic intervention to induce a country to abandon a policy of discrimination – racial, religious or political – against a group of its citizens (e.g., the Republic of South Africa in the context of its policy of apartheid). In the 1980's the UN General Assembly and the UN Security Council discussed the case of ▷ Afghanistan 1980 and the case of ▷ Grenada 1983 as problems of intervention.

E.C STOWELL, *Intervention in International Law*, Washington, DC, 1921; P.H. WIENFIELD, "The History of Interventions", in: *The British Yearbook of International Law 1922–1923*; Ch.G. FENWICK, "Intervention", in: *American Journal of International Law*, No. 39, 1945; T. KOMARNICKI, "La intervention en droit international moderne", in: *Revue général du droit international public*, No. 55, 1955; A. VAN WYNEN, A.J. THOMAS, *La No-Intervención*, Buenos Aires, 1959; *UN Chronicle*, March, 1980, pp. 5–17 and January, 1984, pp. 4–8.

INTERVENTION, UN DECLARATION ON THE INADMISSIBILITY OF, 1965. The UN Declaration on the Inadmissibility of Intervention in Internal Affairs of States and on the Protection of their Independence and Sovereignty, was adopted on Dec. 21, 1965 by the UN General Assembly. Res. 2131/XX and reads as follows:

"The General Assembly, deeply concerned at the gravity of the international situation and the increasing threat soaring over universal peace due to armed intervention and other direct or indirect forms of interference threatening the sovereign personality and the political independence of States,

Considering that the United Nations, according to their aim to eliminate war, threats to the peace and acts of aggression, created an Organization, based on the sovereign equality of States, whose friendly relations would be based on respect for the principle of equal rights and self-determination of peoples and on the obligation of its Members to refrain from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State.

Recognizing that, in fulfilment of the principle of self-determination, the General Assembly, by the Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples contained in Res. 1514(XV) of 14 December 1960, stated its conviction that all peoples have an inalienable right to complete freedom, the exercise of their sovereignty and the integrity of their national territory and that, by virtue of that right, they freely determine their political status and freely pursue their economic, social and cultural development,

Recalling that in the Universal Declaration of Human Rights the Assembly proclaimed that recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world, without distinction of any kind,

Reaffirming the principle of non-intervention, proclaimed in the charters of the Organization of American States, the League of Arab States and of the Organization of African Unity and affirmed in the Conferences of Montevideo, Buenos Aires, Chapultepec and Bogota, as well as in the decisions of the Afro-Asian Conference in Bandung, the Conference of Non-Aligned Countries in Belgrade, in the 'Programme for Peace and International Co-operation' adopted at the end of the Cairo Conference of Non-Aligned Countries, and in the Declaration on subversion adopted in Accra by the Heads of State or Government of the African States,

Recognizing that full observance of the principle of the non-intervention of States in the internal and external affairs of other States is essential to the fulfilment of the purposes and principles of the United Nations,

Considering that armed intervention is synonymous with aggression, and as such is contrary to the basic principles on which peaceful international co-operation between States should be built,

Considering further that direct intervention, subversion, as well as all forms of indirect intervention are contrary to these principles and, consequently, a violation of the Charter of the United Nations,

Mindful that violation of the principle of non-intervention poses a threat to the independence and freedom and normal political, economic, social and cultural development of countries, particularly those which have freed themselves from colonialism, and can pose a serious threat to the maintenance of peace,

Fully aware of the imperative need to create appropriate conditions which would enable all States, and in particular the developing countries, to choose without duress or coercion their own political, economic and social institutions,

In the light of the foregoing considerations, the General Assembly of the United Nations solemnly declares:

(1) No state has the right to intervene, directly or indirectly, for any reason whatever, in the internal or external affairs of any other State. Consequently armed intervention as well as all other forms of interference or attempted threats against the personality of the States or against its political, economic and cultural elements, are condemned;

(2) No State may use or encourage the use of economic, political or any other type of measures to coerce another State in order to obtain from it the subordination of the exercise of its sovereign rights or to secure from it advantages of any kind. Also, no State shall organize, assist, foment, finance, incite or tolerate subversive, terrorist or armed activities directed to the violent overthrow of the regime of another State, or interfere in civil strife in another State;

(3) The use of force to deprive peoples of their national identity constitutes a violation of their inalienable rights and of the principle of non-intervention;

(4) The strict observance of these obligations is an essential condition to ensure that the nations live together in peace with one another, since the practice of any form of intervention not only violates the spirit and letter of the Charter but also leads to the creation of situations which threaten international peace and security;

(5) Every State has an inalienable right to choose its political, economic, social and cultural systems, without interference in any form by another State;

(6) All States shall respect the right of self-determination and independence of peoples and nations, to be freely exercised without any foreign pressure, and with absolute respect for human rights and fundamental freedoms. Consequently, all States shall contribute to the complete elimination of racial discrimination and colonialism in all its forms and manifestations;

(7) For the purpose of this Declaration, the term 'State' covers both individual States and groups of States;

(8) Nothing in this Declaration shall be construed as affecting in any manner the relevant provisions of the Charter of the United Nations relating to the maintenance of international peace and security, in particular those contained in Chapters VI, VII and VIII."

On Dec. 19, 1966 the UN General Assembly Res. 2225/XXI adopted an appeal to all states to respect unconditionally the UN Declaration on Inadmissibility of Intervention by 114 votes to 0, with 2 abstentions.

The text is as follows:

"The General Assembly,

Deeply concerned at the evidence of unceasing armed intervention by certain States in the domestic affairs of other States in different parts of the world and at other forms of direct or indirect interference committed against the sovereign personality and political independence of States, resulting in increased international tension,

Reaffirming all the principles and rules embodied in the Declaration on the Inadmissibility of Intervention in the Domestic Affairs of States and the Protection of Their Independence and Sovereignty, contained in its Res. 2131/XX of Dec. 21, 1965,

Deems it to be its bounden duty:

(a) To urge the immediate cessation of intervention, in any form whatever, in the domestic or external affairs of States;

(b) To condemn all forms of intervention in the domestic or external affairs of States as a basic source of danger to the cause of world peace;

(c) To call upon all States to carry out faithfully their obligations under the Charter of the United Nations and the provisions of the Declaration on the Inadmissibility of Intervention in the Domestic Affairs of States and the Protection of Their Independence and Sovereignty and to urge them to refrain from armed intervention or the promotion or organization of subversion, terrorism or other indirect forms of intervention for the purpose of changing by violence the existing system in another State or interfering in civil strife in another State."

UN Yearbook, 1965 and 1966.

INTERVISION. Intergovernmental organization of Bulgaria, Czechoslovakia, Finland, the GDR, Hungary, Poland, Romania and the USSR set up by the OIRT on Jan. 28, 1960 in Budapest to organize exchange of TV programs between member countries and ▷ Eurovision and other continents by means of telecommunications satellites.

Yearbook of International Organizations.

INTERVODOCHISTKA. A specialized CMEA agency, f. Feb. 8, 1978 in Sofia by intergovernmental agreement to organize co-operation of member states in the field of rational utilization and protection of water resources.

NOTITIE INZAKE GEWELDVERBOD

In de uitspraak van het Internationaal Militair Tribunaal van Neurenberg wordt ingegaan op het geweldverbod. In dat kader wordt een uiteenzetting gegeven over het dynamisch karakter van het internationaal recht. Na eerst het Briand-Kellogg Pact te hebben aangehaald en te hebben verwezen naar de opvattingen van Henry L. Stimson (minister van buitenlandse zaken USA), merkt het IMT het volgende op:

> "But it is argued that the pact does not expressly enact such wars are crimes, or set up courts to try those who make such wars. To that extent the same is true with regard to the laws of war contained in the Hague Convention. The Hague Convention of 1907 prohibited resort to certain methods of waging war. These included the inhuman treatment of prisoners, the employment of poisoned weapons, the improper use of flags of truce, and similar matters. Many of these prohibitions had been enforced long before the date of the Convention; but since 1907 they have certainly been crimes, punishable as offences against the laws of war; yet the Hague Convention nowhere designates such pratices as criminal, nor is any sentence prescribed, nor any mention made of a court to try and punish offenders. For many years past, however, military tribunals have tried and punished individuals guilty of violation the rules of land warfare laid down by this Convention. In the opinion of the Tribunal, those who wage aggressive war are doing that which is equally illegal, and of much greater moment than a breach of one of the rules of the Hague Convention. In interpreting the words of the Pact, it must be remembered that International Law is not the product of an international legislature, and that such international agreements as the Pact of Paris have to deal with general principles of law, and not with administrative matters of procedure. The law of war is to be found not only in treaties, but in customs and practices of States, which gradually obtained universal recognition, and from the general principles of justice applied by jurists and practised by military courts. This law is not static, but by continual adaptation follows the needs of a changing world. Indeed, in many cases treaties do no more than express and define for more accurate reference the the principles of law laready existing."

De vindplaats van dit citaat is:**The Trial of German Major War Criminals - Proceedings of the International Military Tribunal sitting at Nuremberg Germany**, Part 22, HMSO London 1950, p. 445.

Dat het internationaal recht de behoeften van een veranderende wereld volgt, blijkt heel erg duidelijk op het terrein van de mensenrechten, van het humanitair recht en van het internationaal strafrecht. De meest opmerkelijke ontwikkeling in het internationaal publiekrecht gedurende de tweede helft van de twintigste eeuw is de positie die het individu daarin heeft gekregen. Was er eerst sprake van "volkenrecht", van recht waarin alleen rechten en verplichtingen van staten (volken) was vastgelegd, thans wordt gesproken van "internationaal publiekrecht" omdat ook andere rechtssubjecten dan staten rechten en verplichtingen ontlenen aan het internationaal recht. Met name de mensenrechtverdragen spelen hierbij een belangrijke rol. Het tot stand brengen van die verdragen heeft overigens ook invloed op oudere internationale instrumenten. Zo heeft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, die aanvankelijk niet meer dan een verklaring van de goede voornemens van de staten terzake was, onder invloed van de ontwikkelingen een sterkere werking gekregen. De Universele Verklaring wordt thans als een staten bindende verklaring gezien.

Het humanitair recht heeft zich in de tweede helft van de twintigste eeuw ook uitdrukkelijk op het individu gericht. Het gaat daarin om de bescherming van individuen en ook om de individuele aansprakelijkheid van individuen. Dit laatste wordt dan weer ondersteund door

het internationaal strafrecht. Aanvankelijk waren er het Internationaal Militair Tribunaal van Neurenberg, het Statuut van dat tribunaal, de uitspraak betreffende de grote oorlogsmisdadigers die door het tribunaal werden berecht en de universele aanvaarding van de "beginselen van Neurenberg" doordat de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties resolutie 95 (I) aanvaardde. Vervolgens het Genocideverdrag en uiteindelijk dan toch ook het Verdrag van Rome inzake het Internationaal Strafhof.

Deze algemene notities inzake de ontwikkelingen in het internationaal publiekrecht en de vindplaats van die notitie van het zich steeds aanpassende internationaale recht in de uitspraak van het IMT kan de basis zijn om te betogen dat de ontwikkelingen inzake de strafbaarheid van de misdaden tegen de vrede en inzake de mensenrechten inmiddels hebben geleid tot de situatie dat individuele natuurlijke personen zich in ieder geval in Europa tegenover een andere staat dan die waarvan zij onderdaan zijn, kunnen beroepen op het recht op leven en daarmee indirect op het geweldverbod. Spil van deze redenering is, nu een beroep op het EVRM niet meer goed mogelijk is (althans niet in directe zin), de Slotakte van Helsinki van 1 augustus 1975, betreffende de Veiligheid en Samenwerking in Europa. In die Slotakte nemen de partijen daarbij, waaronder Nederland en Yoegoslavië, de verplichting op zich om niet alleen in eigen land, maar in geheel Europa de voordelen te verzekeren van de resultaten van de Conferentie inzake Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE). De Slotakte zegt hierover het volgende:

> "Vastbesloten, dientegevolge, volledige werking te geven aan de resultaten van de Conferentie en, tussen hun Staten en in geheel Europa, de voordelen te verzekeren welke uit die resultaten voortvloeien, en op deze wijze het proces van ontspanning uit te breiden, te verdiepen, voort te zetten en duurzaam te maken."

Vervolgens wordt in de Slotakte (die overigens op een zeer merkwaardige manier is vormgegeven) in de eerste verklaring, die handelt over "Aangelegenheden betreffende de veiligheid in Europa" (de zogenaamde eerste mand), in onderdeel a de beginselen uiteengezet die de onderlinge betrekkingen van de deelnemende staten leiden. Het gaat hierbij voor een belangrijk deel om een herbevestiging van de "Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations", zoals aanvaard bij resolutie 2625 (XXV) van 24 oktober 1970 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. De Slotakte kent evenwel ten opzichte van de laatstgenoemde resolutie een uitbreiding van het aantal beginselen waaraan de staten zich gebonden weten. Naast de onschendbaarheid van de grenzen als beginsel (wat in Europa een belangrijk item vormde), is er het beginsel **"VII Eerbiediging van de rechten van de mens en van de fundamentele vrijheden, met inbegrip van de vrijheid van denken, geweten, godsdienst of overtuiging"**. In het kader van dit beginsel hebben de staten die de Slotakte hebben ondertekend onder meer de volgende verplichtingen op zich genomen:

> "Op het gebied van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden zullden de deelnemende Staten handelen overeenkomstig de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties en de Universele Verklaring van de rechten van de mens. Zij zullen eveneens hun verplichtingen nakomen zoals die zijn neergelegd in internationale verklaringen en overeenkomsten op dit gebied, met inbegrip van onder andere de Internationale Verdragen inzake de Rechten van de Mens, voor zover zij daardoor zijn gebonden."

Door de verwijzing naar de Universele Verklaring is de cirkel rond. Artikel 28 van de Universele Verklaring geeft een ieder het recht op een zodanig geordende internationale samenleving dat de rechten van de mens daarin volledig kunnen worden gerealiseerd. Dus ook het recht op leven, met inachtneming van het oorlogsrecht en dus met het geweldverbod.

AANVULLING OP NOTITIE GEWELDVERBOD

Dat het geweldverbod rechtskrachtig verbintenis oplegt zou worden, blijkt dus dat het geen enkele relationele bepaling of norm zou vormen.

Dit houdt dan in dat daarmee gezegd wordt dat een ieder bevoegd handelingen zou kiezen waarbij willekeurig en zonder dat de rechten daardoor zou schenden en een andere partij aan te vallen, zij geen rechtelijke bepaling is in de relationele relatie die dit verbiedt

---

Geweld kan hoewel als een beweging begrepen op de enge betekenis. Want orientatie geweld doet zelfverdediging rechtvaardigt, die dan door de enge begrenscheidt te horen
In zeker rechtsgeweld hebben de burgers de respect van te stellen, maar niet in een situatie van onrechtmatig geweld

STAATSBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN.

(No. G 5.) ***BESLUIT*** *van 4 Januari 1946, bepalende de bekendmaking in het* Staatsblad *van de toetreding van Nederland tot de te Londen op 8 Augustus 1945 onderteekende Overeenkomst tusschen de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland, de Regeering van de Vereenigde Staten van Amerika, de Voorloopige Regeering van de Fransche Republiek en de Regeering van de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken voor de vervolging en bestraffing van de groote oorlogsmisdadigers van de Europeesche As.*

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien de te Londen op 8 Augustus 1945 onderteekende Overeenkomst tusschen de Regeering en het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland, de Regeering van de Vereenigde Staten van Amerika, de Voorloopige Regeering der Fransche Republiek en de Regeering van de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken voor de vervolging en bestraffing van de groote oorlogsmisdadigers van de Europeesche As;

Overwegende, dat Nederland tot genoemde Overeenkomst is toegetreden en dat die toetreding op 25 September 1945 ter kennis van de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland is gebracht;

Overwegende mede, dat die toetreding op 25 September 1945 is van kracht geworden;

Op de voordracht van Onze Ministers van Buitenlandsche Zaken a.i. d.d. 8 December 1945, Directie van het Protocol

en Afdeeling Politieke Zaken, No. 22885, en van Justitie van 27 December 1945, 2e Afdeeling A, No. 1108;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovenbedoelde toetreding te doen bekendmaken door de plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Een afdruk en een vertaling van genoemde Overeenkomst, alsmede een opgave van de landen, die tot vermelde Overeenkomst zijn toegetreden, zijn bij dit besluit gevoegd.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van hetgeen ten deze wordt vereischt.

's-Gravenhage, den 4den Januari 1946.

WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken a.i.,
J. H. VAN ROYEN.

De Minister van Justitie,
KOLFSCHOTEN.

Uitgegeven den *vijf en twintigsten* Januari 1946.

De Minister van Justitie,
KOLFSCHOTEN.

Agreement by the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, the Government of the United States of America, the Provisional Government of the French Republic and the Government of the Union of Soviet Socialist Republics for the Prosecution and Punishment of the Major War Criminals of the European Axis.

London, 8th August, 1945.

Whereas the United Nations have from time to time made declarations of their intention that War Criminals shall be brought to justice;

And whereas the Moscow Declaration of the 30th October, 1943, on German atrocities in Occupied Europe stated that those German officers and men and members of the Nazi Party who have been responsible for or have taken a consenting part in atrocities and crimes will be sent back to the countries in which their abominable deeds were done in order that they may be judged and punished according to the laws of these liberated countries and of the free Governments that will be created therein;

And whereas this Declaration was stated to be without prejudice to the case of major criminals whose offences have no particular geographical location and who will be punished by the joint decision of the Governments of the Allies;

Now therefore the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, the Government of the United States of America, the Provisional Government of the French Republic and the Government of the Union of Soviet Socialist Republics (hereinafter called „the Signatories") acting in the interests of all the United Nations and by their representatives duly authorised thereto have concluded this Agreement.

Article 1.

There shall be established after consultation with the Control Council for Germany an International Military Tribunal for the trial of war criminals whose offences have no particular

geographical location whether they be accused individually or in their capacity as members of organisations or groups or in both capacities.

Article 2.

The constitution, jurisdiction and functions of the International Military Tribunal shal be those set out in the Charter annexed to this agreement, which Charter shall form an integral part of this Agreement.

Article 3.

Each of the Signatories shall take the necessary steps to make available for the investigation of the charges and trial the major war criminals detained by them who are to be tried by the International Military Tribunal. The Signatories shall also use their best endeavours to make available for investigation of the charges against and the trial before the International Military Tribunal such of the major war criminals as are not in the territories of any of the Signatories.

Article 4.

Nothing in this Agreement shall prejudice the provisions established by the Moscow Declaration concerning the return of war criminals to the countries where they committed their crimes.

Article 5.

Any Government of the United Nations may adhere to this Agreement by notice given through the diplomatic channel to the Government of the United Kingdom, who shall inform the other signatory and adhering Governments of each such adherence.

Article 6.

Nothing in this Agreement shall prejudice the jurisdiction or the powers of any national or occupation court established or to be established in any Allied territory or in Germany for the trial of war criminals.

Article 7.

This Agreement shall come into force on the day of signature and shall remain in force for the period of one year and shall continue thereafter, subject to the right of any Signatory to give, through the diplomatic channel, one month's notice of intention to terminate it. Such termination shall not prejudice any proceedings already taken or any findings already made in pursuance of this Agreement.

In witness whereof the Undersigned have signed the present Agreement.

Done in quadruplicate in London this 8th day of August, 1945, each in English, French and Russian, and each text to have equal authenticity.

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland:
JOWITT.

For the Government of the United States of America:
ROBERT H. JACKSON.

For the Provisional Government of the French Republic:
ROBERT FALCO.

For the Government of the Union of Soviet Socialist Republics:
I. NIKITCHENKO.
A. TRAININ.

OVERZICHT VAN DE TOETREDINGEN.

Australië	13 October 1945
België	5 October 1945
Denemarken	10 September 1945
Ethiopië	9 October 1945
Griekenland	10 September 1945
Haïti	8 November 1945
Honduras	17 October 1945
Luxemburg	1 November 1945
Noorwegen	20 October 1945
Panama	17 October 1945
Polen	1 October 1945
Tsjechoslowakije	12 September 1945
Zuidslavië	29 September 1945

STAATSBLAD
VAN HET
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN.

(No. G 6)

Niet verschenen.

's-Gravenhage, 1 Maart 1947.

De Minister van Justitie,
J. H. VAN MAARSEVEEN.

Georgië	31 juli 1992
Slowakije	19 januari 1993
de Tsjechische Republiek	19 januari 1993
De Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië	8 april 1993
Eritrea	28 mei 1993
Monaco	28 mei 1993
Andorra	28 juli 1993

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1964, 109.

I. OPZEGGING

Zie *Trb.* 1966, 138

J. GEGEVENS

Zie laatstelijk *Trb.* 1992, 101.

3. Resoluties

f. Joegoslavië-Tribunaal

Op 22 februari 1993 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties tijdens haar 3175e bijeenkomst aangenomen resolutie 808, waarvan de Engelse tekst luidt:

Resolution 808 (1993)

The Security Council,

Reaffirming its resolution 713 (1991) of 25 September 1991 and all subsequent relevant resolutions,

Recalling paragraph 10 of its resolution 764 (1992) of 13 July 1992, in which it reaffirmed that all parties are bound to comply with their obligations under international humanitarian law and in particular the Geneva Conventions of 12 August 1949, and that persons who commit or order the commission of grave breaches of the Conventions are individually responsible in respect of such breaches,

Recalling also its resolution 771 (1992) of August 1992, in which, inter alia, it demanded that all parties and others concerned in the former Yugoslavia, and all military forces in Bosnia and Herzegovina, immediately cease and desist from all breaches of international humanitarian law,

Recalling further its resolution 780 (1992) of 6 October 1992, in which it requested the Secretary-General to establish, as a matter of urgency, an impartial Commission of Experts to examine and analyse the information submitted pursuant to resolutions 771 (1992) and 780 (1992), together with such further information as the Commission of Experts may obtain, with a view to providing the Secretary-General with its conclusions on the evidence of grave breaches of the Geneva Conventions and other violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia,

Having considered the interim report of the Commission of Experts established by resolution 780 (1992 (S/25274), in which the Commission observed that a decision to establish an ad hoc international tribunal in relation to events in the territory of the former Yugoslavia would be consistent with the direction of its work,

Expressing once again its grave alarm at continuing reports of widespread violations of international humanitarian law occurring within the territory of the former Yugoslavia, including reports of mass killings and the continuance of the practice of "ethnic cleansing",

Determining that this situation constitutes a threat to international peace and security,

Determined to put an end to such crimes and to take effective measures to bring to justice the persons who are responsible for them,

Convinced that in the particular circumstances of the former Yugoslavia the establishment of an international tribunal would enable this aim to be achieved and would contribute to the restoration and maintenance of peace,

Noting in this regard the recommendation by the Co-Chairmen of the Steering Committee of the International Conference on the Former Yugoslavia for the establishment of such a tribunal (S/25221),

Noting also with grave concern the "report of the European Community investigative mission into the treatment of Muslim women in the former Yugoslavia" (S/25240, annex I),

Noting further the report of the committee of jurists submitted by France (S/25266), the report of the commission of jurists submitted by Italy (S/25300), and the report transmitted by the Permanent Representative of Sweden on behalf of the Chairman-in-Office of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE) (S/25307),

1. Decides that an international tribunal shall be established for the prosecution of persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia since 1991;

2. Requests the Secretary-General to submit for consideration by the Council at the earliest possible date, and if possible no later than 60 days after the adoption of the present resolution, a report on all aspects of this matter, including specific proposals and where appropriate options for the effective and expeditious implementation of the decision contained in paragraph 1 above, taking into account suggestions put forward in this regard by Member States;

3. Decides to remain actively seized of the matter.

Op 25 mei 1993 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties tijdens haar 3217e bijeenkomst resolutie 827 aangenomen, waarvan de Engelse tekst luidt:

Resolution 827 (1993)

The Security Council,

Reaffirming its resolution 713 (1991) of 25 September 1991 and all subsequent relevant resolutions,

Having considered the report of the Secretary-General (S/25704 and Add.1) pursuant to paragraph 2 of resolution 808 (1993),

Expressing once again its grave alarm at continuing reports of widespread and flagrant violations of international humanitarian law occurring within the territory of the former Yugoslavia, and especially in the Republic of Bosnia and Herzegovina, including reports of mass killings, massive, organized and systematic detention and rape of women, and the continuance of the practice of "ethnic cleansing", including for the acquisition and the holding of territory,

Determining that this sitution continues to constitute a threat to international peace and security,

Determined to put an end to such crimes and to take effective measures to bring to justice the persons who are responsible for them,

Convinced that in the particular circumstances of the former Yugoslavia the establishment as an ad hoc measure by the Council of an international tribunal and the prosecution of persons responsible for serious violations of international humanitarian law would enable this aim to be achieved and would contribute to the restoration and maintenance of peace,

Believing that the establishment of an international tribunal and the prosecution of persons responsible for the abovementioned violations of international humanitarian law will contribute to ensuring that such violations are halted and effectively redressed,

Noting in this regard the recommendation by the Co-Chairmen of the Steering Committee of the International Conference on the Former Yugoslavia for the establishment of such a tribunal (S/25221),

Reaffirming in this regard its decision in resolution 808 (1993) that an international tribunal shall be established for the prosecution of persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia since 1991,

Considering that, pending the appointment of the Prosecutor of the International Tribunal, the Commission of Experts established pursuant to resolution 780 (1992) should continue on an urgent basis the collection of information relating to evidence of grave breaches of the Geneva Conventions and other violations of international humanitarian law as proposed in its interim report (S/25274),

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Approves the report of the Secretary-General;

2. Decides hereby to establish an international tribunal for the sole purpose of prosecuting persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia between 1 January 1991 and a date to be determined by the Security Council upon the restoration of peace and to this end to adopt the Statute of the International Tribunal annexed to the above-mentioned report;

3. Requests the Secretary-General to submit to the judges of the International Tribunal, upon their election, any suggestions received from States for the rules of procedure and evidence called for in Article 15 of the Statute of the International Tribunal;

4. Decides that all States shall cooperate fully with the International Tribunal and its organs in accordance with the present resolution and the Statute of the International Tribunal and that consequently all States shall take any measures necessary under their domestic law to implement the provisions of the present resolution and the Statute, including the obligation of States to comply with requests for assistance or orders issued by a Trial Chamber under Article 29 of the Statute;

5. Urges States and intergovernmental and non-governmental organizations to contribute funds, equipment and services to the International Tribunal, including the offer of expert personnel;

6. Decides that the determination of the seat of the International Tribunal is subject to the conclusion of appropriate arrangements between the United Nations and the Netherlands acceptable to the Council, and that the International Tribunal may sit elsewhere when it considers it necessary for the efficient exercise of its functions;

7. Decides also that the work of the International Tribunal shall be carried out without prejudice to the right of the victims to seek, through appropriate means, compensation for damages incurred as a result of violations of international humanitarian law;

8. Requests the Secretary-General to implement urgently the present resolution and in particular to make practical arrangements for the effective functioning of the International Tribunal at the earliest time and to report periodically to the Council;

9. Decides to remain actively seized of the matter.

De Engelse tekst van het Statuut van het ingevolge paragraaf 2 van resolutie 827 door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties ingestelde Internationaal Tribunaal voor de vervolging van personen verantwoordelijk voor ernstige schendingen van internationaal humanitair recht op het grondgebied van het voormalig Joegoslavië sinds 1991, luidt als volgt:

Statute of the International Tribunal

Having been established by the Security Council acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations, the International Tribunal for the Prosecution of Persons Responsible for Serious Violations of International Humanitarian Law Committed in the Territory of the Former Yugoslavia since 1991 (hereinafter referred to as "the International Tribunal") shall function in accordance with the provisions of the present Statute.

Article 1

Competence of the International Tribunal

The International Tribunal shall have the power to prosecute persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia since 1991 in accordance with the provisions of the present Statute.

Article 2

Grave breaches of the Geneva Conventions of 1949

The International Tribunal shall have the power to prosecute persons committing or ordering to be committed grave breaches of the Geneva Conventions of 12 August 1949, namely the following acts against persons or property protected under the provisions of the relevant Geneva Convention:

a) wilful killing;
b) torture or inhuman treatment, including biological experiments;
c) wilfully causing great suffering or serious injury to body or health;
d) extensive destruction and appropriation of property, not justified by military necessity and carried out unlawfully and wantonly;
e) compelling a prisoner of war or a civilian to serve in the forces of a hostile power;
f) wilfully depriving a prisoner of war or a civilian of the rights of fair and regular trial;
g) unlawful deportation or transfer or unlawful confinement of a civilian;
h) taking civilians as hostages.

Article 3

Violations of the laws or customs of war

The International Tribunal shall have the power to prosecute persons violating the laws or customs of war. Such violations shall include, but not be limited to:
a) employment of poisonous weapons or other weapons calculated to cause unnecessary suffering;
b) wanton destruction of cities, towns or villages, or devastation not justified by military necessity;
c) attack, or bombardment, by whatever means, of undefended towns, villages, dwellings, or buildings;
d) seizure of, destruction or wilful damage done to institutions dedicated to religion, charity and education, the arts and sciences, historic monuments and works of art and science;
e) plunder of public or private property.

Article 4

Genocide

1. The International Tribunal shall have the power to prosecute persons committing genocide as defined in paragraph 2 of this article or of committing any of the other acts enumerated in paragraph 3 of this article.

2. Genocide means any of the following acts committed with intent to destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group, as such:
a) killing members of the group;
b) causing serious bodily or mental harm to members of the group;

c) deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part;
d) imposing measures intended to prevent births within the group;
e) forcibly transferring children of the group to another group.

3. The following acts shall be punishable:
a) genocide;
b) conspiracy to commit genocide;
c) direct and public incitement to commit genocide;
d) attempt to commit genocide;
e) complicity in genocide.

Article 5

Crimes against humanity

The International Tribunal shall have the power to prosecute persons responsible for the following crimes when committed in armed conflict, whether international or internal in character, and directed against any civilian population:
a) murder;
b) extermination;
c) enslavement;
d) deportation;
e) imprisonment;
f) torture;
g) rape;
h) persecutions on political, racial and religious ground;
i) other inhumane acts.

Article 6

Personal jurisdiction

The International Tribunal shall have jurisdiction over natural persons pursuant to the provisions of the present Statute.

Article 7

Individual criminal responsibility

1. A person who planned, instigated, ordered, committed or otherwise aided and abetted in the planning, preparation or execution of a crime referred to in articles 2 to 5 of the present Statute, shall be individually responsible for the crime.

2. The official position of any accused person, whether as Head of State or Government or as a responsible Government official, shall not

relieve such person of criminal responsibility nor mitigate punishment.

3. The fact that any of the acts referred to in articles 2 to 5 of the present Statute was committed by a subordinate does not relieve his superior of criminal responsibility if he knew or had reason to know that the subordinate was about to commit such acts or had done so and the superior failed to take the necessary and reasonable measures to prevent such acts or to punish the perpetrators thereof.

4. The fact that an accused person acted pursuant to an order of a Government or of a superior shall not relieve him of criminal responsibility, but may be considered in mitigation of punishment if the International Tribunal dertermines that justice so requires.

Article 8

Territorial and temporal jurisdiction

The territorial jurisdiction of the International Tribunal shall extend to the territory of the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia, including its land surface, airspace and territorial waters. The temporal jurisdiction of the International Tribunal shall extend to a period beginning on 1 January 1991.

Article 9

Concurrent jurisdiction

1. The International Tribune and national court shall have concurrent jurisdiction to prosecute persons for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia since 1 Januari 1991.

2. The International Tribunal shall have primacy over national courts. At any stage of the procedure, the International Tribunal may formally request national courts to defer to the competence of the International Tribunal in accordance with the present Statute and the Rules of Procedure and Evidence of the International Tribunal.

Article 10

Non-bis-in-idem

1. No person shall be tried before a national court for acts constituting serious violations of international humanitarian law under the present Statute, for which he or she has already been tried by the International Tribunal.

2. A person who has been tried by a national court for acts constituting serious violations of international humaitarian law may be subsequently tried by the International Tribunal only if:

a) the act for which he or she was tried was characterized as an ordinary crime; or

b) the national court proceedings were not impartial or independent, were designed to shield the accused from international criminal responsibility, or the case was not diligently prosecuted.

3. In considering the penalty to be imposed on a person convicted of a crime under the present Statute, the International Tribunal shall take into account the extent to which any penalty imposed by a national court on the same person for the same act has already been served.

Article 11

Organization of the International Tribunal

The International Tribunal shall consist of the following organs:

a) The Chambers, comprising two Trial Chambers and an Appeals Chambers;

b) The Prosecuter, and

c) A Registry, servicing both the Chambers and the Prosecutor.

Article 12

Compostion of the Chambers

The Chambers shall be composed of eleven independent judges, no two of whom may be nationals of the same State, who shall serve as follows:

a) Three judges shall serve in each of the Trial Chambers;

b) Five judges shall serve in the Appeals Chamber.

Article 13

Qualifications and election of judges

1. The judges shall be persons of high moral character, impartiality and integrity who possess the qualifications required in their respective countries for appointment to the highest judicial offices. In the overall composition of the Chambers due account shall be taken of the experience of the judges in criminal law, international law, including international humanitarian law and human rights law.

2. The judges of the International Tribunal shall be elected by the General Assembly from a list submitted by the Security Council, in the following manner:

a) The Secretary-General shall invite nominations for judges of the International Tribunal from States Members of the United Nations and non-member States maintaining permanent observer missions at United Nations Headquarters;

b) Within sixty days of the date of the invition of the Secretary-General, each State may nominate up to two candidates meeting the qualifications set out in paragraph 1 above, no two of whom shall be of the same nationality;

c) The Secretary-General shall forward the nominations received to the Security Council. From the nominations received the Security Council shall establish a list of not less than twenty-two and not more than thirty-three candidates, taking due account of the adequate representation of the principal legal systems of the world;

d) The President of the Security Council shall transmit the list of candidates to the Presdient of the General Assembly. From that list the General Assembly shall elect the eleven judges of the International Tribunal. The candidates who receive an absolute majority of the votes of the States Members of the United Nations and of the non-Member States maintaining permanent observer missions at United Nations Headquarters, shall be declared elected. Should two candidates of the name nationality obtain the required majority vote, the one who received the higher number of votes shall be considered elected.

3. In the event of a vacancy in the Chambers, after consulation with the Presidents of the Security Council and of the General Assembly, the Secretary-General shall appoint a person meeting the qualifications of paragraph 1 above, for the remainder of the term of office concerned.

4. The judges shall be elected for a term of four years. The terms and conditions of service shall be those of the judges of the International Court of Justice. They shall be eligible for re-election.

Article 14

Officers and members of the Chambers

1. The judges of the International Tribunal shall elect a President.

2. The President of the International Tribunal shall be a member of the Appeals Chamber and shall preside over its proceedings.

3. After consultation with the judges of the International Tribunal, the President shall assign the judges to the Appeals Chamber and to the Trial Chambers. A judge shall serve only in the Chamber to which he or she was assigned.

4. The judges of each Trial Chamber shall elect a Presiding Judge, who shall conduct all of the proceedings of the Trial Chamber as a whole.

Article 15

Rules of procedure and evidence

The judges of the International Tribunal shall adopt rules of procedure and evidence for the conduct of the pre-trial phase of the proceedings, trials and appeals, the admission of evidence, the protection of victims and witnesses and other appropriate matters.

Article 16

The Prosecutor

1. The Prosecutor shall be responsible for the investigation and prosecution of persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia since 1 January 1991.

2. The Prosecutor shall act independently as a separate organ of the International Tribunal. He or she shall not seek or receive instructions from any Government or from any other source.

3. The Office of the Prosecutor shall be composed of a Prosecutor and such other qualified staff as may be required.

4. The Prosecutor shall be appointed by the Security on nomination by the Secretary-General. He or she shall be of high moral character and possess the highest level of competence and experience in the conduct of investigations and prosecutions of criminal cases. The Prosecutor shall serve for a four-year term and be eligible for reappointment. The terms and conditions of service of the Prosecutor shall be those of an Under-Secretary-General of the United Nations.

5. The staff of the Office of the Prosecutor shall be appointed by the Secretary-General on the recommendation of the Prosecutor.

Article 17

The Registry

1. The Registry shall be responsible for the administration and servicing of the International Tribunal.

2. The Registry shall consist of a Registrar and such other staff as may be required.

3. The Registrar shall be appointed by the Secretary-General after consultation with the President of the International Tribunal. He or she shall serve for a four-year term and be eligible for reappointment. The terms and conditions of service of the Registrar shall be those of an Assistant Secretary-General of the United Nations.

4. The staff of the Registry shall be appointed by the Secretary-General on the recommendation of the Registrar.

Article 18

Investigation and preparation of indictment

1. The Prosecutor shall initiate investigations ex-officio or on the basis of information obtained from any source, particularly from Governments, United Nations organs, intergovernmental and non-governmental organizations. The Prosecutor shall assess the information received or obtained and decide whether there is sufficient basis to proceed.

2. The Prosecutor shall have the power to question suspects, victims and witnesses, to collect evidence and to conduct on-site investigations. In carrying out these tasks, the Prosecutor may, as appropriate, seek the assistence of the State authorities concerned.

3. If questioned, the suspect shall be entitled to be assisted by counsel of his own choice, including the right to have legal assistance assigned to him without payment by him in any such case if he does not have sufficient means to pay for it, as well as to necessary translation into and from a language he speaks and understands.

4. Upon a determination that a prima facie case exists, the Prosecutor shall prepare an indictment containing a concise statement of the facts and the crime or crimes with which the accused is charged under the Statute. The indictment shall be transmitted to a judge of the Trial Chamber.

Article 19

Review of the indictment

1. The judge of the Trial Chamber to whom the indictment has been transmitted shall review it. If satisfied that a prima facie case has been established by the Prosecutor, he shall confirm the indictment. If not so satisfied, the indictment shall be dismissed.

2. Upon confirmation of an indictment, the judge may, at the request of the Prosecutor, issue such orders and warrants for the arrest, detention, surrender or transfer of persons, and any other orders as may be required for the conduct of the trial.

Article 20

Commencement and conduct of trial proceedings

1. The Trial Chambers shall ensure that a trial is fair and expeditions and that proceedings are conducted in accordance with the rules

of procedures and evidence, with full respect for the rights of the accused and due regard for the protection of victims and witnesses.

2. A person against whom an indictment has been confirmed shall, pursuant to an order or an arrest warrant of the International Tribunal, be taken into custody, immediately informed of the charges against him and transferred to the International Tribunal.

3. The Trial Chamber shall read the indictment, satisfy itself that the rights of the accused are respected, confirm that the accused understands the indictment, and instruct the accused to enter a plea. The Trial Chamber shall then set the date for trial.

4. The hearings shall be public unless the Trial decides to close the proceedings in accordance with its rules of procedure and evidence.

Article 21

Rights of the accused

1. All persons shall be equal before the International Tribunal.

2. In the determination of charges against him, the accused shall be entitled to a fair and public hearing, subject to article 22 of the Statute.

3. The accused shall be presumed innocent until proved guilty according to the provisions of the present Statute.

4. In the determination of any charge against the accused pursuant to the present Statute, the accused shall be entitled to the following minimum guarantees, in full equality:

a) to be informed promptly and in detail in a language which he understands of the nature and cause of the charge against him;

b) to have adequate time and facilities for the preparation of his defence and to communicate with counsel of his own choosing;

c) to be tried without undue delay;

d) to be tried in his presence, and to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing; to be informed, if he does not have legal assistance, of this right; and to have legal assistance assigned to him, in any case where the interests of justice so require, and without payment by him in any such case if he does not have sufficient means to pay for it;

e) to examine, or have examined, the witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him;

f) to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in the International Tribunal;

g) not to be compelled to testify against himself or to confess guilt.

Article 22

Protection of victims and witnesses

The International Tribunal shall provice in its rules of procedure and evidence for the protection of victims and witnesses. Such protection measures shall include, but shall not be limited to, the conduct of *in camera* proceedings and the protection of the victim's identity.

Article 23

Judgement

1. The Trial Chambers shall pronounce judgements and impose sentences and penalties on persons convicted of serious violations of international humanitarian law.

2. The judgement shall be rendered by a majority of the judges of the Trial Chamber, and schall be delivered by the Trial Chamber in public. It shall be accompanied by a reasoned opinion in writing, to which separate or dissenting opinions may be appended.

Article 24

Penalties

1. The penalty imposed by the Trial Chamber shall be limited to imprisonment. In determining the terms of imprisonment, the Trial Chambers shall have recourse to the general practice regarding prison sentences in the courts of the former Yugoslavia.

2. In imposing the sentences, the Trial Chambers should take into account such factors as the gravity of the offence and the individual circumstances of the convicted person.

3. In addition to imprisonment, the Trial Chambers may order the return of any property and proceeds acquired by criminal conduct, including by means of duress, to their rightful owners.

Article 25

Appellate proceedings

1. The Appeals Chamber shall hear appeals from persons convicted by the Trial Chambers or from the Prosecutor on the following grounds:

a) an error on a question of law invalidating the decision; or
b) an error of fact which has occasioned a miscarriage of justice.

2. The Appeals Chamber may affirm, reverse or revise the decisions taken by the Trial Chambers.

Article 26

Review proceedings

Where a new fact has been discovered which was not known at the time of the proceedings before the Trial Chambers or the Appeals Chamber and which could have been a decisive factor in reaching the decision, the convicted person or the Prosecutor may submit to the International Tribunal an application for review of the judgement.

Article 27

Enforcement of sentences

Imprisonment shall be served in a State designated by the International Tribune from a list of States which have indicated to the Security Council their willingness to accept convicted persons. Such imprisonment shall be in accordance with the applicable law of the State concerned, subject to the supervision of the International Tribunal.

Article 28

Pardon or commutation of sentences

If, pursuant to the applicable law of the State in which the convicted person is imprisoned, he or she is eligible for pardon or commutation of sentence, the State concerned shall notify the International Tribunal accordingly. The President of the International Tribunal, in consultation with the judges, shall decide the matter on the basis of the interests of justice and the general principles of law.

Article 29

Cooperation and judicial assistance

1. States shall cooperate with the International Tribunal in the investigation and prosecution of persons accused of committing serious violations of international humanitarian law.

2. States shall comply without undue delay with any request for assistance or an order issued by a Trial Chamber, including, but not limited to:

a) the identification and location of persons;
b) the taking of testimony and the production of evidence;
c) the service of documents;
d) the arrest or detention of persons;
e) the surrender or the transfer of the accused to the International Tribunal.

Article 30

The status, privileges and immunities of the International Tribunal

1. The Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 February 1946 shall apply to the International Tribunal, the judges, the Prosecutor and his staff, and the Registrar and his staff.

2. The judges, the Prosecutor and the Registrar shall enjoy the privileges and immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic envoys, in accordance with international law.

3. The staf of the Prosecutor and of the Registrar shall enjoy the privileges and immunities accorded to officials of the United Nations under articles V and VII of the Convention referred to in paragraph 1 of this article.

4. Other persons, including the accused, required at the seat of the International Tribunal shall be accorded such treatment as is necessary for the proper functioning of the International Tribunal.

Article 31

Seat of the International Tribunal

The International Tribunal shall have its seat at The Hague.

Article 32

Expenses of the International Tribunal

The expenses of the International Tribunal shall be borne by the regular budget of the United Nations in accordance with Article 17 of the Charter of the United Nations.

Article 33

Working languages

The working languages of the International Tribunal shall be English and French.

Article 34

Annual report

The President of the International Tribunal shall submit an annual report of the International Tribunal to the Security Council and to the General Assembly.

Uitgegeven de *negende* december 1993

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. H. KOOIJMANS

317688F
ISSN 0920 - 2218
Sdu Uitgeverij Plantijnstraat
's-Gravenhage 1993

CHARTER OF THE INTERNATIONAL MILITARY TRIBUNAL.

I. *Constitution of the International Military Tribunal.*

Article 1.

In pursuance of the Agreement signed on the 8th August, 1945, by the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, the Government of the United States of America, the Provisional Government of the French Republic and the Government of the Union of Soviet Socialist Republics, there shall be established an International Military Tribunal (hereinafter called „the Tribunal") for the just and prompt trial and punishment of the major war criminals of the European Axis.

Article 2.

The Tribunal shall consist of four members, each with an alternate. One member and one alternate shall be appointed by each of the Signatories. The alternates shall, so far as they are able, be present at all sessions of the Tribunal. In case of illness of any member of the Tribunal or his incapacity for some other reason to fulfil his functions, his alternate shall take his place.

Article 3.

Neither the Tribunal, its members nor their alternates can be challenged by the prosecution, or by the Defendants or their Counsel. Each Signatory may replace its member of the Tribunal or his alternate for reasons of health or for other good reasons, except that no replacement may take place during a Trial, other than by an alternate.

Article 4.

(*a*) The presence of all four members of the Tribunal or the alternate for any absent member shall be necessary to constitute the quorum.

(*b*) The members of the Tribunal shall, before any trial begins, agree among themselves upon the selection from their number of a President, and the President shall hold office during that trial, or as may otherwise be agreed by a vote of not less than three members. The principle of rotation of presidency for successive trials is agreed. If, however, a session of the Tribunal takes place on the territory of one of the four Signatories, the representative of that Signatory on the Tribunal shall preside.

(*c*) Save as aforesaid the Tribunal shall take decisions by a majority vote and in case the votes are evenly divided, the vote of the President shall be decisive: provided always that convictions and sentences shall only be imposed by affirmative votes of at least three members of the Tribunal.

Article 5.

In case of need and depending on the number of the matters to be tried, other Tribunals may be set up; and the establishment, functions, and procedure of each Tribunal shall be identical, and shall be governed by this Charter.

II. *Jurisdiction and General Principles.*

Article 6.

The Tribunal established by the Agreement referred to in Article 1 hereof for the trial and punishment of the major war criminals of the European Axis countries shall have the power to try and punish persons who, acting in the interests of the European Axis countries, whether as individuals or as members of organisations, committed any of the following crimes.

The following acts, or any of them, are crimes coming within the jurisdiction of the Tribunal for which there shall be individual responsibility:—

(a) *Crimes against peace:* namely, planning, preparation, initiation or waging of a war of aggression, or a war in violation of international treaties, agreements or assurances, or participation in a common plan or conspiracy for the accomplishment of any of the foregoing;

(b) *War crimes:* namely, violations of the laws or customs of war. Such violations shall include, but not be limited to, murder, ill-treatment or deportation to slave labour or for any other purpose of civilian population of or in occupied territory, murder or ill-treatment of prisoners of war or persons on the seas, killing of hostages, plunder of public or private property, wanton destruction of cities, towns or villages, or devastation not justified by military necessity;

(c) *Crimes against humanity:* namely, murder, extermination, enslavement, deportation, and other inhumane acts committed against any civilian population, before or during the

war; or persecutions on political, racial or religious grounds in execution of or in connection with any crime within the jurisdiction of the Tribunal, whether or not in violation of the domestic law of the country where perpetrated.

Leaders, organisers, instigators and accomplices participating in the formulation or execution of a common plan or conspiracy to commit any of the foregoing crimes are responsible for all acts performed by any persons in execution of such plan.

Article 7.

The official position of defendants, whether as Heads of State or responsible officials in Government Departments, shall not be considered as freeing them from responsibility or mitigating punishment.

Article 8.

The fact that the Defendant acted pursuant to order of his Government or of a superior shall not free him from responsibility, but may be considered in mitigation of punishment if the Tribunal determines that justice so requires.

Article 9.

At the trial of any individual member of any group or organisation the Tribunal may declare (in connection with any act of which the individual may be convicted) that the group or organisation of which the individual was a member was a criminal organisation.

After receipt of the Indictment the Tribunal shall give such notice as it thinks fit that the prosecution intends to ask the Tribunal to make such declaration and any member of the organisation will be entitled to apply to the Tribunal for leave to be heard by the Tribunal upon the question of the criminal character of the organisation. The Tribunal shall have power to allow or reject the application. If the application is allowed, the Tribunal may direct in what manner the applicants shall be represented and heard.

Article 10.

In cases where a group or organisation is declared criminal by the Tribunal, the competent national authority of any Signatory shall have the right to bring individuals to trial for membership therein before national, military or occupation courts. In any such case the criminal nature of the group or organisation is considered proved and shall not be questioned.

Article 11.

Any person convicted by the Tribunal may be charged before a national, military or occupation court, referred to in Article 10 of this Charter, with a crime other than of membership in a criminal group or organisation and such court may, after convicting him, impose upon him punishment independent of and additional to the punishment imposed by the Tribunal for participation in the criminal activities of such group or organisation.

Article 12.

The Tribunal shall have the right to take proceedings against a person charged with crimes set out in Article 6 of this Charter in his absence, if he has not been found or if the Tribunal, for any reason, finds it necessary, in the interests of justice, to conduct the hearing in his absence.

Article 13.

The Tribunal shall draw up rules for its procedure. These rules shall not be inconsistent with the provisions of this Charter.

III. *Committee for the Investigation and Prosecution of Major War Criminals.*

Article 14.

Each Signatory shall appoint a Chief Prosecutor for the investigation of the charges against and the prosecution of major war criminals.

The Chief Prosecutors shall act as a committee for the following purposes:

(*a*) to agree upon a plan of the individual work of each of the Chief Prosecutors and his staff,

(*b*) to settle the final designation of major war criminals to be tried by the Tribunal,

(*c*) to approve the Indictment and the documents to be submitted therewith,

(*d*) to lodge the Indictment and the accompanying documents with the Tribunal,

(*e*) to draw up and recommend to the Tribunal for its approval draft rules of procedure, contemplated by Article 13 of this Charter. The Tribunal shall have power to accept, with or without amendments, or to reject, the rules so recommended.

The Committee shall act in all the above matters by a majority vote and shall appoint a Chairman as may be convenient and in accordance with the principle of rotation: provided that if there is an equal division of vote concerning the designation of a Defendant to be tried by the Tribunal, or the crimes with which he shall be charged, that proposal will be adopted which was made by the party which proposed that the particular Defendant be tried, or the particular charges be preferred against him.

Article 15.

The Chief Prosecutors shall individually, and acting in collaboration with one another, also undertake the following duties:

(*a*) investigation, collection and production before or at the Trial of all necessary evidence,

(*b*) the preparation of the Indictment for approval by the Committee in accordance with paragraph (*c*) of Article 14 hereof,

(*c*) the preliminary examination of all necessary witnesses and of the Defendants,

(*d*) to act as prosecutor at the Trial,

(*e*) to appoint representatives to carry out such duties as may be assigned to them,

(*f*) to undertake such other matters as may appear necessary to them for the purposes of the preparation for and conduct of the Trial.

It is understood that no witness or Defendant detained by any Signatory shall be taken out of the possession of that Signatory without its assent.

IV. *Fair Trial for Defendants.*

Article 16.

In order to ensure fair trial for the Defendants, the following procedure shall be followed:

(*a*) The Indictment shall include full particulars specifying in detail the charges against the Defendants. A copy of the Indictment and of all the documents lodged with the Indictment, translated into a language which he understands, shall be furnished to the Defendant at a reasonable time before the Trial.

(*b*) During any preliminary examination or trial of a Defendant he shall have the right to give any explanation relevant to the charges made against him.

(*c*) A preliminary examination of a Defendant and his Trial shall be conducted in, or translated into, a language which the Defendant understands.

(*d*) A Defendant shall have the right to conduct his own defence before the Tribunal or to have the assistance of Counsel.

(*e*) A Defendant shall have the right through himself or through his Counsel to present evidence at the Trial in support of his defence, and to cross-examine any witness called by the Prosecution.

V. *Powers of the Tribunal and Conduct of the Trial.*

Article 17.

The Tribunal shall have the power

(*a*) to summon witnesses to the Trial and to require their attendance and testimony and to put questions to them,

(*b*) to interrogate any Defendant,

(*c*) to require the production of documents and other evidentiary material,

(*d*) to administer oaths to witnesses,

(*e*) to appoint officers for the carrying out of any task designated by the Tribunal including the power to have evidence taken on commission.

Article 18.

The Tribunal shall

(*a*) confine the Trial strictly to an expeditious hearing of the issues raised by the charges,

(*b*) take strict measures to prevent any action which will cause unreasonable delay, and rule out irrelevant issues and statements of any kind whatsoever,

(*c*) deal summarily with any contumacy, imposing appropriate punishment, including exclusion of any Defendant or his Counsel from some or all further proceedings, but without prejudice to the determination of the charges.

Article 19.

The Tribunal shall not be bound by technical rules of evidence. It shall adopt and apply to the greatest possible extent expeditious and non-technical procedure, and shall admit any evidence which it deems to have probative value.

Article 20.

The Tribunal may require to be informed of the nature of any evidence before it is offered so that it may rule upon the relevance thereof.

Article 21.

The Tribunal shall not require proof of facts of common knowledge but shall take judicial notice thereof. It shall also take judicial notice of official governmental documents and reports of the United Nations, including the acts and documents of the committees set up in the various Allied countries for the investigation of war crimes, and the records and findings of military or other Tribunals of any of the United Nations.

Article 22.

The permanent seat of the Tribunal shall be in Berlin. The first meetings of the members of the Tribunal and of the Chief Prosecutors shall be held at Berlin in a place to be designated by the Control Council for Germany. The first trial shall be held at Nuremberg, and any subsequent trials shall be held at such places as the Tribunal may decide.

Article 23.

One or more of the Chief Prosecutors may take part in the prosecution at each Trial. The function of any Chief Prosecutor may be discharged by him personally, or by any person or persons authorised by him.

The function of Counsel for a Defendant may be discharged at the Defendant's request by any Counsel professionally qualified to conduct cases before the Courts of his own country, or by any other person who may be specially authorised thereto by the Tribunal.

Article 24.

The proceedings at the Trial shall take the following course:

(*a*) The Indictment shall be read in court.

(*b*) The Tribunal shall ask each Defendant whether he pleads „guilty" or „not guilty".

(*c*) The Prosecution shall make an opening statement.

(*d*) The Tribunal shall ask the Prosecution and the Defence what evidence (if any) they wish to submit to the Tribunal, and the Tribunal shall rule upon the admissibility of any such evidence.

(*e*) The witnesses for the Prosecution shall be examined and after that the witnesses for the Defence. Thereafter such rebutting evidence as may be held by the Tribunal to be admissible shall be called by either the Prosecution or the Defence.

(*f*) The Tribunal may put any question to any witness and to any Defendant, at any time.

(*g*) The Prosecution and the Defence shall interrogate and may cross-examine any witnesses and any Defendant who gives testimony.

(*h*) The Defence shall address the court.

(*i*) The Prosecution shall address the court.

(*j*) Each Defendant may make a statement to the Tribunal.

(*k*) The Tribunal shall deliver judgment and pronounce sentence.

Article 25.

All official documents shall be produced, and all court proceedings conducted, in English, French and Russian, and in the language of the Defendant. So much of the record and of the proceedings may also be translated into the language of any country in which the Tribunal is sitting, as the Tribunal considers desirable in the interests of justice and public opinion.

VI. *Judgment and Sentence.*

Article 26.

The judgment of the Tribunal as to the guilt or the innocence of any Defendant shall give the reasons on which it is based, and shall be final and not subject to review.

Article 27.

The Tribunal shall have the right to impose upon a Defendant, on conviction, death or such other punishment as shall be determined by it to be just.

Article 28.

In addition to any punishment imposed by it, the Tribunal shall have the right to deprive the convicted person of any stolen property and order its delivery to the Control Council for Germany.

Article 29.

In case of guilt, sentences shall be carried out in accordance with the orders of the Control Council for Germany, which may at any time reduce or otherwise alter the sentences, but may not increase the severity thereof. If the Control Council for Germany, after any Defendant has been convicted and sentenced, discovers fresh evidence which, in its opinion, would found a fresh charge against him, the Council shall report accordingly to the Committee established under Article 14 hereof for such action as they may consider proper, having regard to the interests of justice.

VII. *Expenses.*

Article 30.

The expenses of the Tribunal and of the Trials, shall be charged by the Signatories against the funds allotted for maintenance of the Control Council for Germany.

Overeenkomst tusschen de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland, de Regeering van de Vereenigde Staten van Amerika, de Voorloopige Regeering van de Fransche Republiek en de Regeering van de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken voor de vervolging en bestraffing van de groote oorlogsmisdadigers van de Europeesche As.

Londen, 8 Augustus 1945.

Aangezien de Vereenigde Naties van tijd tot tijd verklaringen hebben afgelegd omtrent haar bedoeling, dat oorlogsmisdadigers zullen worden berecht;

En aangezien de Verklaring van Moskou van 30 October 1943 met betrekking tot Duitsche wreedheden in bezet Europa bepaalde, dat die Duitsche officieren en mansohappen en leden van de Nazi-partij, die verantwoordelijk zijn geweest voor of door hun toestemming te geven hebben deelgenomen aan wreedheden en misdrijven, zullen worden teruggezonden naar de landen, waar hun afschuwelijke daden werden verricht, opdat zij overeenkomstig de wetten van deze bevrijde landen en van de vrije Regeeringen, die aldaar zullen worden opgericht, zullen worden berecht en gestraft;

En aangezien vastgesteld word, dat deze Verklaring geen inbreuk zou maken op de zaak van de groote misdadigers, wier misdrijven niet aan een bijzondere aardrijkskundige plaats gebonden zijn en die gestraft zullen worden door de gezamenlijke beslissing van de Regeeringen van de Geallieerden;

Zoo is het, dat de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland, de Regeering van de Vereenigde Staten van Amerika, de Voorloopige Regeering van de Fransche Republiek en de Regeering van de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken (hieronder genoemd „de Onderteekenaars"), die in het belang van alle Vereenigde Naties handelen, door tusschenkomst van hun van behoorlijke volmachten voorziene vertegenwoordigers, deze Overeenkomst hebben gesloten.

Artikel 1.

Er zal na overleg met den Raad van Toezicht voor Duitschland een Internationale Militaire Rechtbank worden ingesteld voor de berechting van oorlogsmisdadigers, wier misdrijven niet aan een bijzondere aardrijkskundige plaats gebonden zijn, hetzij zij beschuldigd worden individueel, hetzij in hun hoedanigheid van leden van organisaties of groepen of wel in beide hoedanigheden.

Artikel 2.

De samenstelling, rechtsmacht en functies van de Internationale Militaire Rechtbank zullen zijn als uiteengezet in het Handvest, dat aan deze Overeenkomst is toegevoegd, welk Handvest een integreerend deel van deze Overeenkomst vormt.

Artikel 3.

Ieder van de Onderteekenaars zal de noodige stappen doen om voor het onderzoek van de beschuldigingen en de berechting de groote oorlogsmisdadigers ter beschikking te stellen, die door hen in hechtenis worden gehouden, en die door de Internationale Militaire Rechtbank zullen worden berecht. De Onderteekenaars zullen eveneens al het mogelijke doen om voor het onderzoek van de beschuldigingen en de berechting voor de Internationale Militaire Rechtbank zoodanige groote oorlogsmisdadigers, die zich niet bevinden op de grondgebieden van een van de Onderteekenaars, beschikbaar te stellen.

Artikel 4.

Niets in deze Overeenkomst zal inbreuk maken op de bepalingen vastgesteld door de Verklaring van Moskou betreffende den terugkeer van oorlogsmisdadigers naar de landen, waar zij hun misdrijven hebben begaan.

Artikel 5.

Iedere Regeering van de Vereenigde Naties kan tot deze Overeenkomst toetreden door middel van een kennisgeving langs diplomatieken weg aan de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk, welke Regeering de andere onderteekenende en toetredende Regeeringen in kennis zal stellen van iedere zoodanige toetreding.

Artikel 6.

Niets in deze Overeenkomst zal inbreuk maken op de rechtsmacht of de bevoegdheden van een nationale rechtbank of van een rechtbank van een bezetter, welke voor de berechting van oorlogsmisdadigers opgericht is of opgericht zal worden op Geallieerd grondgebied of in Duitschland.

Artikel 7.

Deze Overeenkomst zal in werking treden op den dag van onderteekening en zal van kracht blijven voor den termijn van één jaar en zal daarna blijven gelden, behoudens het recht van iederen Onderteekenaar om langs diplomatieken weg met een opzeggingstermijn van één maand zijn voornemen te kennen te geven deze Overeenkomst te beëindigen. Deze beëindiging zal geen inbreuk maken op een proces, dat reeds is begonnen, of op een uitspraak, die reeds krachtens deze Overeenkomst is gegeven.

Ter oorkonde waarvan de ondergeteekenden deze Overeenkomst hebben onderteekend.

Gedaan in viervoud te Londen op dezen Sten dag van Augustus 1945, ieder van deze in het Engelsch, Fransch en Russisch, met dien verstande, dat ieder van deze teksten gelijkelijk authentiek zal zijn.

Voor de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland:

JOWITT.

Voor de Regeering van de Vereenigde Staten van Amerika:

ROBERT H. JACKSON.

Voor de Voorloopige Regeering van de Fransche Republiek:

ROBERT FALCO.

Voor de Regeering van de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken:

I. NIKITCHENKO.
A. TRAININ.

HANDVEST VAN DE INTERNATIONALE MILITAIRE RECHTBANK.

I. *Samenstelling van de Internationale Militaire Rechtbank.*

Artikel 1.

Krachtens het Verdrag, dat op 8 Augustus 1945 door de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland, de Regeering van de Vereenigde Staten van Amerika, de Voorloopige Regeering van de Fransche Republiek en de Regeering van de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken is onderteekend, zal worden opgericht een Internationale Militaire Rechtbank (hieronder genoemd „de Rechtbank") voor de rechtvaardige en snelle berechting en bestraffing van de groote oorlogsmisdadigers van de Europeesche As.

Artikel 2.

De Rechtbank zal bestaan uit vier leden, ieder met een plaatsvervanger. Eén lid en één plaatsvervanger zullen door ieder van de Onderteekenaars worden benoemd. De plaatsvervangers zullen, voor zoover zij daartoe in staat zijn, tegenwoordig zijn bij alle zittingen van de Rechtbank. Ingeval van ziekte van een lid van de Rechtbank of indien een lid om een andere reden niet in staat is zijn functies te vervullen, zal zijn plaatsvervanger zijn plaats innemen.

Artikel 3.

Noch de Rechtbank noch haar leden noch hun plaatsvervangers kunnen door het Openbaar Ministerie of door de verdachten of hun raadslieden worden gewraakt. Iedere Onderteekenaar kan zijn lid van de Rechtbank of diens plaatsvervanger om redenen van gezondheid of om andere geldige redenen vervangen, met dien verstande, dat tijdens de terechtzitting geen andere vervanging mag plaats hebben dan door een plaatsvervanger.

Artikel 4.

(*a*) De aanwezigheid van alle vier leden van de Rechtbank, of van den plaatsvervanger voor een lid, dat afwezig is, zal noodig zijn om het quorum te vormen.

(*b*) De leden van de Rechtbank zullen, voordat een proces begint, met elkander tot overeenstemming komen omtrent de verkiezing tot Voorzitter van een van hen, en de Voorzitter zal gedurende dat proces deze functie vervullen, tenzij met de stemmen van niet minder dan drie leden anders zal worden overeengekomen. Het beginsel van rouleering van het voorzitterschap voor opeenvolgende processen wordt aanvaard. Indien echter een zitting van de Rechtbank plaats heeft op het grondgebied van één van de vier Onderteekenaars, zal de vertegenwoordiger van dien Onderteekenaar in de Rechtbank presideeren.

(*c*) Behoudens hetgeen hierboven is bepaald zal de Rechtbank haar beslissingen nemen met gewone meerderheid en indien de stemmen staken, is de stem van den Voorzitter beslissend, met dien verstande evenwel, dat schuldigbevindingen en vonnissen alleen kunnen worden uitgesproken, indien minstens drie leden van de Rechtbank zich hiervoor uitspreken.

Artikel 5.

Ingeval van noodzaak en naar gelang van het aantal zaken, die berecht moeten worden, kunnen andere Rechtbanken worden ingesteld; de oprichting, functies en procedure van iedere Rechtbank zullen identiek zijn en zullen door dit Handvest worden beheerscht.

II. *Rechtsmacht en algemeene beginselen.*

Artikel 6.

De Rechtbank, die door de Overeenkomst bedoeld in art. 1 wordt ingesteld voor de berechting en bestraffing van de groote oorlogsmisdadigers van de landen van de Europeesche As, zal de bevoegdheid hebben personen te berechten en te bestraffen, die, handelende in het belang van de landen van de Europeesche As, hetzij individueel, hetzij als leden van organisaties, een van de volgende misdrijven hebben begaan.

De volgende handelingen, of een van deze, zijn misdrijven, die vallen binnen de rechtsmacht van de Rechtbank en waarvoor individueele aansprakelijkheid zal bestaan:

(*a*) *Misdrijven tegen den vrede:* namelijk het maken van plannen voor, het voorbereiden van, het nemen van initiatief tot of het voeren van een aanvalsoorlog of een oorlog in strijd met internationale verdragen, overeenkomsten of verzekeringen, of deelneming aan een gemeenschappelijk plan of samenzwering voor het verrichten van een van de bovengenoemde handelingen;

(*b*) *Oorlogsmisdrijven:* namelijk schendingen van de wetten of gebruiken van den oorlog. Zoodanige schendingen zullen omvatten, doch niet beperkt zijn tot moord, mishandeling, of deportatie, met het oog op slavenarbeid of voor eenig ander doel, van de burgerbevolking van of in bezet grondgebied, moord of mishandeling van krijgsgevangenen of van personen op zee, het dooden van gijzelaars, plundering van openbaren of particulieren eigendom, willekeurige vernietiging van steden, plaatsen of dorpen, of verwoesting, welke niet door militaire noodzaak gerechtvaardigd was;

(*c*) *Misdrijven tegen de menschelijkheid:* namelijk moord, uitroeiing, het in slavernij voeren, deportatie en andere onmenschelijke handelingen, die vóór of gedurende den oorlog bedreven zijn tegen burgerbevolking; of vervolgingen op grond van politiek, ras of godsdienst ter uitvoering van of in verband met eenig misdrijf behoorende tot de rechtsmacht van de Rechtbank, onverschillig of deze geschiedden al dan niet in strijd met het nationale recht van het land, waar deze daden werden bedreven.

Leiders, organisatoren, zij die hebben uitgelokt en medeplichtigen, die hebben deelgenomen aan het opstellen of het uitvoeren van een gemeenschappelijk plan of samenzwering om een van de bovengenoemde misdrijven te begaan, zijn aansprakelijk voor alle daden, die door personen ter uitvoering van dit plan zijn verricht.

Artikel 7.

De officieele positie van de verdachten, hetzij als Staatshoofden, hetzij als verantwoordelijke ambtenaren in Regeeringsdepartementen, zal niet geacht worden deze personen te bevrijden van hun aansprakelijkheid of als een reden tot verlichting van hun straf gelden.

Artikel 8.

Het feit, dat de verdachte heeft gehandeld krachtens een bevel van zijn Regeering of van een boven hem gestelden, zal hem niet bevrijden van zijn aansprakelijkheid, doch zal kunnen worden beschouwd als reden tot verzachting van zijn straf, indien de Rechtbank beslist, dat de rechtvaardigheid zulks vereischt.

Artikel 9.

Bij het proces van een individueel lid van een groep of organisatie kan de Rechtbank verklaren (in verband met eenige handeling, waaraan de persoon kan worden schuldig bevonden), dat de groep of organisatie, waarvan de persoon lid was, een misdadige organisatie was.

Na ontvangst van de telastelegging zal de Rechtbank op de wijze als zij gewenscht oordeelt bekend maken, dat het Openbaar Ministerie het voornemen heeft aan de Rechtbank te verzoeken, een zoodanige verklaring te geven en ieder lid van de organisatie zal alsdan bevoegd zijn aan de Rechtbank toestemming te vragen om door haar gehoord te worden omtrent de vraag van het misdadige karakter van de organisatie. De Rechtbank zal de bevoegdheid hebben deze aanvrage toe te staan of af te wijzen. Indien de aanvrage wordt toegestaan, kan de Rechtbank bepalen, op welke wijze de aanvragers zullen worden vertegenwoordigd en gehoord.

Artikel 10.

In gevallen, waarin een groep of organisatie door de Rechtbank wordt verklaard misdadig te zijn, zal de bevoegde nationale autoriteit van ieder der Onderteekenaars het recht hebben, personen voor nationale of militaire rechtbanken of rechtbanken van een bezetter te doen berechten op grond van hun lidmaatschap van zoodanige groep of organisatie. In ieder zoodanig geval wordt het misdadige karakter van de groep of organisatie geacht te zijn bewezen en zal niet meer betwist kunnen worden.

Artikel 11.

Een persoon, die door de Rechtbank is schuldig bevonden, kan voor een nationale of militaire rechtbank of een rechtbank van een bezetter als bedoeld in art. 10 van dit Handvest worden beschuldigd van een ander misdrijf dan dat van lidmaatschap van een misdadige groep of organisatie, en deze laatste rechtbank kan hem, na hem schuldig te hebben bevonden, een straf opleggen, die onafhankelijk is van en wordt toegevoegd aan de straf, waartoe de Rechtbank hem heeft veroordeeld wegens deelneming aan de misdadige handelingen van een zoodanige groep of organisatie.

Artikel 12.

De Rechtbank zal het recht hebben de strafzaak tegen een persoon, beschuldigd van misdrijven als aangegeven in art. 6 van dit Handvest, in zijn afwezigheid te behandelen, indien hij niet gevonden is of indien de Rechtbank om een of andere reden het in het belang van het recht noodzakelijk oordeelt om het verhoor in zijn afwezigheid te doen plaats hebben.

Artikel 13.

De Rechtbank zal regelen opstellen voor haar procedure. Deze regelen zullen niet in strijd zijn met de bepalingen van dit Handvest.

III. *Comité voor het onderzoek en de vervolging van de groote oorlogsmisdadigers.*

Artikel 14.

Iedere Onderteekenaar zal een Hoofdaanklager voor het onderzoek van de beschuldigingen tegen en de vervolging van de groote oorlogsmisdadigers benoemen.

De Hoofdaanklagers zullen als Comité optreden voor de volgende doeleinden:

(*a*) om een plan vast te stellen voor het individueele werk van ieder van de Hoofdaanklagers en zijn staf,

(*b*) om de definitieve aanwijzing te doen van de groote oorlogsmisdadigers, die door de Rechtbank zullen worden berecht,

(*c*) om de telastelegging en de daarbij over te leggen stukken goed te keuren,

(*d*) om de telastelegging en de daarbij behoorende stukken bij de Rechtbank in te dienen,

(*e*) om ontwerp-regelen voor de procedure als bedoeld in art. 13 van dit Handvest te ontwerpen en ter goedkeuring aan de Rechtbank aan te bevelen. De Rechtbank zal de bevoegdheid hebben, de aldus aanbevolen regelen, met of zonder amendementen, aan te nemen of te verwerpen.

Het Comité zal bij alle bovenvermelde aangelegenheden met gewone meerderheid beslissen en een Voorzitter aanwijzen, zooals geschikt zal voorkomen en in overeenstemming met het beginsel van rouleering, met dien verstande, dat, indien de stemmen staken omtrent de aanwijzing van een verdachte, die door de Rechtbank moet worden berecht, of omtrent de misdrijven, waarvan hij zal worden beschuldigd, dat voorstel zal zijn aangenomen, dat gedaan is door de partij, die voorstelde, dat de betrokken verdachte zou worden berecht of de bedoelde beschuldigingen tegen hem zouden worden ingebracht.

Artikel 15.

De Hoofdaanklagers zullen individueel en in samenwerking met elkander voorts de volgende functies op zich nemen:

(*a*) het onderzoek, het verzamelen en het produceeren vóór of tijdens de terechtzitting van alle noodzakelijk bewijs,

(*b*) het voorbereiden van de telastelegging ter goedkeuring door het Comité overeenkomstig art. 14, sub (*c*), van dit Handvest,

(*c*) het voorloopige verhoor van alle noodige getuigen en van de verdachten,

(*d*) als aanklager optreden in de terechtzitting,

(*e*) vertegenwoordigers aanwijzen ter uitvoering van zoodanige functies als hun kunnen worden toegewezen,

(*f*) zoodanige andere zaken verrichten als hun met het oog op de voorbereiding en het houden van de terechtzitting noodzakelijk zal voorkomen.

Het is wel te verstaan, dat geen getuige of verdachte, die door een der Onderteekenaars in hechtenis is gehouden, zonder diens toestemming aan de rechtsmacht van dezen Onderteekenaar zal worden onttrokken.

IV. *Rechtvaardige berechting van de verdachten.*

Artikel 16.

Ten einde aan de verdachten een rechtvaardige berechting te verzekeren, zal de volgende procedure worden gevolgd:

(*a*) De telastelegging zal volledige gegevens bevatten, die in bijzonderheden de beschuldigingen tegen de verdachten zullen aangeven. Een afschrift van de telastelegging en van alle stukken, die met de telastelegging worden ingediend, zullen, vertaald in een taal, welke hij verstaat, een behoorlijken tijd vóór de terechtzitting aan den verdachte worden verstrekt.

(*b*) Gedurende een voorloopig verhoor van een verdachte of in een terechtzitting zal deze het recht hebben, alle gewenschte verklaringen te geven met betrekking tot de tegen hem ingebrachte beschuldigingen.

(*c*) Een voorloopig verhoor van een verdachte en de terechtzitting zullen in een taal, die de verdachte verstaat, worden gevoerd of daarin worden vertaald.

(*d*) Een verdachte zal het recht hebben voor de Rechtbank zijn eigen verdediging te voeren of den bijstand te hebben van raadslieden.

(*e*) Een verdachte zal het recht hebben, hetzij zelf hetzij door tusschenkomst van zijn raadslieden, bij het proces bewijs aan te brengen tot steun van zijn verdediging, en iederen getuige, die door het Openbaar Ministerie is opgeroepen, aan een kruisverhoor te onderwerpen.

V. *Bevoegdheden van de Rechtbank en het voeren van het proces.*

Artikel 17.

De Rechtbank zal de bevoegdheid hebben:

(*a*) getuigen op te roepen voor de terechtzitting en hun aanwezigheid alsmede getuigenverklaringen te verlangen en vragen tot hen te richten,

(*b*) iederen verdachte te ondervragen,

(*c*) het overleggen van stukken en ander bewijsmateriaal te verlangen,

(*d*) getuigen den eed te doen afleggen,

(*e*) ambtenaren aan te stellen voor de uitvoering van een of andere opdracht, die door de Rechtbank is omschreven, met inbegrip van de bevoegdheid om bij rogatoire commissie bewijs te verkrijgen.

Artikel 18.

De Rechtbank zal:

(*a*) de terechtzitting strikt beperken tot een snel verhoor omtrent de punten, die door de beschuldigingen zijn opgeworpen,

(*b*) strenge maatregelen nemen om iedere actie te voorkomen, die onredelijk uitstel zou veroorzaken, en niet ter zake dienende punten en verklaringen van welken aard ook buiten de orde stellen,

(*c*) snel recht doen met betrekking tot iedere weerspannigheid, waarbij een passende straf kan worden opgelegd met inbegrip van het uitsluiten van een verdachte of zijn raadslieden van eenige of alle verdere zittingen, maar zonder dat inbreuk wordt gemaakt op het beslissen omtrent de beschuldigingen.

Artikel 19.

De Rechtbank zal niet gebonden zijn aan technische regelen inzake bewijs. Zij zal in de grootst mogelijke mate een snelle en niet-technische procedure aanvaarden en toepassen en zal ieder bewijs toelaten, waarvan zij oordeelt, dat het bewijswaarde heeft.

Artikel 20.

De Rechtbank kan inlichtingen vragen omtrent den aard van ieder bewijs, voordat dit wordt aangeboden, zoodat zij kan beslissen omtrent de vraag of het ter zake dienende is.

Artikel 21.

De Rechtbank zal geen bewijs vragen van feiten, die algemeen bekend zijn, maar zal daarvan van rechtswege kennis nemen. Zij zal eveneens van rechtswege kennis nemen van officieele regeeringsstukken en rapporten van de Vereenigde Naties, met inbegrip van de akten en stukken van de comité's, die in de verschillende Geallieerde landen zijn ingesteld voor het onderzoek van oorlogsmisdrijven, evenals de processen-verbaal en uitspraken van militaire of andere Rechtbanken van een van de Vereenigde Naties.

Artikel 22.

De permanente zetel van de Rechtbank zal zijn te Berlijn. De eerste bijeenkomsten van de leden van de Rechtbank en van de Hoofdaanklagers zullen gehouden worden te Berlijn op een plaats, die door den Raad van Toezicht voor Duitschland zal

worden aangewezen. Het eerste proces zal gehouden worden te Neurenberg en alle volgende processen zullen worden gehouden in zoodanige plaatsen als de Rechtbank zal beslissen.

Artikel 23.

Een of meer van de Hoofdaanklagers kunnen deelnemen aan de vervolging in iedere terechtzitting. De functie van een Hoofdaanklager kan door hem persoonlijk worden vervuld, of door een persoon of personen, die daartoe door hem gemachtigd zijn.

De functie van raadsman voor een verdachte kan op verzoek van den verdachte worden vervuld door een raadsman, die beroepshalve bevoegd is voor den rechter van zijn eigen land te pleiten, of door eenig ander persoon, die daartoe door de Rechtbank in het bijzonder kan worden gemachtigd.

Artikel 24.

De procedure tijdens de terechtzitting zal zijn als volgt:

(*a*) De telastelegging zal ter terechtzitting worden voorgelezen.

(*b*) De Rechtbank zal iederen verdachte vragen, of hij zich „schuldig" of „niet schuldig" acht.

(*c*) Het Openbaar Ministerie zal een inleidende verklaring afleggen.

(*d*) De Rechtbank zal aan het Openbaar Ministerie en aan de verdediging vragen, welk bewijs zij eventueel aan de Rechtbank wenschen aan te bieden, en de Rechtbank zal beslissen omtrent de toelaatbaarheid van zoodanig bewijs.

(*e*) De getuigen, die door het Openbaar Ministerie zijn opgeroepen, zullen worden verhoord en daarna de getuigen van de verdediging. Vervolgens zal hetzij door het Openbaar Ministerie, hetzij door de verdediging zoodanig tegenbewijs worden aangebracht als de Rechtbank toelaatbaar acht.

(*f*) De Rechtbank kan te allen tijde aan iederen getuige en aan iederen verdachte iedere vraag stellen.

(*g*) Het Openbaar Ministerie en de verdediging zullen iederen getuige en iederen verdachte, die getuigenverklaringen aflegt, ondervragen, en hem aan een kruisverhoor kunnen onderwerpen.

(*h*) De verdediging zal ter terechtzitting het woord voeren.

(*i*) Het Openbaar Ministerie zal ter terechtzitting het woord voeren.

(*j*) Iedere verdachte kan een verklaring afleggen tegenover de Rechtbank.

(*k*) De Rechtbank zal een oordeel uitspreken en een vonnis vellen.

Artikel 25.

Alle officieele stukken zullen worden overgelegd en de geheele procesvoering zal worden gehouden in het Engelsch, Fransch en Russisch, alsmede in de taal van den verdachte. Het proces-verbaal zal in de taal van het land, waar de Rechtbank zitting heeft, worden vertaald voor zoover als de Rechtbank dit in het belang van het recht en de openbare meening wenschelijk acht.

VI. *Oordeel en vonnis.*

Artikel 26.

Het oordeel van de Rechtbank betreffende de schuld of de onschuld van een verdachte zal de redenen aangeven, waarop het is gegrond; het zal definitief zijn en niet vatbaar voor herziening.

Artikel 27.

De Rechtbank zal het recht hebben een verdachte, wanneer deze schuldig wordt bevonden, de doodstraf of een zoodanige andere straf op te leggen als zij zal beslissen, dat rechtvaardig is.

Artikel 28.

Boven iedere straf, die door de Rechtbank wordt opgelegd, zal de Rechtbank het recht hebben aan den schuldig bevonden persoon gestolen goederen te ontnemen, en te bevelen, dat deze goederen worden afgeleverd aan den Raad van Toezicht voor Duitschland.

Artikel 29.

Ingeval van schuld zullen de vonnissen worden ten uitvoer gelegd overeenkomstig de bevelen van den Raad van Toezicht voor Duitschland, die te allen tijde de vonnissen kan verzachten of anderszins wijzigen, maar die niet de gestrengheid daarvan kan vermeerderen. Indien de Raad van Toezicht voor Duitschland, nadat een verdachte schuldig is bevonden en een vonnis over hem is uitgesproken, nieuw bewijs ontdekt, waarop naar zijn oordeel een nieuwe beschuldiging tegen hem zou kunnen worden gegrond, zal de Raad dienovereenkomstig rapporteeren aan het Comité, dat ingesteld is krachtens art. 14 van dit Handvest, opdat dit Comité zoo zal optreden als het, in aanmerking genomen de belangen van het recht, gewenscht zal oordeelen.

VII. *Kosten.*

Artikel 30.

De kosten van de Rechtbank en van de processen zullen door de Onderteekenaars worden geboekt op rekening van de fondsen, bestemd voor het in stand houden van den Raad van Toezicht voor Duitschland.

"The American Republics . . . animated by the desire of preserving the peace and prosperity of the continent, for which it is indispensable that their mutual relations be based upon principles of justice and upon respect for law, solemnly declare as a fundamental concept of American international law, that, without criticizing territorial acquisitions effected in the past, and without reference to existing controversies –

"In the future territorial acquisitions obtained by means of war or under the menace of war or in presence of an armed force, to the detriment of any American Republic, shall not be lawful; and that

"Consequently territorial acquisitions effected in the future by these means can not be invoked as conferring title; and that

"Those obtained in the future by such means shall be considered null in fact and in law."

1928, Resolution of the Sixth International Conference of American States:

"Resolves:

"1. All aggression is considered illicit and as such is declared prohibited.

"2. The American States will employ all pacific means to settle conflicts which may arise between them."

Documents illustrating the origins of the policy of non-recognition of the American Republics, in: *International Conciliation*, No. 293, New York, October, 1933, pp. 461–477

AGGRESSION, UN DEFINITION, 1974. A definition adopted by the UN General Assembly Res. 3314/XXIX, Dec. 14, 1974. The text is as follows:

"The General Assembly,

Having considered the report of the Special Committee on the Question of Defining Aggression, established pursuant to its resolution 2330/XXII/ of Dec. 18, 1967, covering the work of its seventh session held from Mar. 11 to Apr. 12, 1974, including the draft Definition of Aggression adopted by the Special Committee by Consensus and recommended for adoption by the General Assembly,

Deeply convinced that the adoption of the Definition of Aggression would contribute to the strengthening of international peace and security,

1. Approves the Definition of Aggression, the text of which is annexed to the present resolution;

2. Expresses its appreciation to the Special Committee on the Question of Defining Aggression for its work which resulted in the elaboration of the Definition of Aggression;

3. Calls upon all States to refrain from all acts of aggression and other uses of force contrary to the Charter of the United Nations and the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations;

4. Calls the attention of the Security Council to the Definition of Aggression, as set out below, and recommends that it should as appropriate, take account of that Definition as guidance in determining, in accordance with the Charter, the existence of an act of aggression.

Annex. Definition of Aggression. The General Assembly,

Basing itself on the facts that one of the fundamental purposes of the United Nations is to maintain international peace and security and to take effective collective measures for the prevention and removal of threats to the peace, and for the suppression of acts of aggression or other breaches of the peace.

Recalling that the Security Council, in accordance with art. 39 of the Charter of the United Nations, shall determine the existence of any threat to the peace, breach of the peace or act of aggression and shall make recommendations, or decide what measures shall be taken in accordance with arts. 41 and 42, to maintain or restore international peace and security.

Recalling also the duty of States under the Charter to settle their international disputes by peaceful means in order not to endanger international peace, security and justice. Bearing in mind that nothing in this Definition shall be interpreted as in any way affecting the scope of the provisions of the Charter with respect to the functions and powers of the organs of the United Nations.

Considering also that, since aggression is the most serious and dangerous form of the illegal use of force, being fraught, in the conditions created by the existence of all types of weapons of mass destructions, with the possible threat of a world conflict and all its catastrophic consequences, aggression should be defined at the present integrity,

Reaffirming also that the territory of a State shall not be violated by being the object, even temporarily, of military occupation or of other measures of force taken by another State in contravention of the Charter, and that it shall not be the object of acquisition by another State resulting from such measures of the threat thereof.

Reaffirming also the provisions of the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations. Convinced that the adoption of a definition on aggression ought to have the effect of deterring a potential aggressor, would simplify the determination of acts of aggression and the implementation of measures to suppress them and would also facilitate the protection of the rights and lawful interests of, and the rendering of assistance to, the victim. Believing that, although the question whether an act of aggression has been committed must be considered in the light of all the circumstances of each particular case, it is nevertheless desirable to formulate basic principles as guidance for such determination

Adopts the following Definition of Aggression:

Art. 1. Aggression is the use of armed force by a State against the sovereignty, territorial integrity or political independence of another State, or in any other manner inconsistent with the Charter of the United Nations, as set out in this Definition.

Explanatory note: In this Definition the term "State":

(a) is used without prejudice to questions of recognition or to whether a State is a member of the United Nations;

(b) includes the concept of a "group of States" where appropriate.

Art. 2. The first use of armed force by a State in contravention of the Charter shall constitute prima facie evidence of an act of aggression although the Security Council may, in conformity with the Charter conclude that a determination that an act of aggression has been committed would not be justified in the light of other relevant circumstances, including the fact that the act concerned or their consequences are not of sufficient gravity.

Art. 3. Any of the following acts, regardless of a declaration of war, shall, subject to and in accordance with the provisions of art. 2, qualify as an act of aggression:

(a) The invasion or attack by the armed forces of a State of the territory of another State, or any military occupation, however temporary, resulting from such invasion or attack, or any annexation by the use of force of the territory of another State or part thereof;

(b) Bombardment by the armed forces of a State against the territory of another State or the use of any weapons by a State against the territory of another State;

(c) The blockade of the ports or coasts of a State by the armed forces of another State;

(d) An attack by the armed forces of a State on the land, sea or air forces, or marine and air fleets of another State;

(e) The use of armed forces of one State which are within the territory of another State with the agreement of the receiving State, in contravention of the conditions provided for in the agreement or any extension of their presence in such territory beyond the termination of the agreement;

(f) The action of a State in allowing its territory, which it has placed at the disposal of another State, to be used by that other State for perpetrating an act of aggression against a third State;

(g) The sending by or on behalf of a State of armed bands, groups, irregulars or mercenaries, which carry out acts of armed force against another State of such gravity as to amount to the acts listed above, or its substantial involvement therein.

Art. 4. The acts enumerated above are not exhaustive and the Security Council may determine that other acts constitute aggression under the provisions of the Charter.

Art. 5. 1. No consideration of whatever nature, whether political, economic, military or otherwise, may serve as a justification for aggression.

2. A war of aggression is a crime against international peace. Aggression gives rise to international responsibility.

3. No territorial acquisition or special advantage resulting from aggression is or shall be recognized as lawful.

Art. 6. Nothing in this Definition shall be construed as in any way enlarging or diminishing the scope of the Charter, including its provisions concerning cases in which the use of force is lawful

Art. 7. Nothing in this Definition, and in particular art. 3, could in any way prejudice the right to self-determination, freedom and independence, as derived from the Charter, of peoples forcibly deprived of that right and referred to in the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations, particularly peoples under colonial and racist regimes or other forms of alien domination; nor the right of these peoples to struggle to that end and to seek and receive support, in accordance with the principles of the Charter and in conformity with the above-mentioned Declaration

Art. 8. In their interpretation and application the above provisions are interrelated and each provision should be construed in the context of the other provisions."

(Explanatory notes on arts. 3 and 5 are to be found in par. 20 of the report of the Special Committee on the Question of Defining Aggression (A)9619 and Corr. (1). Statements on the Definition are contained in pars. 9 and 10 of the report of the Sixth Committee (A9890).)

UN Yearbook 1974, pp. 846–848.

AGLINET. Union List of Serials, one of the information systems of the ▷ FAO.

AGING. ▷ Elderly and Aged.

AGM. An abbreviation for air-to-ground missile.

AGRARIANISM. A doctrine claiming that agriculture constitutes the basis of national economy; developed in the interwar period in Central and East Europe; applied after World War II to colonial regions, and subsequently to the Third World countries.

AGRARIAN REFORM. The distribution of large private or state landownings among the landless and small-farm-holders in order to alter the agrarian structure; subject of international debates and UN recommendations. Res. 401/V of the General Assembly, Nov. 20, 1950 recommended that ECOSOC propose measures with a view to improving the living conditions of the rural populations and laid special emphasis on the institution of agrarian reform. ECOSOC studies gave rise to Res. 524/V of the UN General Assembly, Jan. 12, 1952, which acknowledged that the general program of agrarian reform requires large-scale investment and addressed all governments which wished to realize the reform program to pay special attention to the necessity of raising adequate funds. The UN General Assembly's further concern with the promotion of agrarian reform is reflected in Res. 625/VII of Dec. 21, 1952 and 826/IX of Dec. 11, 1954 as well as ECOSOC recommendations Res. 370/XIII of Sept. 7, 1951, 512/XVII of Apr. 30, 1954, 649B/XXIII of Dec. 2, 1957, and 712/XXVII of Apr. 17, 1961. Adopted on Dec. 5, 1959 on the initiative of Mexico was UN General Assembly Res. 1426/XIV recognizing the significance of changes in agrarian structure to many less-developed countries as well as Res. 1526/XV of Dec. 15, 1960 in which for the first time it recognized that agrarian reform very often is one of the basic factors of the general development of agriculture. Held in June–July 1966 was the First UN World Conference on Agrarian Reform which recommended

states, on Oct. 24, 1972 adopted Res. 2625/XXVII, prepared by the Special Committee in Geneva, Mar. 30–May 1, 1970, Declaration on the Principles of International Law concerning friendly relations and co-operation among states, in accordance with the UN Charter.

Recently, both regional and universal international organizations are growing in importance due to the fact that they have acquired numerous rights, which previously were vested only in states (e.g. the right to conclude international agreements).

Regional codification of international law forms a separate chapter in the development of international law in the second half of the 20th century, connected with processes of integration in Europe, Africa and Latin America, where the traditions of legal congresses held in 1877, 1883, 1888 are still vital and the treaties and conventions adopted by the International American Conferences between 1889 and 1948. The United Nations in its numerous publications keeps detailed documentation of the growth of international law, such as *UN Legislative Series, UN Treaty Series, Yearbook of International Law Commission, Reports of International Arbitral Awards* and others. An auxiliary publication is the *Cumulative Index of the UN Series*. These publications help to promote the dissemination of international law, a task entrusted to the Special Committee on Technical Assistance to Promote the Teaching, Study, Dissemination and Wider Appreciation of International Law, established in 1968 by UN Res. 1968/XVIII. At the same time, the UN General Assembly requested the Committee to keep a world register of experts and lectures in international law.

Q. WRIGHT, *International Law and the UN*, New York, 1960; J. ROBINSON, *International Law and Organization*, Leiden, 1967; U. THANT, "International Law and the UN", in *Monthly Chronicle*, August 1968; K. WOLFKE, *Rozwoj i kodyfikacja prawa miedzynarodowego. Wybrane zagadnienia z polityki ONZ*, Wroclaw, 1972; H. BOKOR-SZEGO, *The Role of the UN in International Legislation*, Amsterdam, 1978.

INTERNATIONAL LAW COMMISSION. A UN Commission established Dec. 11, 1946, initiated its activity on June 17, 1948. The International Law Commission is an expert group involved in the progressive development of international law and its codification. The Commission seeks to make international law a more effective means of implementing the purposes and principles set forth in the Charter of the United Nations. Most of its work consists of drafting articles on various aspects of international law which could ultimately be included in international conventions of other legal instruments. The 34 members of the Commission serve five-year terms, which will expire on 31 Dec. 1986. The membership is as follows:

Richard Osuolale A. Akinjide (Nigeria), Riyadh Mahmoud Sami Al-Qaysi (Iraq), Balanda Mikuin Leliel Balanda (Zaire), Julio Barboxa (Argentina), Boutros Boutros-Ghali (Egypt), Carlos Calero Rodrigues (Brazil), Jorge Castañeda (Mexico), Leonardo Diaz Gonzalez (Venezuela), Khalafalla El Rasheed Mohamed-Ahmed (Sudan), Jens Evensen (Norway), Constantin Flitan (Romania), Laurel B. Francis (Jamaica), Jorge E. Illueca (Panama), Andreas J. Jacovides (Cyprus), S.P. Jagota (India), Abdul G. Goroma (Sierra Leone), Jose Manuel Lacleta-Muñoz (Spain), Ahmed Mahiou (Algeria), Chafic Malek (Lebanon), Stephen C. McCaffrey (United States), Zhengyu Ni (China), Frank X Njenga (Kenya), Motoo Ogiso (Japan), Syed Sharifuddin Pirzada (Pakistan), Robert Quentin-Baxter (New Zealand), Edilbert Razafindralambo (Madagascar), Paul Reuter (France), Willem Riphagen (Netherlands), Sir Ian Sinclair (United Kingdom), Constantin A. Stravropoulos (Greece), Sompong Sucharitkul (Thailand), Doudou Thiam (Senegal), Nikolai A. Ushakov (Soviet Union) and Alexander Yankov (Bulgaria). Since 1949 the ILC issues annually the Yearbook of the International Law Commission, in two volumes, containing summary records of sessions and documents; also Annual Report of the ILC to the General Assembly.

"Commission Continues Broad Effort at Developing International Law", in: *UN Chronicle*, October, 1983, pp. 23–26.

INTERNATIONAL LAW PRINCIPLES POSTULATED IN 1944. Early in 1942 a number of American and Canadian internationalists in a series of exploratory meetings in United States and Canada prepared Postulates, Principles and Proposals to aid in revitalizing and strengthening international law after World War II. The text of the Principles served as a basis for the American draft of the UN Charter. The text is as follows:

"Principle 1. Each State has a legal duty to carry out in full good faith its obligations under international law, and it may not invoke limitations contained in its own constitution or laws as an excuse for a failure to perform this duty.

Principle 2. Each State has a legal duty to see that conditions prevailing within its own territory do not menace international peace and order, and to this end it must treat its own population in a way which will not violate the dictates of humanity and justice or shock the conscience of mankind

Principle 3. Each State has a legal duty to refrain from intervention in the internal affairs of any other State.

Principle 4. Each State has a legal duty to prevent the organization within its territory of activities calculated to forment civil strife in the territory of any other State.

Principle 5. Each State has a legal duty to cooperate with other States in establishing and maintaining agencies of the Community of States for dealing with matters of concern to the Community, and to collaborate in the work of such agencies.

Principle 6. Each State has a legal duty to employ pacific means and none but pacific means in seeking to settle its disputes with other States, and failing settlement by other pacific means to accept the settlement of its disputes by the competent agency of the Community of States.

Principle 7. Each State has a legal duty to refrain from any use of force and from any threat to use force in its relations with another State, except as authorized by the competent agency of the Community of States; but subject to immediate reference to and approval by the competent agency of the Community of States, a State may oppose by force an unauthorized use of force made against it by another State.

Principle 8. Each State has a legal duty to take, in cooperation with other States, such measures as may be prescribed by the competent agency of the Community of States for preventing or suppressing a use of force by any State in its relations with another State.

Principle 9. Each State has a legal duty to conform to the limitations prescribed by the competent agency of the Community of States and to submit to the supervision and control of such an agency, with respect to the size and type of its armaments.

Principle 10. Each State has a legal duty to refrain from entering into any agreement with another State, the performance of which would be inconsistent with the discharge of its duties under general international law."

The text of the Postulates is as follows:

"Postulate 1. The States of the world form a community, and the protection and advancement of the common interests of their peoples require effective organization of the Community of States.

Postulate 2. The law of the Community of States is international law. The development of an adequate system of international law depends upon continuous collaboration by States to promote the common welfare of all peoples and to maintain just and peaceful relations between States.

Postulate 3. The conduct of each State in its relations with other States and with the Community of States is subject to international law, and the sovereignty of a State subject to the limitations of international law.

Postulate 4. Any failure by a State to carry out its obligations under international law is a matter of concern to the Community of States.

Postulate 5. Any use of force or any threat to use force by a State in its relations with another State is a matter of concern to the Community of States.

Postulate 6. The maintenance of just and peaceful relations between States requires orderly procedures by which international situations can be readjusted as need arises."

"The International Law of the Future. A Statement of a Community of Views by North America", in: *International Conciliation*, No. 399, April, 1944, pp. 251–373.

INTERNATIONAL LAW PRINCIPLES, UN DECLARATION, 1970. Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States, adopted unanimously by the UN General Assembly, Res. 2625/XXV, on Oct. 24, 1970. The text is as follows:

"The General Assembly,

Recalling its resolutions 1815 (XVII) of 18 December 1962, 1966 (XVIII) of 16 December 1963, 2103 (XX) of 20 December 1965, 2181 (XXI) of 12 December 1966, 2327 (XXII) of 18 December 1967, 2463 (XXIII) of 20 December 1968 and 2533 (XXIV) of 8 December 1969, in which it affirmed the importance of the progressive development and codification of the principles of international law concerning friendly relations and co-operation among States,

Having considered the report of the Special Committee on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States which met in Geneva from 31 March to 1 May, 1970,

Emphasizing the paramount importance of the Charter of the United Nations for the maintenance of international peace and security and for the development of friendly relations and co-operation among States,

Deeply convinced that the adoption of the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations on the occasion of the twenty-fifth anniversary of the United Nations would contribute to the strengthening of world peace and constitute a landmark in the development of international law and of relations among States, in promoting the rule of law among nations and particularly the universal application of the principles embodied in the Charter,

Considering the desirability of the wide dissemination of the text of the Declaration,

(1) Approves the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations, the text of which is annexed to the present resolution;

(2) Expresses its appreciation to the Special Committee on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States for its work resulting in the elaboration of the Declaration;

(3) Recommends that all efforts be made so that the Declaration becomes generally known.

Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations.

Preamble

The General Assembly,

Reaffirming in the terms of the Charter of the United Nations that the maintenance of international peace and security and the development of friendly relations and co-operation between nations are among the fundamental purposes of the United Nations, Recalling that the peoples of the United Nations are determined to practise tolerance and live together in peace with one another as good neighbours,

Bearing in mind the importance of maintaining and strengthening international peace founded upon freedom, equality, justice and respect for fundamental human rights and of developing friendly relations among nations irrespective of their political, economic and social systems of the levels of their development,

(c) States shall conduct their international relations in the economic, social, cultural, technical and trade fields in accordance with the principles of sovereign equality and non-intervention
(d) States Members of the United Nations have the duty to take joint and separate action in co-operation with the United Nations in accordance with the relevant provisions of the Charter.
States should co-operate in the economic, social and cultural fields as well as in the field of science and technology and for the promotion of international cultural and educational progress. States should co-operate in the promotion of economic growth throughout the world, especially that of the developing countries.
The principles of equal rights and self-determination of peoples.
By virtue of the principle of equal rights and self-determination of peoples enshrined in the Charter of the United Nations, all peoples have the right freely to determine, without external interference, their political status and to pursue their economic, social and cultural development, and every State has the duty to respect this right in accordance with the provisions of the Charter.
Every State has the duty to promote, through joint and separate action, realization of the principle of equal rights and self-determination of peoples, in accordance with the provisions of the Charter, and to render assistance to the United Nations in carrying out the responsibilities entrusted to it by the Charter regarding the implementation of the principle, in order:
(a) To promote friendly relations and co-operation among States; and
(b) To bring a speedy end to colonialism, having due regard to the freely expressed will of the peoples concerned;
and bearing in mind that subjection of peoples to alien subjugation, domination and exploitation constitutes a violation of the principle, as well as a denial of fundamental human rights, and is contrary to the Charter.
Every State has the duty to promote through joint and separate action universal respect for an observance of human rights and fundamental freedoms in accordance with the Charter.
The establishment of a sovereign and independent State, the free association or integration with an independent State or the emergence into any other political status freely determined by a people constitute modes of implementing the rights of self-determination by that people.
Every State has the duty to refrain from any forcible action which deprives peoples referred to above in the elaboration of the present principle of their right to self-determination and freedom and independence. In their actions against, and resistance to, such forcible action in pursuit to the exercise of their right to self-determination, such peoples are entitled to seek and to receive support in accordance with the purposes and principles of the Charter. The territory of a colony or other Non-Self-Governing Territory has, under the Charter, a status separate and distinct from the territory of the State administering it; and such separate and distinct status under the Charter shall exist until the people of the colony or Non-Self-Governing Territory have exercised their right of self-determination in accordance with the Charter, and particularly its purposes and principles. Nothing in the foregoing paragraphs shall be construed as authorizing or encouraging any action which would dismember or impair, totally or in part, the territorial integrity or political unity of sovereign and independent States conducting themselves in compliance with the principle of equal rights and self-determination of peoples as described above and thus possessed of a government representing the whole people belonging to the territory without distinction as to race, creed or colour.
Every State shall refrain from any action aimed at the partial or total disruption of the national unity and territorial integrity of any other State or country.
The principle of sovereign equality of States
All States enjoy sovereign equality. They have equal rights and duties and are equal members of the international community, notwithstanding differences of an economic, social, political or other nature.
In particular, sovereign equality includes the following elements:
(a) States are juridically equal;
(b) Each State enjoys the rights inherent in full sovereignty;
(c) Each State has the duty to respect the personality of other States;
(d) The territorial integrity and political independence of the State are inviolable;
(e) Each State has the right freely to choose and develop its political, social, economic and cultural systems;
(f) Each State has the duty to comply fully and in good faith with its international obligations and to live in peace with other States.
The principle that States shall fulfil in good faith the obligations assumed by them in accordance with the Charter.
Every State has the duty to fulfil in good faith the obligations assumed by it in accordance with the Charter of the United Nations.
Every State has the duty to fulfil in good faith its obligations under the generally recognized principles and rules of international law
Every State has the duty to fulfil in good faith its obligations under international agreements valid under the generally recognized principles and rules of international law.
Where obligations arising under international agreements are in conflict with the obligations of Members of United Nations under the Charter of the United Nations, the obligations under the Charter shall prevail.
General Part
2. Declares that:
In their interpretation and application the above principles are interrelated and each principle should be construed in the context of the other principles.
Nothing in this declaration shall be construed as prejudicing in any manner the provisions of the Charter or the rights and duties of Member States under the Charter or the rights of peoples under the Charter, taking into account the elaboration of these rights in this Declaration.
3. Declares further that:
The principles of the Charter which are embodied in this Declaration constitute basic principles of international law, and consequently appeals to all States to be guided by these principles in their international conduct and to develop their mutual relations on the basis of the strict observance of these principles."

UN Yearbook 1970; *UN Monthly Chronicle*, November, 1970.

INTERNATIONAL MARITIME ORGANIZATION. ▷ IMO.

INTERNATIONAL MARITIME SATELLITE ORGANIZATION. ▷ INMARSAT.

INTERNATIONAL METEOROLOGICAL ORGANIZATION, IMO, 1878–1947. One of the oldest intergovernmental organizations; its successor is the ▷ WMO. The acronym ▷ IMO in the UN system, since 1982 means International Maritime Organization.

INTERNATIONAL MILITARY TRIBUNAL. ▷ Military Tribunal, International, IMT, for Germany, 1945–46.

INTERNATIONAL MILITARY TRIBUNAL CHARTER. ▷ Charter of International Military Tribunal, IMT, 1945.

INTERNATIONAL MILITARY TRIBUNAL FOR FAR EAST. ▷ Military Tribunal, International for Far East, 1946–48.

INTERNATIONAL MONETARY FUND. ▷ IMF.

INTERNATIONAL ORGANIZATION. ▷ Organizations International.

INTERNATIONAL PEACE BUREAU. Bureau international de la paix. Internationales Friedensbureau, f. 1892 in Rome, with headquarters in Berne until 1919, afterwards in Geneva. Nobel Peace Prize 1910. Promotes consultation and co-operative action among international and national peace organizations. Members: national committees in Austria, France, the FRG, Japan, Norway, Switzerland and the UK.

A.H. FRIED, *Handbücher der Friedensbewegung*, 2 Vols., Berne, 1911–1913; *Yearbook of International Organizations*.

INTERNATIONAL RED CROSS AND RED CRESCENT MOVEMENT. ▷ Red Cross.

INTERNATIONAL RESEARCH AND TRAINING INSTITUTE FOR THE ADVANCEMENT OF WOMEN, INSTRAW. A UN institute est. 1976, Teheran, by the ECOSOC as an autonomous body under the auspices of the UN. The Institute will give special attention to the needs of developing countries.

Yearbook of International Organizations.

INTERNATIONAL TRADE ORGANIZATION. ▷ ITO.

INTERNATIONAL TRIBUNAL FOR THE LAW OF THE SEA. The Tribunal was est. on Dec. 10, 1982, by the Sea Law Convention, 1982. Art. 1 of the Statute of the ITLS read as follows:

"1. The International Tribunal for the Law of the Sea is constituted and shall function in accordance with the provision of this Convention and Statute.
2. The seat of the Tribunal shall be in the Free and Hanseatic City of Hamburg in the Federal Republic of Germany.
3. The Tribunal may sit and exercise its functions elsewhere whenever it considers this desirable.
4. A reference of a dispute to the Tribunal shall be governed by the provisions of Parts XI and XV."

UN. *The Law of the Sea. United Nations Convention on the Law of the Sea*, New York, 1983, pp. 140–152.

INTERNATIONAL WATERS. ▷ Waters, International.

INTERNATIONAL WORKING MEN'S ASSOCIATION, 1864. The first international organization *sensu stricto*, est. Sept. 28, 1864 in London during a meeting of solidarity with the uprising in Poland by representatives of the revolutionary movements of England, France, Italy, Germany, Poland and Switzerland; beginning of a workers' movement organized on a world-wide scale; commonly known as the ▷ International. For 8 years the headquarters were in London, then from 1872 to 1876 in New York. The Association was dissolved by a motion of Marx and Engels at a conference held in Philadelphia in Sept., 1876.

La première Internationale. Recueil de documents publiés sous la direction de J. Freymond, 2 Vols., Genève, 1962.

INTERNATIONAL YEAR OF PEACE, 1985/1986. The UN General Assembly adopted on Dec. 7, 1983 Res. 38/56 proclaiming on the fortieth anniversary of the UN on Oct. 24, 1985 the International Year of Peace. One of the main objectives of the Year would be to stimulate effective action to promote peace on the part of the UN system and its member States, disarmament and the prevention of the nuclear catastrophe. The Year would also encourage reflection on peace as a pre-condition for security, national independence, justice, human rights, development and social progress.

Artikel 7.

Deze Overeenkomst zal in werking treden op den dag van onderteekening en zal van kracht blijven voor den termijn van één jaar en zal daarna blijven gelden, behoudens het recht van iederen Onderteekenaar om langs diplomatieken weg met een opzeggingstermijn van één maand zijn voornemen te kennen te geven deze Overeenkomst te beëindigen. Deze beëindiging zal geen inbreuk maken op een proces, dat reeds is begonnen, of op een uitspraak, die reeds krachtens deze Overeenkomst is gegeven.

Ter oorkonde waarvan de ondergeteekenden deze Overeenkomst hebben onderteekend.

Gedaan in viervoud te Londen op dezen 8sten dag van Augustus 1945, ieder van deze in het Engelsch, Fransch en Russisch, met dien verstande, dat ieder van deze teksten gelijkelijk authentiek zal zijn.

Voor de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland:

JOWITT.

Voor de Regeering van de Vereenigde Staten van Amerika:

ROBERT H. JACKSON.

Voor de Voorloopige Regeering van de Fransche Republiek:

ROBERT FALCO.

Voor de Regeering van de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken:

I. NIKITCHENKO.
A. TRAININ.

HANDVEST VAN DE INTERNATIONALE MILITAIRE RECHTBANK.

I. *Samenstelling van de Internationale Militaire Rechtbank.*

Artikel 1.

Krachtens het Verdrag, dat op 8 Augustus 1945 door de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland, de Regeering van de Vereenigde Staten van Amerika, de Voorloopige Regeering van de Fransche Republiek en de Regeering van de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken is onderteekend, zal worden opgericht een Internationale Militaire Rechtbank (hieronder genoemd „de Rechtbank") voor de rechtvaardige en snelle berechting en bestrafting van de grooto oorlogsmisdadigers van de Europeesche As.

Artikel 2.

De Rechtbank zal bestaan uit vier leden, ieder met een plaatsvervanger. Eén lid en één plaatsvervanger zullen door ieder van de Onderteekenaars worden benoemd. De plaatsvervangers zullen, voor zoover zij daartoe in staat zijn, tegenwoordig zijn bij alle zittingen van de Rechtbank. Ingeval van ziekte van een lid van de Rechtbank of indien een lid om een andere reden niet in staat is zijn functies te vervullen, zal zijn plaatsvervanger zijn plaats innemen.

Artikel 3.

Noch de Rechtbank noch haar leden noch hun plaatsvervangers kunnen door het Openbaar Ministerie of door de verdachten of hun raadslieden worden gewraakt. Iedere Onderteekenaar kan zijn lid van de Rechtbank of diens plaatsvervanger om redenen van gezondheid of om andere geldige redenen vervangen, met dien verstande, dat tijdens de terechtzitting geen andere vervanging mag plants hebben dan door een plaatsvervanger.

Artikel 4.

(*a*) De aanwezigheid van alle vier leden van de Rechtbank, of van den plaatsvervanger voor een lid, dat afwezig is, zal noodig zijn om het quorum te vormen.

Artikel 7.

Deze Overeenkomst zal in werking treden op den dag van onderteekening en zal van kracht blijven voor den termijn van één jaar en zal daarna blijven gelden, behoudens het recht van iederen Onderteekenaar om langs diplomatieken weg met een opzeggingstermijn van één maand zijn voornemen te kennen te geven deze Overeenkomst te beëindigen. Deze beëindiging zal geen inbreuk maken op een proces, dat reeds is begonnen, of op een uitspraak, die reeds krachtens deze Overeenkomst is gegeven.

Ter oorkonde waarvan de ondergeteekenden deze Overeenkomst hebben onderteekend.

Gedaan in viervoud te Londen op dezen 8sten dag van Augustus 1945, ieder van deze in het Engelsch, Fransch en Russisch, met dien verstande, dat ieder van deze teksten gelijkelijk authentiek zal zijn.

Voor de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland:

JOWITT.

Voor de Regeering van de Vereenigde Staten van Amerika:

ROBERT H. JACKSON.

Voor de Voorloopige Regeering van de Fransche Republiek:

ROBERT FALCO.

Voor de Regeering van de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken:

I. NIKITCHENKO.
A. TRAININ.

HANDVEST VAN DE INTERNATIONALE MILITAIRE RECHTBANK.

I. *Samenstelling van de Internationale Militaire Rechtbank.*

Artikel 1.

Krachtens het Verdrag, dat op 8 Augustus 1945 door de Regeering van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland, de Regeering van de Vereenigde Staten van Amerika, de Voorloopige Regeering van de Fransche Republiek en de Regeering van de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken is onderteekend, zal worden opgericht een Internationale Militaire Rechtbank (hieronder genoemd „de Rechtbank") voor de rechtvaardige en snelle berechting en bestraffing van de grooto oorlogsmisdadigers van de Europeesche As.

Artikel 2.

De Rechtbank zal bestaan uit vier leden, ieder met een plaatsvervanger. Eén lid en één plaatsvervanger zullen door ieder van de Onderteekennars worden benoemd. De plaatsvervangers zullen, voor zoover zij daartoe in staat zijn, tegenwoordig zijn bij alle zittingen van de Rechtbank. Ingeval van ziekte van een lid van de Rechtbank of indien een lid om een andere reden niet in staat is zijn functies te vervullen, zal zijn plaatsvervanger zijn plaats innemen.

Artikel 3.

Noch de Rechtbank noch haar leden noch hun plaatsvervangers kunnen door het Openbaar Ministerie of door de verdachten of hun raadslieden worden gewraakt. Iedere Onderteekenaar kan zijn lid van de Rechtbank of diens plaatsvervanger om redenen van gezondheid of om andere geldige redenen vervangen, met dien verstande, dat tijdens de terechtzitting geen andere vervanging mag plaats hebben dan door een plaatsvervanger.

Artikel 4.

(*a*) De aanwezigheid van alle vier leden van de Rechtbank, of van den plaatsvervanger voor een lid, dat afwezig is, zal noodig zijn om het quorum te vormen.

(b) De leden van de Rechtbank zullen, voordat een proces begint, met elkander tot overeenstemming komen omtrent de verkiezing tot Voorzitter van een van hen, en de Voorzitter zal gedurende dat proces deze functie vervullen, tenzij met de stemmen van niet minder dan drie leden anders zal worden overeengekomen. Het beginsel van roulcering van het voorzitterschap voor opeenvolgende processen wordt aanvaard. Indien echter een zitting van de Rechtbank plaats heeft op het grondgebied van één van de vier Onderteekenaars, zal de vertegenwoordiger van dien Onderteekenaar in de Rechtbank presideeren.

(c) Behoudens hetgeen hierboven is bepaald zal de Rechtbank haar beslissingen nemen met gewone meerderheid en indien de stemmen staken, is de stem van den Voorzitter beslissend, met dien verstande evenwel, dat schuldigbevindingen en vonnissen alleen kunnen worden uitgesproken, indien minstens drie leden van de Rechtbank zich hiervoor uitspreken.

Artikel 5.

Ingeval van noodzaak en naar gelang van het aantal zaken, die berecht moeten worden, kunnen andere Rechtbanken worden ingesteld; de oprichting, functies en procedure van iedere Rechtbank zullen identiek zijn en zullen door dit Handvest worden beheerscht.

II *Rechtsmacht en algemeene beginselen.*

Artikel 6.

De Rechtbank, die door de Overeenkomst bedoeld in art. 1 wordt ingesteld voor de berechting en bestraffing van de groote oorlogsmisdadigers van de landen van de Europeesche As, zal de bevoegdheid hebben personen te berechten en te bestraffen, die, handelende in het belang van de landen van de Europeesche As, hetzij individueel, hetzij als leden van organisaties, een van de volgende misdrijven hebben begaan.

De volgende handelingen, of een van deze, zijn misdrijven, die vallen binnen de rechtsmacht van de Rechtbank en waarvoor individueele aansprakelijkheid zal bestaan:

(a) *Misdrijven tegen den vrede:* namelijk het maken van plannen voor, het voorbereiden van, het nemen van initiatief tot of het voeren van een aanvalsoorlog of een oorlog in strijd met internationale verdragen, overeenkomsten of verzekeringen, of deelneming aan een gemeenschappelijk plan of samenzwering voor het verrichten van een van de bovengenoemde handelingen;

(b) *Oorlogsmisdrijven:* namelijk schendingen van de wetten of gebruiken van den oorlog. Zoodanige schendingen zullen omvatten, doch niet beperkt zijn tot moord, mishandeling, of deportatie, met het oog op slavenarbeid of voor eenig ander doel, van de burgerbevolking van of in bezet grondgebied, moord of mishandeling van krijgsgevangenen of van personen op zee, het dooden van gijzelaars, plundering van openbaren of particulieren eigendom, willekeurige vernietiging van steden, plaatsen of dorpen, of verwoesting, welke niet door militaire noodzaak gerechtvaardigd was;

(c) *Misdrijven tegen de menschelijkheid* namelijk moord, uitroeiing, het in slavernij voeren, deportatie en andere onmenschelijke handelingen, die vóór of gedurende den oorlog bedreven zijn tegen burgerbevolking; of vervolgingen op grond van politiek, ras of godsdienst ter uitvoering van of in verband met eenig misdrijf behoorende tot de rechtsmacht van de Rechtbank, onverschillig of deze geschiedden al dan niet in strijd met het nationale recht van het land, waar deze daden werden bedreven.

Leiders, organisatoren, zij die hebben uitgelokt en medeplichtigen, die hebben deelgenomen aan het opstellen of het uitvoeren van een gemeenschappelijk plan of samenzwering om een van de bovengenoemde misdrijven te begaan, zijn aansprakelijk voor alle daden, die door personen ter uitvoering van dit plan zijn verricht.

Artikel 7.

De officieele positie van de verdachten, hetzij als Staatshoofden, hetzij als verantwoordelijke ambtenaren in Regeeringsdepartementen, zal niet geacht worden deze personen te bevrijden van hun aansprakelijkheid of als een reden tot verlichting van hun straf gelden.

Artikel 8.

Het feit, dat de verdachte heeft gehandeld krachtens een bevel van zijn Regeering of van een boven hem gestelden, zal hem niet bevrijden van zijn aansprakelijkheid, doch zal kunnen worden beschouwd als reden tot verzachting van zijn straf, indien de Rechtbank beslist, dat de rechtvaardigheid zulks vereischt.

Artikel 9.

Bij het proces van een individueel lid van een groep of organisatie kan de Rechtbank verklaren (in verband met eenige handeling, waaraan de persoon kan worden schuldig bevonden), dat de groep of organisatie, waarvan de persoon lid was, een misdadige organisatie was.

Na ontvangst van de telastelegging zal de Rechtbank op de wijze als zij gewenscht oordeelt bekend maken, dat het Openbaar Ministerie het voorneman heeft aan de Rechtbank te verzoeken, een zoodanige verklaring te geven en ieder lid van de organisatie zal alsdan bevoegd zijn aan de Rechtbank toestemming te vragen om door haar gehoord te worden omtrent de vraag van het misdadige karakter van de organisatie. De Rechtbank zal de bevoegdheid hebben deze aanvrage toe te staan of af te wijzen. Indien de aanvrage wordt toegestaan, kan de Rechtbank bepalen, op welke wijze de aanvragers zullen worden vertegenwoordigd en gehoord.

Artikel 10.

In gevallen, waarin een groep of organisatie door de Rechtbank wordt verklaard misdadig te zijn, zal de bevoegde nationale autoriteit van ieder der Ondertcekenaars het recht hebben, personen voor nationale of militaire rechtbanken of rechtbanken van een bezetter te doen berechten op grond van hun lidmaatschap van zoodanige groep of organisatie. In ieder zoodanig geval wordt het misdadige karakter van de groep of organisatie geacht te zijn bewezen en zal niet meer betwist kunnen worden.

Artikel 11.

Een persoon, die door de Rechtbank is schuldig bevonden, kan voor een nationale of militaire rechtbank of een rechtbank van een bezetter als bedoeld in art. 10 van dit Handvest worden beschuldigd van een ander misdrijf dan dat van lidmaatschap van een misdadige groep of organisatie, en deze laatste rechtbank kan hem, na hem schuldig te hebben bevonden, een straf opleggen, die onafhankelijk is van en wordt toegevoegd aan de straf, waartoe de Rechtbank hem heeft veroordeeld wegens deelneming aan de misdadige handelingen van een zoodanige groep of organisatie.

Artikel 12.

De Rechtbank zal het recht hebben de strafzaak tegen een persoon, beschuldigd van misdrijven als aangegeven in art. 6 van dit Handvest, in zijn afwezigheid te behandelen, indien hij niet gevonden is of indien de Rechtbank om een of andere reden het in het belang van het recht noodzakelijk oordeelt om het verhoor in zijn afwezigheid te doen plaats hebben.

Artikel 13.

De Rechtbank zal regelen opstellen voor haar procedure. Deze regelen zullen niet in strijd zijn met de bepalingen van dit Handvest.

III. *Comité voor het onderzoek en de vervolging van de groote oorlogsmisdadigers.*

Artikel 14.

Iedere Ondertcekenaar zal een Hoofdaanklager voor het onderzoek van de beschuldigingen tegen en de vervolging van de groote oorlogsmisdadigers benoemen.

De Hoofdaanklagers zullen als Comité optreden voor de volgende doeleinden:

(*a*) om een plan vast te stellen voor het individueele werk van ieder van de Hoofdaanklagers en zijn staf,

(*b*) om de definitieve aanwijzing te doen van de groote oorlogsmisdadigers, die door de Rechtbank zullen worden berecht,

(*c*) om de telastelegging en de daarbij over te leggen stukken goed te keuren,

(*d*) om de telastelegging en de daarbij behoorende stukken bij de Rechtbank in te dienen,

(*e*) om ontwerp-regelen voor de procedure als bedoeld in art. 13 van dit Handvest te ontwerpen en ter goedkeuring aan de Rechtbank aan te bevelen. De Rechtbank zal de bevoegdheid hebben, de aldus aanbevolen regelen, met of zonder amendementen, aan te nemen of te verwerpen.

Het Comité zal bij alle bovenvermelde aangelegenheden met gewone meerderheid beslissen en een Voorzitter aanwijzen, zoonls geschikt zal voorkomen en in overeenstemming met het beginsel van rouleering, met dien verstande, dat, indien de stemmen staken omtrent de aanwijzing van een verdachte, die door de Rechtbank moet worden berecht, of omtrent de misdrijven, waarvan hij zal worden beschuldigd, dat voorstel zal zijn aangenomen, dat gedaan is door de partij, die voorstelde, dat de betrokken verdachte zou worden berecht of de bedoelde beschuldigingen tegen hem zouden worden ingebracht.

Artikel 15.

De Hoofdaanklagers zullen individueel en in samenwerking met elkander voorts de volgende functies op zich nemen:

(*a*) het onderzoek, het verzamelen en het produceeren vóór of tijdens de terechtzitting van alle noodzakelijk bewijs,

(*b*) het voorbereiden van de telastelegging ter goedkeuring door het Comité overeenkomstig art. 14, sub (*c*), van dit Handvest,

(*c*) het voorloopige verhoor van alle nodige getuigen en van de verdachten,

(*d*) als aanklager optreden in de terechtzitting,

(*e*) vertegenwoordigers aanwijzen ter uitvoering van zoodanige functies als hun kunnen worden toegewezen.

(*f*) zoodanige andere zaken verrichten als hun met het oog op de voorbereiding en het houden van de terechtzitting noodzakelijk zal voorkomen.

Het is wel te verstaan, dat geen getuige of verdachte, die door een der Ondertcekenaars in hechtenis is gehouden, zonder diens toestemming aan de rechtsmacht van dezen Ondertcekenaar zal worden onttrokken.

IV. *Rechtvaardige berechting van de verdachten.*

Artikel 16.

Ten einde aan de verdachten een rechtvaardige berechting te verzekeren, zal de volgende procedure worden gevolgd:

(*a*) De telastelegging zal volledige gegevens bevatten, die in bijzonderheden de beschuldigingen tegen de verdachten zullen aangeven. Een afschrift van de telastelegging en van alle stukken, die met de telastelegging worden ingediend, zullen, vertaald in een taal, welke hij verstaat, een behoorlijken tijd vóór de terechtzitting aan den verdachte worden verstrekt.

(*b*) Gedurende een voorloopig verhoor van een verdachte of in een terechtzitting zal deze het recht hebben, alle gewenschte verklaringen te geven met betrekking tot de tegen hem ingebrachte beschuldigingen.

(*c*) Een voorloopig verhoor van een verdachte en de terechtzitting zullen in een taal, die de verdachte verstaat, worden gevoerd of daarin worden vertaald.

(*d*) Een verdachte zal het recht hebben voor de Rechtbank zijn eigen verdediging te voeren of den bijstand te hebben van raadslieden.

(*e*) Een verdachte zal het recht hebben, hetzij zelf hetzij door tusschenkomst van zijn raadslieden, bij het proces bewijs aan te brengen tot steun van zijn verdediging, en iedereen getuige, die door het Openbaar Ministerie is opgeroepen, aan een kruisverhoor te onderwerpen.

V. *Bevoegdheden van de Rechtbank en het voeren van het proces.*

Artikel 17.

De Rechtbank zal de bevoegdheid hebben:

(*a*) getuigen op te roepen voor de terechtzitting en hun aanwezigheid alsmede getuigenverklaringen te verlangen en vragen tot hen te richten,

(*b*) iederen verdachte te ondervragen,

(*c*) het overleggen van stukken en ander bewijsmateriaal te verlangen,

(*d*) getuigen den eed te doen afleggen,

(*e*) ambtenaren aan te stellen voor de uitvoering van een of andere opdracht, die door de Rechtbank is omschreven, met inbegrip van de bevoegdheid om bij rogatoire commissie bewijs te verkrijgen.

Artikel 18.

De Rechtbank zal:

(*a*) de terechtzitting strikt beperken tot een snel verhoor omtrent de punten, die door de beschuldigingen zijn opgeworpen,

(*b*) strenge maatregelen nemen om iedere actie te voorkomen, die onredelijk uitstel zou veroorzaken, en niet ter zake dienende punten en verklaringen van welken aard ook buiten de orde stellen,

(*c*) snel recht doen met betrekking tot iedere weerspannigheid, waarbij een passende straf kan worden opgelegd met inbegrip van het uitsluiten van een verdachte of zijn raadslieden van eenige of alle verdere zittingen, maar zonder dat inbreuk wordt gemaakt op het beslissen omtrent de beschuldigingen.

Artikel 19.

De Rechtbank zal niet gebonden zijn aan technische regelen inzake bewijs. Zij zal in de grootst mogelijke mate een snelle en niet-technische procedure aanvaarden en toepassen en zal ieder bewijs toelaten, waarvan zij oordeelt, dat het bewijswaarde heeft.

Artikel 20.

De Rechtbank kan inlichtingen vragen omtrent den aard van ieder bewijs, voordat dit wordt aangeboden, zoodat zij kan beslissen omtrent de vraag of het ter zake dienende is.

Artikel 21.

De Rechtbank zal geen bewijs vragen van feiten, die algemeen bekend zijn, maar zal daarvan van rechtswege kennis nemen. Zij zal eveneens van rechtswege kennis nemen van officieele regeeringsstukken en rapporten van de Vereenigde Naties, met inbegrip van de akten en stukken van de comité's, die in de verschillende Geallieerde landen zijn ingesteld voor het onderzoek van oorlogsmisdrijven, evenals de processen-verbaal en uitspraken van militaire of andere Rechtbanken van een van de Vereenigde Naties.

Artikel 22.

De permanente zetel van de Rechtbank zal zijn te Berlijn. De eerste bijeenkomsten van de leden van de Rechtbank en van de Hoofdaanklagers zullen gehouden worden te Berlijn op een plaats, die door den Raad van Toezicht voor Duitschland zal

worden aangewezen. Het eerste proces zal gehouden worden te Neurenberg en alle volgende processen zullen worden gehouden in zoodanige plaatsen als de Rechtbank zal beslissen.

Artikel 23.

Een of meer van de Hoofdaanklagers kunnen deelnemen aan de vervolging in iedere terechtzitting. De functie van een Hoofdaanklager kan door hem persoonlijk worden vervuld, of door een persoon of personen, die daartoe door hem gemachtigd zijn.

De functie van raadsman voor een verdachte kan op verzoek van den verdachte worden vervuld door een raadsman, die beroepshalve bevoegd is voor den rechter van zijn eigen land te pleiten, of door eenig ander persoon, die daartoe door de Rechtbank in het bijzonder kan worden gemachtigd.

Artikel 24.

De procedure tijdens de terechtzitting zal zijn als volgt:

(*a*) De telastelegging zal ter terechtzitting worden voorgelezen.

(*b*) De Rechtbank zal iederen verdachte vragen, of hij zich „schuldig" of „niet schuldig" acht.

(*c*) Het Openbaar Ministerie zal een inleidende verklaring afleggen.

(*d*) De Rechtbank zal aan het Openbaar Ministerie en aan de verdediging vragen, welk bewijs zij eventueel aan de Rechtbank wenschen aan te bieden, en de Rechtbank zal beslissen omtrent de toelaatbaarheid van zoodanig bewijs.

(*e*) De getuigen, die door het Openbaar Ministerie zijn opgeroepen, zullen worden verhoord en daarna de getuigen van de verdediging. Vervolgens zal hetzij door het Openbaar Ministerie, hetzij door de verdediging zoodanig tegenbewijs worden aangebracht als de Rechtbank toelaatbaar acht.

(*f*) De Rechtbank kan te allen tijde aan iederen getuige en aan iederen verdachte iedere vraag stellen.

(*g*) Het Openbaar Ministerie en de verdediging zullen iederen getuige en iederen verdachte, die getuigenverklaringen aflegt, ondervragen, en hem aan een kruisverhoor kunnen onderwerpen.

(*h*) De verdediging zal ter terechtzitting het woord voeren.

(*i*) Het Openbaar Ministerie zal ter terechtzitting het woord voeren.

(*j*) Iedere verdachte kan een verklaring afleggen tegenover de Rechtbank.

(*k*) De Rechtbank zal een oordeel uitspreken en een vonnis vellen.

Artikel 25.

Alle officieele stukken zullen worden overgelegd en de geheele procesvoering zal worden gehouden in het Engelsch, Fransch en Russisch, alsmede in de taal van den verdachte. Het proces-verbaal zal in de taal van het land, waar de Rechtbank zitting heeft, worden vertaald voor zoover als de Rechtbank dit in het belang van het recht en de openbare meening wenschelijk acht.

VI. *Oordeel en vonnis.*

Artikel 26.

Het oordeel van de Rechtbank betreffende de schuld of de onschuld van een verdachte zal de redenen aangeven, waarop het is gegrond; het zal definitief zijn en niet vatbaar voor herziening.

Artikel 27.

De Rechtbank zal het recht hebben een verdachte, wanneer deze schuldig wordt bevonden, de doodstraf of een zoodanige andere straf op te leggen als zij zal beslissen, dat rechtvaardig is.

Artikel 28.

Boven iedere straf, die door de Rechtbank wordt opgelegd, zal de Rechtbank het recht hebben aan den schuldig bevonden persoon gestolen goederen te ontnemen, en te bevelen, dat deze goederen worden afgeleverd aan den Raad van Toezicht voor Duitschland.

Artikel 29.

Ingeval van schuld zullen de vonnissen worden ten uitvoer gelegd overeenkomstig de bevelen van den Raad van Toezicht voor Duitschland, die te allen tijde de vonnissen kan verzachten of anderszins wijzigen, maar die niet de gestrengheid daarvan kan vermeerderen. Indien de Raad van Toezicht voor Duitschland, nadat een verdachte schuldig is bevonden en een vonnis over hem is uitgesproken, nieuw bewijs ontdekt, waarop naar zijn oordeel een nieuwe beschuldiging tegen hem zou kunnen worden gegrond, zal de Raad dienovereenkomstig rapporteeren aan het Comité, dat ingesteld is krachtens art. 14 van dit Handvest, opdat dit Comité zoo zal optreden als het, in aanmerking genomen de belangen van het recht, gewenscht zal oordeelen.

VII. *Kosten.*

Artikel 30.

De kosten van de Rechtbank en van de processen zullen door de Ondertcekenaars worden gedeeld op rekening van de fondsen, bestemd voor het in stand houden van den Raad van Toezicht voor Duitschland.

Bearing in mind also the paramount importance of the Charter of the United Nations in the promotion of the rule of law among nations,

Considering that the faithful observance of the principles of international law concerning friendly relations and co-operation among States and the fulfilment in good faith of the obligations assumed by States, in accordance with the Charter, is of the greatest importance for the maintenance of international peace and security and for the implementation of the other purposes of the United Nations,

Noting that the great political, economic and social changes in scientific progress which have taken place in the world since the adoption of the Charter give increased importance to these principles and to the need for their more effective application in the conduct of States wherever carried on,

Recalling the established principle that outer space, including the Moon and other celestial bodies, is not subject to national appropriation by claim of sovereignty, by means of use of occupation, or by any other means, and mindful of the fact that consideration is being given in the United Nations to the question of establishing other appropriate provisions similarly inspired,

Convinced that the strict observance by States of the obligation not to intervene in the affairs of any other State is an essential condition to ensure that nations live together in peace with one another, since the practice of any form of intervention not only violates the spirit and letter of the Charter, but also leads to the creation of situations which threaten international peace and security,

Recalling the duty of States to refrain in their international relations from military, political, economic or any other form of coercion aimed against the political independence or territorial integrity of any State,

Considering it essential that all States shall refrain in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations,

Considering it equally essential that all States shall settle their international disputes by peaceful means in accordance with the Charter,

Reaffirming, in accordance with the Charter, the basic importance of sovereign equality and stressing that the purposes of the United Nations can be implemented only if States enjoy sovereign equality and comply fully with the requirements of this principle in their international relations,

Convinced that the subjection of peoples to alien subjugation, domination and exploitation constitutes a major obstacle to the promotion of international peace and security,

Convinced that the principle of equal rights and self-determination of peoples constitutes a significant contribution to contemporary international law, and that its effective application is of paramount importance for the promotion of friendly relations among States, based on respect for the principle of sovereign equality,

Convinced in consequence that any attempt aimed at the partial or total disruption of the national unity and territorial integrity of a State or country or at its political independence is incompatible with the purposes and principles of the Charter,

Considering the provisions of the Charter as a whole and taking into account the role of relevant resolutions adopted by the competent organs of the United Nations relating to the content of the principles,

Considering that the progressive development and codification of the following principles:

(a) The principle that States shall refrain in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations,

(b) The principle that States shall settle their international disputes by peaceful means in such a manner that international peace and security and justice are not endangered,

(c) The duty not to intervene in mattters within the domestic jurisdiction of any State, in accordance with the Charter,

(d) The duty of States to co-operate with one another in accordance with the Charter,

(e) The principle of equal rights and self-determination of peoples,

(f) The principle of sovereign equality of States,

(g) The principle that States shall fulfill in good faith the obligations assumed by them in accordance with the Charter so as to secure their more effective application within the international community, would promote the realization of the purposes of the United Nations.

Having considered the principles of international law relating to friendly relations and co-operation among States,

1. Solemnly proclaims the following principles:

The principle that States shall refrain in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations.

Every State has the duty to refrain in its international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations. Such a threat or use of force constitutes a violation of international law and the Charter of the United Nations and shall never be employed as a means of settling international issues.

A war of aggression constitutes a crime against the peace, for which there is responsibility under international law. In accordance with the purposes and principles of the United Nations, States have the duty to refrain from propaganda for wars of aggression.

Every State has the duty to refrain from the threat or use of force to violate the existing international boundaries of another State or as a means of solving international disputes, including territorial disputes and problems concerning frontiers of States.

Every State likewise has the duty to refrain from the threat or use of force to violate international lines of demarcation, such as armistice lines, established by or pursuant to an international agreement to which it is a party or which it is otherwise bound to respect. Nothing in the foregoing shall be construed as prejudicing the positions of the parties concerned with regard to the status and effects of such lines under their special regimes or as affecting their temporary character.

States have a duty to refrain from acts of reprisal involving the use of force.

Every State has the duty to refrain from any forcible action which deprives peoples referred to in the elaboration of the principle of equal rights and self-determination of their right to self-determination and freedom and independence.

Every State has the duty to refrain from organizing or encouraging the organization of irregular forces of armed bands, including mercenaries, for incursion into the territory of another State.

Every State has the duty to refrain from organizing, instigating, assisting or participating in acts of civil strife or terrorist acts in another State or acquiescing in organized activities within its territory directed towards the commission of such acts, when the acts referred to in the present paragraph involve a threat or use of force.

The territory of a State shall not be the object of military occupation resulting from the use of force in contravention of the provisions of the Charter. The territory of a State shall not be the object of acquisition by another State resulting from the threat or use of force. No territorial acquisition resulting from the threat or use of force shall be recognized as legal.

Nothing in the foregoing shall be construed as affecting:

(a) Provisions of the Charter or any international agreement prior to the Charter regime and valid under international law; or

(b) The powers of the Security Council under the Charter.

All States shall pursue in good faith negotiations for the early conclusion of a universal treaty on general and complete disarmament under effective international control and strive to adopt appropriate measures to reduce international tensions and strengthen confidence among States.

All States shall comply in good faith with their obligations under the generally recognized principles and rules of international law with respect to the maintenance of international peace and security, and shall endeavour to make the United Nations security system based on the Charter more effective. Nothing in the foregoing paragraphs shall be construed as enlarging or diminishing in any way the scope of the provisions of the Charter concerning cases in which the use of force is lawful.

The principle that States shall settle their international disputes by peaceful means in such a manner that international peace and security and justice are not endangered.

Every State shall settle its international disputes with other States by peaceful means, in such a manner that international peace and security and justice are not endangered.

States shall accordingly seek early and just settlement of their international disputes by negotiation, inquiry, mediation, conciliation, arbitration, judicial settlement, resort to regional agencies or arrangements or other peaceful means of their choice. In seeking such a settlement the parties shall agree upon such peaceful means as may be appropriate to the circumstances and nature of the dispute.

The parties to a dispute have the duty, in the event of failure to reach a solution by any one of the above peaceful means, to continue to seek a settlement of the dispute by other peaceful means agreed upon by them.

States parties to an international dispute, as well as other States, shall refrain from any action which may aggravate the situation so as to endanger the maintenance of international peace and security, and shall act in accordance with the purposes and principles of the United Nations.

International disputes shall be settled on the basis of the sovereign equality of States and in accordance with the principle of free choice of means. Recourse to, or acceptance of a settlement procedure freely agreed to by States with regard to existing or future disputes to which they are parties shall not be regarded as incompatible with sovereign equality.

Nothing in the foregoing paragraphs prejudices or derogates from the applicable provisions of the Charter, in particular those relating to the pacific settlement of international disputes.

The principle concerning the duty not to intervene in matters within the domestic jurisdiction of any State, in accordance with the Charter.

No State or group of States has the right to intervene, directly or indirectly, for any reason whatever, in the internal or external affairs of any other State. Consequently, armed intervention and all other forms of interference or attempted threats against the personality of the State or against its political, economic and cultural elements, are in violation of international law.

No State may use or encourage the use of economic, political or any other type of measures to coerce another State in order to obtain from it the subordination of the exercise of its sovereign rights and to secure from it advantages of any kind. Also, no State shall organize, assist, foment, finance, incite or tolerate subversive, terrorist or armed activities directed towards the violent overthrow of the regime of another State, or interfere in civil strife in another State.

The use of force to deprive peoples of their national identity constitutes a violation of their inalienable rights and of the principle of non-intervention.

Every State has an inalienable right to choose its political, economic, social and cultural systems, without interference in any form by another State.

Nothing in the foregoing paragraph shall be construed as affecting the relevant provisions of the Charter relating to the maintenance of international peace and security.

The duty of States to co-operate with one another in accordance with the Charter.

States have the duty to co-operate with one another, irrespective of the differences in their political, economic and social systems, in the various spheres of international relations, in order to maintain international peace and security and to promote international economic stability and progress, the general welfare of nations and international co-operation free from discrimination based on such differences.

To this end:

(a) States shall co-operate with other States in the maintenance of international peace and security;

(b) States shall co-operate in the promotion of universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms for all, and in the elimination of all forms of racial discrimination and all forms of religious intolerance;

MR E.Th.Hummels
MR M.H.P.G Wiertz
advocaten en procureurs

Bezoekadres: Berkenlaan 14 Zeist
postadres: postbus 407
3700 AK Zeist

telefoon: 030 693 27 63
fax: 030 693 27 94

Nico Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist

inzake : vonnissen Neurenberg
uw kenmerk :
mijn kenmerk : 940304H
Zeist, 6 november 1999

Beste Nico,
Naar aanleiding van hetgeen we onder meer hebben besproken afgelopen dinsdagavond 2 november 1999 zend ik je hierbij (wellicht ten overvloede) kopie van de pagina's 505 tot en met 514 uit het boek Opmars naar de galg - het proces van Neurenberg (uit het Duits vertaald) van J.J.Heydekker/J/Leeb, Amsterdam 1958.
Zoals je weet was de beschuldiging inhoudende het hebben gepleegd van een misdrijf tegen de vrede (plannen enz. van een agressie-oorlog) genummerd als punt 2 van de tenlastelegging.
Tevens zend ik kopie van document 22 uit B.B.Ference, Defining International Aggression, New York 1975.
Met vriendelijke groet,

Erik Hummels
bijl.. 2
940304H/991106.

De rijksregering

De rijksregering bestond uit de leden van het gewone kabinet, de leden van de ministerraad voor de rijksverdediging en de leden van de geheime kabinetsraad. De rechtbank is van mening dat de rijksregering op tweeërlei grond niet misdadig moet worden verklaard: ten eerste is niet bewezen dat ze na 1937 inderdaad als groep actief is geweest, ten tweede is de beschuldigde groep personen dermate klein dat tegen een zodanig kleine groep zonder meer een afzonderlijke vervolging kan worden ingesteld.

Ad 1: de rijksregering was van het ons interesserende tijdstip af geen lichaam met regeerfuncties meer, maar een hoeveelheid bestuursambtenaren die onder leiding van Hitler stonden. De rijksregering kwam na 1937 nimmermeer in vergadering bijeen, terwijl de geheime kabinetsraad nooit vergaderd heeft. De leden der regering, die bij de samenzwering tot het voeren van een aanvalsoorlog waren betrokken, waren zulks als individuele personen. De invasie van Polen had niet plaats op bevel van de regering.

Ad 2: een aantal leden der regering die misdrijven hebben gepleegd, staat voor deze rechtbank terecht. Het aantal leden dezer groep wordt op achtenveertig geschat, van wie er acht dood zijn en zeventien thans terechtstaan. Er blijven er dus op zijn hoogst drieëntwintig over voor wie de misdadig-verklaring van belang zou kunnen zijn. De processen tegen hen zouden noch bespoedigd noch vergemakkelijkt worden wanneer de rechtbank deze organisatie voor misdadig zou verklaren.

Generale staf en opperbevel van de Wehrmacht

De rechtbank kan zich niet verenigen met de opvatting van het openbaar ministerie als zouden de generale staf en het opperbevel van de Wehrmacht misdadige organisaties zijn, daar deze naar haar mening noch een 'organisatie', noch een 'groep' in de betekenis van het handvest zijn. Deze vermeende groep bestaat uit ongeveer 130 nog in leven zijnde of reeds overleden officieren die tot een der vier volgende categorieën behoorden: (1) opperbevelhebbers van een van de drie krijgsmachtonderdelen; (2) chef staf bij een van de drie krijgsmachtonderdelen; (3) opperbevelhebbers, dat zijn de commandanten te velde, van een der drie krijgsmachtonderdelen; (4) officieren van het opperbevel (Keitel, Jodl en Warlimont).

De als leden vervolgden waren de hoogste militaire leiders van Duitsland, wier activiteiten dezelfde waren als die van hun collega's bij de strijdkrachten te land, ter zee en in de lucht in alle andere landen. Ze vormden geen vereniging, maar alleen een hoeveelheid militairen op hoge posten. Ook de vraag, of het lidmaatschap van deze organisaties al dan niet vrijwillig was, is irrelevant, want de leden dezer vermeende organisaties waren zich er niet van bewust dat ze lid van iets zouden zijn. Ze wisten alleen dat ze een bepaalde hoge rang bij een der drie krijgsmachtonderdelen hadden bereikt. Mitsdien verklaart de rechtbank de generale staf en het opperbevel niet tot misdadige organisatie.

Echter, het vonnis luidt woordelijk:

'De rechtbank heeft tal van getuigenverklaringen aangehoord aangaande de deelneming van deze officieren aan het voorbereiden en het voeren van de aanvalsoorlog en aan het plegen van oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid. Zij zijn in hoge mate verantwoordelijk geweest voor het leed en de ellende die over miljoenen mannen, vrouwen en kinderen zijn gekomen. Zij zijn een schandvlek op de stand van respectabele dienaars der gewapende macht geworden. Zonder hun militaire leiding zouden de agressieve driften van Hitler en zijn nazi-handlangers academisch en zonder gevolg zijn gebleven. Vele dezer mannen hebben met de militaire eed van gehoorzaamheid en trouw nopens militaire bevelen de spot gedreven. Wanneer het in hun verdediging te pas komt, zeggen ze dat ze hebben moeten gehoorzamen; confronteert men hen echter met Hitlers brute misdaden, waarmee zij bekend waren, zoals bewezen werd, dan zeggen ze dat ze in opstand zijn gekomen. De waarheid is, dat ze aan al deze misdrijven levendig hebben deelgenomen dan

wel stilzwijgend hebben toegestemd wanneer voor hun ogen groots opgezette, schokkende misdrijven werden begaan – erger dan de wereld tot haar ongeluk ooit heeft aanschouwd.'

Schuld of onschuld van iedere verdachte afzonderlijk

Volgens artikel 26 van het handvest moet de uitspraak der rechtbank een motivering van de vaststelling van schuld of onschuld van de verdachten bevatten. De rechtbank gaat er thans toe over de gronden te noemen waarop de uitspraak met betrekking tot iedere verdachte afzonderlijk berust.*

BORMANN – vervolgd op de punten 1, 3 en 4, was lid van de staf der opperste SA-leiding en Reichsleiter van 1933 tot 1945. Na de vliegtocht van Hess naar Engeland werd hij leider van de partijkanselarij en in 1943 secretaris van de Führer. Hij was leider van de Volkssturm en leider van de SS.

Misdrijven tegen de vrede: in het begin was Bormann een onbeduidend man; pas in de laatste jaren van de oorlog namen zijn invloed en macht snel toe. Er zijn geen bewijzen dat Bormann met Hitlers aanvalsplannen bekend is geweest.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: als opvolger van Hess had Bormann het toezicht op alle door Hitler uitgevaardigde wettelijke maatregelen en richtlijnen. Toen de aan Bormann verantwoording verschuldigde gouwleiders rijksverdedigingscommissarissen werden, had Bormann de absolute leiding bij de niets-ontziende uitbuiting der onderworpen bevolking. Hij had een aandeel in de Jodenvervolging, niet alleen in Duitsland maar ook in de veroverde gebieden. Ook is hij mede-schuldig aan het dwangarbeidprogram voor welks uitvoeringsmethoden hij verantwoordelijk was. Hij bepaalde dat buitenlandse arbeiders in kwesties van veiligheid onder de SS ressorteerden en gaf zijn gouwleiders instructie hem gevallen van milde behandeling te melden. Hij leverde de krijgsgevangenen over aan de rechtspleging van de SS. Bormann draagt de verantwoordelijkheid voor het lynchen van gealliëerde piloten. Daar de dood van Bormann niet door bewijzen is gestaafd, heeft de rechtbank besloten hem bij verstek te veroordelen.

Conclusie: niet schuldig op punt 1, schuldig op de punten 3 en 4.

DÖNITZ – vervolgd op de punten 1, 2 en 3, werd in 1936 commandant van het onderzeebootwapen en in 1943 opperbevelhebber van de Kriegsmarine. Op 1 mei 1945 werd hij staatshoofd als opvolger van Hitler.

Misdrijven tegen de vrede: Dönitz verrichtte als beroepsofficier louter militaire taken en had geen deel aan het voorbereiden van aanvalsoorlogen, wel echter aan het voeren ervan. Hoewel hij tot 1943 geen 'opperbevelhebber' was, stond hij aan het hoofd van dit belangrijkste, in hoge mate onafhankelijk geleide onderdeel der Kriegsmarine en bekleedde hij een positie, die niet tot uitdrukking komt in zijn titel. Na 1943 won Hitler dikwijls zijn advies in, en hij bepleitte nog in april 1945 de voortzetting van de strijd.

Oorlogsmisdrijven: de uitspraak houdt zich thans zeer uitvoerig bezig met de vraag of de door Dönitz geleide onderzeebootoorlog een schending van het Vlootakkoord van 1936 inhoudt en een oorlogsmisdrijf is. De rechtbank komt tot de slotsom dat Dönitz wegens de door hem geleide onderzeebootoorlog tegen gewapende Britse koopvaardijschepen niet schuldig kan worden verklaard. Naar de mening der rechtbank is echter een andere zaak zijn bevel, zonder waarschuwing neutrale schepen tot zinken te brengen wanneer deze zich in het operatiegebied bevinden. Dit was duidelijk een schending van het Vlootakkoord van 1936, evenals het bevel geen overlevenden te redden. Gezien het feit, dat de onbeperkte onderzeebootoorlog niet slechts door Duitsland alleen werd gevoerd, zal de rechtbank de Dönitz op te leggen straf niet baseren op zijn overtredingen van de bepalingen aangaande de onderzeebootoorlog. Na zijn benoeming tot opperbevelhebber tolereerde Dönitz Hitlers 'Kommandobefehl' en is mitsdien verantwoordelijk. Hij was ook van

* Hier, anders dan in het origineel, in alfabetische volgorde weergegeven. *Schr.*

de concentratiekampen op de hoogte. In 1935, toen Hitler zijn advies inwon over de vraag of de Conventie van Genève moest worden opgezegd, legde Dönitz een zeer dubbelzinnige verklaring af. De rechtbank houdt echter rekening met het feit dat gevangengenomen Britse zeelieden strikt volgens de Conventie werden behandeld, hetgeen als verzachtende omstandigheid wordt aangemerkt.

Conclusie: niet schuldig op punt 1, schuldig op de punten 2 en 3.

FRANK – op de punten 1, 3 en 4 vervolgd, trad in 1927 tot de partij toe en werd in 1934 minister zonder portefeuille. Hij bezat de titulaire rang van SA-Obergruppenführer en werd in 1942 uit zijn functies van Reichsleiter en van president der *Akademie für deutsches Recht* ontslagen.

Misdrijven tegen de vrede: naar de mening van de rechtbank was hij met het plan, aanvalsoorlogen te voeren, niet gauw genoeg verbonden om hem op punt 1 schuldig te verklaren.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: als gouverneur-generaal van de bezette Poolse gebieden stelde Frank een ongelooflijk terreurregiem in met de bedoeling, de Polen tot slaven van het Duitse Rijk te maken en de onaanvaardbare lagen der bevolking uit te roeien. Frank is verantwoordelijk voor de economische uitbuiting van Polen en de deportatie van slavenarbeiders. Frank heeft verklaard dat hij een 'vreselijke schuld' op zich heeft geladen, maar zijn verdediger probeerde aan te tonen dat hij voor de hem ten laste gelegde misdrijven niet verantwoordelijk was. Het is waar dat een groot gedeelte van de misdrijven rechtstreeks door de politie werd begaan en dat hij meningsverschillen met Himmler had over kwesties van competentie, maar intussen was Frank een willig medewerker die van alles op de hoogte was.

Conclusie: niet schuldig op punt 1, schuldig op de punten 3 en 4.

FRICK – op alle vier de punten vervolgd, bekleedde een reeks belangrijke functies en was o.a. minister van binnenlandse zaken en *Reichsprotektor* van Bohemen en Moravië. Hij stond aan het hoofd van de centrale overheidsinstanties voor de inlijving van de veroverde landen.

Misdrijven tegen de vrede: als minister van binnenlandse zaken maakte hij met niets-ontziende energie de regeringen der *Länder* (de Duitse landen) ondergeschikt aan de rijksoverheid. Aan de plannen of de samenzwering tot het voeren van aanvalsoorlogen heeft hij vermoedelijk geen deel gehad. Hij plaatste zijn handtekening onder de wetten ter inlijving van Oostenrijk, het Sudetenland, Danzig, de oostelijke gebieden (Westpruisen en Posen), Bohemen en Moravië en bewerkstelligde de inlijving van de betrokken gebieden.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: als fanatiek antisemiet is Frick mede-verantwoordelijk voor wetten die ten doel hadden de Joden uit het Duitse economische leven en de Duitse samenleving te verwijderen. Toen hij Reichsprotektor was, werden duizenden Joden uit de getto's naar de concentratiekampen op transport gesteld – de dood tegemoet. Frick was bekend met de daar heersende verschrikkingen. Hoewel zijn taak als Reichsprotektor inderdaad beperkter was dan die van zijn voorganger, is hij volledig verantwoordelijk voor de nazi-bezettingsmethoden. Dezelfde schuld drukt op hem inzake de germanisering van de bezette gebieden. De inrichtingen, waar het systeem van de 'genadedood' werd toegepast, stonden tijdens de oorlog onder Frick.

Conclusie: niet schuldig op punt 1, schuldig op de punten 2, 3 en 4.

FRITZSCHE – op de punten 1, 3 en 4 vervolgd, was voornamelijk bekend als radiospreker. In 1942 werd hij leider van de afdeling radiozaken van het ministerie van propaganda.

Misdrijven tegen de vrede: als leider van de afdeling Duitse perszaken oefende Fritzsche toezicht uit over 2300 dagbladen. Hij stond onder rijksperschef Dietrich en gaf de 'parolen van de dag' door die de pers voorschreven in welke trant moest worden geschreven. Hij beïnvloedde en bepaalde de soort propaganda die het Duitse volk door de radio te horen kreeg, maar was niet belangrijk genoeg om een aandeel

te hebben in de voorbereiding van aanvalsoorlogen.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: het openbaar ministerie heeft beweerd dat Fritzsche heeft opgehitst tot het plegen van oorlogsmisdrijven. Zijn positie was echter niet van die aard dat men mag aannemen, dat hij betrokken is geweest bij het ontwerpen van propaganda-veldtochten. Fritzsche was een uitgesproken antisemiet en verspreidde nu en dan onware berichten. Zijn doel was, de publieke opinie gunstig te beïnvloeden voor Hitler en de Duitse oorlogsinspanning.

Conclusie: niet schuldig aan het ten laste gelegde. Fritzsche wordt in vrijheid gesteld zodra de zitting wordt verdaagd.

FUNK – op alle vier de punten vervolgd, werd in 1938 minister van economische zaken en algemeen gemachtigde voor de oorlogseconomie. Een jaar daarna werd hij als opvolger van Schacht president van de rijksbank. In 1943 behoorde hij tot de centrale planning.

Misdrijven tegen de vrede: Funk trof de maatregelen, nodig om de voor de aanvalsoorlogen geschikte economische situatie te scheppen. Hij ontwierp de plannen voor de financiering van de oorlog. Funk speelde echter geen hoofdrol bij het ontwerpen van de aanvalsoorlog.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: Funk speelde een rol in de eerste fasen van de economische ontrechting van de Joden. In 1942 maakte hij een afspraak met Himmler volgens welke de rijksbank goud, juwelen en contante gelden van de SS kreeg. Dit alles was afkomstig van de slachtoffers der concentratiekampen. Hij moest dit weten ofwel negeerde het welbewust. Funk was ook met de Duitse bezettingsmethoden vertrouwd en indirect verantwoordelijk voor het gebruik van de arbeidskrachten uit de concentratiekampen. Hoewel Funk hoge ambten bekleedde, was hij nimmer een overheersende figuur in al deze programma's; dit is een verzachtende omstandigheid.

Conclusie: niet schuldig op punt 1, schuldig op de punten 2, 3 en 4.

GÖRING – de na Hitler belangrijkste man van het nazi-regiem is op alle vier de punten vervolgd. Göring had in elk geval tot 1943 een enorme invloed op Hitler en was van alle belangrijke politieke en militaire problemen op de hoogte.

Misdrijven tegen de vrede: Göring droeg er in belangrijke mate toe bij het nationaalsocialisme aan de macht te brengen, bouwde de Gestapo op en riep de eerste concentratiekampen in het leven. In 1936 werd hij algemeen gemachtigde voor het vierjarenplan en daarmee economisch dictator van het Rijk. Bij de *Anschluss* van Oostenrijk was hij de centrale figuur, bij de inbezitneming van het Sudetenland ontwierp hij een luchtoffensief en vóór de inval in Tsjechoslowakije dreigde hij Praag te zullen bombarderen. Bij de aanval op Polen en tijdens alle volgende aanvalsoorlogen voerde hij het bevel over de Luftwaffe. Wanneer hij bepaalde aanvalsacties niet goedkeurde, zo was dat alleen om redenen van strategische aard. Ongetwijfeld is Göring de drijvende kracht achter de aanvalsoorlogen geweest en deed hij daarin alleen voor Hitler onder.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: Göring heeft zelf zijn mede-verantwoordelijkheid voor het gebruik van slavenarbeiders toegegeven. Als algemeen gemachtigde voor het vierjarenplan vaardigde Göring de richtlijnen voor de plundering van de veroverde gebieden uit. Göring vervolgde de Joden, voornamelijk met beweegredenen van economische aard. Göring bekende de hem ten laste gelegde misdrijven openlijk; zijn schuld is ongeëvenaard en niet te overtreffen in haar monsterlijkheid.

Conclusie: de rechtbank verklaart verdachte Göring schuldig op alle vier de punten der dagvaarding.

HESS – op alle vier de punten vervolgd, was tot op het moment van zijn vliegtocht naar Engeland de vertrouweling van Hitler. Op 10 mei 1941 vloog hij van Duitsland naar Schotland.

Misdrijven tegen de vrede: als plaatsvervanger des Führers was Hess de leidende figuur in de nazi-partij en bevorderde hij met kracht de voorbereiding tot de oorlog.

Indien hij in 1936 en 1937 al wel eens redevoeringen hield, waarin hij een vredeswil tot uitdrukking bracht, zo moest hij toch beter dan wie van de verdachten ook weten hoe vastbesloten Hitler was zijn ambitieuze oogmerken te verwezenlijken. Hess had een aandeel in de aanvallen op Oostenrijk, Tsjechoslowakije en Polen; van de aanvalsplannen moet hij al ten tijde van hun ontstaan op de hoogte zijn geweest. Tien dagen nadat de datum voor de aanval op de Sowjet-Unie was vastgesteld, vloog Hess naar Engeland. In zijn gesprekken rechtvaardigde Hess de Duitse aanvalshandelingen.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: er bestaan bewijzen dat Hess betrokken was bij het geven van misdadige bevelen en ook kennis heeft gedragen van de in het oosten gepleegde misdrijven, maar ze zijn niet voldoende om daarop een uitspraak omtrent zijn schuld te dezen te baseren. Er is geen reden om aan te nemen dat Hess geestelijk niet volkomen normaal was toen de daden, waarvan hij beschuldigd is, werden begaan.

Conclusie: schuldig op de punten 1 en 2, niet schuldig op de punten 3 en 4.

JODL – op alle vier de punten vervolgd, werd in 1939 chef van het operatieve commando bij het opperbevel van de Wehrmacht. Op hem rustte de taak de eigenlijke militaire plannen voor de oorlogvoering te ontwerpen. Jodl verdedigt zich met de bewering dat hij geen politicus is geweest, maar een soldaat die zijn meerderen gehoorzaamheid verschuldigd is. Hij verklaarde echter tevens dikwijls te hebben geprobeerd bepaalde maatregelen te verhinderen.

Misdrijven tegen de vrede: uit de dagboeknotities van Jodl blijkt duidelijk dat hij bij alle plannen voor aanvallen volop betrokken is geweest. Dit heeft zowel betrekking op de Anschluss van Oostenrijk als op de aanvallen op Tsjechoslowakije, Noorwegen, Denemarken, Nederland, Griekenland en de Sowjet-Unie. Leiding en organisatie dezer acties berustten in hoge mate bij Jodl.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: Jodl plaatste zijn handtekening onder het *Kommandobefehl* in een bijgevoegde verklaring waarin hij zich wendde tot de bevelvoerende officieren. In de kwestie van de opzegging der Conventie van Genève nam Jodl het standpunt in dat de nadelen daarvan groter waren dan de voordelen. Jodl verklaarde dat men 'krachtig, zonder gevoel en vastberaden' in Denemarken, Frankrijk en Nederland moest optreden opdat de *Atlantikwall** verwezenlijkt kon worden. In 1944 gaf Jodl bevel tot de evacuatie van de gehele bevolking van Noord-Noorwegen en het platbranden van hun huizen. Jodl beroept zich op 'bevelen van hogerhand', maar dit excuseert hem niet: medeplichtigheid aan dergelijke misdaden is nog nimmer van een soldaat geëist.

Conclusie: schuldig op alle vier de punten.

KALTENBRUNNER – vervolgd op de punten 1, 3 en 4, was leider van de SS in Oostenrijk en als opvolger van Heydrich chef van de Sicherheitspolizei, de SD en het RSHA; hij bezat de rang van SS-Obergruppenführer.

Misdrijven tegen de vrede: Kaltenbrunner was betrokken bij de intriges tegen de regering-Schuschnigg. Er bestaan echter geen aanwijzingen dat Kaltenbrunner een rol heeft gespeeld bij het maken van plannen voor een aanvalsoorlog (de Anschluss van Oostenrijk wordt niet als een aanvalsoorlog beschouwd).

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: Kaltenbrunner kende de toestanden in de concentratiekampen; hij was aanwezig bij een demonstratie van de verschillende executiemethoden. De monsterlijke misdaden, die door de verschillende afdelingen van het RSHA werden bedreven, vonden onder zijn leiding plaats. Eveneens onder zijn leiding werd door de Gestapo het bevel tot de moord op commandotroepen uitgestrekt tot parachutisten. Afdeling IV van het RSHA had het toezicht op de uitvoering van het program der Endlösung, waaraan zes miljoen Joden ten offer vielen. Van al deze en de reeds eerder beschreven misdrijven wist Kaltenbrunner af. Hij heeft beweerd dat hij niet de algehele verantwoordelijkheid

* Reeks Duitse fortificaties langs een gedeelte van de westkust van Europa tegen een geallieerde invasie. *Vert.*

voor het RSHA overgenomen zou hebben maar zich zou hebben beperkt tot zaken betreffende de buitenlandse inlichtingendienst. Weliswaar heeft hij inderdaad een opvallende belangstelling voor dit laatste onderwerp aan de dag gelegd, maar anderzijds heeft hij op effectieve wijze de leiding van het RSHA gehad.

Conclusie: niet schuldig op punt 1, schuldig op de punten 3 en 4.

KEITEL – op alle vier de punten vervolgd, was chef van het opperbevel van de Wehrmacht maar bezat geen directe bevelsbevoegdheid aangaande de drie krijgsmachtonderdelen.

Misdrijven tegen de vrede: meermalen was het Keitel die de politieke dreigementen van Hitler militaire kracht bijzette. Hij plaatste zijn handtekening onder de bevelen voor *Fall Otto* (Oostenrijk), *Fall Grün* (Tsjechoslowakije), *Fall Weiss* (Polen) en de bezetting van Noorwegen, België en Nederland. Ofschoon Keitel op militaire en volkenrechtelijke gronden de overval op de Sowjet-Unie afkeurde, zoals hij zegt, zette hij zijn paraaf ook onder *Fall Barbarossa.*

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: Keitel vaardigde een order uit volgens welke parachutisten moesten worden overgeleverd aan de SD; hij bevestigde Hitlers Kommandobefehl, hoewel hij aan de rechtmatigheid ervan niet geloofde. Toen Canaris op volkenrechtelijke gronden bezwaren tegen de meedogenloze behandeling van de Russische krijgsgevangenen liet horen, schreef Keitel letterlijk: 'Uw bezwaren vlocien voort uit de militaire opvattingen aangaande de ridderlijke oorlog! Hier echter gaat het om de vernietiging van een wereldbeschouwing. Daarom keur ik de maatregel goed en dek ik hem.' Op 16 september 1941 beval Keitel voor elke overvallen en gedode Duitse soldaat 50 à 100 communisten om te brengen. Ook ondertekende hij een bevel volgens hetwelk burgers, die verdacht werden van misdrijven jegens de troepen, zonder vorm van proces moesten worden doodgeschoten. Ook het Nacht- und Nebel-decreet droeg Keitels handtekening. Keitel ontkende niet dat hij bij deze misdrijven betrokken is geweest maar beriep zich op het 'bevel van hogerhand', welk beroep volgens artikel 8 van het handvest als verdediging niet is toegestaan. Verzachtende omstandigheden zijn er niet.

Conclusie: schuldig op alle vier de punten.

NEURATH – op alle vier de punten vervolgd, was beroepsdiplomaat en werd in 1932 minister van buitenlandse zaken, wat hij tot zijn aftreden in 1938 bleef. Vervolgens werd hij president van de geheime kabinetsraad en Reichsprotektor van Bohemen en Moravië tot 1941. Hij had de titulaire rang van SS-Obergruppenführer.

Misdrijven tegen de vrede: als minister van buitenlandse zaken had Neurath een belangrijk aandeel in Hitlers besluit tot de herbezetting van het Rijnland. Hij nam deel aan de Hossbach-conferentie en trad in verband daarmee af, maar bleef daarna in contact met het regiem.

Misdadige activiteit in Tsjechoslowakije: als Reichsprotektor voerde Neurath een bestuur in dat gelijkenis vertoonde met dat in Duitsland. Bij het uitbreken van de oorlog werden 8000 Tsjechen gevangengenomen; velen hunner werden vermoord. Neurath was de belangrijkste Duitse ambtenaar in het protectoraat en wist, dat tijdens zijn ambtsvervulling misdrijven werden gepleegd. Als verzachtende omstandigheid wordt beschouwd dat hij moeite heeft gedaan voor de vrijlating van gearresteerde personen. In 1941 werd Neurath door Hitler erop opmerkzaam gemaakt dat hij niet streng genoeg optrad en dat Heydrich zich voortaan met de verzetsgroepen zou bezighouden. Daarop diende Neurath zijn ontslag in, hij weigerde verder als 'Protektor' op te treden.

Conclusie: schuldig op alle vier de punten.

PAPEN – op de punten 1 en 2 vervolgd, werd in 1932 rijkskanselier. Tijdens het Derde Rijk was hij gezant in Wenen en ambassadeur in Ankara. In 1944, na de verbreking van de diplomatieke betrekkingen tussen Duitsland en Turkije, keerde hij in zijn vaderland terug.

Misdrijven tegen de vrede: Papen had een aandeel in het aan de macht komen der nazi-partij in 1933, maar raakte door zijn Marburgse redevoering in moeilijk-

heden met het regiem. Desniettemin accepteerde hij in 1934 na de moord op Dollfuss de post van ambassadeur in Wenen. In die kwaliteit deed Papen alles om de nazi-partij in Oostenrijk sterker te maken en de Anschluss te bewerkstelligen. Hij bereidde de besprekingen tussen Schuschnigg en Hitler voor. Dat Papen de gewelddadige bezetting van Oostenrijk voorstond is niet bewezen, maar hij heeft zich bediend van intriges en dreigementen om het regiem van Schuschnigg uit te hollen en de Oostenrijkse nazi's te versterken. Deze vergrijpen tegen de politieke moraal zijn volgens het statuut niet misdadig.

Conclusie: niet schuldig volgens deze telastelegging. Von Papen wordt in vrijheid gesteld zodra de zitting der rechtbank wordt verdaagd.

RAEDER – vervolgd op de punten 1, 2 en 3, was in 1928 chef van de marineleiding en van 1935 tot 1943, toen hij op eigen verzoek werd vervangen, opperbevelhebber van de Kriegsmarine.

Misdrijven tegen de vrede: met schending van het Verdrag van Versailles bouwde Raeder de Duitse marine weer op. Hij was aanwezig bij de belangrijkste conferenties van Hitler waarbij de diverse aanvalsplannen werden behandeld. Hij nam de daarop betrekking hebbende instructies in ontvangst en was de auctor van de invasie van Noorwegen, die reeds als aanvalsoorlogshandeling werd omschreven. Raeder ontried Hitler een aanval op de Sowjet-Unie maar gaf later zijn verzet daartegen op en trof de noodzakelijke maatregelen.

Oorlogsmisdrijven: Raeder liet de onbeperkte onderzeebootoorlog voeren die leidde tot het tot zinken brengen van ongewapende koopvaardijschepen en tot de beschieting van schipbreukelingen. Aangaande de periode tot 1943 komt de rechtbank te zijnen aanzien tot dezelfde beslissing als in de zaak Dönitz. Raeder geeft toe dat hij het Kommandobefehl, dat uitdrukkelijk geen betrekking had op de oorlog ter zee, doorgegeven heeft en geen woord van protest bij Hitler heeft doen horen.

Conclusie: schuldig op de punten 1, 2 en 3.

RIBBENTROP – vervolgd op alle vier de punten der dagvaarding, werd in 1932 lid van de nazi-partij en werd in snelle opeenvolging Hitlers adviseur op het gebied der buitenlandse politiek, gedelegeerde voor ontwapeningskwesties, ambassadeur in buitengewone dienst, ambassadeur in Londen en tenslotte op 4 februari 1938 minister van buitenlandse zaken.

Misdrijven tegen de vrede: in een memorandum zette Ribbentrop als ambassadeur te Londen uiteen, hoe men naar zijn mening verandering in de status quo in het oosten kon bereiken doch Engeland en Frankrijk buiten een daaruit voortvloeiende oorlog kon houden. Ribbentrop was aanwezig bij de bespreking Hitler-Schuschnigg en had een aandeel in de aanvalsplannen tegen Tsjechoslowakije. Hij ondertekende de wetten betreffende de inlijving van Oostenrijk en de oprichting van het protectoraat Bohemen en Moravië. Van de voorgenomen aanvallen op Noorwegen, Denemarken, Nederland en België was hij op de hoogte; via de weg der buitenlandse politiek nam hij het initiatief om andere landen aan Duitslands zijde aan de oorlog te doen deelnemen.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: Ribbentrop is verantwoordelijk voor de methoden, toegepast bij de bezetting van Denemarken en Vichy-Frankrijk, daar de hoogste Duitse ambtenaar in deze beide landen een vertegenwoordiger van het Duitse ministerie van buitenlandse zaken was. Bij de Endlösung speelde Ribbentrop een belangrijke rol. Zo instrueerde hij langs diplomatieke weg de vazalstaten, het tempo der deportatie van de Joden naar het oosten te verhogen. Horthy liet hij weten dat 'de Joden ofwel vernietigd ofwel naar een concentratiekamp gebracht moesten worden'. Ribbentrops verdediging als zou Hitler alle belangrijke beslissingen zelf hebben genomen en als zou hij, Ribbentrop, nimmer aan Hitlers vredeswil hebben getwijfeld, houdt de rechtbank niet voor steekhoudend. Ribbentrop heeft Hitler zo van harte tot het einde toe gediend omdat Hitlers politiek en Hitlers plannen identiek waren met de zijne.

Conclusie: schuldig op alle vier de punten.

ROSENBERG – op alle vier de punten vervolgd, was de erkende partijfilosoof. Hij was Reichsleiter en chef van de afdeling voor buitenlandse politiek (APA) der NSDAP en werd in 1941 tot minister voor de bezette gebieden in het oosten benoemd.

Misdrijven tegen de vrede: als leider van het APA was Rosenberg samen met Raeder de auctor van het plan tot de aanval op Noorwegen. Ook is hij voor een groot deel verantwoordelijk voor het ontwerpen en uitvoeren van de bezettingspolitiek in de oostelijke gebieden. Als 'politiek adviseur' voor Oosteuropese kwesties stelde hij zich ter beschikking van Hitler; hij stelde verscheidene ontwerpen dienaangaande op. In 1941 tenslotte droeg Hitler hem de verantwoordelijkheid op voor het burgerlijke bestuur in de bezette oostelijke gebieden.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: als leider van de *Einsatzstab Rosenberg* is hij verantwoordelijk voor de roof van staats- en particuliere eigendommen in alle veroverde landen. Zijn Einsatzstab voerde tot 1944 21 309 kunstvoorwerpen weg naar Duitsland en roofde alleen reeds in het westen 69 619 Joodse woningen leeg. Rosenberg was de hoogste autoriteit in de bezette oostelijke gebieden en was bekend met de onmenselijke terreur der bezettingspolitiek. Zijn ondergeschikten bedreven massamoorden en hijzelf gaf order tot massale deportaties van arbeiders uit de oostelijke gebieden. Nu en dan liet hij een woord van protest horen tegen uitspattingen en wreedheden, maar hij bleef in functie.

Conclusie: schuldig op alle vier de punten.

SAUCKEL – vervolgd op alle vier de punten, bekleedde een reeks hoge functies in Thüringen en bezat de titulaire rang van SA- en SS-Obergruppenführer.

Misdrijven tegen de vrede: het bewijsmateriaal was onvoldoende om hem op de punten 1 of 2 te veroordelen.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: toen Sauckel in 1942 algemeen gemachtigde voor de *Arbeitseinsatz* werd, mobiliseerde hij door de invoering van de gedwongen *Arbeitsdienst* alle beschikbare arbeidskrachten, zulks onder onmenselijke en weerzinwekkende omstandigheden. Weliswaar stond hij het brute optreden niet voor als doel op zichzelf, maar het feit blijft dat onder zijn leiding vijf miljoen slavenarbeiders werden gegrepen van wie er velen verschrikkelijke wreedheden moesten ondergaan.

Conclusie: niet schuldig op punt 1, schuldig op de punten 3 en 4.

SCHACHT – vervolgd op de punten 1 en 2, was vóór de machtsoverneming in 1933 president van de rijksbank en bekleedde deze functie in het Derde Rijk tweemaal. In 1937 werd hij minister zonder portefeuille, uit welke functie hij in 1943 werd ontslagen.

Misdrijven tegen de vrede: Schacht stond de benoeming van Hitler tot rijkskanselier voor en speelde een belangrijke rol in de herbewapening. Schachts invloed taande toen hij met Göring in conflict kwam aangaande kwesties van valutatechnische en politieke aard. Als president van de rijksbank wenste hij een balans die in evenwicht was, waardoor hij in conflict kwam met Hitler en diens bewapeningsprogram. In 1944 werd Schacht tot het einde van de oorlog in een concentratiekamp opgesloten. Schacht was weliswaar de centrale figuur in de eerste fasen der Duitse herbewapening, maar deze is volgens het handvest niet misdadig. Had het van hem afgehangen, dan was Duitsland op een Europese oorlog niet voorbereid geweest. Schacht bleef echter in beperkte mate deelnemen aan het economische leven en aan enkele nazi-aanvallen uit de beginfase, maar niet aan het ontwerpen daarvan. Hij behoorde niet tot Hitlers nauwste medewerkers. Of Schacht bekend was met de aanvalsplannen der nazi's wordt betwijfeld.

Conclusie: niet schuldig volgens de dagvaarding. Hij wordt in vrijheid gesteld zodra de zitting wordt verdaagd.

SCHIRACH – op de punten 1 en 4 vervolgd, was leider van de nationaalsocialistische studentenbond en werd in 1933 jeugdleider van het Duitse Rijk. In 1940 legde hij deze functie neer maar hij bleef Reichsleiter en behield het toezicht op de opvoeding

der jeugd. In 1940 werd hij gouwleider en rijksstadhouder van Wenen.

Misdrijven tegen de vrede: Schirach maakte van de Hitler-Jugend, waarbij tot 1940 97 % van alle jeugdige personen was aangesloten, gebruik om de jeugd 'in nationaalsocialistische geest' op te voeden. Zijn organisatie leverde de nodige aanvullingen voor partijformaties en zorgde voor een pre-militaire opleiding in nauwe samenwerking met de Wehrmacht. Schirach schijnt echter niet in het ontwerpen van een aanvalsoorlog verwikkeld te zijn geweest.

Misdrijven tegen de menselijkheid: als gouwleider van Wenen was Schirach Sauckels gemachtigde voor de *Arbeitseinsatz*. Hij had een aandeel in de deportatie van duizenden Weense Joden naar het gouvernement-generaal – een daad die hijzelf een 'bijdrage tot de Europese *Kultur*' noemde. Schirach was volledig op de hoogte van het optreden van de Einsatzgruppen en bepleitte een bombardement op een cultuurcentrum in Engeland als represaille voor de moord op Heydrich.

Conclusie: niet schuldig op punt 1, schuldig op punt 4.

SEYSS-INQUART* – op alle vier de punten vervolgd, was als Oostenrijks advocaat sedert 1931 in contact met de Oostenrijkse nazi-partij en werd, na moeilijkheden met die partij, in 1938 lid. Een maand tevoren was hij dankzij bemoeienis van Hitler minister van veiligheid en binnenlandse zaken in Oostenrijk geworden.

Activiteit in Oostenrijk: Seyss-Inquart had een aandeel in de laatste intriges rondom de Anschluss en werd op 15 maart 1938 rijksstadhouder voor Oostenrijk en een jaar later minister zonder portefeuille. Hij bezat de rang van SS-generaal. Seyss-Inquart nam Joodse eigendommen in beslag: onder zijn regiem werden de Joden weggevoerd naar concentratiekampen en werden vele tegenstanders van het regiem vermoord.

Misdadige activiteit in Polen en Nederland: Seyss-Inquart werd in 1939 tot hoofd van het burgerlijke bestuur in Zuid-Polen en op 18 mei 1940 tot rijkscommissaris voor het bezette Nederlandse gebied benoemd. In die functies aanvaardde hij verantwoordelijkheid voor het besturen van gebieden, die als gevolg van aanvalsoorlogen waren bezet en waarvan het bestuur in de door Duitsland gevoerde aanvalsoorlogen van vitaal belang was.

Als plaatsvervangend gouverneur-generaal van Polen was Seyss-Inquart voorstander van het daar gevoerde meedogenloze bezettingsbeleid. In november 1939, tijdens een inspectiereis door het gouvernement-generaal, verklaarde Seyss-Inquart dat het bestuur van Polen gericht moest zijn op de uitbuiting van zijn economische hulpbronnen ten bate van Duitsland. Seyss-Inquart bepleitte voorts de vervolging van de Joden en hij was op de hoogte van het begin van de *AB-Aktion* die de moord op tal van Poolse intellectuelen meebracht.

Als rijkscommissaris in Nederland paste Seyss-Inquart een nietsontziende terreur toe om alle verzet tegen de Duitse bezetting de kop in te drukken, een program dat hij omschreef als de *Vernichtung* van zijn tegenstanders. In samenwerking met de plaatselijke *Höhere SS- und Polizeiführer* (Rauter) had hij deel aan de terechtstelling van gijzelaars wegens vergrijpen tegen de bezettingsautoriteiten en aan het zenden van allen, die van actie tegen het bezettingsbeleid werden verdacht, met inbegrip van geestelijken en opvoeders, naar concentratiekampen. Tal van Nederlandse politiemannen werden gedwongen aan die programma's mee te doen doordien ze werden bedreigd met represaillemaatregelen tegen hun gezinnen. Ook Nederlandse rechtbanken werden gedwongen aan die programma's medewerking te verlenen, maar toen deze uiting gaven aan hun aarzeling tot gevangenisstraffen te veroordelen omdat zo talrijke gevangenen in werkelijkheid werden omgebracht, nam men zijn toevlucht tot oppervlakkig rechtdoende politierechtbanken.

Seyss-Inquart oefende het economische bestuur van Nederland uit zonder zich te bekommeren om de bepalingen van de Haagse Conventie, die hij verouderd noemde. In plaats daarvan was zijn bestuur gericht op een zo intensief mogelijk gebruik van het economische potentieel van Nederland – bestuur dat ten uitvoer werd gelegd

* Ten behoeve van de Nederlandse lezers is in de Nederlandse editie, anders dan in de Duitse, de volledige uitspraak aangaande Seyss-Inquart opgenomen. *Vert.*

zonder consideratie voor de gevolgen ervan t.a.v. de bewoners. Er vonden grootscheepse roof en plundering van overheids- en particuliere eigendommen plaats waaraan Seyss-Inquart door allerlei verordeningen een schijn van wettigheid gaf, en die gepaard gingen met kunstgrepen binnen de onder zijn toezicht staande Nederlandse financiële instellingen.

Als rijkscommissaris in Nederland begon Seyss-Inquart aanstonds met het zenden van dwangarbeiders naar Duitsland. Tot 1942 was *arbeidsdienst* in Duitsland theoretisch vrijwillig, maar in werkelijkheid werd door krachtige economische en gouvernementele druk dwang uitgeoefend. In 1942 kondigde Seyss-Inquart formeel de verplichte arbeidsdienst af; hij maakte van de diensten van Sicherheitspolizei en SD gebruik om ontduiking van zijn bevel te beletten. Tijdens de bezetting werden meer dan 500 000 personen uit Nederland naar het *Reich* gezonden om daar slavenarbeid te verrichten; dit waren voor een slechts zeer klein gedeelte vrijwilligers.

Een van de eerste maatregelen van Seyss-Inquart als rijkscommissaris was de uitvaardiging van een reeks wettelijke bepalingen waarbij de Joden economisch werden achtergesteld. Dit werd gevolgd door verordeningen waarbij zij verplicht werden zich te doen registreren, in getto's te wonen en de Davidsster te dragen, sporadische arrestaties en opsluiting in concentratiekampen en tenslotte, op voorstel van Heydrich, de massale deportatie van bijna 120 000 van de 140 000 Joden van Nederland naar Auschwitz en de 'Endlösung'. Seyss-Inquart erkent geweten te hebben dat ze naar Auschwitz gingen, maar beweert van personen, die in Auschwitz waren geweest, te hebben gehoord dat de Joden het daar betrekkelijk goed hadden, en te hebben gedacht dat ze daar werden vastgehouden om zich na de oorlog opnieuw te vestigen. Gezien het bewijsmateriaal en op grond van zijn officiële functie kan aan deze bewering onmogelijk geloof worden gehecht.

Seyss-Inquart beweert voor vele van de tijdens de bezetting van Nederland gepleegde misdrijven niet aansprakelijk te zijn omdat deze werden bevolen ofwel van uit het *Reich* en gepleegd door de Wehrmacht, waarover hij geen zeggenschap had, ofwel door de Duitse Höhere SS- und Polizeiführer, die rechtstreeks onder Himmler stond. Het is waar dat enkele van de excessen voor rekening van de Wehrmacht komen en dat de Höhere SS- und Polizeiführer, hoewel hij ter beschikking van Seyss-Inquart stond, steeds rechtstreeks aan Himmler verantwoording schuldig was; eveneens is het juist dat Seyss-Inquart zich in bepaalde gevallen heeft verzet tegen de door deze andere instanties voorgestelde uiterst scherpe maatregelen, zoals toen het hem gelukte te voorkomen dat de Wehrmacht een 'politiek der verschroeide aarde' voerde, en toen hij er bij de Höhere SS- und Polizeiführer op aandrong een geringer aantal gijzelaars te executeren. Maar het feit blijft dat Seyss-Inquart, van alles op de hoogte, een willige medeplichtige was aan oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid, begaan tijdens de bezetting van Nederland.

Conclusie: niet schuldig op punt 1, schuldig op de punten 2, 3 en 4.

SPEER – op alle vier de punten vervolgd, was aanvankelijk de architect van Hitler en werd afdelingschef van het Duitse *Arbeitsfront*. In 1942 werd hij chef van de *Organisation Todt*, minister voor bewapening en munitie en algemeen gemachtigde voor de bewapening. Hij was lid van de rijksdag van 1941 tot het einde van de oorlog.

Misdrijven tegen de vrede: zijn werkzaamheden waren er niet op gericht aanvalsoorlogen op te zetten en daartoe samen te zweren. Chef van de bewapeningsindustrie werd hij pas lang na het uitbreken van de onderscheidene aanvalsoorlogen.

Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid: het tegen hem aangevoerde bewijsmateriaal betreffende de punten 3 en 4 heeft uitsluitend betrekking op zijn aandeel in het dwangarbeidersprogram. In de praktijk kwam dit hierop neer dat Speer aan Sauckel opgave deed van het totale aantal arbeiders dat hij nodig had, waarna Sauckel die arbeiders leverde en ze volgens aanwijzingen van Speer ter beschikking van de verschillende industrieën stelde. Speer wist dat deze arbeiders gedwongen tewerkgesteld werden. Voor de rechtbank heeft hij aangevoerd dat hij een reorganisatie van het program heeft bepleit. Inderdaad voerde hij de zgn. *Sperrbetriebe* in, welker arbeiders van deportatie waren vrijgesteld. Ook als leider

van de Organisation Todt was Speer betrokken bij het dwangarbeidersprogram. Speer had met de wreedheden van dat program geen rechtstreekse bemoeienis, maar was er wel van op de hoogte. Als verzachtende omstandigheid wordt erkend dat er dankzij zijn Sperrbetriebe veel arbeiders konden blijven waar zij waren en dat hij een der weinigen is geweest die tegenover Hitler moed aan de dag legden en zijn politiek der verschroeide aarde saboteerden met gevaar voor zichzelf.

Conclusie: niet schuldig op de punten 1 en 2, schuldig op de punten 3 en 4.

STREICHER – op de punten 1 en 4 vervolgd, gouwleider van Franken tot 1940 en redacteur van het antisemitische weekblad *Der Stürmer*, stond bekend voor zijn vervolging van de Joden.

Misdrijven tegen de vrede: hij was een onwankelbaar aanhanger van Hitler, maar er zijn geen bewijzen dat hij bekend is geweest met Hitlers politieke plannen als waarop dit punt der dagvaarding doelt.

Misdrijven tegen de menselijkheid: gedurende 25 jaar verpestte Streicher, 'Judenhitser nummer één', de gedachtengang van de Duitsers met het gif van het antisemitisme. In zijn dikwijls pornografische artikelen eiste hij dat de Joden 'met wortel en tak' zouden worden uitgeroeid. In februari 1944 schreef hij: 'Wie echter doet wat een Jood doet, is een smeerlap, een misdadiger. En hij die hem wil nadoen, verdient hetzelfde einde: de vernietiging, de dood.' Streicher werd voortdurend van de resultaten van de Endlösung op de hoogte gehouden. Zijn aanzetten tot moord en tot uitroeiing betekent uiteraard een misdrijf tegen de menselijkheid.

Conclusie: niet schuldig op punt 1, schuldig op punt 4.

Het vonnis is gedateerd 1 oktober 1946 en draagt de handtekening van Geoffrey Lawrence, Francis Biddle, Henri Donnedieu de Vabre, Iola Nikitsjenko, Norman Birkett, John J. Parker, Robert Falco en Alexander Volchkow.

Afwijkende mening van de Russische rechter

Van de in het Angelsaksische recht bestaande mogelijkheid, tegenover het door de meerderheid van de rechters vastgestelde vonnis een afwijkend standpunt te formuleren, heeft de Russische rechter Nikitsjenko gebruik gemaakt.

Zijn uitspraak is zeer uitvoerig en houdt zich allereerst bezig met de 'ongegronde vrijspraak van verdachte Schacht', daar diens 'beslissende rol in de voorbereiding en uitvoering van het misdadige algemene plan bewezen' zou zijn. Vervolgens keert hij zich tegen de 'ongegronde vrijspraak van verdachte Papen', daar deze 'een zeer groot deel van de verantwoordelijkheid voor de misdaden van het Hitler-regiem draagt'. Daarna wordt de 'ongegronde vrijspraak van verdachte Fritzsche' behandeld, want diens 'activiteiten bij het voorbereiden en voeren der aanvalsoorlogen en bij andere misdaden van het Hitler-regiem waren van fundamentele betekenis'. Met betrekking tot de strafmaat voor Hess wordt tenslotte opgemerkt: 'Het is mitsdien niet aan twijfel onderhevig dat Hess naast de andere voornaamste oorlogsmisdadigers schuldig is aan het plegen van misdrijven tegen de menselijkheid. Gezien het feit, dat Hess op twee na de belangrijkste politieke leider in Hitler-Duitsland was en dat hij een beslissende rol speelde bij de misdaden van het nazi-regiem, acht ik de doodstraf voor hem de enig juiste strafmaat.' Tenslotte maakte Wolchkow aanmerkingen op de 'onjuiste beslissing aangaande het rijkskabinet', daar volgens zijn mening 'alles ervoor pleitte de Hitlerregering een misdadige organisatie te verklaren'. Het afwijkende vonnis besluit met een beschouwing over de 'onjuiste beslissing betreffende de generale staf en het OKW', waarbij wordt opgemerkt: 'Bij de getuigenverhoren in openbare terechtzitting is onweerlegbaar vastgesteld dat de generale staf en het opperbevel van de Hitlerlaanse Wehrmacht een zeer gevaarlijke misdadige organisatie zijn geweest.'

LITERATUURLIJST

De nummers van deze literatuurlijst vindt men in het register cursief aangegeven, zodat men daar een overzicht krijgt van de literatuur inzake de onderscheidene onderwerpen.

De met * aangegeven titels zijn ook in Nederlandse editie verschenen.

1. ABSHAGEN, K. H., *Canaris, Patriot und Weltbürger.* Stuttgart 1957.
2. *Amtliches Material zum Massenmord von Katyn.* Berlijn 1943.
3. ANDERS, K., *Im Nürnberger Irrgarten.* Neurenberg 1948.
4. ANDERS, W., *Katyn.* Parijs 1948.
*5. BARDÈCHE, M., *Die Politik der Zerstörung.* Göttingen 1950.
6. BELGION, M., *Epitaph on Nuremberg.* Londen 1946.
7. BELGION, M., *Victor's Justice.* Hinsdale (Ill.) 1949.
8. BENEDIKT, H., *Geschichte der Republik Österreich.* München 1954.
*9. BERNADOTTE, F., *Das Ende.* Zürich 1945.
10. BERNSTEIN, V. H., *Final Judgment.* New York 1947.
11. BEUMELBURG, W., *Kampf um Spanien.* Oldenburg 1939.
12. BLEIDTREU, P., *Göring: 'Ich werde nichts verschweigen . . .'.* Wenen 1950.
13. BLEY, W., *Das Buch der Spanienflieger.* Leipzig 1940.
14. BOLDT, G., *Die letzten Tage der Reichskanzlei.* Hamburg 1947.
15. BONNET, G., *La défense de la paix,* 2 vol. Genève 1946–1948.
16. BOR-KOMOROWSKI, T., *Histoire d'une armée secrète.* Parijs 1952.
17. BROSS, W., *Gespräche mit Hermann Göring während des Nürnberger Prozesses.* Flensburg 1950.
*18. BULLOCK, A., *Hitler.* Londen 1952.
19. CALVOCORESSI, P., *Nuremberg.* Londen 1947.
20. *Ce qui se passe en Allemagne.* Parijs 1933.
21. *Christlicher Widerstand gegen den Faschismus.* Berlijn 1935.
*22. CHURCHILL, W. S., *The second world war,* 6 delen. Londen 1948–1954.
*23. CIANO, G., *Tagebücher 1939–1943.* Hamburg 1949.
24. CONRAD, W., *Der Kampf um die Kanzeln.* Berlijn 1939.
*25. COOPER, R. W., *Der Nürnberger Prozess.* Krefeld 1947.
26. COULONDRE, R., *Von Moskau nach Berlin.* Bonn 1950.
27. CZAPSKI, J., *Terre inhumaine.* Parijs 1949.
28. DAHLERUS, B., *Der letzte Versuch.* München 1948.
29. DANIEL, C., *Speer admits defeat,* in *New York Times* 4–5–1945.
30. DANIELL, R., *Hess' doctor gives inside Nazi story,* in *New York Times* 21–5–1945.
31. *Das deutsche Volk klagt an.* Parijs 1936.
32. *Das Rotbuch über Spanien.* Berlijn 1937.
33. *Der Prozess gegen die Hauptkriegsverbrecher vor dem Internationalen Militärgerichtshof,* 42 delen, gepubliceerd op last van het Internationaal Militair Tribunaal onder gezag van de Geallieerde Controleraad voor Duitsland. Neurenberg 1947.
34. *Deutsche kämpfen in Spanien.* Berlijn 1939.
35. *Die Friedensbedingungen der Alliierten und Assoziierten Regierungen.* Berlijn 1919.
36. DIELS, R., *Lucifer ante portas.* Stuttgart 1950.
37. *Die offiziellen Yalta-Dokumente des U.S. State Departments.* Wenen 1955.
38. DIETRICH, O., *Zwölf Jahre mit Hitler.* München 1955.
39. DIEWERGE, W., *Anschlag gegen den Frieden.* München 1939.

DOCUMENT 22

"THE MINISTRIES CASE"

MILITARY TRIBUNAL IV

Case 11

THE UNITED STATES OF AMERICA

—against—

ERNST VON WEIZSAECKER, GUSTAV ADOLF STEENGRACHT VON MOYLAND, WILHELM KEPPLER, ERNST WILHELM BOHLE, ERNST WOERMANN, KARL RITTER, OTTO VON ERDMANNSDORFF, EDMUND VEESENMAYER, HANS HEINRICH LAMMERS, WILHELM STUCKART, RICHARD WALTHER DARRÉ, OTTO MEISSNER, OTTO DIETRICH, GOTTLOB BERGER, WALTER SCHELLENBERG, LUTZ SCHWERIN VON KROSIGK, EMIL PUHL, KARL RASCHE, PAUL KOERNER, PAUL PLEIGER, and HANS KEHRL, *Defendants*

DOCUMENT 22

"THE MINISTRIES CASE"

MILITARY TRIBUNAL IV

Case 11

THE UNITED STATES OF AMERICA

—against—

ERNST VON WEIZSAECKER, GUSTAV ADOLF STEENGRACHT VON MOYLAND, WILHELM KEPPLER, ERNST WILHELM BOHLE, ERNST WOERMANN, KARL RITTER, OTTO VON ERDMANNSDORFF, EDMUND VEESENMAYER, HANS HEINRICH LAMMERS, WILHELM STUCKART, RICHARD WALTHER DARRÉ, OTTO MEISSNER, OTTO DIETRICH, GOTTLOB BERGER, WALTER SCHELLENBERG, LUTZ SCHWERIN VON KROSIGK, EMIL PUHL, KARL RASCHE, PAUL KOERNER, PAUL PLEIGER, and HANS KEHRL, *Defendants*

B. JUDGMENT[1]

INTRODUCTION

On 18 November 1947,[2] an indictment against the above-named defendants was filed with the Secretary General of the United States Military Tribunals at Nuernberg. Generally stated, said indictment, consisting of eight counts, charged the defendants with having committed crimes against peace, war crimes, crimes against humanity, and with having participated in a common plan and conspiracy to commit crimes against peace, all as defined in Control Council Law No. 10, duly enacted by the Allied Control Council on 20 December 1945.

Several, but not all, of the defendants are charged under each of the counts of the indictment. The applicable provisions of Control Council Law No. 10 will hereinafter be referred to and set forth as they relate to each count of the indictment when such counts are reached for discussion and decision.

The indictment was served upon all of the defendants in the German language, more than 30 days before arraignment of the defendants thereunder. On 19 December 1947 the case was assigned to this Tribunal for trial by the Supervisory Committee of Presiding Judges of the United States Military Tribunals in Germany, in conformity with Article V of Military Government Ordinance No. 7, as amended, this Tribunal theretofore having been duly established and constituted, pursuant to said Ordinance No. 7, which ordinance was promulgated by the United States Military Governor of the United States Occupation Zone of Germany on 18 October 1946. The arraignment of the defendants took place on 20 December 1947, at which time all defendants pleaded "Not Guilty" to the charges in the indictment.

Throughout the trial of this case, all of the defendants were represented by German counsel of their own choice. One defendant requested that he also be allowed to retain American counsel to represent him. The request was granted.

The presentation of evidence in the case was commenced on 7 January 1948. Final arguments before the Tribunal were concluded on 18 November 1948. The transcript record of the case consists of 28,085 pages. In addition thereto, the prosecution and

---

[1] The judgment was read in open Court on 11–13 April 1949 and is recorded in the mimeographed transcript, pages 28086–28803. Just before the reading of the judgment, Presiding Judge Christianson said "The Tribunal will file the original of such judgment with the Secretary General, and the original copy as filed shall constitute the official judgment record of this case." (Tr. p. 28086.) The judgment as reproduced herein is taken from the record copy filed with the Secretary General.

[2] The indictment was signed by the United States Chief of Counsel for War Crimes on 15 November 1947, but it was not filed until 18 November 1947.

the defense together introduced in evidence 9,067 documentary exhibits, totaling over 39,000 pages. Generally accepted technical rules of evidence were not adhered to during the trial, and any evidence that, in the opinion of the Tribunal, had probative value was admitted when offered by either the prosecution or the defense. This practice was in accord with that followed by the International Military Tribunal, and as subsequently thereto provided in Article VII of the hereinbefore referred to Military Government Ordinance No. 7. In the interest of expedition the Tribunal, following the practice adopted by the International Military Tribunal, appointed court commissioners to assist in taking both oral and documentary evidence, but many of the principal witnesses and all of the defendants who testified were heard before the Tribunal itself.

In order that any relevant documentary defense evidence of which the defendants had knowledge or which they believed existed might be made available to the defense, the Tribunal in response to various defense motions uniformly ordered that the persons or agencies having possession or custody of such evidence make same available to the defense. This was even true with respect to documentary evidence in possession of the prosecution. Moreover, at the request of a number of the defendants, the Tribunal appointed a German research analyst, of the defendants' choice, for the purpose of making a search of files of the former Reich government, located in the Document Center in Berlin, under Allied control. Such research analyst spent many months in Berlin in this search for defense evidence. The same research expert was further authorized by this Tribunal to visit London for the purpose of research in behalf of the defendants and was, in fact, so engaged for a number of weeks with the cooperation of British authorities. Other representatives were likewise authorized to make search of former Reich government files in Berlin.

In arriving at the conclusions hereinafter reached with respect to the charges against the defendants as contained in the indictment, the Tribunal has undeviatingly adhered to the proposition that a defendant is presumed innocent until proved guilty beyond a reasonable doubt.

During the course of the trial, a motion was made in behalf of all defendants charged in count four of the indictment that said count be stricken. The motion was granted and a formal order in the matter made and filed by the Tribunal.*

During the trial from time to time motions were also made in behalf of individual defendants to dismiss counts of the indict-

* The defense motion, the argumentation on the motion, and the Tribunal's order are reproduced in section VIII, Volume XIII, this series.

ment relating to them on the ground that the Tribunal was without jurisdiction to try the defendants on such counts and on the further ground that the evidence adduced by the prosecution was insufficient to sustain the charges. Such motions were denied without prejudice, except in three instances where charges in certain counts of the indictment were dismissed with respect to certain defendants because of a failure of proof. Specific attention to the charges thus dismissed and the defendants affected thereby will be given when the charges involved in such dismissals are reached in the ensuing discussion of the individual counts of the indictment. Like attention will be called to instances wherein the prosecution, during the trial, withdrew certain charges against certain of the defendants.

In the final arguments and briefs of the defendants, the contention that this Tribunal is without jurisdiction in this matter was renewed. In this connection, attention is directed to the fact that a number of United States Military Tribunals of precisely the same type and origin as this one have heretofore had their jurisdiction questioned on similar grounds in the course of their trial of cases involving offenses defined in Control Counsel Law No. 10. (Flick, et al., Case 5; List, et al., Case 7; and Ohlendorf, et al., Case 9.*) The statements made in the judgments of such cases in the course of disposing of the attacks made on the jurisdiction of such Tribunals, we deem to be conclusive answers to the challenge here made to this Tribunal's jurisdiction, and we accordingly reject the contention of the defendants that these proceedings should be dismissed because of the Tribunal's lack of jurisdiction.

The record, including briefs of counsel all of which the Court has considered and examined, amounts to approximately 79,000 pages. The evidence of this case presents a factual story of practically every phase of activity of the Nazi Party and of the Third Reich, whether political, economic, industrial, financial, or military.

Hundreds of captured official documents were offered, received, and considered which were unavailable at the trial before the International Military Tribunal (sometimes herein referred to as the IMT), and which were not offered in any of the previous cases before United States Military Tribunals, and the record here presents, more fully and completely than in any other case, the story of the rise of the Nazi regime, its programs, and its acts.

The Tribunal has had the aid of and here desires to express its appreciation and gratitude for the skill, learning, and meticu-

* Volumes VI, XI, and IV, respectively, this series.

lous care with which counsel for the prosecution and defense have presented their case.

Notwithstanding the provisions in Article X of Ordinance No. 7, that the determination of the International Military Tribunal that invasions, aggressive acts, aggressive wars, crimes, atrocities, and inhumane acts were planned or occurred, shall be binding on the Tribunals established thereunder and cannot be questioned except insofar as the participation therein and knowledge thereof of any particular person may be concerned, we have permitted the defense to offer evidence upon all these matters. In so doing we have not considered this article to be a limitation on the right of the Tribunal to consider any evidence which may lead to a just determination of the facts. If in this we have erred, it is an error which we do not regret, as we are firmly convinced that courts of justice must always remain open to the ascertainment of the truth and that every defendant must be accorded an opportunity to present the facts.

Before considering the questions of law and fact which are here involved, we deem it proper to state the nature of these trials, the basis on which they rest, and the standards by which these defendants should be judged.

These Tribunals were not organized and do not sit for the purpose of wreaking vengeance upon the conquered. Was such the purpose, the power existed to use the firing squad, the scaffold, or the prison camp without taking the time and putting forth labor which have been so freely expended on them, and the Allied Powers would have copied the methods which were too often used during the Third Reich. We may not, in justice, apply to these defendants because they are Germans standards of duty and responsibility which are not equally applicable to the officials of the Allied Powers and to those of all nations. Nor should Germans be convicted for acts or conducts which, if committed by Americans, British, French, or Russians would not subject them to legal trial and conviction. Both care and caution must be exercised not to prescribe or apply a yardstick to these defendants which cannot and should not be applied to others, irrespective of whether they are nationals of the victor or of the vanquished.

The defendants here are charged with violation of international law, and our task is: first, to ascertain and determine what it is; second, whether the defendants have infringed these principles.

International law is not statutory. It is in part defined by and described in treaties and covenants among the powers of the world. Nevertheless, much of it consists of practices, principles, and standards which have become developed over the years and have found general acceptance among the civilized powers of the

world. It has grown and expanded as the concepts of international right and wrong have grown. It has never been suggested that it has been codified, or that its boundaries have been specifically defined, or that specific sanctions have been prescribed for violations of it. The various Hague and Geneva Conventions, the Constitution and the Charter of the League of Nations, and the Kellogg-Briand treaties have given definitive shape to limited fields of international law. It can be said that insofar as certain acts are prohibited or permitted by these treaties or covenants, a codification exists and specific rules of conduct prescribed. It does not follow however that they are exclusive, and assuredly it cannot be said that they cover or pretend to cover the entire field of international law.

In determining whether the action of a nation is in accordance with or violates international law, resort may be had not only to those treaties and covenants, but to treatises on the subject and to the principles which lie beneath and back of these treaties, covenants, and learned treatises; and we need not hesitate, after having determined what they are, to apply them to new or different situations. It is by this very means that all legal codes, civil or criminal, have developed.

Aggressive wars and invasions.—The question, therefore, is whether or not the London Charter and Control Council Law No. 10 define new offenses or whether they are but definitive statements of preexisting international law. That monarchs and states, at least those who considered themselves civilized, have for centuries recognized that aggressive wars and invasions violated the law of nations is evident from the fact that invariably he who started his troops on the march or his fleets over the seas to wage war has endeavored to explain and justify the act by asserting that there was no desire or intent to infringe upon the lawful rights of the attacked nation or to engage in cold-blooded conquest, but on the contrary that the hostile acts became necessary because of the enemy's disregard of its obligations; that it had violated treaties; that it held provinces or cities which in fact belonged to the attacker; or that it had mistreated or discriminated against his peaceful citizens.

Often these justifications and excuses were offered with cynical disregard of the truth. Nevertheless, it was felt necessary that an excuse and justification be offered for the attack to the end the attacker might not be regarded by other nations as acting in wanton disregard of international duty and responsibility. From Caesar to Hitler the same practice has been followed. It was used by Napoleon, was adopted by Frederick the Great, by Philip II of Spain, by Edward I of England, by Louis XIV of

France, and by the powers who seized lands which they desired to colonize and make their own. Every and all of the attackers followed the same time-worn practice. The white, the blue, the yellow, the black, and the red books had only one purpose, namely, to justify that which was otherwise unjustifiable.

But if aggressive invasions and wars were lawful and did not constitute a breach of international law and duty, why take the trouble to explain and justify? Why inform neutral nations that the war was inevitable and excusable and based on high notions of morality, if aggressive war was not essentially wrong and a breach of international law? The answer to this is obvious. The initiation of wars and invasions with their attendant horror and suffering has for centuries been universally recognized by all civilized nations as wrong, to be resorted to only as a last resort to remedy wrongs already or imminently to be inflicted. We hold that aggressive wars and invasions have, since time immemorial, been a violation of international law, even though specific sanctions were not provided.

The Kellogg-Briand Pact not only recognized that aggressive wars and invasions were in violation of international law, but proceeded to take the next step, namely, to condemn recourse to war (otherwise justifiable for the solution of international controversies), to renounce it as an instrumentality of national policy, and to provide for the settlement of all disputes or conflicts by pacific means. Thus war as a means of enforcing lawful claims and demands became unlawful. The right of self-defense, of course, was naturally preserved, but only because if resistance was not immediately offered, a nation would be overrun and conquered before it could obtain the judgment of any international authority that it was justified in resisting attack.

The preamble of the treaty [General Pact for the Renunciation of War] provides that the nations declare their conviction—

> "* * * that any signatory power which shall hereafter seek to promote its national interests by resort to war should be denied the benefits furnished by this treaty."

Quincy Wright, Professor of International Law, University of Chicago, in January 1933 (American Journal of International Law, vol. 21, No. 1, 23 January 1933), reviewed the Pact and the conclusions put upon, and the implications arising from, its provisions by the leading statesmen of that time. He quotes Secretary Stimson as follows:

> "Under the former concept of international law, when a conflict occurred it was usually deemed the concern only of the parties to the conflict * * *. But now, under the covenant and

the Kellogg-Briand Pact, the conflict becomes of legal concern to everybody connected with the treaty. All steps taken to enforce the treaty must be adjudged by this new situation. As was said by M. Briand, quoting the words of President Coolidge: 'An act of war in any part of the world is an act that injures the interests of my country.'

"The world has learned that great lesson and the execution of the Kellogg-Briand Treaty codified it."

Professor Wright continues—

"Furthermore, the suggestion that the obligation is not legal because it is unprovided with sanctions has carried no more weight. Many treaties have no specific sanctions but insofar as they create obligations under international law, those obligations are covered by the sanctions of all international law * * *.

"In his exposition of the treaty, Secretary Kellogg pointed out 'there can be no question, as a matter of law, that the violation of a multilateral antiwar treaty through resort to war by one party thereto would automatically release the other parties from their obligations to the treaty-breaking states. Any express recognition of this principle of law is wholly unnecessary * * *.'

"These changes in international law consequent upon the existence of war, arise from the following propositions:

"1. A Party to the Pact responsible for initiating a state of war (a primary belligerent) will have violated the rights of all the parties to the Pact and will have lost all title to its benefits from non-participating states as well as from its enemies.

"2. A Party to the Pact involved in a state of war but not responsible for initiating it (a secondary belligerent) will not have violated the Pact and consequently will continue entitled to its benefits not only from nonparticipating states but also from its enemies.

"3. The other Parties to the Pact, nonparticipating in the war or 'partial,' while free to keep out of the war, will have suffered a legal injury through the outbreak of war, and though bound to extend the full benefits of the traditional international law of neutrality as well as the benefits of the Pact to the secondary belligerent will be free to deny these benefits to the primary belligerent."

It is to be noted that these views were expressed long before the seizure of power by Hitler and the Nazi Party, and years before the occurrence of the acts of aggression here charged, and are contemporaneous conclusions regarding the intent, meaning, and scope of the Treaty.

Is there personal responsibility for those who plan, prepare, and initiate aggressive wars and invasions? The defendants have ably and earnestly urged that heads of states and officials thereof cannot be held personally responsible for initiating or waging aggressive wars and invasions because no penalty had been previously prescribed for such acts. History, however, reveals that this view is fallacious. Frederick the Great was summoned by the Imperial Council to appear at Regensburg and answer, under threat of banishment, for his alleged breach of the public peace in invading Saxony.

When Napoleon, in alleged violation of his international agreement, sailed from Elba to regain by force the Imperial Crown of France, the nations of Europe, including many German princes in solemn conclave, denounced him, outlawing him as an enemy and disturber of the peace, mustered their armies, and on the battlefield of Waterloo, enforced their decree, and applied the sentence by banishing him to St. Helena. By these actions they recognized and declared that personal punishment could be properly inflicted upon a head of state who violated an international agreement and resorted to aggressive war.

But even if history furnished no examples, we would have no hesitation in holding that those who prepare, plan, or initiate aggressive invasions, and wage aggressive wars; and those who knowingly participate therein are subject to trial, and if convicted, to punishment.

By the Kellogg-Briand Treaty, Germany as well as practically every other civilized country of the world, renounced war as an instrumentality of governmental policy. The treaty was entered into for the benefit of all. It recognized the fact that once war breaks out, no one can foresee how far or to what extent the flames will spread, and that in this rapidly shrinking world it affects the interest of all.

No one would question the right of any signatory to use its armed forces to halt the violator in his tracks and to rescue the country attacked. Nor would there be any question but that when this was successfully accomplished sanctions could be applied against the guilty nation. Why then can they not be applied to the individuals by whose decisions, cooperation, and implementation the unlawful war or invasion was initiated and waged? Must the punishment always fall on those who were not personally responsible? May the humble citizen who knew nothing of the reasons for his country's action, who may have been utterly deceived by its propaganda, be subject to death or wounds in battle, held as a prisoner of war, see his home destroyed by artillery or from the air, be compelled to see his wife and family suffer

privations and hardships; may the owners and workers in industry see it destroyed, their merchant fleets sunk, the mariners drowned or interned; may indemnities result which must be derived from the taxes paid by the ignorant and the innocent; may all this occur and those who were actually responsible escape?

The only rationale which would sustain the concept that the responsible shall escape while the innocent public suffers, is a result of the old theory that "the King can do no wrong," and that "war is the sport of Kings."

We may point out further that the [Hague and] Geneva Conventions relating to rules of land warfare and the treatment of prisoners of war provide no punishment for the individuals who violate those rules, but it cannot be questioned that he who murders a prisoner of war is liable to punishment.

To permit such immunity is to shroud international law in a mist of unreality. We reject it and hold that those who plan, prepare, initiate, and wage aggressive wars and invasions, and those who knowingly, consciously, and responsibly participate therein violate international law and may be tried, convicted, and punished for their acts.

The "Tu Quoque" Doctrine.—The defendants have offered testimony and supported it by official documents which tend to establish that the Union of Soviet Socialist Republics entered into a treaty with Germany in August 1939, which contains secret clauses whereby not only did Russia consent to Hitler's invasion of Poland, but at least tacitly agreed to send its own armed forces against that nation, and by it could demand and obtain its share of the loot, and was given a free hand to swallow the little Baltic states with whom it had then existing nonaggression treaties. The defense asserts that Russia, being itself an aggressor and an accomplice to Hitler's aggression, was a party and an accomplice to at least one of the aggressions charged in this indictment, namely, that against Poland, and therefore was legally inhibited from signing the London Charter and enacting Control Council Law No. 10, and consequently both the Charter and Law are invalid, and no prosecution can be maintained under them.

The justifications, if any, which the Soviet Union may claim to have had for its actions in this respect were not represented to this Tribunal. But if we assume, *arguendo,* that Russia's action was wholly untenable and its guilt as deep as that of the Third Reich, nevertheless, this cannot in law avail the defendants or lessen the guilt of those of the Third Reich who were themselves responsible. Neither the London Charter nor Control Council Law No. 10 did more than declare existing international law regarding aggressive wars and invasions. The Charter and

Control Council Law No. 10 merely defined what offenses against international law should be the subject of judicial inquiry, formed the International Military Tribunal, and authorized the signatory powers to set up additional tribunals to try those charged with committing crimes against peace, war crimes, and crimes against humanity.

But even if it were true that the London Charter and Control Council Law No. 10 are legislative acts, making that a crime which before was not so recognized, would the defense argument be valid? It has never been suggested that a law duly passed becomes ineffective when it transpires that one of the legislators whose vote enacted it was himself guilty of the same practice or that he himself intended, in the future, to violate the law.

COUNT ONE—CRIMES AGAINST PEACE

The defendants von Weizsaecker, Keppler, Bohle, Woermann, Ritter, von Erdmannsdorff, Veesenmayer, Lammers, Stuckart, Darré, Meissner, Dietrich, Berger, Schellenberg, Schwerin von Krosigk, Koerner, and Pleiger are charged with having participated in the initiation of invasions of other countries and wars of aggression, including but not limited to planning, preparation, initiation, and waging of wars of aggression in violation of international treaties, agreements, and assurances. The invasions and wars referred to and the dates of their initiation are alleged to have been as follows:

Austria	12 March 1938
Czechoslovakia	1 October 1938 and 15 March 1939
Poland	1 September 1939
United Kingdom and France	3 September 1939
Denmark and Norway	9 April 1940
Belgium, Netherlands, and Luxembourg	10 May 1940
Yugoslavia and Greece	6 April 1941
Union of Soviet Socialist Republics	22 June 1941
United States of America	11 December 1941

The prosecution dismissed this count as to the defendants Bohle, von Erdmannsdorff, and Meissner.

Notwithstanding the fact that the International Military Tribunal and several of these Tribunals have decided that the Third Reich was guilty of aggressive wars and invasions, we have reexamined this question because of the claim made by the defense that newly discovered evidence reveals that Germany was not the aggressor. It should be made clear, however, that this defense is not submitted by all of the defendants. For example, the defendant von Weizsaecker freely admits that these acts were aggressions.

The argument is based on the alleged injustices and harsh terms of the Versailles Treaty, which it is claimed was imposed upon Germany by force; that agreements made under duress are not binding, and in attempting to rid itself of the bonds thus thrust upon it, Germany was compelled to use force and in so doing cannot be judged an aggressor. Unless the defense has sufficient legal merit necessitating our so doing, a review of the treaty and the reasons which underlie it and its terms, with a view to determining the accuracy of these claims, would expand our opinion beyond permissible limits. In our opinion, however, there is no substance to the defense, irrespective of the question whether the treaty was just or whether it was imposed by duress.

We deem it unnecessary to determine either the truth of these claims or whether one upon whom the victor by force of arms has imposed a treaty on unjust or unduly harsh terms may therefore reject the treaty and, by force of arms, attempt to regain that which it believes has been wrongfully wrested from it.

If, *arguendo,* both propositions were conceded, nevertheless, both are irrelevant to the question confronting us here. In any event the time must arrive when a given status, irrespective of the means whereby it came into being, must be considered as fixed, at least so far as a resort to an aggressive means of correction is concerned.

When Hitler solemnly informed the world that so far as territorial questions were concerned Germany had no claims, and by means of solemn treaty assured Austria, France, Czechoslovakia, and Poland that he had no territorial demands to be made upon them, and when he entered into treaties of peace and nonaggression with them, the status of repose and fixation was reached. These assurances were given and these treaties entered into when there could be no claim of existing compulsion. Thereafter aggressive acts against the territories of these nations became breaches of international law, prohibited by the provisions of the Kellogg-Briand Treaty to which Germany had become a voluntary signatory.

No German could thereafter look upon war or invasion to recover part or all of the territories of which Germany had been deprived by the Treaty of Versailles as other than aggressive. To excuse aggressive acts after these treaties and assurances took place is merely to assert that no treaty and no assurance by Germany is binding and that the pledged word of Germany is valueless. It is therefore particularly unfortunate both for the present and future of the German people that such a defense should be raised as it tends to create doubt when, if at all, the

nations of the world can place reliance upon German international obligations.

Czechoslovakia.—On 16 October 1929, Germany entered into a treaty with Czechoslovakia, Article I of part 1 of which provides that all disputes of any kind between Germany and Czechoslovakia, which it may not be possible to settle amicably by normal means of diplomacy, should be submitted for decision either to an arbitral tribunal or to a permanent court of international justice, and it was agreed that the disputes referred to include those mentioned in Article XIII of the Covenant of the League of Nations.

On 11 and 12 March 1938 the Hitler government reassured Czechoslovakia that the developments in Austria would in no way have any detrimental influence upon the relations of the German Reich and that state, emphasizing the continued earnest endeavor on the part of Germany to improve those mutual relations. The Czechs were so assured by Goering who gave his "word of honor" and by von Neurath, then Foreign Minister, who officially assured the Czech Minister Mastny, on behalf of Hitler, that Germany still considered herself bound by the German-Czech Arbitration Convention concluded at Locarno in October 1925. Von Mackensen of the Foreign Office gave further assurances that the clarification of the Austrian situation would tend to improve German-Czechoslovakian relations.

Austria.—On 21 May 1935, Germany assured Austria that it neither intended nor wished to intervene in the domestic affairs of that state, or annex, or attach that country to her. On 11 July 1936 Hitler entered into an agreement with Austria containing among other things the provision that the German Government recognized the full sovereignty of the Federal State of Austria and in the sense of the pronouncement of the German Leader and Chancellor of 21 May 1935.

By the Treaty of Versailles, Article 40, Germany acknowledged and agreed to respect strictly the independence of Austria within the boundaries which might be fixed in the treaty between the states and the principal Allied and Associated Powers, and further agreed that this independence should be inalienable except by the consent of the Council of the League of Nations.

Poland.—On 16 October 1925 Germany, at Locarno, entered into a treaty with Poland which recited that the contracting parties were equally resolved to maintain peace between them by assuring the peaceful settlement of differences which might arise between the two countries, and declared that respect for the rights established by treaty or resulting from the law of nations was obligatory for international tribunals, that the rights of a state

could not be modified save with its consent, and that all disputes of every kind between Germany and Poland, which it was not possible to settle amicably by normal methods of diplomacy, should be submitted for decision either to an arbitral tribunal or to an international court of justice.

On 26 January 1934 Germany and Poland signed a nonaggression pact which provided, among other things, that under no circumstances would either party proceed to use force for the purpose of settling disputes.

On 7 March 1936 Hitler announced: "We have no territorial demands to make in Europe." On 20 February 1938 Hitler in a speech said (*2357-PS*):[1]

"* * * in our relations with the state with which we had had perhaps the greatest differences not only has there been a *detente*, but in the course of years there has been a constant improvement in relations * * *. The Polish state respects the national conditions in this state and both the city of Danzig and Germany respect Polish rights. And so the way to an understanding has been successfully paved, an understanding which, beginning with Danzig, has today in spite of the attempts of many mischief-makers finally succeeded in taking the poison out of the relations of Germany and Poland and transforming them into a sincere and friendly cooperation."

On 26 September 1938, Hitler said (*TC-73 (42)*):[2]

"In Poland there ruled not a democracy, but a man, and with him I succeeded in precisely 12 months in coming to an agreement which, for 10 years, to begin with, entirely removed the danger of conflict. We are all convinced that this agreement will bring lasting pacification."

On 24 November 1938 Keitel issued orders based on Hitler's instructions of 21 October that preparations be made to enable German troops to occupy the Free City of Danzig by surprise.

Denmark and Norway.—On 31 May 1939 Germany and Denmark entered into a nonaggression pact in which they agreed that (*TC-24, Pros. Ex. 202*)—

"* * * in no case * * * [shall either country] resort to war or any other use of force, one against the other."

On 28 August 1939 the defendant von Weizsaecker assured the Danish Minister of Germany's intention to abide by the terms of this pact.

---

[1] This document was introduced in evidence in the IMT trial as Exhibit GB-30, and the German text is reproduced in part in Trial of the Major War Criminals, op. cit., volume XXX, pages 285 and following.

[2] This document is reproduced in part in Nazi Conspiracy and Aggression (U.S. Government Printing Office, Washington, 1946), volume VIII, page 482.

On 2 September 1939 Germany assured Norway that in view of the friendly relations existing between them, it would under no circumstances prejudice the inviolability or neutrality of Norway, and on 6 October 1939 Germany again assured Norway that it had never had any conflicts of interest or even points of controversy with the northern states, "and neither has she any today," and that Sweden and Norway had both been offered nonaggression pacts and refused them solely because they did not feel themselves threatened in any way.

Belgium.—On 13 January 1937 Hitler stated that Germany had "and here I repeat, solemnly" given assurances time and again that, for instance, between Germany and France there cannot be any humanly conceivable points of controversy; that the German Government had given the assurance to Belgium and Holland that it was prepared to recognize and guarantee the inviolability of those territories. This was reiterated on 26 August 1939 and was against renewed on 6 October of that year. At that very time, by Hitler's order, the chiefs of the German Army were engaged in planning and preparing the invasions of these countries.

Yugoslavia.—On 28 April 1938 the German Government, through the defendant von Weizsaecker, stated that having become reunited with Austria, it would consider the frontiers of Italy, Yugoslavia, Estonia, Lichtenstein, and Hungary as inviolable, and that the Yugoslavian Government had been informed by authoritative German circles that Germany policy had no aims beyond Austria, and that the Yugoslavian frontier would, in no case, be assaulted. When in September 1939 Heeren, Minister to Yugoslavia, reported that there was increased anxiety there over Germany's military intentions and requested that some kind of announcement be made to alleviate local fears, the defendant von Weizsaecker replied that in view of Hitler's recent speech dcelaring that Germany's boundaries to the west and south were final, it would not appear necessary to say more unless new occasions for reissuing reassuring communiques to Yugoslavia should arise.

On 6 October 1939 Hitler gave Yugoslavia the following assurance (*TC–43, Pros. Ex. 262*):

> "After the completion of the Anschluss I informed Yugoslavia that from now on the boundaries with this country would also be an inviolable one, and that we only desire to live in friendship and peace with her."

What reliance could be placed on German pledges is revealed by the minutes of the Hitler-Ciano meeting of 12 August 1939 where Hitler stated (*1871–PS, Pros. Ex. 260*):

"Generally speaking, it would be best to liquidate the pseudo-neutrals, one after another. This is fairly easily done if the Axis partner protects the rear of the other who is just finishing off one of the uncertain neutrals and vice versa. Italy might consider Yugoslavia such an uncertain neutral."

Russia.—On 23 August 1939 Germany entered into a nonaggression treaty with Russia, providing for arbitral commissions in case of any dispute, and on the same day entered into a secret protocol with the Soviet Union that in the event of a territorial and political rearrangement in the areas belonging to Latvia, Estonia, and Lithuania, the northern boundaries of Lithuania should represent the boundaries of spheres of influence between Germany and Russia, and that the spheres of Germany and Russia in Poland should be bound by the rivers Narew, Vistula, and San, and declared Germany's complete political disinterest in the Soviet claims in Bessarabia.

On 28 September 1939 Germany and the Soviet Union entered into a boundary and friendship agreement which divided Poland between them and fixed their mutual boundaries, and on the same date entered in a secret supplementary protocol which amended that of 23 August putting the Lithuanian state within the sphere of Soviet influence and Lublin and parts of Warsaw in the German sphere.

On the same day the two nations entered into a further agreement declaring that Germany and Russia would direct their common efforts jointly, and with other friendly powers if occasion arises, toward putting an end to the war between Germany and England and France, and that if these efforts remained fruitless, this failure would demonstrate the fact that England and France were responsible for the conditions of the war, and Germany and Russia would engage in mutual consultations with regard to necessary measures.

Such were the treaties. Nevertheless, as was found by the International Military Tribunal, as early as the late summer of 1940 Germany began to make preparations for an attack on the Soviets in spite of the nonaggression pact.

The German Ambassador in Moscow reported that the Soviet Union would go to war only if attacked. Russia had fulfilled not only its obligations under the political treaty, but those arising out of the commercial treaty.

The claim now made that Russia intended to attack Germany is without foundation. It expressed concern over the large German troop concentrations in Rumania which were of such size that the German explanation that they were intended to prevent the British from establishing a Salonikian front was obviously

false, but there is no substantial evidence that Russia intended to attack Germany; its concern was that it might become the attacked.

In addition to all speeches, assurances, and treaties Germany had signed the Kellogg-Briand Pact, which not only prescribed aggressive wars between nations, but abandoned war as an instrument of governmental policy and substituted conciliation and arbitration for it. One of its most important and far-reaching provisions was that it implicitly authorized the other nations of the world to take such measures as they might deem proper or necessary to punish the transgressor. In short, it placed the aggressor outside the society of nations. The Kellogg-Briand Pact, however, did not attempt to either prohibit or limit the right of self-defense, but it is implicit, both in its word and spirit, that he who violates the treaty is subject to disciplinary action on the part of the other signatories and that he who initiates aggressive war loses the right to claim self-defense against those who seek to enforce the Treaty. This was merely the embodiment in international law of a long-established principle of criminal law:* "* * * there can be no self-defense against self-defense."

The indictment charges that German aggression started with the forcible annexation of Austria. It is not urged that this action arose because of any fear of aggression by that state, or that it had planned or proposed to join any other state in any aggressive action against Germany. That Hitler planned to seize both Austria and Czechoslovakia without regard to the wishes of those people is clear from his statements made at the famous secret conferences of 5 November 1937 and 23 November 1939.

The Austro-Hungarian Empire was dissolved at the end of the First World War, and by the Treaty of Versailles [St. Germain] Austria became an independent and sovereign state. At that time, and at least during most of the time of the Weimar Republic, there was a strong desire on the part of Austria to join Germany.

Notwithstanding attempts to conceal ultimate objectives and palpable deceptive disclaimers by official Germany and by the Nazi Party of any desire to interfere in Austrian affairs, it became obvious that by fair means or foul the Hitler regime intended and proceeded to subsidize, direct, and control the Austrian members of the Party, and that these efforts were directed toward the annexation of the country. No agreement was made which was not violated; none were made with any intention to

* Wharton's Criminal Law (12th Edition, Lawyer's Cooperative Publishing Company, Rochester, N. Y., 1932), volume I, page 180.

abide by them; and the same technique of propaganda, coercion, and violence was followed in Austria which had been successful in Germany. In the latter stages when it was felt that the plum was ripe and about to fall, and when the possible intervention of other powers still existed, a purported repudiation of Austrian radicals was put forth, not because of disapproval of what they were doing, but to camouflage the program.

While it is now asserted that an overwhelming majority of Austrians accepted and were enraptured by the Anschluss, neither Hitler nor his crew could contain themselves to await what they now term was the inevitable, nor run the hazard of a plebiscite, but Seyss-Inquart was forced on Schuschnigg and made Minister of the Interior where he could control the police, and finally an ultimatum was served on the Austrian Government, and the troops marched in. But before a German soldier crossed the border, armed bands of National Socialist SA and SS units under German control and orders and leaders had taken possession of the city of Vienna, seized the reins of government, and ousted the leaders of the Austrian state and placed them under guard.

In view of the size of the German Army, the disproportion in manpower and military resources, no hope of successful resistance existed. Austria fell without a struggle and the Anschluss was accomplished. It was followed by the proscription, persecution, and internement in concentration camps of those who had resisted the Nazi movement, and the policy there pursued was identical with those which had followed the seizure of power in Germany.

That the invasion was aggressive and that Hitler followed a campaign of deceit, threats, and coercion is beyond question. The whole story is one of duplicity and overwhelming force. It was a part of a program declared to his own circle, and was the first step in the well-conceived and carefully planned campaign of aggression; Austria first, Czechoslovakia second, and Poland third, while visions of the further aggressive aggrandizement were dangled before the eyes of the German leaders. Neither these acts nor the invasion by German armed forces can be said to be pacific means or a peaceful and orderly process within the meaning of the preamble of the Kellogg-Briand Pact, and violated both its letter and spirit.

It must be borne in mind that the term "invasion" connotes and implies the use of force. In the instant cases the force used was military force. In the course of construction of this definition, we certainly may consider the word "invasion" in its usually accepted sense. We may assume that the enacting author-

ities also used the term in a like sense. In Webster's Unabridged Dictionary, we find the following definition of invasion:

"Invasion.—1. Act of invading, especially a warlike or hostile entrance into the possessions or domains of another; the incursion of an army for conquest or plunder."

The evidence with respect to both Austria and Czechoslovakia indicates that the invasions were hostile and aggressive. An invasion of this character is clearly such an act of war as is tantamount to, and may be treated as, a declaration of war. It is not reasonable to assume that an act of war, in the nature of an invasion, whereby conquest and plunder are achieved without resistance, is to be given more favorable consideration than a similar invasion which may have met with some military resistance. The fact that the aggressor was here able to so overawe the invaded countries, does not detract in the slightest from the enormity of the aggression, in reality perpetrated. The invader here employed an act of war. This act of war was an instrument of national policy. Tribunal V in Case 12 (the High Command case)* in the course of its judgment said:

"As a preliminary to that we deem it necessary to give a brief consideration to the nature and characteristics of war. We need not attempt a definition that is all inclusive and all exclusive. It is sufficient to say that war is the exerting of violence by one state or politically organized body, against another. In other words, it is the implementation of a political policy by means of violence. Wars are contests by force between political units but the policy that brings about their initiation is made and the actual waging of them is done by individuals. What we have said thus far is equally applicable to a just as to an unjust war, to the initiation of an aggressive and, therefore, criminal war, as to the waging of defensive and, therefore, legitimate war against criminal aggression. The point we stress is that war activity is the implementation of a predetermined national policy.

"Likewise, an invasion of one state by another is the implementation of the national policy of the invading state by force even though the invaded state, due to fear or a sense of the futility of resistance in the face of superior force, adopts a policy of non-resistance and thus prevents the occurrence of any actual combat." [Emphasis added.]

We hold that the invasion of Austria was aggressive and a crime against peace within the meaning of Control Council Law No. 10.

* United States vs. Wilhelm von Leeb, et al., Volumes X and XI, this series.

We have already quoted Hitler's words as to his plans regarding the Czechoslovakian state. The objectives were fixed but the tactics of accomplishment were elastic and depended upon the necessities and conveniences of time and circumstance. This was no more than the distinction between military strategy and tactics. Strategy is the over-all plan which does not vary. Tactics are the techniques of action which adjust themselves to the circumstances of weather, terrain, supply, and resistance. The Nazi plans to destroy the Czech state remained constant. But where, when, and how to strike depended upon circumstances as they arose.

The evidence establishes beyond all question or doubt that Germany, under Hitler, never made a promise which it intended to keep, that it promised anything and everything whenever it thought promises would lull suspicion, and promised peace on the eve of initiating war.

When in 1938 Germany invaded Austria it was in no danger from that state or its neighbors. When it had swallowed the Austrian Federal State, Germany moved against Czechoslovakia, using the question of the Sudeten Germans as a mere excuse for its demands at Munich. It completed its organization of and assumed even greater control over Henlein and his party, which it had secretly organized and subsidized, and directed him to reject any Czech efforts of composition and compromise and to constantly increase his demands.

At Munich it put forth demands for the annexation of the Sudetenland when theretofore it had not suggested it. Its Foreign Office had instructed its representatives to inform Lord Runciman that unless his report regarding the Sudeten question was favorable to the German wishes, dire international results would follow. After Munich it promised and declared that it had no further ideas of aggression against the remnants of the Czech state when, at the very moment, those plans were in existence, and were ready to be matured. It fomented, subsidized, and supported the Slovakian movement for independence in the face of its assurance of friendship with the Czechs. When Tiso seemed to hesitate, Hitler made it clear that unless this action was taken he would lose interest in the Slovakians. He summoned the aged and ill Hacha to Berlin and threatened his country with war and the destruction of its ancient capital, Prague, by aerial warfare. He started his armed forces on the march into Bohemia and Moravia before he had coerced Hacha into submission.

The announcement that its relations with Poland were excellent and that peace was assured came when plans for the invasion of Poland were already decided upon. It made nonaggression

pacts, gave assurances to Denmark and Norway, at a time when the question of occupying these countries for the purpose of obtaining bases was being considered. It assured Holland, Belgium, and Luxembourg that it would respect their neutrality when it had already planned to violate it and only awaited a propitious moment so to do.

When Germany fomented and subsidized the Henlein Sudeten movement, it knew that Czechoslovakia desired peace and not war. It used the technique of agent provocateur, both in Czechoslovakia and again in Poland, to create incidents upon which it could seize as an excuse for military action.

Hitler's aggression against Russia was not induced by fear of attack, but because Russia had material resources for which Hitler hankered. How, at that time, any country could have had the slightest faith in Germany's word is beyond comprehension.

The record is one of abyssmal duplicity which carried in its train death, suffering, and loss to practically every people in the world; it brought ruin to Germany and a world-wide distrust in the ability of its people to govern themselves as a peace-loving and useful nation. Because of this record the road back is long and arduous and beset with difficulty.

The attempt, which had been made to create the fiction and fable that the Third Reich acted in self-defense and was justified in its acts toward its neighbors, has no foundation and is, in fact, a disservice to the German people. We believe it is an effort to lay the ground work for a resurgence of the ideology which brought untold suffering to the world and ruin to the German nation.

Until the seizure of power, the Western World, on the whole, looked with sympathy and satisfaction on the efforts of the German people to regain the place in the family of nations to which it was entitled, and which it had lost. They suspected, even if they did not know, that Germany, from the very day that it signed the Versailles Treaty, had secretly violated its terms as to disarmament. But while suspicion of Germany's good faith existed in some circles, a strong hope and faith prevailed that the German nation would achieve a free and prosperous society.

It was the Nazi regime and its ready acceptance by the German people which brought the world to arms in defense against an ideology and a dictator whose programs and aims knew no bounds.

After having relied upon Germany's pledge at Munich and found it worthless, having observed the increasing demands upon and its intransigence toward Poland, it is not surprising that France and England found it necessary to enter into a treaty

of assistance with Poland, and there is neither fact nor substance to the contention that that treaty gave Poland a blank check. Germany was so informed by France and England, as were the Poles.

No justification can, or has been, offered for the invasion of Denmark, other than the pseudo one of military necessity. The Danes had maintained their neutrality and had given no offense to Germany. It was helpless and resistance hopeless as the gallant but futile resistance of the Palace Guards indicated. But as we shall hereafter discuss, military necessity is never available to an aggressor as a defense for invading the rights of a neutral.

Norway.—The defense insists that the invasion of Norway was justified because of French and British plans to land expeditionary forces there, in violation of Norwegian neutrality, and, therefore, Germany acted in self-defense. We may repeat the statement that having initiated aggressive wars, which brought England and France to the aid of the Poles, Germany forfeited the right to claim self-defense, but there are other and cogent facts which make this defense unavailable.

Long before the discovery of alleged British and French plans, and before any such plans existed, the Third Reich commenced to support and subsidize Quisling and his movement for the purpose of gaining control of the Norwegian Government and therefore of Norway. It made no inquiry whether Norway could or would protect its neutrality against Britain and France, and the German official documents disclose that it avoided such an approach and kept its plans secret because of the fear that the other neutral powers would intervene and institute discussions directed toward maintaining Norwegian neutrality and preventing that country from becoming a theatre of war. Finally the desirability of obtaining air and other bases in Norway was a motivating factor for the invasion and this was pointed out by Raeder and Doenitz as early as 3 October 1939.

We hold that the invasion of Norway was aggressive, that the war which Germany initiated and waged there was without lawful justification or excuse and is a crime under international law and Control Council Law No. 10.

Luxembourg.—No justification or excuse is offered regarding the invasion of Luxembourg other than military convenience. No claim is made that Luxembourg had in any way violated its neutrality. In fact, it had not. The German invasion was aggressive, without legal justification or excuse.

Belgium and the Netherlands.—That both of these nations were pathetically eager to avoid being drawn into the holocaust is established beyond doubt. That they had every reason to be dis-

trustful of Germany's word is equally clear. The testimony offered by the defense discloses that when the Third Reich assured the Low Countries that it intended to, and would, observe its treaty obligations and had no hostile intentions, the intention to invade had already been determined upon and was only awaiting a favorable moment.

An attempt has been made to assert that the invasion of Belgium was justified because of conversations between the French and Belgian military staffs. The Belgian Government had been apprehensive for many months that Germany would use its territory as a means to attack the French flank. German preparations to invade Belgium had been matured long since and were hardly a secret. Belgium was properly concerned regarding her defense and possible aid if she were invaded, and her conversations with the French and English were addressed to this alone. Hitler's attack was without justification or excuse and constituted a crime against peace. As to Holland, there is even less ground for justification and excuse.

Yugoslavia and Greece.—Germany's Axis partner, Italy, initiated an aggressive attack against Greece which the defense does not attempt to justify, but asserts that this was undertaken without previous consultations or agreement with Hitler. This appears to be true. But Germany had been advised by its representatives in Rome of the imminence of the attack and its Foreign Office knew of Greek apprehensions regarding the same, and it intentionally displayed alleged ignorance and refused to take any action to prevent it. The German excuse for the attack on Greece is that England had landed certain troop elements in aid of Greece's defense against Italy and that as a matter of self-defense Germany was compelled to intervene, but an aggressor may not loose the dogs of war and thereafter plead self-defense.

The only justification offered for the German invasion of Yugoslavia is the *coup d'état* which overthrew the government which had signed the Anti-Comintern Pact, and the fear that Yugoslavia would remain neutral only until such time as it might join the ranks of Germany's enemies.

The unquestioned fact is that every country, and particularly those which lay along or near German boundaries, was fully aware that German actions in Austria, Czechoslovakia, and Poland were aggressive and unjustified, and that in attacking and invading, Hitler had broken not only the provisions of the Kellogg-Briand Pact, but the pledges which he had given to those countries; each fully disapproved of Germany's action and the question which lay in their minds was where the next blow would fall. We think there is no doubt whatsoever that every country in Europe, except

its Axis partners, hoped for German defeat as the one insurance for its own safety, but such hopes cannot justify the German action against them.

The claim of self-defense is without merit. That doctrine is never available either to individuals or nations who are aggressors. The robber or the murderer cannot claim self-defense, in attacking the police to avoid arrest or those who, he fears, disapprove of his criminal conduct and hope that he will be apprehended and brought to justice.

The invasion of Austria, the invasion of Bohemia and Moravia, and the attack on Poland were in violation of international law and in each case, by resorting to armed force, Germany violated the Kellogg-Briand Pact. It thereby became an international outlaw and every peaceable nation had the right to oppose it without itself becoming an aggressor, to help the attacked and join with those who had previously come to the aid of the victim. The doctrine of self-defense and military necessity was never available to Germany as a matter of international law, in view of its prior violations of that law.

United States of America.—That the United States abandoned a neutral attitude toward Germany long before Germany declared war is without question. It hoped for Germany's defeat, gave aid and support to Great Britain and to the governments of the countries which Germany had overrun. Its entire course of conduct for over a year before 11 December 1941 was wholly inconsistent with neutrality and that it had no intention of permitting Germany's victory, even though this led to hostilities, became increasingly apparent. However, in so doing, the United States did not become an aggressor; it was acting within its international rights in hampering and hindering with the intention of insuring the defeat of the nation which had wrongfully, without excuse, and in violation of its treaties and obligations embarked on a coldly calculated program of aggression and war. But such intent, purpose, and action does not remove the aggressive character of the German declaration of war of 11 December 1941.

A nation which engages in aggressive war invites the other nations of the world to take measures, including force, to halt the invasion and to punish the aggressor, and if by reason thereof the aggressor declares war on a third nation, the original aggression carries over and gives the character of aggression to the second and succeeding wars.

We hold that the invasions and wars described in paragraph two of the indictment against Austria, Czechoslovakia, Poland, the United Kingdom and France, Denmark and Norway, Belgium, the Netherlands, and Luxembourg, Yugoslavia and Greece,

the Union of Soviet Socialist Republics, and the United States of America were unlawful and aggressive, violated international law, and were crimes within the definition of the London Charter and Control Council Law No. 10.

Our task is to determine which, if any, of the defendants, knowing there was an intent to so initiate and wage aggressive war, consciously participated in either plans, preparations, initiations of those wars, or so knowing, participated or aided in carrying them on. Obviously, no man may be condemned for fighting in what he believes is the defense of his native land, even though his belief be mistaken. Nor can he be expected to undertake an independent investigation to determine whether or not the cause for which he fights is the result of an aggressive act of his own government. One can be guilty only where knowledge of aggression in fact exists, and it is not sufficient that he have suspicions that the war is aggressive.

Any other test of guilt would involve a standard of conduct both impracticable and unjust.

Criminal responsibility.—Article II, paragraph 2, of Control Council Law No. 10, provides that—

> "Any person without regard to nationality or the capacity in which he acted, is deemed to have committed a crime as defined in paragraph 1 of this Article, if he was (*a*) a principal or (*b*) was an accessory to the commission of any such crime or ordered or abetted the same or (*c*) took a consenting part therein * * *."

Therefore, all those who were either principals or accessories before or after the fact, are criminally responsible, although the degree of criminal responsibility may vary in accordance with the nature of his acts.

Under the provisions of paragraph 4 (*b*), Article II—

> "The fact that any person acted pursuant to the order of his government or of a superior does not free him from responsibility for a crime, but may be considered in mitigation."

In the realm of the ordinary criminal law, one who conceals the fact that a crime has been committed or gives false testimony as to the facts for the purpose of giving some advantage to the perpetrator, not on account of fear but for the sake of an advantage to the accused, is an accessory after the fact. Under English criminal law, one who destroys or suppresses evidence of a crime or manufactures evidence tending to prove the felon's innocence is likewise an accessory after the fact.*

* American Jurisprudence (Bancroft-Whitney Co., San Francisco, Calif., Lawyers' Cooperative Publishing Co., Rochester, N. Y., 1938), Criminal Law, volume 14, paragraphs 103 and 104, pages 837 and 838.

Notitie

Aan Minister BZK	Afdeling
Van mr. M.J.F. Stelling mls.	Afdeling DGMP/AO
Doorkiesnummer (070)3027303	Kamer H910
Gesteld door	Doorkiesnummer (070)302
Via DAO DGMP SG	Afdeling
Iaa wnd. DCZW DGCZK	Afdeling
Kenmerk AB1999/N75978	Datum 5 juli 1999

Onderwerp
ongrondwettigheid en misdadigheid NAVO-aanvallen op Joegoslavië/ aangifteplicht ingevolge art. 162 Wetboek van Strafvordering

1. Inleiding

Bij notitie d.d. 27 april 1999, nr. AB1999/N67198 (een afschrift daarvan is bij deze gevoegd), heb ik u geïnformeerd omtrent het feit dat de luchtbombardementen van luchtstrijdkrachten van NAVO-lidstaten op de Federale Republiek Joegoslavië strijdig waren met het geweldsverbod en bovendien, voor zover deze bombardementen doelbewust waren gericht tegen civiele objecten, onverenigbaar het humanitair oorlogsrecht. Als zodanig vormen deze luchtbombardementen misdrijven tegen de vrede en tevens, voor zover zij gericht zijn tegen civiele objecten, oorlogsmisdaden in enge zin. Hiermee is dan tevens art. 90 van de Grondwet geschonden.

Ik heb in mijn vorenbedoelde notitie tevens aangegeven dat, indien Nederland een rechtsstaat wenst te zijn, het niet anders kan dan dat de ministers die verantwoordelijk zijn voor de Nederlandse deelname aan de luchtaanvallen op Joegoslavië daarvoor worden berecht.

Ik teken hierbij aan dat ik als uw ambtenaar in dezen heb gehandeld op grond van mijn persoonlijke achtergrond en deskundigheid. Als gewezen luchtmachtofficier ben ik diep doordrongen van het belang van het geweldsverbod en het dwingendrechtelijk karakter van zowel dat verbod als het internationale oorlogsrecht (de wetten en gebruiken van de oorlog, bedoeld in art. 8 Wet Oorlogsstrafrecht). Evenzeer ben ik doordrongen van de juistheid en algemene geldigheid van de beginselen van het internationale recht die tot uitdrukking zijn gebracht in het vonnis van het Internationale Militaire Tribunaal van Neurenberg, waaruit ik hier het volgende citeer (H.M. Attorney-General (ed.): **The Trial of German Major War Criminals**, Part 22, HMSO, London 1950):

> "To initiate a war of aggression, therefore, is not only an international crime; it is the supreme international crime differing only from other war crimes in that it contains within itself the accumulated evil of the whole." (p. 421)

23-2-2003

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Procureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 03404 - 5 68 67

AGRESSIE - HOOFDSTUK

datum

Het Nurenberg Tribunal had already found in 1945 that the International rules included in the Regulations annexed to the Hague Convention IV of 1907 "were recognized by all civilized nations and were regarded as being declaratory of the laws and customs of war" (Control Council Law No. 10, Nurenberg, 1947, Vol. 1, p. 254) November 1945 - October 1946, Nurenberg 1947, Vol. 1, p. 254)

This reference served in part as an implied but obvious reminder of the principle of individual responsibility that was the basis for prosecuting war criminals. As the International Military Tribunal formerly observed,

"the very essence of the [Nurenberg] Charter is that individuals have international duties which transcend the national obligations of obedience imposed by the individual State" (Judgment of the International Military Tribunal), 6 Federal Rules of Decisions (U.S.) 69, 110 (1946). On 11 December 1946, based on a proposal submitted by the U.S., the General Assembly unanimously adopted resolution 95 affirming the principles of international law recognized by the Nurenberg Charter and Judgment and directing the International Law Commission (ILC) to codify those principles. The fourth principle formulated by the ILC pursuant to this directive provides:

"the fact that a person acted pursuant to order of his government or of a superior does not

Rabobank Zeist,
rekeningnr. 37.52.38.832
gironummer Rabobank: 21 71 31

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 03404 - 5 68 67

relieve him from responsibility under international law, provided ~~that~~ a moral choice was in fact possible for him." Report of the International Law Commission, 2nd session, 5 UN GAOR Supp. (No. 12) at 14, UN. DOC A/1316 (1950), reprinted in [1950] 2 Yearbook of the International Law Commission at 377, UN. DOC A/CN.4/SER.A/1950/Add.1

- Under the first mentioned principle, regardless of a superior's orders or national law, all persons, military and civilian, whatever their rank or position, are obliged to consider their conscience and, on conflict with acts of aggression or offences in violation of international humanitarian law

Rabobank Zeist,
rekeningnr. 37.52.38.832
gironummer Rabobank: 21 71 31

Nieuwe Oorlog Irak 4-12-2002

DOMINANCE-ARMS

Burgers kunnen zich niet bewapenen op gelijke voet en het agressieverbod als volkenrechtelijke norm uit gezonderheidsoord.

Advocaat-generaal 3D bij het arrest Dunkhoven:

Dat is zo, want "Naar algemeen aanvaarde opvatting valt het volkenrechtelijke agressieverbod, zoals dat geldt in art. 2 lid 4 van het Handvest der Verenigde Naties, zich uitsluitend tot staten en kunnen individuen slechts de naleving van het verbod bevelen"

Er volgt dus onder 30 verder een verwijzing naar de arrest van Simma, waarin deze regel op de strekking van artikel 2 lid 4 Handvest → dus op de geschreven norm! → en een arrest van Shaw → Heeft dus niks te maken met de ongeschreven norm!

NOTA BENE!

AGRESSIE-KWESTIE

NIEUWE OORLOG IRAK 4-12-2007

DANILOVIC-ARREST

Volgens de HR in Danilovic kan
schending van het agressie verbod al
niet rechtstreeks, maar wel indirect worden
aangevochten.
Namelijk, zoals ook de Adv.-Gen in zijn
conclusie, o.a. onder 31 gepubliceerd,
door de Hoge Raad, stelt:
"Schending van het agressieverbod door de Staat (bom)
te opnemen in Danilovic c.s. en onrechtmatige
daad opleveren en daarvoor grondslag
kunnen zijn toewijzing van de vordering."
← en de stoppen met de agressie (vordering I)

MAAR: de mogelijk onrechtmatige daden en
onrechtmatige gedrag worden, waarop
blijkt uit en hoe zij rechtstreeks
(schuld) te) wijten gehoffe!

Zoals het Hof onder 14 en het arrest Danilovic en
de orde stelt:

Zie ook de conclusie onder 28.

Nieuw Overleg IRAK 4-12-2002

DANKOVIC - ARABS

Model 8:

Er is, na het Hof en wat gaat dat de armoede verhelpen, bijstellen en de oprichting van een rechtbank - de zoveelste - de opzet en de Sluit van een onderhandelingen van het hier te stemmen, wanneer de rechtbank onmiddellijk verklaart om de Sluit van de meest grove mensenrechtenschendingen uit te breiden. Dat valt helaas niet in te zien.

H.R. "Het Overleg gaat op de oorlog model a moet het het dan delen

Dreigende van de Realisten!

KWESTIE AGRESSIE!

Nieuwe Oorlog Inzake 4-12-2002

Dandoy-arrest

De H.R. omvatte, in navolging van de adv.-gen. in zijn conclusie in de zaak-Dandoy, de vraag of niet uit het in ons cassatiemiddel bedoelde verdrag en het agressieverbod voortvloeit dat de a. verkeerde noch een effectieve rechtsbijstand moest hebben voorafgaand aan elk verhoor, dus ook aan het verhoor door de politie, dat niet voorafgaand aan de a. verleende rechtsbijstand.

In zijn cassatieschriftuur hoofdelijk daarover gesteld:

"Als ze van toepassing zijn op strijdige beginselen der Grondwet, zijn ze ook van toepassing op strijdige beginselen van Nederlandse internationale verdragen"

Dat aan niet voldoende van de H.R. niet de gelegenheid te bieden om de kwestie op het punt.

Dit dan te stellen, zij wordt door - zijn stelt van de Adv.-Gen.:

"Het hof heeft beslist niet gevraagd dat deze zaak zou worden verwezen, maar vastgesteld dat de verdachte niet door rechtsbijstand van een advocaat was bijgestaan en dat geen van de bewijsmiddelen van die aard was."

→ Opnieuw stellen, als niet kennelijk ongegrond:

"Als het agressieverbod van dien aard is (en dus niet alle volkenrecht), is het de vraag of dat dan ook dwingend recht dat het te alle tijde moet worden nageleefd?"

Gevolg?

agressie - hoorlie

YRAK-procedures

28-11-2023

In het IGH-arrest Nauruzaak van 27 juni 1986 inzake Militaire en Paramilitaire Activiteiten in en tegen Nicaragua van 27 juni 1986 (I.C.J. REPORTS 1986, p. 86) schrijft de Raad dat de V/N-agressieresolutie (definitie) (res. 3314 (XXIX)) dient te worden aangemerkt als een weergave van het internationaal gewoonterecht inzake agressie

agressie-handel

- aanspraakelijkheid agressie: zie 58-59: Dit in het kort geldt Mubarak / Bahrein
- ~~Militaire actie als redeptieve tegenhandel~~
- agressie als "supreme crime" → 51-52 (G1) dagv. bv. Mubarak / Sta Bahrein
- verantwoordelijkheid + collectieve verdragen: idem als hiervoor

AGRESSIE-KWEST 6

UIT ICC - legenda over agressie volgt dat iemand verwondelijk kan worden van agressie → = "in strijd met het Statuut" → dat is begrijpelijk in het Delictenrecht → ISDATZO?

→ Uiteindelijk moet voor het ICC, eindigt de Verdragsstaat een strijd doen of te agressie is; maar dat het primair ligt bij de nationale rechter dus niet aan 20'n veroordeling voorafgaande!

→ persoon kan verwijderd worden → loop kans niet vervolgd te zijn!

5-3-2003

WESTERSE AGRESSIE EN OORLOGSMISDRIJVEN - WAT TE DOEN ?
Een Juridische Strategie

De oorlog en massa-aktie

Als u dit nummer van Procesnieuws onder ogen krijgt, is het oorlogsgeweld tegen Irak wellicht al losgebarsten. In al zijn afschuwelijkheid. De kans is immers klein dat het smalle pad langs het ravijn dan nog niet is doodgelopen. Amerika wil niets liever dan dat dit pad doodloopt.

We kunnen niet anders dan ons verzet zo breed en massief mogelijk te maken, in een uiterste poging het onheil af te wenden. Maar mocht dat uiteindelijk niet gelukt blijken: de daadwerkelijke weerstand van miljoenen mensen over de hele wereld, gemobiliseerd en manifest gemaakt door organisatoren wereldwijd van allerlei vormen van aktie, heeft niettemin effect gehad. De stem van miljoenen heeft zijn vertaling gevonden in de opstelling van veel regeringen. Aannemelijk is dat dit de oorlog in elk geval heeft vertraagd. En de zekerheid van de drijvende krachten naar deze oorlog is er door ondermijnd. Dat biedt dan een aanknopingspunt voor verder verzet.

Wat het internationale recht over de oorlog te zeggen heeft

De oorlog tegen Irak, die op het moment van het schrijven van dit artikel nog alleen maar als een zwarte dreiging boven ons hangt, maar inmiddels wellicht een barre werkelijkheid is geworden, roept uitroeptekens en vraagtekens op. Uitroeptekens bij het menselijk leed. En vraagtekens over hoe lang dit gaat duren. Maar ook over het internationale recht en wat dit over deze oorlog en zijn gevolgen te zeggen heeft.

Op dat laatste onderwerp wordt hieronder ingegaan.

Na de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog kwam de wereldgemeenschap van volkeren tot een plechtige verzekering: **'dat nooit weer !'**. Dit werd beklonken in het Handvest van de Verenigde Naties. De **'gesel van de oorlog'**, zoals het wordt aangeduid in het Handvest, werd voor altijd in de ban gedaan. Het voeren van oorlog, sinds onheuglijke tijden beschouwd als een soort natuurrecht, werd voortaan verboden verklaard. Met nog maar twee uitzonderingen. Namelijk ter zelfverdediging, in geval van het afslaan van een gewapende aanval. En voor herstel van vrede en veiligheid, als die bedreigd zouden worden. Maar over dat laatste kreeg de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties de exclusieve beslissingsbevoegdheid.

En al die oorlogen dan, die na de Tweede Wereldoorlog en sinds de oprichting van de Verenigde Naties zijn gevoerd in tal van derde wereldlanden ? In Vietnam, in Angola, in Afghanistan en op talloze andere plaatsen ? Waarbij sindsdien tientallen miljoenen doden zijn gevallen ?

Die oorlogen werden nu eens 'verkocht' als 'militaire hulp op verzoek van de gevestigde en wettige regering' van de betrokken landen, dan weer als 'legitiem militair verzet tegen binnenlandse opstanden'. Allemaal niet in strijd met het Handvest dus.
Bloedige en smerige oorlogen heeft het nieuwe volkenrecht dus niet weten te voorkomen. In genen dele.

Verbod van interstatelijk oorlogvoeren

Maar openlijk tussen staten is het ander verhaal. Vroeger waren staten gewoon om, als dat politiek zo uitkwam, elkaar openlijk de oorlog aan te doen. En dat mocht ook zo, vonden de volkenrechtsgeleerden. In feite ging dat door tot aan de Tweede Wereldoorlog. Het op eigen houtje toepassen van militair geweld van de ene staat jegens een andere staat werd toen voortaan buiten de wet gesteld. Behoudens dus het geval van zelfverdediging tegen een gewapende aanval.
Dat wordt aangeduid als het geweldverbod.

Sindsdien wordt het initiatief nemen tot een oorlog jegens enige andere staat gekwalificeerd als agressie. Althans, als die oorlog niet de ondubbelzinnige instemming heeft van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.
Agressie is, sinds de Tweede Wereldoorlog, uitdrukkelijk verboden. Dat heet het agressieverbod.

Bij alle oorlogsverschrikkingen waarvan de twintigste eeuw - de bloedigste eeuw in de geschiedenis -, sinds de Tweede Wereldoorlog nog getuige is geweest, waren er in feite maar betrekkelijk weinig echte interstatelijke oorlogen. Die dus gevoerd werden openlijk in strijd met het agressieverbod.

Meer dan een halve eeuw is het agressieverbod onomstreden geweest. Geen mens, geen staat heeft het bestaansrecht daarvan fundamenteel op de helling durven zetten. Ook niet de staten die het waagden het te schenden. Wat, zoals gezegd, niet zo heel vaak, in klassieke van staat-tegen-staat-oorlogen, het geval was.

Is het agressieverbod en het verbod van oorlogsmisdrijven tandeloos ?

Het geweldverbod en agressieverbod vormen dus onderdeel van het internationale recht.
Twee aantekeningen worden hierbij vaak gemaakt.
De eerste is dat veel politici het internationale recht beschouwen als uiteindelijk zwak en, als het puntje bij paaltje komt, betrekkelijk irrelevant. En als iets waar je alle kanten mee op kan.
Het tweede punt is dat zij in elk geval constateren dat het internationale recht geen tanden heeft.

Nu is er natuurlijk een breed spectrum van internationaal recht, in allerlei soorten en maten. En waar we hier hier over hebben is dus maar een onderdeel van het internationale recht, aan te duiden als het recht inzake oorlog en vrede en het humanitair oorlogsrecht, tegenwoordig ook wel kortheidshalve internationaal humanitair recht genoemd.
Wat voor de ene categorie van internationaal recht geldt, bijvoorbeeld dat het zwak ontwikkeld of ingewikkeld te interpreteren zou zijn, behoeft dus nog geenszins ook voor een andere categorie van het internationale recht te gelden.

Datzelfde geldt voor de mate van afdwingbaarheid en handhaafbaarheid.
Als de ene soort internationaal recht zich mogelijk gemakkelijk aan de kant laat schuiven, hoeft dat niet automatisch ook voor de andere soort internationaal recht te gelden.
Natuurlijk treft elke soort internationale recht, min of meer, hetzelfde euvel. Namelijk dat er geen wereld-autoriteit is die handhaving automatisch afdwingt.

Misdrijven van de zwaarst denkbare soort

Maar dat maakt althans de categorie van het internationale recht, die wordt aangeduid als het recht inzake oorlog en vrede en het humanitair oorlogsrecht, nog niet tandeloos.

Allereerst worden schendingen van het humanitair oorlogsrecht gekwalificeerd als oorlogsmisdrijven en wordt schending van het agressieverbod aangeduid als een misdrijf tegen de vrede.
Oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de vrede worden beschouwd als de ergst denkbare misdrijven. Waarvoor dan ook geen verjaringstermijn bestaat.

Voor schending van het agressieverbod en voor oorlogsmisdrijven zijn na de Tweede Wereldoorlog hoge Japanse en Duitse functionarissen opgehangen. En iets waarvoor je de strop om je nek kan voelen, kan je onmogelijk als tandeloos afdoen !

Maar niet alleen door de Tribunalen van Neurenberg en Tokio zijn na de Tweede Wereldoorlog zware straffen uitgedeeld aan schenners van het agressieverbod en plegers van oorlogsmisdrijven, ook hedendaagse tribunalen als het Joegoslavië Tribunaal en het Rwanda Tribunaal zijn druk in de weer met bestraffing van zulke misdrijven. En uiteindelijk is daarvoor ook het nieuwe Internationale Strafhof bedoeld.

Bovendien is het volstrekt niet zo dat de bestraffing van dergelijke misdrijven louter afhankelijk is van dit soort internationale tribunalen en rechtsinstellingen. De meeste staten hebben, ook in hun eigen nationale wetgeving, op het plegen van misdrijven tegen het oorlogsrecht zware sancties gezet.

Bij het Tribunaal van Neurenberg is agressie omschreven als:

"...niet zomaar een internationaal misdrijf; het is het opperste internationale misdrijf, dat alleen hierin zich van andere oorlogsmisdrijven onderscheid, doordat het in zich omvat het verzamelde kwaad van alles tesamen."

Agressie geldt dus, sinds de processen van Neurenberg, uitdrukkelijk als 'de moeder van alle oorlogsmisdrijven'.

Openlijke schending van het agressieverbod

Het ziet er, desondanks, niet naar uit dat het agressieverbod deze oorlog zal tegenhouden.

In alle openheid het agressieverbod aan de kant gooien durven landen Amerika, Groot-Brittannië en een satelliet-landje als Nederland niet. Maar de weg die zij hebben uitgestippeld om dit agressieverbod onklaar te maken, is al op voorhand duidelijk.

Zij stellen gewoon: door het aannemen van de resolutie, waarin met 'ernstige gevolgen' tegen Irak werd gedreigd, heeft de Veiligheidsraad, in geval dat 'Saddam Hoessein' onvoldoende zou meewerken, het licht op groen gezet voor het gebruik van militair geweld tegen Irak.

Dat is natuurlijk niet zo, iedereen weet dat.
Maar de machtigen der aarde voorzien zich daarmee wel van een pseudo-legitimatie. Die het doet voorkomen alsof de door hun gepleegde agressie geen agressie is.

Herhaling van de geschiedenis - de NAVO-oorlog tegen Joegoslavië als precedent

En hier zien we de geschiedenis zich herhalen. In slechts luttele jaren. Per slot van rekening werd aan de vooravond van de NAVO-oorlog tegen Joegoslavië in 1999 dezelfde truc uitgehaald. Ook toen was er sprake van een Veiligheidsraadsresolutie die Joegoslavië met 'ernstige gevolgen' dreigde als 'Milosevic' niet zou inbinden. Die toen, evenzeer zonder enige grond, door de gezamenlijke NAVO-landen werd voorgesteld als een voldoende basis om dat land met wapengeweld te lijf te gaan.

Maar er is één groot verschil. Waar toen een groot deel van de westerse bevolking zich liet misleiden en de NAVO-agressie slikte voor wat door velen werd aangezien als 'het goede doel', is dit nu bepaald niet het geval.
Niettemin is de schade die toen, met stilzwijgende instemming van een groot deel van de bevolking van de westerse landen, is toegebracht aan de onschendbaarheid van het agressieverbod, enorm geweest.

De wereld, de internationale vredesbeweging, maar vooral ook het Iraakse volk, plukken nu de wrange vruchten van de herhaling van deze al in 1999 toegepaste truc om de oorlog tegen Joegoslavië te kunnen beginnen.

Agressieverbod is agressieverbod. En eenmaal beginnen daarop inbreuken te accepteren, voert met zekerheid naar de ondergang van het geweldverbod. En terug naar het tijdperk van de wetten van de jungle. Naar het recht van de sterkste in plaats van de sterkte van het recht.

Dat is ook de reden waarom in Procesnieuws, indertijd van het begin af aan, krachtig stelling is genomen tegen de oorlog tegen Joegoslavië.

Het leergeld dat verder nog met de NAVO-oorlog tegen Joegoslavië is betaald

Maar de oorlog van de NAVO-landen tegen Joegoslavië was ook om meer redenen een verbijsterende ervaring.
Niet alleen de schending van het agressieverbod werd hier door de overgrote meerderheid van de westerse bevolking voor zoete koek genomen, maar ook tegen westerse oorlogsmisdrijven werd in geen enkel opzicht aktie ondernomen.

Aangiftes van door de westerse alliantie gepleegde schending van het agressieverbod en van door diezelfde alliantie gepleegde oorlogsmisdrijven, gedaan door talrijke juristen van over de gehele wereld zowel als door slachtoffers zelf en hun nabestaanden, bleken achteloos terzijde te worden geschoven. Door de openbare aanklagers in de NAVO-landen even gemakkelijk als door de aanklager bij het Joegoslavië Tribunaal.
Dit onder het motto dat deze feiten niet bewezen waren, dan wel dat hier van agressie geen sprake was, aangezien het bij de oorlog tegen Joegoslavië om een humanitaire operatie zou zijn gegaan, die het agressieverbod zogenaamd terzijde zou stellen.

Een en ander leverde de bevestiging op dat het met de heerschappij van het recht nog steeds maar pover gesteld is. Als het gaat om de eigen oorlogs-wandaden van de westerse machten.

De verliezers worden vervolgd - de overwinnaars gaan vrijuit

Nog steeds doet blijkbaar opgeld, zo was de ervaring, dat alleen de verliezers van de oorlog - hier hoofdzakelijk dus Serviërs,'Milosevic', etc. - vervolgd worden. En niet de overwinaars, de NAVO-verantwoordelijken. Bijvoorbeeld voor hun bombardement op de studio van de Radio en Televisie in Belgrado (RTS), het gebruik van clusterbommen en van wapens met verarmd uranium. Precies als na de Tweede Wereldoorlog. Toen eveneens de geallieerde oorlogsmisdrijven - denk bijvoorbeeld

aan het gebruik van de atoomwapens tegen Hiroshima en Nagasaki en het vernietigingsbombardement op Dresden - volledig onbestraft bleven.

De onaanvaardbaarheid van 'Sieger Justiz'

Omdat het door velen als te enen male als onverdraaglijk wordt ervaren dat, anno 2000, het oorlogsrecht nog steeds alleen 'Sieger Justiz' zou zijn, en de overwinnaars, de machtigen der aarde, nog steeds automatisch zouden wegkomen met hun misdaden, werd naar andere juridische middelen gezocht. Om de schending van het agressieverbod als misdrijf en de door de NAVO verder begane oorlogsmisdrijven aan de kaak te stellen. Nu gebleken was dat de bestaande strafrecht-fora weigerden om hun werk te doen jegens hen die gezegevierd hadden.

Recht staat of valt nu eenmaal met 'gelijke berechting voor allen'.

Oprichting van de PC - werken naar Neurenbergse beginselen

Door een aantal organisaties, waaronder de Vereniging van Juristen voor de Vrede, werd daarom opgericht de Permanente Commissie inzake westerse oorlogsmisdrijven (PC).
De PC stelt zich ten doel om zowel de slachtoffers van westerse oorlogsmisdaden als de daders hiervan een gezicht te geven. En ze in de rechtszaal met elkaar in confrontatie te brengen. Om zo het beginsel van Neurenberg hoog te houden, dat misdrijven tegen de vrede en oorlogsmisdrijven niet begaan worden door abstrakties als 'de staat', maar door mensen van vlees en bloed. Aanwijsbaar en identificeerbaar.

Processen van de slachtoffers tegen de daders, georganiseerd door de PC

De PC heeft al een fors aantal processen georganiseerd voor de Nederlandse rechter. Waarin groepen Joegoslavische slachtoffers van de NAVO-oorlog aan de ene kant als eisers stonden tegenover Nederlandse politiek verantwoordelijken voor de Nederlandse deelname aan deze agressie-oorlog aan de andere kant. Als gedaagden. Zoals bijvoorbeeld vooraanstaande politici als Kok, Van Aartsen en de Grave, maar ook hoge Nederlandse militairen als Kroon en Droste.
Met als eis dat zij hun verantwoordelijkheid moesten nemen om de Nederlandse deelname aan deze oorlog te stoppen, dan wel om een eerste begin van schadevergoeding te betalen aan de slachtoffers.

Wat duidelijk is geworden in deze processen

Een aantal van deze processen zijn ook in hogere instanties gevoerd, zoals voor het Gerechtshof in Amsterdam en zelfs de Hoge Raad.
De Joegoslavische eisers in deze processen zijn er niet in geslaagd om daarmee de Nederlandse deelname aan de NAVO-oorlog tegen hun land van hun hoofden te weren. Maar twee dingen zijn daarmee in elk geval duidelijk geworden.

Allereerst dat dergelijke processen een probaat middel zijn om de verantwoordelijke politici duidelijk te maken dat zij zich niet achter zoiets anoniems als de Staat kunnen blijven verschuilen. Dat zij persoonlijk rekenschap en verantwoording zullen moeten afleggen voor hun daden, die een inbreuk vormen op het internationale recht inzake gewapende conflicten en de gevolgen daarvan. Voor de rechter. Tegenover hun slachtoffers.

En een **tweede** belangrijk punt dat duidelijk is geworden, is dat het argument dat een Veiligheidsraadsresolutie, die niet uitdrukkelijk tot oorlogsgeweld machtigt, een legitimatie zou kunnen geven om ten oorlog te gaan, niet opgaat. Zoals de resolutie die in 1999 werd gehanteerd als vrijbrief tot oorlog tegen Joegoslavië, en de resolutie die nu wordt voorgesteld als toegangspoort tot oorlog tegen Irak. Dat is uitdrukkelijk uitgesproken door het Amsterdamse Gerechtshof in een van de rechtszaken, de zaak-Dedovic.

Tot een veroordeling van de wederpartij van Dedovic c.s., namelijk de Nederlandse politici Kok, Van Aartsen en de Grave, is het toen, in die zaak, op het nippertje niet gekomen. Dit omdat het Hof niet wilde uitsluiten dat de oorlog tegen Joegoslavië ook wellicht gerechtvaardigd zou kunnen worden als een humanitaire interventie.
Maar van dat laatste kan voor wat de oorlog tegen Irak betreft onmogelijk sprake zijn. Zodat hier, in alle naaktheid, een schending van het agressieverbod moet worden beoordeeld als een schending van het agressieverbod.

Kort geding van februari van inwoners van Bagdad tegen Nederlandse steun aan de toen nog dreigende agressie

Eind februari, toen de oorlogsdreiging tegen Irak al een acuut stadium had bereikt, organiseerde de PC al een kort geding van 17 inwoners van Bagdad en andere Iraakse steden. Tegen Bos, Balkenende en de Nederlandse Staat. Met als eis dat de laatstgenoemden, ieder voor zich, zichzelf maximale inspanningen zouden getroosten om Nederland afzijdig te houden van een oorlog tegen Irak. En met verder als eis dat de Nederlandse regering de Amerikaanse en Britse regeringsfunctionarissen zou dienen te waarschuwen dat zij, in geval van een agressieoorlog tegen Irak, het risico zouden lopen om voor het Internationale Strafhof te worden gebracht.

Op de laatste dag van februari 2003 wees de rechter de eis van de Iraakse burgers af. Met als argument dat het nog te vroeg was voor een rechterlijk oordeel hierover. De bal zou nog, aldus de rechter, nog alle kanten uit kunnen rollen.

Herhaling van het kort geding

Dat kort geding zal dus herhaald worden. Met dezelfde Iraakse eisers voor dezelfde rechtbank van Amsterdam. En met dezelfde eisen. Als de oorlog daadwerkelijk gaat losbreken.
Wellicht heeft, op het moment van verschijnen van deze Procesnieuws, dit nieuwe kort geding inmiddels al plaatsgevonden.

Een duidelijke boodschap aan de Nederlandse politici

Maar hoe dit ook afloopt, aan de Nederlandse politici van regering en Tweede kamer is inmiddels, individueel en persoonlijk, duidelijk gemaakt dat zij, volgens de normen van Neurenberg, van het Joegoslavië Tribunaal en van het Internationaal Strafhof, zich ook persoonlijk medeplichtig en mede-verantwoordelijk maken voor alle gevolgen van de oorlog. Als Nederland steun verleent aan een onrechtmatige oorlog tegen Irak.
Voorzover zij aan deze Nederlandse steun het groene licht geven. En dat zij daarmee mede-aansprakelijk zijn voor alle schade van de slachtoffers hiervan.

Het RTS-proces strekt tot voorbeeld

Inmiddels is het proces tot schadevergoeding van de slachtoffers van het NAVO-bombardement op de Radio- en Televisiestudio (RTS) in Belgrado tegen 15 Nederlandse (ex-)politici, alsmede tegen een aantal Nederlandse militairen en de Staat der Nederlanden zelf, in gang is gezet.
Over de voorbereidingen van dit proces werd al eerder in Procesnieuws bericht.
De media weigeren collectief, als was dit zo onderling afgesproken, hierover ook maar iets te melden.
Ons daarvan iets aantrekken doen we niet.

Met dit proces als voorbeeld zal de PC ook slachtoffers van de oorlogsmisdaden jegens Irak voor de Nederlandse rechter in confrontatie brengen met Nederlandse politiek verantwoordelijken. Als Nederland aan een deze oorlog steun verleent, zonder dat er een duidelijke Veiligheidsraadsresolutie is die ondubbelzinnig tot het gebruik van geweld machtigt.

De Nederlandse politici zijn hiervan uitdrukkelijk in kennis gesteld. Of zij zich daarvan onder de indruk betonen, is van

minder betekenis dan dat zij in elk geval hiervan op de hoogte zijn.

Help mee de daders en de slachtoffers een gezich te geven voor een Nederlandse rechtbank !

Bent u ook van mening dat het niet zo kan zijn dat Nederlandse steunverlening aan agressie en mede-verantwoordelijkheid voor westerse oorlogsmisdrijven onbeantwoord blijft, dat de Nederlandse mede-daders en hun slachtoffers een gezicht moet worden gegeven en dat zij in de rechtzaal tegenover elkaar moeten worden gebracht, steun dan de PC via en bijdrage op giro 972992 van de Stichting Steunfonds Juridische Hulp in Zeist o.v.v. 'processen Irak'.

Want dergelijke processen kosten veel geld, hoe goedkoop we ze ook proberen uit te voeren. En zonder u kan het niet.
Zie verder onze web-site in opbouw: www.natosued.org.

Nico Steijnen

AGRESSIE IN CONCRETO TEGEN IRAK

NJB

Opinie

Irak en de Veiligheidsraad: is een oorlog voorkomen?

In opmerkelijke eensgezindheid gaven alle 15 leden van de VN-Veiligheidsraad op 7 november j.l. Irak één laatste kans om zich van zijn massavernietigingswapens en lange afstandsraketten te ontdoen. Zo niet, dan wachten Irak 'ernstige gevolgen'. Deze plicht tot ontwapening was reeds vastgelegd in het pakket dwangmaatregelen dat de Veiligheidsraad na de bevrijding van Koeweit aan Irak had opgelegd (S/RES/687, 3 april 1991, paras. 7-13). Maar keer op keer wist Irak de inspecteurs van de Speciale VN-Commissie en het Internationaal Atoom Energie Agentschap te traineren of om de tuin te leiden. In 1998 verlieten de inspecteurs hals over kop het land nadat zij een aantal paleizen en zogenaamde presidentiële plaatsen niet hadden mogen inspecteren. Alhoewel het conflict doorsudderde en enkele malen een hevige, maar kennelijk allesbehalve effectieve bommenregen van de Amerikanen en Britten op Irak viel, verdween de kwestie-Irak van de top van de internationale agenda. Tot enige tijd na de terroristische aanslagen op de Verenigde Staten. Een concrete aanleiding voor de hernieuwde aandacht is moeilijk aan te wijzen. Want ondanks alle retoriek over 'de As van het Kwaad' is niet bewezen dat Saddam Hussein een hand in de aanslagen had. Evenmin is er concreet bewijs dat Irak nu ineens bezig is nieuwe vernietigingswapens te maken of op het punt staat deze in de regio te gebruiken. Het is meer een kwestie dat het geduld met Irak is opgeraakt. Bovendien bestaat in Amerika een behoefte, nu Osama bin Laden met de noorderzon vertrokken blijft, de vijand een gezicht te geven. De Amerikanen en Britten maakten zich de afgelopen maanden op voor een militaire actie tegen Irak, maar dit stuitte op verzet van de drie andere permanente leden (China, Frankrijk en Rusland) en veel andere staten. Na zeven weken van intensieve onderhandelingen nam de Raad de Resolutie 1441 aan. Deze legt Irak een straf wapeninspectieregime op: binnen 30 dagen (uiterlijk 8 december) moet Irak volledige openheid geven over al zijn wapenprogramma's, opslagplaatsen en voorraden; binnen 45 dagen (uiterlijk 23 december) moeten de inspecteurs hun werk hervatten; reeds binnen 60 dagen (uiterlijk 23 februari 2003) moeten zij hun bevindingen aan de Raad rapporteren.

De tekst van Resolutie 1441 is helder en afgewogen. Het feit dat alle 15 leden voor de resolutie hebben gestemd schraagt haar politieke betekenis. Ondanks alle meningsverschillen en verwarring in voorafgaande onderhandelingen over de na te streven politieke doelen (ontwapening, antiterrorisme, respect voor mensenrechten, regime-[illegible] democratie?) is nu overduidelijk het nomen onder hoofdstuk VII van het VN-Handvest en erkent dat de niet-nakoming van Irak van zijn ontwapeningsverplichtingen een bedreiging van de internationale vrede en veiligheid vormt. Vrijwel elke operatieve paragraaf is gegoten in de vorm van een bindend besluit. Technisch juridisch bezien is de resolutie mooi vakwerk. Dat wil niet zeggen dat, als gevolg van politieke compromissen, er juridisch niet een aantal adders onder het gras schuilt. Enkele daarvan hebben betrekking op mogelijk geweldgebruik.

Allereerst is opvallend dat in de preambule van de nieuwe resolutie met enige nadruk Resolutie 678 (1990) wordt aangehaald, die destijds het herstel van de soevereiniteit en territoriale integriteit van Koeweit en van internationale vrede en veiligheid in de regio 'met alle noodzakelijke middelen' (een diplomatieke frase voor militair geweld) na 15 januari 1991 toestond. Koeweit is evenwel toen bevrijd. Na de wapenstilstand van Resolutie 686 en het bindende pakket vredesmaatregelen in Resolutie 687 (1991), is het juridisch onhoudbaar om Resolutie 678 (1990), die gebaseerd is op het recht van zelfverdediging van Koeweit (art. 51 VN-Handvest), te blijven inroepen ter rechtvaardiging van eventueel geweldgebruik tegen Irak. In de tweede plaats besluit de Raad dat Irak verantwoordelijk is voor een 'materiële schending' van zijn verplichtingen inzake inspecties en ontwapening. Dit woordgebruik is duidelijk ontleend aan het Weens Verdrag inzake verdragenrecht (1969), dat dit omschrijft als 'de schending van een bepaling die van wezenlijk belang is voor de uitvoering van het verdrag wat zijn voorwerp of doel betreft' (art. 60, lid 3 sub b). Dit nu kan opschorting of beëindiging van een verdragsrelatie rechtvaardigen. Nu en ook wel eerder is deze doctrine ingeroepen ter verdediging van bombardementen tegen Irak. Echter, zo de analogie met verdragenrecht al opgaat, dan gaat het hier toch op z'n minst om een overeenkomst tussen de VN en Irak en niet om een van de Verenigde Staten en Groot-Brittannië met Irak.

De Raad besluit dat de inspecteurs niets in de weg gelegd mag worden: hun moet 'onmiddellijke, onbelemmerde, onvoorwaardelijke en onbeperkte toegang' verleend worden, ook tot paleizen en 'presidentiële plaatsen'. Zij hebben het recht welke Irakees waar ook te ondervragen, ook onder vier ogen en desgewenst buiten Irak . Voorts mogen zij 'exclusion zones' instellen waar alle bewegingen over de grond en door de lucht verboden zijn. De vraag is of dit ook militair kan worden afgedwongen, bijvoorbeeld in het kader van het door de Britten en Amerikanen sinds 1991 unilateraal afgedwongen vliegverbod ('no-fly zone')

vat voor geweldgebruik in dergelijke omstandigheden. Integendeel. Want de resolutie stelt zelf niet meer dan dat de faciliteiten van UNMOVIC en de IAEA beschermd zullen worden door 'veiligheidswachten'. Daarmee worden in de VN-praktijk op z'n hoogst lichtbewapende bewakers bedoeld. Voorts bepaalt de resolutie dat als de inspecties ook maar op enigerlei wijze een strobreed in de weg wordt gelegd dan wel Irak niet aan zijn ontwapeningsverplichtingen voldoet, de Veiligheidsraad onmiddellijk dient te worden ingelicht. Zo ook indien Irak met valse verklaringen of halve waarheden komt. Krachtens paragraaf 12 komt de Veiligheidsraad dan onmiddellijk bijeen teneinde de situatie en de noodzaak tot volledige naleving van de resolutie te 'bezien' met het doel de internationale vrede en veiligheid veilig te stellen. Ook hier kan geen opening tot eenzijdig geweldgebruik zonder nader besluit van de Veiligheidsraad in ontwaard worden. Bovendien is nog een pikant detail dat te elfder ure het krachtige werkwoord 'herstellen' van internationale vrede en veiligheid vervangen is door het zwakkere 'veilig stellen'. Ten slotte heeft de Amerikaanse VN-ambassadeur in zijn stemverklaring klip en klaar gesteld dat de resolutie geen *'hidden triggers'* en geen *'automaticity'* ten aanzien van geweldgebruik bevat (*UN Doc.* S/PV. 466, p. 3). Weliswaar is het debat nog niet geluwd over de vraag of oorlog noodzakelijk is om de vrede en veiligheid in en rondom Irak te herstellen, maar er kan geen twijfel over bestaan dat de VN-Veiligheidsraad voor harde, maar vooralsnog vreedzame middelen heeft gekozen om Irak te doen ontwapenen. Overeenkomstig artikel 24 en hoofdstuk VII van het VN-Handvest is voor ieder verder traject juridisch bezien besluitvorming van de Veiligheidsraad vereist, wat ook politici in Washington, Londen of den Haag daarover zeggen. ■

Nico Schrijver
(hoogleraar volkenrecht aan de Vrije Universiteit en medewerker van dit blad).

Medewerkerswisseling

De redactie heeft afscheid genomen van twee medewerkers met een lange staat van dienst bij het NJB: prof.dr Freek Bruinsma (rechtssociologie) en prof. mr Ties Prakken (rechtshulp). De redactie dankt hen hartelijk voor hun vele dikwijls spraakmakende publicaties in ons blad en voor hun adviezen.
Als nieuwe medewerker verwelkomt de redactie dr M.L.M. Hertogh, universitair hoofddocent rechtssociologie aan de Universiteit van Tilburg.

Aanwijzingen voor auteurs

- Het verdient aanbeveling vóór het inzenden van artikelen contact op te nemen met het redactiebureau; dit kan dubbel of vergeefs werk voorkomen.

- Artikelen dienen bij voorkeur binnen de perken van 5000 woorden te blijven.

- Nieuw: Auteurs die bij een zaak of onderwerp waarover zij in het NJB willen schrijven, betrokken zijn of zijn geweest, dienen dat in een voetnoot te vermelden met een korte uitleg van de aard van hun betrokkenheid.

- Auteurs wordt verzocht aandacht te besteden aan relevante Europeesrechtelijke en internationaalrechtelijke ontwikkelingen.

- Noten kunnen alleen bij artikelen worden geplaatst; daarin geen meningen, toelichtingen of andere uitweidingen, maar alleen vindplaatsen.

- Meestal ontvangt de auteur binnen 1 maand bericht of de inzending zal worden geplaatst.

- Artikelen of andere bijdragen die elders in dezelfde of vrijwel dezelfde vorm zijn of worden gepubliceerd worden niet aanvaard. Bij inzending dient vermeld te worden of en waar het artikel of de andere bijdrage eveneens ter plaatsing is aangeboden.

- Artikelen zijn op persoonlijke titel geschreven, tenzij anders vermeld.

opinie

Irak, de VS, de VN en het internationale recht

President Bush van de Verenigde Staten is vastbesloten een 'change of regime' in Irak af te dwingen. De 'duivelse' Saddam Hoessein veroorzaakt niets dan ellende en heeft tot voor kort steeds geweigerd de eisen van de Veiligheidsraad in te willigen. De recente instemming van Irak met terugkeer van wapeninspecteurs heeft weinig effect gehad op de Amerikaanse houding. De Irakese dictator is bij weinigen geliefd. Velen zullen het daarom eens zijn met Bush dat Irak en de wereld beter af zijn zonder Saddam. Over hoe dit moet worden bewerkstelligd, valt echter nog veel te discussiëren. De aanvalsoorlog die Bush aan het voorbereiden is, wordt door velen gekritiseerd. De economische, politieke en humanitaire gevolgen van een dergelijke oorlog zijn moeilijk precies te overzien. Bovenal is een oorlog zonder rechtmatige grond tegelijkertijd een directe aanval op de internationale rechtsorde zoals die na en in het licht van de Tweede Wereldoorlog is gecreëerd.

De VS wil snel in actie komen. Bush gaf in zijn toespraak voor de Algemene Vergadering van de VN aan samen te willen werken met de VN. De indruk bestaat dat deze bereidheid vooral door politieke overwegingen is ingegeven en niet omdat het VN Handvest dat vereist. Wanneer een VN-mandaat uitblijft, zal de VS zelfstandig in actie 'moeten' komen. Bush zegt dat de Irakese regering haar legitimiteit heeft verloren en daarom ook haar macht zal moeten verliezen. Kofi Annan, daarentegen, roept uitdrukkelijk op tot eerbiediging van VN-regels. Multilaterale actie is zijn kernwoord en hij zegt dat de keuze van staten voor het volgen of afwijken van het multilaterale pad niet simpelweg een kwestie van 'political convenience' mag zijn. Weerstand uit Europa tegen deze plannen was ook te verwachten. Zo heeft president Chirac serieuze twijfels over wat voor aanval dan ook; Chirac bepleit dat de Veiligheidsraad eerst opnieuw Irak oproept de wapeninspecteurs toe te laten en daarna, indien Irak weigerachtig zou blijven, een resolutie aanvaardt waarin het gebruik van geweld expliciet wordt toegestaan. De Russische waarnemend minister van buitenlandse zaken noemt een aanval op Irak onaanvaardbaar en zegt dat Saddam Hoessein niet verjaagd moet worden. Rusland bespreekt momenteel een 10-jarige handelsovereenkomst met Irak. De onlangs herkozen Duitse bondskanselier Gerhard Schröder heeft herhaaldelijk opgemerkt dat zolang hij aan de macht is, zijn land geen enkele rol zal spelen in Bush' 'avontuur'. Ondanks duidelijk bekoelde betrekkingen tussen de VS en Duitsland, gelooft Schröder niet dat de relaties tussen Duitsland en de VS hoeven te verslechteren door dit standpunt in te nemen. 'Vriendschap betekent niet dezelfde mening te hebben over iedere kwestie.' De Britse Premier Tony Blair steunt een oorlog tegen Irak, maar is het oneens met de plannen van Bush om een regimewisseling te bewerkstelligen. Mocht dit effect echter optreden in de vorm van 'collateral damage' dan is daar niets mis mee. De scherpe kritiek komt niet alleen van Europese kant. Naast Amerikaanse journalisten en academici staat ook een aantal prominente politici recht tegenover Bush en gaat openlijk het debat aan. Oud-vice-president Al Gore vreest dat unilaterale actie van de VS tegen Irak een verzwakking van de internationale alliantie tegen het terrorisme tot gevolg heeft. In het Congres bestaat verdeeldheid betreffende het verzoek van Bush een oorlog te steunen.

De discussie lijkt evenwel vooral op militaire, politieke en economische gronden te worden gevoerd. De juridische vragen die een eenzijdige, gewapende actie van de VS tegen Irak oproepen, zijn in de discussie onderbelicht gebleven. Tot op de dag van vandaag heeft geen enkel onderdeel van de Amerikaanse regering aangegeven op basis waarvan een eenzijdige Amerikaanse aanval op Irak rechtmatig zou zijn. Hoewel door velen wordt toegegeven dat een dergelijke aanval in strijd is met internationaal recht, wordt er weinig gesproken over het effect van zo'n actie. Waarom wordt er gezwegen over de onrechtmatigheid en haar gevolgen?

De zwijgzaamheid van de kant van de Amerikaanse regering is begrijpelijk. Er is namelijk geen juridische grond te bedenken die een aanval zou rechtvaardigen. Alleen de Veiligheidsraad van de VN kan toestemming geven tot het gebruik van gewapend geweld, tenzij er sprake is van zelfverdediging. In antwoord op de vraag of er een Veiligheidsraadresolutie bestaat die bepaalt dat een lidstaat militaire middelen mag inzetten om een regering in een andere staat ten val te brengen, verklaarde Kofi Annan: 'this is not a U.N. policy, and the Security Council has not taken any decision of the kind'. Het ziet er niet naar uit dat een dergelijke resolutie voor wat betreft Irak er zal komen. Rusland zal vrijwel zeker een veto uitspreken en ook toestemming van China is niet te verwachten. Geen van de vele eerder door de Veiligheidsraad aangenomen resoluties over Irak kan, anders dan een meerderheid van de Tweede Kamer en de Minister van Buitenlandse Zaken lijken te denken, worden beschouwd als een voldoende juridische basis voor een gewapende actie van de VS en/of andere staten tegen Irak. Een specifieke resolutie die het gebruik van alle middelen (inclu-

sief militaire) autoriseert indien Irak zijn verplichtingen tot toelating van wapeninspecteurs niet nakomt, is noodzakelijk.

Veronderstel dat een dergelijke resolutie niet zou worden aangenomen door de Veiligheidsraad, zou de VS dan kunnen handelen uit zelfverdediging? De VS werd op 11 september 2001 onverhoeds aangevallen. Het extremistische Al-Qaeda netwerk werd vermoed achter deze daad te zitten. De VS ondernam actie tegen Afghanistan; de Taliban regering van dit land weigerde Osama Bin Laden uit te zetten of over te leveren aan de Amerikanen. Nu het met militair geweld gelukt is om daar de Taliban af te zetten en een nieuwe regering aan de macht te krijgen, is een andere 'schurkenstaat' die deel uitmaakt van 'de As van het Kwaad' aan de beurt. Was het al moeilijk, vanuit juridisch oogpunt, de terroristische daad van het Al-Qaeda netwerk als een aanval van Afghanistan op de VS te construeren, die een gewapende actie van de VS tegen Afghanistan als zelfverdediging rechtvaardigde, veel moeilijker, zo niet onmogelijk, is dat in het geval van Irak. Er is geen sprake van een gewapende aanval van Irak op de VS. De VS zou kunnen beweren dat Irak connecties heeft met Al-Qaeda en daarom medeverantwoordelijk is voor onder andere de aanvallen op 11 september 2001, maar daarvoor ontbreekt enig spoor van bewijs. Bovendien is het (ruim) een jaar later reageren op een aanval moeilijk aan te merken als zelfverdediging, aangezien er sprake moet zijn van een aanval die tegenwoordig en aanhoudend is. Ook speculaties over een toekomstige aanval zijn niet voldoende om op rechtmatige wijze gewapend geweld te gebruiken tegen een andere staat. De 'pre-emptive strike' opvatting van Bush die nu ook tot officiële strategie van de Amerikaanse regering lijkt te worden verheven, ondermijnt het idee dat het internationaal recht het gedrag van staten reguleert, en stelt daarvoor het recht van de jungle in de plaats. Zoals Ali Abunimah, vice-voorzitter van Arab-American Action Network treffend zei: 'It is unthinkable that the right of self defence stretches to include an unprovoked invasion of a country half way around the world for reasons that no one in the U.S. administration can coherently articulate'.

Een derde potentiële rechtvaardigingsgrond is de doctrine van humanitaire interventie. Humanitaire interventie wordt zeker nog niet algemeen geaccepteerd als een legitieme basis voor het gebruik van geweld, maar er vindt wel een voorzichtige ontwikkeling plaats in deze richting. Deze vorm van interventie werd gedefinieerd door de Adviesraad Internationale Vraagstukken als de dreiging met of het gebruik van geweld door één of meer staten, eventueel in het kader van een internationale organisatie, binnen het territoir van een andere staat met het doel het beëindigen van bestaande, dan wel het voorkomen van dreigende grootschalige ernstige schendingen van fundamentele mensenrechten, in het bijzonder het recht op leven van individuen, ongeacht hun nationaliteit. Het is langzamerhand geaccepteerd dat de Veiligheidsraad het gebruik van geweld voor humanitaire doeleinden, binnen het kader van zijn bevoegdheden op grond van hoofdstuk VII van het Handvest, mag autoriseren in situaties van grootschalige mensenrechtenschendingen binnen een bepaalde staat. Veel problematischer, vanuit juridisch oogpunt, is de situatie waarin staten eenzijdig gewapend geweld gebruiken, zonder voorafgaande autorisatie van de Veiligheidsraad, om herstel van respect voor de rechten van de mens in een andere staat af te dwingen, zoals in het geval van Kosovo. Onder strikte voorwaarden en alleen in zeer exceptionele situaties zou de onrechtmatigheid van een dergelijke eenzijdige gewapende actie, zonder VN-mandaat, kunnen worden opgeheven. Opvallend is echter dat de VS het argument van humanitaire interventie in Irak niet eens naar voren brengt. Net als bij de aanvallen door de NAVO op de Federale Republiek Joegoslavië bestaan er humanitaire overwegingen, maar wordt de term humanitaire interventie als mogelijke rechtvaardiging voor de aanval niet gebezigd, en kan zij, wat ons betreft, ook niet zo worden gebruikt.

Nog een ander punt verdient aandacht. Namelijk dat er in de huidige internationale rechtsorde een verschuiving lijkt plaats te vinden van de nadruk op soevereiniteit naar het belang van individuele rechten. Soevereiniteit is meer en meer een relatief en niet een absoluut begrip. Machthebbers kunnen niet langer hun gang gaan binnen hun eigen grenzen zonder zich iets aan te trekken van de mening van de internationale gemeenschap. Er moet steeds opnieuw verantwoording worden afgelegd naar buiten. Het is evenwel van belang te onderkennen dat deze ontwikkeling de individuele rechten ook schade kan aandoen. Wanneer grote mogendheden onder het voorwendsel van mensenrechtenbescherming andere staten kunnen binnenvallen en regeringen afzetten die hen niet zinnen, zijn we weer terug bij af, namelijk de situatie ante 1945, waarin het gebruik van gewapend geweld in de internationale betrekkingen nauwelijks aan enige regel was onderworpen.

Wat betekent het voor de internationale rechtsorde als de VS plannen voor een aanval op Irak zou doorzetten zonder een duidelijk in een resolutie van de Veiligheidsraad neergelegd mandaat? Het staat vast dat de VS regels van internationaal recht schendt (artikel 2 (4) van het Handvest), wanneer het zonder toestemming van de Veiligheidsraad Irak binnenvalt. Het zou niet de eerste keer zijn dat de VS het geldende internationale recht negeert of zich afzijdig houdt van de voortdurende noodzaak van versterking van de internationale rechtsorde. Al eerder trok de VS zich terug uit het Anti-Ballistic Missile verdrag (1972) en het Kyoto Protocol (1997). Het Rio Pact over biodiversiteit (1992) werd niet geratificeerd, net als een aantal belangrijke mensenrechtenverdragen. Het meest recente voorbeeld betreft de onwilligheid van de VS om mee te werken aan het Internationaal Strafhof, hoewel het Statuut van dit Hof in de laatste dagen van de Clinton-regering werd ondertekend door de VS. Dit zijn slechts enkele voorbeelden die terecht veel onrust hebben veroorzaakt. Het is evenwel nog verontrustender, als de VS een militaire actie zou ondernemen om een buitenlandse regering af te zetten alleen maar omdat deze niet handelt in het belang van de VS of naar het oordeel van de Amerikaanse regering een bedreiging vormt voor de Amerikaanse veiligheid. Een dergelijke handelswijze staat dwars op de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties. Binnen de VN is de Veiligheidsraad primair verantwoordelijk voor de handhaving van internationale vrede en veiligheid en kan hij besluiten tot gewapend ingrijpen in situaties die onder de soevereiniteit van een staat vallen. Het zelfstandig unilateraal of multilateraal gewapend interveniëren zonder toestemming van de VN ondergraaft de internationale juridisch dwingende norm van het verbod van het gebruik van of het dreigen met gewapend geweld.

In het licht van de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog is een internationaal systeem tot handhaving van internationale vrede en veiligheid opgebouwd waarvan het alleszins de moeite waard is dat verder uit te bouwen en te versterken. De Nederlandse regering is daartoe ook grondwettelijk geroepen. De Nederlandse regering zou, ook als gastvrouw van een groot aantal internationaalrechterlijke organen in Den Haag, haar stem moeten laten horen over de volkenrechtelijke aspecten van de kwestie van het gebruik van gewapend geweld tegen Irak, maar met het huidige standpunt van het kabinet en een meerderheid van de Tweede Kamer doet zij het tegenovergestelde. Een veroordeling van een actie zonder VN-mandaat spreekt het kabinet niet uit. Ook de coalitiepartijen verkiezen steun aan de VS boven het volgen van internationale rechtsregels. Anders dan velen schijnen te denken, kan de duurzaamheid van onze wereldgemeenschap alleen worden bereikt door middel van het recht. Bush was erg duidelijk in zijn opvatting dat men in zijn strijd tegen het terrorisme ofwel vóór ofwel tegen hem kan zijn. De boodschap van 'Den Haag' en 'Brussel' aan Bush kan niet anders zijn dan dat wij voor de VS zijn in de strijd tegen het terrorisme, zolang het (internationale) recht wordt gerespecteerd. ■

Cees Flinterman en Berber Hettinga
(Werkzaam bij het Studie- en Informatiecentrum Mensenrechten van de Universiteit Utrecht)

de Verdieping | podium

Meedoen aan 'Irak' levert misdaad op

Amerikaanse politieke en militaire leiders maken zich bij een aanval op Irak schuldig aan een misdaad tegen de vrede. Dat lijkt het Nederlandse volk en de media te ontgaan. Nederlandse steun maakt medeplichtig aan die misdaad.

Oorlog Irak

Philip B. Smith en Pieter Bogaers

Nu het moment van de aanval op Irak snel lijkt te naderen, zou het van wijsheid getuigen als de Nederlandse regering, voordat het te laat is, besluit de steunbetuiging aan Amerika in te trekken. Nederlandse steun, al is het maar door transportfaciliteiten ter beschikking te stellen, maakt onze politieke leiders medeplichtig aan deze misdaad.

Of er een resolutie van de Veiligheidsraad aan zo'n aanval ten grondslag ligt doet er niet toe, tenminste als bedacht wordt dat een organisatie geen besluit mag nemen dat ingaat tegen haar eigen handvest.

De drie misdaden die door Neurenberg in 1945 werden vastgesteld zijn misdaden tegen de vrede, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mens(elijk)heid. Het gaat hier om de eerste: het beramen, voorbereiden, beginnen, of voeren van een aanvalsoorlog of een oorlog in overtreding van internationale verdragen, afspraken, of beloftes, of deelnemen aan een gemeenschappelijke opzet of samenzwering om welke dan ook van deze daden uit te voeren.

De internationale verdragen die overtreden zouden worden door een Amerikaanse aanval op Irak zijn te vinden in het Handvest van de Verenigde Naties. In hoofdstuk 1, artikel 2, lid 3 staat het volgende over de verplichtingen van de leden van de VN: 'Alle Leden brengen hun internationale geschillen langs vreedzame weg tot een oplossing, op zodanige wijze dat de internationale vrede en veiligheid en de gerechtigheid niet in gevaar worden gebracht'.

In lid 4 van hetzelfde artikel staat: 'In hun internationale betrekkingen onthouden alle Leden zich van bedreiging met of het gebruik van geweld tegen de territoriale integriteit of de politieke onafhankelijkheid van een staat, en van elke andere handelwijze die onverenigbaar is met de doelstellingen van de Verenigde Naties'.

Niemand kan ontkennen dat onder deze verdragen, waarvan de Verenigde Staten mede-ondertekenaar zijn, een aanval op Irak niet kan en dat de leden van de Amerikaanse regering daarom, volgens de bovengenoemde handvesten, schuldig zouden zijn aan misdaden tegen de vrede. Onder de bepaling van het Internationale Militaire Tribunaal (1945), sectie VI, artikel 27, komen ze dus in aanmerking voor de doodstraf.

Laten VS voorgaan bij het wegdoen van massawapens

Soms wordt er gezinspeeld op 'het onvervreemdbare recht op zelfverdediging' tegen een gewapende aanval (artikel 51 van het Handvest) als rechtvaardiging van een preventieve Amerikaanse militaire actie. Maar dit recht kan onmogelijk van toepassing zijn, daar Irak niet bezig is, en niet eens ermee gedreigd heeft, een aanval op welke andere staat dan ook uit te voeren. Dat Irak dat zou kunnen doen als het wapens van massavernietiging heeft is een nogal lege bewering omdat negen of tien andere landen ze ook hebben. Een daarvan, de VS, heeft zelfs onlangs gesteld dat het massavernietigingswapens zo nodig wel tegen andere landen zal gebruiken. Met zo'n dreigement is Irak nooit gekomen.

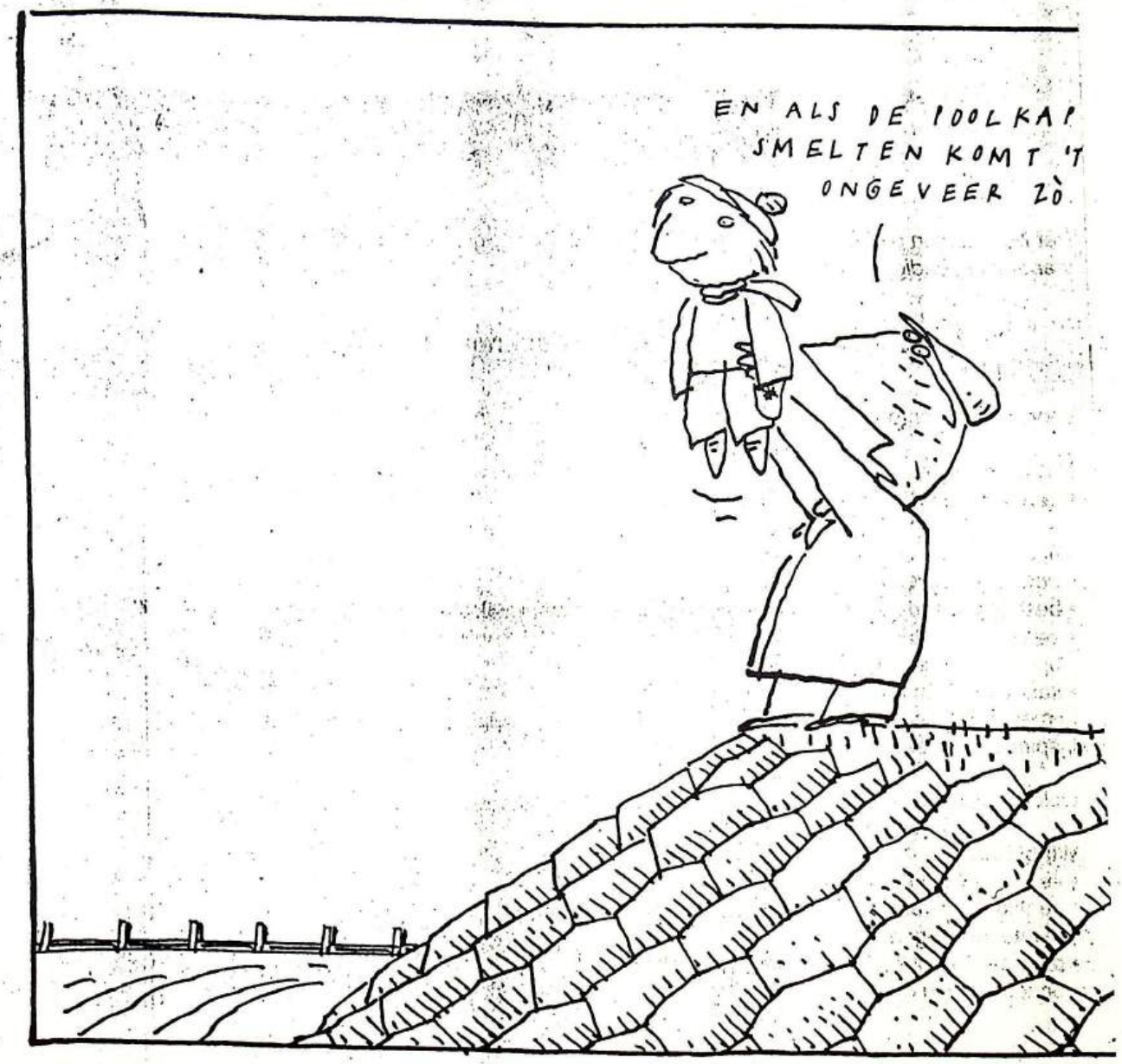
Er is wel een achterdeurtje, dat gevonden wordt in Hoofdstuk VII van het VN-Handvest. Onder artikel 39 van dit hoofdstuk kan de Veiligheidsraad vaststellen dat er een bedreiging van de vrede bestaat en kan hij beslissen welke maatregelen zullen worden genomen tot handhaving of herstel van de internationale vrede en veiligheid.

Artikel 41 noemt de maatregelen waaraan geen wapengeweld te pas komt. Daaronder passen de inspecties die op dit moment plaats vinden.

De gevallen waarin wapengeweld wel gebruikt kan worden, indien de maatregelen die onder artikel 41 zijn genomen niet de gewenste uitwerking hebben, worden gespecificeerd in artikel 42. Die beschrijving is breed genoeg om praktisch iedere vorm van militair optreden te rechtvaardigen. Maar artikel 42 kan onmogelijk van toepassing zijn. Het beoogde doelwit, Irak, voert geen oorlogshandelingen uit, noch dreigt daarmee.

Over het bezit van massavernietigingswapens zegt artikel VI van het Non-proliferatie Verdrag dat alle landen zich van kernwapens moeten ontdoen. Daarom maken niet alleen resolutie 1441 maar ook andere resoluties over het ontwapenen van Irak een vreemde indruk. Zou het niet logischer zijn om eerst diegenen die de meeste kernwapens hebben te ontwapenen?

Het bezit van biologische en chemische wapens is door internationale verdragen verboden, maar de Amerikaanse regering, die uitgebreide programma's heeft voor het ontwikkelen van deze wapens dwarsboomt systematisch alle pogingen van leden van de

Len Munnik

internationale gemeenschap om effectieve inspectieregimes op te zetten. Of Irak massavernietigingswapens bezit is dus eigenlijk bijzaak.

De kern van deze argumentatie is dat artikel 51 (recht van zelfverdediging) niet van toepassing is en dus moeten de Verenigde Naties een vreedzame oplossing van het conflict eisen.

Mocht de Veiligheidsraad daarentegen werkelijk een resolutie aannemen waarin een Amerikaanse aanval op Irak wordt goedgekeurd en indien die aanval echt plaats heeft, zijn alle leden van de Veiligheidsraad, volgens de Neurenbergse definitie van een misdaad tegen de vrede, medeplichtig. Daarmee zou de geloofwaardigheid van de Verenigde Naties als internationaal orgaan belast met vredeshandhaving voorgoed verdwenen zijn.

Een andere mogelijkheid is dat de Veiligheidsraad een aanval afkeurt, misschien zelfs met een veto, maar dat de VS toch de oorlog tegen Irak doorzetten. Dit zou eveneens het einde van de VN betekenen als bewaarder van de vrede. De Nederlandse regering en het Nederlandse volk moeten er goed over nadenken of zoiets met ohze steun moet gebeuren.

De huidige situatie lijkt sterk op de jaren dertig van de vorige eeuw toen het de Volkenbond niet lukte om de Japanse invasie van Mantsjoerije, de Italiaanse invasie van Ethiopië, de Sovjet-invasie van Finland noch nazi-Duitslands invasie van Polen te verhinderen. Ook al is er van alles aan te merken op de Verenigde Naties, zij verdienen niet de nekslag te krijgen van het goedkeuren van een niet-uitgelokte aanval op Irak.

Een land dat terecht trots is op een van zijn zonen, de wegbereider van alle volkenrecht, Hugo de Groot, moet zijn stem tegen de dreigende invasie verheffen in plaats van de rol te spelen van tweede schoothondje (naast Engeland) van de Verenigde Staten.

Realisme dwingt mij te beseffen dat zelfs de stoutmoedigste Nederlandse poging de Amerikaanse regering tot andere gedachten te brengen weinig zal uithalen. Maar eer men de poging opgeeft, denke men aan de gevleugelde Nederlandse spreuk: men hoeft geen hoop te hebben om te proberen, noch succes te bereiken om vol te houden.

Dr. Philip B. Smith is emeritus hoogleraar natuurkunde te Groningen. Hij was lid van Pugwash, een groep kerngeleerden die actie voert tegen kernwapens. Mr. drs. Pieter Bogaers is advocaat en bioloog.

Brief aan de Minister-President, aan de Minister van Buitenlandse Zaken en aan de Fractievoorzitters van de politieke partijen in de Tweede Kamer.

Het Bestuur van Pugwash Nederland acht het zijn plicht U te benaderen inzake de kwestie-Irak die momenteel de internationale politiek beheerst. Pugwash Nederland is, zoals bekend, de Nederlandse afdeling van Pugwash, de wereldwijde organisatie voor "Science and Public Affairs" die samen met Joseph Rotblat (één van de oprichters) in 1995 de Nobelprijs voor de Vrede ontving.

Bij de toetsing van het voornemen van de V.S. mogelijk over te gaan tot eenzijdige oorlogshandelingen tegen Irak is het kernpunt dat er volgens het geldende internationaal recht inzake toelaatbare causae belli hiervoor geen rechtsgrond bestaat . Dit werd kortgeleden nog bevestigd door de oud-minister van Buitenlandse Zaken van de Verenigde Staten, Henri Kissinger. Inzake een mogelijke eenzijdige actie maakte deze immers duidelijk te betreuren dat: *" ... the notion of justified pre-emption runs counter to modern international law, which sanctions the use of force in self-defence only against actual - not potential - threats"* (National Post, 13 aug.2002, Nat.Edition blz A16)

Wij stellen dan ook vast dat het, binnen het geldende internationaal recht, aan de Veiligheidsraad toekomt te beoordelen of de dreiging van het bezit van en eventueel gebruik van massavernietigingswapens door Irak, en het niet onvoorwaardelijk toelaten van wapeninspecteurs, al of niet een "actual threat" en derhalve een acceptabele "causa belli" is. Zonder een resolutie waarin dit wordt vastgelegd, moet men er dan ook van uitgaan dat er - hooguit - sprake is van een 'potentiële dreiging' van de kant van Irak met betrekking tot de Verenigde Staten.

Door zich uit te spreken voor 'wenselijkheid' in plaats van 'noodzaak' van een door de Veiligheidsraad aanvaarde resolutie inzake een militaire actie tegen Irak bewijst Nederland het internationaal recht een slechte dienst; en wel in een tijd waarin dit recht - dat mede de basis moet vormen voor de strijd tegen internationaal machtsmisbruik - dringend gediend is met ondubbelzinnige en niet aflatende steun ten einde verdere uitholling van de internationale rechtsorde te voorkomen.

Dd 12 sept.2002
Het bestuur van Pugwash Nederland

Is de wereld schizofreen geworden?

Heeft U er ooit over nagedacht dat terwijl de media ons berichten dat de vijf permanente leden van de VN Veiligheidsraad delibereren over de vraag of Irak met wapens van massavernietiging (WMV) een dreiging vormt voor de veiligheid van de VS, alle vijf zelf tot de tanden toe met WMV bewapend zijn? En dat een vier- of vijftal andere landen er nu al of binnen afzienbare tijd ook over beschikken?
Heeft U er ooit over nagedacht dat drie van de vijf bovengenoemde leden grote contracten voor olie-exploratie en olie-exploitatie met het Irak van Saddam Hoessein hebben lopen, terwijl de andere twee zulke contracten graag zouden willen hebben?
Heeft U er ooit over nagedacht dat, uit de tientallen groepen in Irak die het einde aan de regime van Saddam Hoessein graag zouden beleven, de nu al door de VS en UK uitgekozen opvolgers bij voorbaat verklaren dat bij afzetting van Saddam de bestaande olie contracten met Frankrijk, Rusland en China op de tocht zullen komen te staan en de VS en de UK in aanmerking zullen komen voor nieuwe contracten? Zou het mogelijk zijn dat olie, eerder dan WMV, de werkelijke twistappel is?

Door diegenen die toegang tot internet hebben, kunnen uit gezaghebbende bron bovenstaande beweringen worden gecontroleerd. Zie b.v.
www.fromthewilderness.com/free/ww3/102302_campbell.html en www.fromthewilderness.com/free/ww3/101802_the_unseen.html
Lijkt het er niet op dat achter de schermen de vijf machtigste landen op aarde zitten te vechten over de laatste druppel olie terwijl:
a) binnen één generatie die olie toch op is en de wereld economie zal ineenstorten als er geen vervanging opdaagt, maar er praktisch niets gedaan wordt aan ontwikkeling van duurzame energie?
b) de stijgende hoeveelheid broeikasgassen in de atmosfeer een levensbedreiging vormt, maar er eveneens praktisch niets gedaan wordt om de CO_2-emissie terug te dringen?
Ondertussen staat een klinkende meerderheid van onze Tweede Kamer achter een Amerikaanse aanval op Irak, ongeacht besluiten van de Veiligheidsraad. Zou het mogelijk zijn dat onze regering en de meerderheid van onze volksvertegenwoordiging Oost-Indisch doof en -blind spelen?

Phil B. Smith

Marcel van Dam

De geplande oorlog

20-3-2003

Als zandstormen het niet onmogelijk hebben gemaakt, is Amerika afgelopen nacht de oorlog tegen Irak begonnen. Het toneelstuk dat in de Veiligheidsraad is opgevoerd om de wereld achter die oorlog te krijgen kent een lange proloog. Ik maakte een kleine compilatie van de columns die ik sinds 11-9-2001 aan het onderwerp wijdde.

'Amerika is sinds de Tweede Wereldoorlog gewend geraakt aan de status van het machtigste land van de wereld en sinds de val van de Muur is er zelfs geen rivaal meer om die status te bestrijden. Dinsdag jongstleden is Amerika op de meest afschuwelijke wijze geconfronteerd met de grenzen van die macht... We gaan een periode tegemoet van verharding in de Amerikaanse politiek, intern en extern. Intern zullen de burgerrechten het slachtoffer worden, extern de mensenrechten.' (13-9-2001)

'Afgelopen zondag hoorde ik de veiligheidsadviseur van president Bush, mevrouw Rice, voor CNN letterlijk zeggen dat Amerika Irak zal aanpakken "op het juiste moment". Op de vraag of Irak dan betrokken was bij de aanslagen van 9/11 antwoordde ze dat daar geen directe aanwijzingen voor waren, maar dat Amerika geen *smoking gun* nodig had om Irak aan te vallen.' (22-11-2001)

'De eindbalans kan nog lang niet worden opgemaakt. Het vervolgoptreden van de VS is nog ongewis, zij het dat steeds openlijker wordt gepreludeerd op acties tegen Irak. Daarbij wordt geen enkele moeite gedaan om Irak mede verantwoordelijk te stellen voor de aanslagen op 11 september. Er is volgens de Amerikanen sowieso reden genoeg om Irak aan te pakken.' (7-12-2001)

'Alles wijst er op dat men de aanslag van 11 september wil gebruiken om de Amerikaanse politieke doelen in het Midden-Oosten onverkort en desnoods met militaire macht zeker te stellen. Zonder omwegen wordt bepleit nu maar in een moeite door Irak als militaire macht uit te schakelen, de oliebelangen in de Golfregio en de voormalige Aziatische Sovjet-republieken veilig te stellen en het Israëlisch-Palestijnse conflict in het voordeel van Israël te beslechten.' (27-12-2001)

'Op gezette tijden, zoals na de aanslagen van 11 september neemt het nationalisme in Amerika de overhand. Oorlogsretoriek

overstemt dan de terughoudendheid die in de internationale politiek gewenst is om de vrede te bewaren. Voor een land dat de enig overgebleven militaire en economische supermacht is, is dat des te gevaarlijker omdat oorlogsretoriek, zeker in een democratie als de Amerikaanse, gauw het karakter van een *self-fullfilling prophecy* krijgt.' (7-2-2002)

'Je kunt het allemaal afleiden uit de nota *Rebuilding America's Defenses. Strategy, Forces and Resources for a New Century*, een publicatie van de conservatieve denktank Project for the New American Century die twee maanden voor de verkiezing van Bush het licht zag. (...) In dit verband wordt over de Golfregio gezegd 'De VS hebben al tientallen jaren geprobeerd een meer blijvende rol te spelen in de veiligheid van de Golfregio. Het huidige conflict met Irak verschaft een onmiddellijke rechtvaardiging, maar de noodzaak van een substantiële Amerikaanse aanwezigheid in de Golf is belangrijker dan het bewind van Saddam Hussein.' (16-1-2003)

'Uit het boek van Woodward wordt ook duidelijk dat de oorlog tegen Irak al heel vroeg op de agenda heeft gestaan. Wanhopig is er gezocht naar een verbinding tussen Irak en Bin Laden. Bush was er van overtuigd dat die band vroeg of laat zou worden aangetoond. Rumsfeld was vanaf 11 september heel bang dat er in Afghanistan uiteindelijk te weinig succes viel te boeken in de oorlog tegen het terrorisme en bepleitte al heel vroeg een verbreding van die oorlog tot Irak. Die kon ten minste eindigen in een concrete overwinning'. (12-2-2003)

'Dat vind ik het meest onbegrijpelijke van de ongeconditioneerde steun van De Hoop Scheffer en Balkenende aan de VS. Ze hebben het liefst een resolutie van de V-raad, maar als die er niet komt mag Amerika toch zijn gang gaan. Terwijl onze grondwet voorschrijft dat Nederland de ontwikkeling van de internationale rechtsorde bevordert. Hun opstelling past in de bijna traditionele keuze van Nederland voor de Atlantische route in de buitenlandse politiek. Maar die route is met het decreteren van de nieuwe strategische visie van de regering-Bush radicaal verlegd. Die visie keert zich af van de internationale rechtsorde en kiest onverbloemd voor het recht van de sterkste, de hegemonie van het geweld. Steun daaraan is dan ook niet te rijmen met artikel 90 van de Grondwet.' (27-2-2003)

'De komende oorlog in Irak zal, zo voorspellen deskundigen, niet meer dan een paar honderd doden kosten. Het Amerikaanse leger is zo oppermachtig vanwege de geavanceerde bewapening, dat het oorlogstuig eigenlijk de oorlog wint. Soldaten hebben vervolgens tot taak de resten van het goeddeels uitgeroeide leger van Irak op te ruimen. Vooral lijken. Want aan voorspellingen over het aantal doden onder de Irakezen komen de voorspellers niet toe.' (13-3-2003)

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel [redacted]
030-6956867

HET ONDERUIT SCHOFFELEN VAN DE INTERNATIONALE RECHTSORDE KAN NIET WORDEN GEDULD

Het geloof in morele superioriteit dat ons in het westen onuitroeibaar aankleeft, heeft al honderden jaren lang onnoemlijk leed over de wereld gebracht. Het verschafte ons het recht om tientallen miljoenen zwarten over de wereld te verslepen en tot slaven te maken. En vervolgens om een groot deel van de wereld koloniaal te onderdrukken en uit te buiten. Uiteindelijk resulteerde onze westerse morele voortreffelijkheid in deze eeuw in twee wereldoorlogen, die vrijwel de gehele wereld meesleurden.

Reden genoeg dus voor op zijn minst enige bescheidenheid en terughoudendheid over ons westerse morele niveau aan de vooravond van het nieuwe millennium. Geen spoor daarvan.

Na de catastrofale Tweede Wereldoorlog heeft de wereldgemeenschap internationale regels opgesteld om te voorkomen dat het opnieuw zover zou komen. De belangrijkste waren het Handvest van de Verenigde Naties en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Gerust kunnen deze internationale instrumenten, historisch gezien, worden geïnterpreteerd als bedoeld om primair juist westerse uitwassen van oorlogszucht en onmenselijkheid aan banden te leggen.

Dat internationaalrechtelijke instrumenten onze westerse superioriteit beperkingen zouden opleggen, hebben we ons ternauwernood vijftig jaar laten welgevallen. Vrijwillig was het niet. Het morele failliet van het westen na de Tweede Wereldoorlog, het dekolonisatieproces en vooral ook de machtsontplooiing van het communisme dwongen ons daartoe.
Maar nu achten we in het westen de tijd gekomen om de continuiteit van westerse suprematie te herstellen. De dekolonisatie is achter de rug en het communisme als tegenmacht is verdwenen.
In een dubbelslag hebben we inmiddels zowel de voormalige communistische wereld als de voormalige koloniën een nieuwe horigheid opgelegd, die minstens zo effectief is als de eertijdse directe overheersing van grote delen van de aarde, namelijk via onze economische macht. De meeste derde wereld-landen en voormalige communistische landen hebben we als schuldenaren in een forse houdgreep. Via instellingen als het IMF en de Wereldbank laten we ze naar onze pijpen dansen.
Spiegelbeeld van deze ongehoorde financieel-economische macht is een ongekende militaire superioriteit, berustend op high-tech oorlogstuig in handen van voornamelijk de VS, dat voor andere landen onbetaalbaar en onbereikbaar is. Het is alsof we, net als 200 jaar geleden, opnieuw met onze geweren tegenover hun speren staan. Kijk naar de VS versus Irak.

Op dit nieuwe hoogtepunt van westerse wereldmacht wordt het ook hoog tijd gevonden het internationale instrumentarium dat we na de Tweede Wereldoorlog hebben opgebouwd, naar onze westerse snit bij te stellen. De eerste stap daarbij is een ideologische toeëigening van de achterliggende waarden van het Handvest van de VN en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens als bij uitstek westerse waarden. Historisch en cultureel is dat onjuist, maar het voert te ver om daar nader op in tegaan.
Waar het hier om gaat, is dat het westen zich daarmee legitimiteit tracht te verschaffen om het Handvest en de Universele Verklaring naar believen in te vullen en te interpreteren. Als het daarbij immers om voornamelijk een reflexie

gaat van onze waarden, dan zijn wij ook bij uitstek de aangewezenen om deze instrumenten te vertolken en zo nodig te transformeren. Zonder ruggespraak met wie dan ook.
Dat proces van heroriëntatie is thans in volle gang.
Bij de Universele Verklaring leidt deze vertolking ertoe dat het grootste deel van de mensenrechten, zo niet formeel dan toch in elk geval feitelijk, als non-existent wordt behandeld. Het gaat dan om de vele sociale mensenrechten, die tesamen een sociaal menswaardig bestaan voor een ieder moeten verzekeren. Het uitzicht daarop is onder de bestaande neo-liberale wereldverhoudingen somberder dan ooit en dus worden de mensenrechten vrijwel uitsluitend geidentificeerd met de zgn. klassieke mensenrechten als b.v. de vrijheid van meningsuiting, etc. Over de rechten van de armen in de wereld op sociale verbetering wordt in termen van mensenrechten nauwelijks meer gesproken. Zo wordt de dominante opvatting voortgebracht dat de gemiddelde Rus er thans aanmerkelijk beter aan toe is dan ten tijde van het communistische systeem, ook als hij nauwelijksmenswaardige sociale levensverwachtingen heeft, want hij is nu tenminste vrij.

Wat betreft het systeem van het Handvest van de VN leidt dit proces van transformatie tot een snel in kracht toenemende tendens om niet langer de Veiligheidsraad als het beslissende orgaan in zaken van oorlog en vrede in de wereld te erkennen. De invloed van andere, niet-westerse landen, in de Veiligheidsraad wordt daarbij steeds meer als een onduldbaar obstakel gezien. Of er ergens in de wereld militair opgetreden moet worden of niet, wordt toenemend beschouwd als een zaak die wij in het westen zelf wel uitmaken. Het Handvest en de Veiligheidsraad worden daarbij meer en meer opgevat als instrumenten die wel voor andere landen van bindende betekenis zijn, maar waar wij in het westen in feite boven staan.

Het is deze tendens van snelle afbraak van het Handvest van de VN en het internationale primaat van de Veiligheidsraad, waar ook Nederland met hart en ziel aan meewerkt, die ten ene male onaanvaardbaar is.
De vredesbeweging zal deze ontwikkeling dan ook met kracht moeten bestrijden, teneinde te verhinderen dat we weer terugvallen in oorlogs-anarchie.

In het verloop van deze eeuw, en zeker sinds de Tweede Wereldoorlog, heeft het westen ieder krediet verspeeld om zelf te beschikken over oorlog. Dat is sindsdien voorbehouden aan de Veiligheidsraad van de VN. Het voeren van een oorlog zonder instemming van de Veiligheidsraad is sedertdien agressie en vormt een misdrijf tegen de vrede. Nederlandse steun aan bombardementen op Irak en Nederlandse medewerking aan NAVO-oorlogsgeweld tegen Joegoslavië blijven dan ook gewoon oorlogsmisdrijven. En het is dan ook onduldbaar dat de minister van buitenlandse zaken dit in de Tweede Kamer kan afdoen als "muggenzifterij". Dat hij daarmee kan wegkomen, bewijst eens te meer dat de kwaliteit van de Kamer in den brede gedaald is tot een werkelijk bedroevend niveau. Decennia van regeeraccoorden hebben nu kennelijk definitief geleid tot een type Kamerlid op het niveau van derde rangs acteur zonder eigen tekst.
De vredesbeweging, is samenwerking met nog wel denkende frakties in de Tweede Kamer, zal niet toestaan dat Nederland mede fungeert als doodgraver van het Handvest van de VN.

Het kort geding dat op 5 januari j.l. door de vredesbeweging tegen de Nederlandse staat werd gevoerd om een verbod te krijgen van Nederlandse steun aan Amerikaans oorlogsgeweld tegen Irak zonder dat er sprake is van instemming van de Veiligheidsraad, vormt daarbij slechts een eerste juridische schermutseling. Ongeacht de afloop van dit kort geding zijn nieuwe processen op dit vlak tegen de Staat in voorbereiding.
Het afglijden naar wat sommigen zien als een wenselijke nieuwe wereldorde, is immers in feite niets anders dan een nieuwe terugval naar ongebreidelde westerse overheersing met wapengeweld, als ons dat zo uitkomt.
Zo'n wereldorde is niet die van de vredesbeweging, niet die van het Handvest van de VN en ook niet die van driekwart van de wereldbevolking.

mr. N.M.P. Steijnen

secretaris Vereniging van Juristen voor de Vrede

New York Times

Annan Says U.S. Will Violate Charter if It Acts Without Approval
By Patrick E. Tyler and Felicity Barringer

UNITED NATIONS, March 10 — Secretary General Kofi Annan warned today that if the United States fails to win approval from the Security Council for an attack on Iraq, Washington's decision to act alone or outside the Council would violate the United Nations charter.

"The members of the Security Council now face a great choice," Mr. Annan said in The Hague, where he was trying to broker a United Nations deal on Cyprus. "If they fail to agree on a common position and action is taken without the authority of the Security Council, the legitimacy and support for any such action will be seriously impaired."

Mr. Annan's remarks drew a sharp response from Washington, where the Bush administration, like its allies overseas, was engaged in a strong lobbying effort to win the necessary nine votes to pass a resolution this week authorizing war.

The White House spokesman Ari Fleischer said in a strongly worded retort that "from a moral point of view," if the United Nations fails to support the Bush administration's war aims, it will have "failed to act once again," as it did in Kosovo in the face of persecution of the ethnic Albanians by Serbia and earlier in Rwanda in the face of widespread massacres by Hutus against Tutsis.

Responding to a question on the United Nations Charter, Mr. Annan said the charter is "very clear on circumstances under which force can be used.

"If the U.S. and others were to go outside the Council and take military action, it would not be in conformity with the charter," he said.

United Nations officials said Mr. Annan planned his remarks today to signal to Washington that it needed to consider a compromise that would draw more support on the 15-member Council.

Lawyers here scrambled to support Mr. Annan's remarks, pointing to Chapter 1 of the charter, which says that all members should refrain from the use of force in international relations. Those lawyers also argued that America's new doctrine to make pre-emptive strikes against perceived threats does not conform with Chapter 7, which recognizes the "right of individual or collective" self-defense.

Referring to Mr. Annan, William H. Luers, a former American diplomat who heads the United Nations Association, said, "His job is to defend the U.N. Charter" because it "best defines how nations should behave when it comes to the use of force."

At the same time, Professor Gardner said that Mr. Bush had engendered a great deal of confusion by asserting American rights under a new national security doctrine of pre-emptive attack.

"Of course this sounds good," he said. "But it leaves us in a world where every country is self-judging what it does, and that leads to world anarchy. Hitler used national security when he invaded Czechoslovakia, and Russia did the same in its aggressions. I am not one of these purists on this subject, but the search for legitimacy has to be taken seriously."

VERRUSSEN PUBLIC INT. LAW CENTER

BUSH AND COHORTS ARE WAR CRIMINALS!
Public Interest Law Center

"We can go anywhere, anytime; change government; and do whatever we want because we are the super-power." – Pres. George W. Bush.

Today, the US launched its war of aggression upon the Iraqi people. As lawyers, it is timely that we in the Public Interest Law Center (PILC) most empathically state our legal position on this invasion.

The invasion of Iraq by the US armed forces is a war for the domination of the world, for the subjection of the national sovereignty, political independence, territorial integrity, and economic resources of states to the imperial prerogatives of the lone superpower.

Contrary to what the war-mongers would like people to believe, the invasion of Iraq today is a naked display of power, flaunting all the principles and norms of international law which regulate the use of force, illustrating that the US places itself above the law. There is absolutely no justification under international law for the US invasion of Iraq.

Under Article 2, paragraph 4 of the UN Charter, all states are under obligation not to use force or to threaten another state with force. The "use and threat of force" and "acts of aggression" are considered not only illegal, but a negation of the very rationale of the UN system. Under Article 1 of the UN Charter, the very first enumerated purpose of the UN is precisely to "suppress[] acts of aggression or other breaches of the peace and to bring about by peaceful means...adjustment and settlement of international disputes." As a corollary, under Article 2, paragraph 3, states are obliged to settle their disputes through peaceful means.

The only situations when resort to force is allowed under the UN Charter are: (1) in case of self-defense, which may be exercised individually or collectively by states under armed attack, and (2) when force is resorted to by the UN itself acting through the Security Council in the form of so-called "enforcement measures" under Chapter VII (Articles 39 to 50) of the UN Charter. In the latter case, use of force is always an option of last resort, requiring that all peaceful means not involving the use of force have been exhausted. Moreover, the letter and spirit of the Charter require that all UN-sanctioned armed operations be under multilateral control and direction, giving substance to the injuction that "armed force shall not be used, save in the common interest".

In addition, under customary international law, all coercive actions must stand the test of necessity and proportionality, which implies, among others, that only such force as is necessary and commensurate with the nature of the breach may be employed, i.e., the remedy must fit the wrong. War's weapons, in particular, must discriminate between combanants and non-combatants.

The US is in no way under armed attack nor has an imminent attack by Iraq been credibly argued, much less, established, as to justify the US' resort to force in its self-defense. The unnecessary and disproportionate toll in terms of death and suffering of Iraqi civilians brought by massive aerial bombing in the first hours of the invasion cannot be justified by imagined threats from a spent and defeated Iraqi military force which is, according to the UN, only one fifth of what it was during the Gulf War of 1990-91.

While the chief winners of a regime change, viz., the American and British petroleum companies (including those owned and managed by the Bush family, US Vice President Dick Cheney and other cabinet members of the Bush administration) who stand to replace competing

French and German monopolies, salivate over their spoils, i.e., the second largest proven oil reserves in the world, the dead and the dying among the Iraqi people are being written off as so much "collateral damage". Today, the US has launched its attack by indiscriminately bombarding

the populated city of Baghdad with scores of monstrous missiles under the dubious pretext of "decapitating" its leaders.

The US does not have any mandate from the Security Council when it started this war. No pretense (as previously maintained in the Gulf War of 1990) is put up that this war is a UN-sanctioned war. Rather, it is a war to flaunt to all the world that the lone superpower acts and decides to obtain whatever goal it chooses whether or not the UN approves.

The announced goals which the US has chosen for its invasion of Iraq, namely, regime change and the "liberation" of Iraq, and its most likely consequence, the "occupation of this ethnically divided country for as long as a decade" (Jimmy Carter), are alien to the purpose of Resolution 1441 ("first resolution") which concerns the disarmament of Iraq principally through peaceful means, and do not find support therein. While Resolution 1441 obliges the government of Saddam Hussein to accomplish a sequence of tasks towards complete disarmament and warns of "serious consequences" for non-cooperation or breach of its obligations, the Security Council explicitly provided that the task of reporting non-cooperation or breach lies with the weapons inspectors, not the US, and the power to prescribe the "serious consequences" for such non-cooperation or breach rests in the Security Council, not the US. The US may not enforce Resolution 1441 through war especially in the absence of a credible finding by the weapons inspector of breach by Iraq and an authoritative decision of the Security Council on the basis thereof.

The arrogance by which the US President ignores the resounding opinion of the peoples of the world as well as the UN organization and the Security Council, promotes hatred among those who are helpless and frustrated, and foments destructive violence and terrorism. Thus, ironically, the war that masquerades as nipping terrorism in the bud will spawn more terrorists who will endanger Americans even more.

There is no shortage of condemnation in international law of the use of force against the sovereignty, territorial integrity or political independence of another State such as we are witnessing in the US invasion of Iraq.

"To initiate a war of aggression," says the Nuremberg Tribunal, "is not only an international crime; it is the supreme international crime differing only from other war crimes in that it contains within itself the accumulated evil of the whole." (Judgment of the International Military Tribunal, Nuremberg, September 30, 1946)

The UN General Assembly in Resolution 3314 (1974) declares unequivocally that: "No consideration of whatever nature, whether political, economic, military or otherwise, may serve as a justification for aggression. (Art. 5, par.1) A war of aggression is a crime against international peace. Aggression gives rise to international responsibility. (Art. 5, par. 2)"

The straightforward denunciation of the US invasion of Iraq is the single most compelling task of the international community now that respect for international law by the US, the state with the greatest proven potential to wreak havoc upon the world, has sunk to its lowest level. To denounce the US invasion of Iraq as an international crime of aggression is a duty that under Article 39 of the UN Charter the Security Council must discharge and from which it cannot escape.

All governments which support the US invasion of Iraq, including the government of Pres. Gloria Macapagal-Arroyo, under Article 5 in relation to Article 3 (f) of the G.A. Resolution 3314, incur international responsibility, and are equally criminals under international law.

All individuals, including leaders who participate in the conception and planning, and troops who are involved in the execution of the invasion incur individual criminal liability. Conversely, members of the invading armed forces are obliged not to execute the orders of their superiors which are clearly criminal in nature. Leaders and followers alike, from states-parties to

the Statutes of the International Criminal Court, including the United Kingdom, Spain, Bulgaria and Australia, are directly inviting indictments before the International Criminal Tribunal whose jurisdiction extends to the overlapping crimes of genocide, crimes against humanity, war crimes and aggression.

We call upon all people's lawyers all over the world to expose the arrogance and duplicity of the US and denounce its invasion of Iraq as an international crime of aggression and put President George W. Bush and all war criminals to justice!

March 20, 2003, Metro Manila, Philippines

PUBLIC INTEREST LAW CENTER
by:

H.E. ROMEO T. CAPULONG
United Nations Ad Litem Judge
International Criminal Tribunal
for the Former Yugoslavia

Atty. MARIE F.T. J. YUVIENCO

Atty. EDRE U. OLALIA

Atty. RACHEL F. PASTORES

Atty. MARICHU C. LAMBINO

Atty. ROM-VOLTAIRE C. QUIZON

Atty. JAYSON S. LAMCHEK

Reference:

Atty. Jayson S. Lamchek
(632) 8993439/ 8993416
pilc@pacific.net.ph

Steun voor aanval op Irak is misdrijf

Nederland mag de VS inzake Irak niet steunen zonder mandaat van de Veiligheidsraad, ook al omdat het motief 'zelfverdediging' voor ons land helemaal geen rol speelt, vindt P. van Heijnsbergen.

12-3-2003

Tot nu toe heeft de Nederlandse regering ondanks Kamervragen daarover, niet *expressis verbis* uitgesloten dat Nederland militaire steun zal verlenen voor een aanval van de Verenigde Staten op Irak zonder een daartoe strekkend besluit van de Veiligheidsraad. Minister De Hoop Scheffer geeft de voorkeur aan optreden in VN-verband, maar in het andere geval zal de regering „een zelfstandige afweging maken".

Volkenrechtelijk is hier primair van belang het geweldverbod van artikel 2 lid 4 Handvest VN, dat inhoudt dat alle leden van de VN zich dienen te onthouden van dreiging met of gebruik van geweld tegen de territoriale integriteit of politieke onafhankelijkheid van een staat. Uitzonderingen daarop vormen het in artikel 51 van het Handvest geformuleerde recht op zelfverdediging en het geweld dat in Hoofdstuk VII van het Handvest wordt opgedragen door de Veiligheidsraad ter handhaving van de internationale vrede en veiligheid.

Een beroep op zelfverdediging lijkt voor Nederland voldoende rechtsgrond te ontberen. Volgens artikel 51 van het Handvest is zelfverdediging toegestaan indien een gewapende aanval plaatsvindt. De criteria voor zelfverdediging stammen uit de klassieke Caroline-zaak, volgens welke er voor een beroep op zelfverdediging een directe noodzaak moet bestaan die dringend en allesoverheersend is en geen keuze van middelen noch tijd voor nadere overweging toestaat. Het is zeker zo dat een aanval door een terroristische groepering een andere staat kan worden aangerekend wanneer een voldoende nauwe band bestaat 'tussen de groepering en die staat', bijvoorbeeld wanneer het grondgebied en faciliteiten aan die groepering ter beschikking zijn gesteld. Die nauwe band lijkt in casu niet aangetoond.

In zijn *National Security Strategy* van 17 september 2002 pleitte president Bush voor een preventief optreden omdat in zijn visie een staat niet passief kan blijven toekijken wanneer „vijanden van de beschaving" gebruik maken van destructieve technologieën. De volkenrechtelijke criteria voor zelfverdediging blijven echter gelden en wanneer het recht op zelfverdediging zover wordt opgerekt dat ook mogelijke bedreigingen in de toekomst, en niet alleen direct gevaar, een rechtvaardigheidsgrond voor gewapend optreden vormt, wordt het geweldverbod van art. 2 lid 4 uitgehold.

Gezien de moderne wapentechnologie kan er wellicht van een zekere verruiming van het begrip 'gewapende aanval' in relatie tot zelfverdediging sprake zijn, maar bij het volledig loslaten van de Caroline-criteria is praktisch een aanval van iedere staat tegen iedere andere staat geoorloofd. In 1981 werd preventief optreden in de vorm van het vernietigen van een Iraakse kernreactor door de Israëlische luchtmacht door de Veiligheidsraad veroordeeld, met instemming van de Verenigde Staten.

De Nederlandse regering heeft herhaaldelijk te kennen gegeven dat zij een tweede resolutie „zeer wenselijk, maar niet noodzakelijk" vindt als basis voor een gewapende aanval op Irak. Resolutie 1441 van 8 november 2002 biedt Irak een laatste kans om te voldoen aan zijn ontwapeningsverplichtingen. Aangezien in die resolutie staat dat UNMOVIC aan de Veiligheidsraad moet rapporteren wanneer Irak niet aan deze verplichtingen voldoet en de Veiligheidsraad vervolgens bijeen moet komen om de situatie te overwegen, is er volkenrechtelijk een nieuw besluit van de Veiligheidsraad nodig dat volgt op resolutie 1441, alvorens militaire actie tegen Irak gewettigd is.

Daar in resolutie 1441 een *laatste* kans met expliciete voorwaarden wordt gegeven, is dit het laatste en derhalve juridisch bepalende document in de rechtsverhouding tussen Irak en de Verenigde Naties. Voorgaande resoluties vormen een onvoldoende basis voor een aanval. Ook resolutie 1441 eist een rapportage en vervolgens het bijeenkomen van de Veiligheidsraad en is derhalve eveneens onvoldoende grond om een oorlog te beginnen. Daar is een duidelijke opvolgende uitspraak van de Veiligheidsraad voor nodig.

Verder voert de regering aan dat één veto in de Veiligheidsraad waartoe „op slechte gronden" besloten is, genegeerd kan worden. Dat is een bewering die strijdt met de grondbeginselen van ons rechtsstelsel. Op die manier zouden wij ook een rechterlijk vonnis aan de laars kunnen lappen omdat één van de rechters een omstreden figuur is, of een wet niet behoeven te respecteren omdat die 'maar' door een demissionair kabinet is uitgevaardigd.

Een groep van zestien volkenrechtkundigen die zich in een open brief in *The Guardian* van 7 maart tegen de oorlog keert, betoogt dat er geen sprake van kan zijn dat een veto dat door een land als 'onredelijk' wordt ervaren, niet zou gelden. Zij vermelden dat het Verenigd Koninkrijk 32 keer van het vetorecht gebruik heeft gemaakt en dat het zeker als een ernstige inbreuk op het vetorecht van artikel 27 van het Handvest zou zijn beschouwd wanneer die veto's in gelding waren aangetast omdat een of andere staat ze onredelijk had gevonden. Ook vindt deze groep een tweede Veiligheidsraadresolutie een absolute noodzaak voor militaire actie.

Wanneer de Veiligheidsraad daartoe geen mandaat heeft verstrekt en zelfverdediging voor Nederland in casu een ontoereikende basis biedt, is militaire steun, in welke vorm dan ook, door Nederland aan een aanval op Irak, een ernstige schending van het geweldverbod van art. 2 lid 4 Handvest VN. Daarmee is Nederland ten eerste volledig aansprakelijk voor alle schade die het mede veroorzaakt. Ten tweede levert een dergelijke schending van het geweldverbod een internationaal misdrijf van agressie op zoals verwoord in het Statuut van het Internationaal Strafgerechtshof.

Hoewel het Strafgerechtshof nog geen jurisdictie heeft over het misdrijf van agressie in verband met nadere delictsomschrijving, zijn de verantwoordelijke bewindspersonen in beginsel strafwaardig voor het Internationaal Strafgerechtshof in den Haag. Dat is een situatie waarin Nederland, het land van Hugo de Groot en het Internationaal Gerechtshof en voorvechter van het internationale recht, nooit terecht mag komen.

Mr.dr. P. van Heijnsbergen is ex-docent internationaal recht aan de Universiteit van Amsterdam en auteur van het Compendium van het Volkenrecht.

'Actie Bush niet gerechtvaardigd'

18-3-2003

Van onze verslaggever
Wybren de Boer
AMSTERDAM

De Amerikaanse president George Bush heeft de vinger aan de trekker en zal 'm ook overhalen, menen drie Nederlandse rechtsgeleerden. De vraag of een militaire actie van de VS gerechtvaardigd is, beantwoorden de hoogleraren internationaal recht Nico Schrijver (VU Amsterdam), André Nollkaemper (Universiteit van Amsterdam) en Menno Kamminga (Universiteit van Maastricht) met een duidelijk nee.

Nico Schrijver: 'Zelfverdediging geldt alleen als een gewapende aanval op een land is uitgevoerd, of als de dreiging van zo'n aanval dermate groot is dat het elk moment zou kunnen gebeuren. Daar is nu, in het geval van Amerika, geen sprake. De rapporten van de wapeninspecteurs tonen aan dat Irak geenszins de capaciteit heeft om Amerika zelfs maar een beetje te bedreigen.

'Er spreekt wispelturigheid uit de Amerikaanse houding. Het begon met de strijd tegen internationaal terrorisme, toen werd Afghanistan het doelwit, daarna werd ineens gesproken van de "As van het Kwaad" en nu zijn plots "regime-wijziging" en "massavernietigingswapens" de trefwoorden.

'Dat maakt geen consequente indruk. Ik denk dat Amerika graag een link zou aantonen tussen Irak en Al Qa'ida, maar daarvoor is onvoldoende bewijs.

'Resolutie 1441 en resolutie 678, die werd afgekondigd ná de eerste Golfoorlog, bieden geen enkele grondslag voor gewapend optreden tegen Irak. Resolutie 678 heeft betrekking op de bevrijding van Koeweit. Die resolutie mag je nu niet zo maar even ruimer gaan interpreteren en projecteren op een nieuw conflict. Resolutie 1441 bevat geen formulering die toestemming geeft voor geweld.'

André Nollkaemper: 'Er is geen twijfel mogelijk dat de actuele geweldsdreiging van de VS in strijd is met het geweldsverbod van het VN-handvest. Vanuit dat oogpunt zou op dit moment zelfs Irak gerechtigd zijn een preventieve aanval op Amerika uit te voeren.

'Ik refereer hiermee aan artikel 2, lid 4 van het VN-handvest dat stelt: alle staten onthouden zich van dreigen met of het gebruik van geweld tegen de territoriale integriteit van soevereine staten. Wat Amerika nu heeft gedaan, het samentrekken van een enorme troepenmacht aan de Iraakse grens, is dus onrechtmatig.

'Het is opmerkelijk dat dit punt in de discussies nauwelijks aan bod komt, ook niet in de Veiligheidsraad. Dreigen met geweld wordt in specifieke gevallen kennelijk gedoogd. Wellicht omdat men ziet dat die dreigende houding het beoogde effect sorteert. Dat is de paradox in deze kwestie: vanaf het moment dat de militaire dreiging buitenproportioneel groot werd, begonnen de wapeninspecties resultaat op te leveren.

'Toch vind ik dat hiermee een gevaarlijk precedent is geschapen.

Juristen vinden geen wettige basis voor optreden

Als deze dreigende houding nu gedoogd wordt, zullen de VS een volgende keer mogelijk nog makkelijker zo'n stap zetten. Kleine, militair ongevaarlijke landen zullen daar het slachtoffer van worden. Je ziet het nu al: ten aanzien van Noord-Korea en Pakistan, militair gezien sterke landen, treden de VS veel terughoudender en behoedzamer op dan tegen Irak.

Menno Kamminga: 'Er had een nieuwe resolutie moeten komen. Op basis van de bestaande resoluties mag niet militair worden ingegrepen. Maar laten we eerlijk zijn, verder speculeren heeft niet zoveel zin meer. Die oorlog komt er gewoon. De VS denken met deze strijd prestige te winnen, maar voorspel dat het tegenovergestelde het geval zal zijn.

'Nu wordt een zeer gevaarlijk precedent geschapen. Amerika trekt straks ten aanval zonder toestemming van de VN. Mag China dan straks hetzelfde doen in het geval van bijvoorbeeld Taiwan? Als Amerika zich niets aantrekt van de kritiek van permanente leden van de V-raad, moet China dan in de toekomst wel luisteren naar kritiek van de Amerikanen.

'De kans is groot dat de chaos wordt opgeblazen en daarmee ook de rechtsorde die na 1945 is opgesteld. De consequenties daarvan zijn niet te overzien. Militaire grootmachten zullen zich mogelijk moedelijk dezelfde houding van Amerika aanmeten: als iets ze niet zint, grijpen ze naar hun wapens. Dat wekt allerlei oncontroleerbare krachten op in kleine landen, wat in terrorisme kan uitmonden.

'Dat Nederland zich laat meeslepen door Amerika is zorgwekkend. Wij willen altijd zo graag gastland zijn voor internationale organisaties – organisaties die bijdragen aan het machtsevenwicht in de wereld en die de veiligheid en rechten van kleinere landen bewaken. Nu kiezen we de kant van Amerika, maar straks zijn we een keer in een positie dat we belang hebben bij de naleving van het internationaal recht. Hoe geloofwaardig zijn we dan nog?

Vragen over wettigheid van nieuwe Irak-oorlog

19-3-2003

NEW YORK, woensdag

Naar aanleiding van de Amerikaanse beslissing om zonder toestemming van de Verenigde Naties oorlog te gaan voeren tegen Irak, kunnen de volgende vragen gesteld worden over de wettigheid daarvan.

Zijn de VS en hun bondgenoten gerechtigd om zonder fiat van de Veiligheidsraad ten strijde te trekken?

Volgens het VN-Handvest mogen landen met toestemming van de Veiligheidsraad militaire acties ondernemen, zoals in de Koreaanse oorlog (1950-1953) en in de Koeweitcrisis (1990-1991). Het Handvest handhaaft uitdrukkelijk het recht op zelfverdediging; de meeste juridische experts vinden ook dat militair optreden tegen een onafwendbare aanval mag. Volgens de VS en Groot-Brittannië is oorlog tegen Irak ook gewettigd door vanaf 1991 aangenomen ontwapeningsresoluties. Nog bestaande voorraden wapens van massavernietiging en het vermoeden dat Saddam hiermee wil aanvallen, wettigen volgens de VS een preventief militair optreden. Daarbij komt dat Saddam leden van Al-Qaeda een vrijplaats biedt en dientengevolge medewerking heeft geboden aan de Al-Qaeda-aanvallen van 11 september 2001.

Tegenstanders wijzen erop dat de ontwapening van Irak naar behoren werkt en de banden tussen Bagdad en Al-Qaeda onbewezen zijn. Ook vindt men dat voorgaande resoluties geen vrijbrief voor militair geweld waren.

VN-secretaris-generaal Kofi Annan heeft gezegd dat als de VS en andere landen „buiten de Veiligheidsraad om unilaterale actie ondernemen, dat niet in overeenstemming met het Handvest is".

Heeft Irak ontwapeningsresoluties geschonden?

Sinds het eind van de Golfoorlog heeft de Veiligheidsraad 17 resoluties aangenomen waarin Irak wordt gesommeerd onmiddellijk mee te werken aan ontwapening. Irak heeft die niet uitgevoerd, zeggen deskundigen, maar belangrijker is volgens hen of Irak wel een acuut gevaar voor de vrede en veiligheid vormt. De meerderheid vindt dat de VN-inspecteurs meer tijd hadden moeten krijgen om hun werk af te maken.

Is de nieuwe oorlog een voortzetting van de Golfoorlog van 1991?

Dit wordt vooral geloofd in het kamp van de Amerikanen en de Britten. Al in 1991 werd in resolutie 687 bepaald dat een staakt-het-vuren afhankelijk was van ontwapening.

Volgens critici is de oorlog juist blijven smeulen door de instelling van no-fly zones.

Geeft resolutie 1441 het recht op afdwingen met gebruik van geweld?

Die resolutie zou nooit met algemene stemmen zijn aangenomen als zij een bepaling had bevat die oorlog tot een automatisme had gemaakt. Maar als Irak niet zou meewerken, zou het verantwoordelijk zijn voor de „ernstige consequenties". De ingebrekestelling van Irak is vastgesteld door de VS, niet door de Veiligheidsraad.

(AP)

Wie krijgt de beurt na Irak?

20-3-2003

Analyse | Landen in de regio vrezen domino-theorie van Bush

Wat Vietnam was voor de Amerikanen, wordt Irak voor de Arabische leiders. Althans, dat vrezen ze. In de jaren zestig waren de VS bang dat wanneer het communisme in Vietnam zou zegevieren, andere landen in Zuidoost-Azië als domino-stenen zouden vallen. De Arabische wereld vreest nu dat president Bush zijn eigen versie van de domino-theorie in daden wil omzetten. Hij wil democratie in de regio verspreiden, goedschiks of kwaadschiks: te beginnen met Irak.

De storm van Arabische protesten tegen de oorlog met Irak is mede door die angst ingegeven. Maar wat regeringsleiders, de Arabische Liga of mondiale moslimorganisaties ook probeerden, het bewind van Saddam staat op instorten. Wat rest is de jihad, de heilige oorlog. Na de val van Saddam zal blijken wat aan het langste einde trekt: de militante islam of de door de VS gewenste hervormingen.

De Amerikanen hebben in hun Nationale Veiligheidsstrategie van eind vorig jaar verklaard dat het Amerikaanse voorbeeld van 'vrijheid, democratie en vrij ondernemerschap' het enige houdbare 'succesmiddel' is gebleken dat uit de strijd tussen vrijheid en dictatuur in de vorige eeuw te voorschijn kwam. Deze waarden zijn 'juist en rechtvaardig voor iedereen, in elke samenleving'. De Saudi's zien dat anders. Het koningshuis beheert de heiligste plekken van de islam en ontleent daaraan al zijn gezag dat overigens aangevochten wordt door hen die niet tot dat koningshuis en zijn aanhang behoren, de shi'ieten bijvoorbeeld.

Als gebaar heeft de Saudische regering, die een streng-puristische vorm van de islam voorstaat, voorgesteld een Arabisch manifest op te stellen dat als basis moet dienen voor hervormingen in de regio. Maar de regering denkt vooral de wil van Allah te vertegenwoordigen. Het is geenszins van plan het Amerikaanse model goedschiks over te nemen. Saudi-Arabië is niet de enige.

De regio bestaat uit hele en halve dictaturen op religieuze grondslag die heersen over een doorgaans jonge bevolking die het liefst weg wil omdat de welvaart op het niveau van sub-Saharalanden is beland en voor hen die niet tot de elite behoren de islam wordt aanbevolen als oplossing.

Een hard en kritisch rapport van de VN, geschreven door Arabische onderzoekers, beval de regio aan ingrijpend economisch, sociaal en politiek te hervormen. De kans dat de huidige regeringen daar een einde aan maken lijkt gering, maar ook over de kans dat de VS met hun *way of life* zonder slag of stoot de harten en geesten van de honderden miljoenen moslims winnen bestaan aarzelingen.

Saudi-Arabië wil vooral de wil van Allah uitdragen

De regeringen zijn bang dat hervormingen wellicht niet goedschiks maar kwaadschiks worden afgedwongen. Neem Syrië. Mochten de VS Irak langdurig bezetten, dan heeft Damascus alleen maar vijandig gezinde landen, dan wel Amerikaanse bondgenoten om zich heen. De levensader voor zijn economie – honderdduizenden vaten goedkope Iraakse olie per dag – is afgesloten. Premier Bashar Assad, van een land dat in staat van oorlog is met Israël, zou dan gedwongen zijn nauwere relaties met de VS aan te knopen. Als de economie instort, volgt het politieke systeem wellicht.

De VS beschouwen Syrië als een terroristenstaat die altijd de kant van Iran heeft gekozen. Ook tijdens de acht jaar durende oorlog tussen Iran en Irak koos Syrië niet voor het Iraaks-Arabische broedervolk, maar voor Iran. De relaties met de VS zijn sinds 11 september iets beter, want Damascus beloofde mee te vechten in de oorlog tegen terrorisme en Syrië steunde resolutie 1441. Maar Damascus betwijfelt of dat genoeg is. Syrië kan slechts hopen dat de VS zo druk zullen zijn met de wederopbouw van Irak dat ze geen tijd hebben voor verandering van regimes in andere landen.

Ook Iran vreest een Amerikaanse bezetting. De Amerikaanse regering heeft Iran tot onderdeel uitgeroepen van 'de as van het kwaad' en beschuldigt het land ervan terroristen te steunen. Colin Powell wees erop dat Iran veel verder is met zijn nucleaire programma dan de VS hadden gedacht. Of neem Zalmay Khalilzad. Deze Amerikaan van Afghaanse origine is de VS-gezant voor Afghanistan en de verbindingsman met de Iraakse oppositie is lid van de Nationale Veiligheidsraad en werkte nauw samen met vice-president Dick Cheney en Paul Wolfowitz. Khalilzad is niet alleen voorstander van verandering van regime in Irak, maar verklaarde ook dat Iran op een 'agressieve manier' massavernietigingswapens tracht te krijgen. Hij wees op de Iraanse steun voor terroristen en vroeg zich af: 'hoe weten we dat Iran geen technologie voor massavernietingswapens levert aan terroristen?'

In zijn *State of the Union* zei president Bush zelf dat Iran een land is met een regering die haar bevolking onderdrukt, massavernietigingswapens wil verkrijgen en terreur steunt. Op 11 februari zei CIA-baas George Tenett dat er 'verontrustende tekenen' zijn 'dat Al Qa'ida aanwezig is in Iran en Irak'. Iran zal geen seconde treuren om de val van Saddam. Maar wanneer de VS in Irak zitten zullen de Iraanse leiders zich niet aan de indruk kunnen onttrekken dat die aanwezigheid een onheilspellend voorteken is en voorbode van oplopende spanningen à la Irak.

Henk Müller

51.e. De International Law Commission van de Verenigde Naties acht het geweldverbod een norm van dwingend volkerenrecht. Het Internationaal Gerechtshof in Den Haag heeft in het Nicaragua-arrest van 1986 (in een procedure tegen de V.S.A.) het verbod op interstatelijk geweldgebruik als een regel van internationaal gewoonterecht aanvaard.

51.g. Zeer recent hebben ongeveer 300 specialisten in Internationaal recht uit een vijftiental landen met betrekking tot de huidige Irak-oorlog een oproep ondertekend waarin gesteld wordt:

> Punt 5: *Het unilateraal uitroepen van een algemene oorlog tegen Irak met de hogervermelde rechtvaardigingen of voorwendsels betekent het verbreken van de vrede en een misdaad van agressie volgens de kwalificaties van het internationaal recht. Deze misdaad doet niet alleen de verantwoordelijkheid ontstaan van de betrokken staten, maar ook van ieder individu dat vrijwillig en met kennis van zaken heeft deelgenomen aan de uitvoering ervan.*
>
> Punt 6: *Iedere deelname aan een dergelijke oorlog aan de zijde van de Verenigde Staten, met in begrip van iedere hulp onder welke vorm ook aan de Verenigde Staten door regeringen van derde landen of van een regionale organisatie, betekent eveneens een schending van het principe van het geweldverbod.*

Ook deze juristen aanvaarden het geweldverbod als een norm die van toepassing is op individuen en waarop individuen zich bijgevolg op hun beurt kunnen beroepen.

agressie - huelie

NOV. 2002

Avoiding War: Using International Law to Compel a Problem-Solving Approach

BRIAN J. FOLEY [1]

Necessity has been called "the mother of invention". Although the precise relationship between these concepts may be open to debate, they are certainly closely related in international law: The requirement that force may be used only when necessary should compel a search for alternatives to force and violence. After September 11, however, no such search occurred. There were and are alternatives to the U.S. war against Afghanistan, but the U.S. and the UN failed to work together to find any. As such, the war against Afghanistan is illegitimate under international law.[2]

This short paper argues that the search for alternatives to violence in international responses to terrorism is not merely an idealistic whim: it is a legal requirement. This paper thus also argues that U.S. and UN Security Council should have worked together to seek, and try, alternatives to force and violence. More generally, this paper encourages a broader search for alternatives, with broader participation, by the UN, individual nations, NGOs, human rights experts, scholars and lawyers. Finally, it speculates that changes in international law may help to ensure that this search is carried out. Because war is often the greatest human rights violation of all -- and triggers further violations -- seeking and investigating reasonable alternatives to war may be the most profound protection of all for human rights.

THE REQUIREMENT OF "NECESSITY" IN INTERNATIONAL LAW CONCERNING USE OF FORCE ("JUS AD BELLUM")

The UN Charter provides a sweeping prohibition against the use of force, commanding in Article 2(4) that, "All Members shall refrain in their international relations from the threat or use of force". Article 33 commands that all "[t]he parties to any dispute *shall, first of all, seek a solution by negotiation, enquiry, mediation, conciliation, arbitration, judicial settlement, resort to regional agencies or arrangements, or other peaceful means*". That force is prohibited is not surprising, given that the very first words of the UN Charter declare, "We the peoples of the United Nations determined to save succeeding generations from the scourge of war, which twice in our lifetime has brought untold sorrow to mankind".

Under the international law concerning when nations may apply force, "jus ad bellum" [3], force and violence are last resorts, to be used only if "necessary". This is the case under the UN Charter as well as under the longstanding "just war" doctrine.[4] The rule traditionally used to determine when a nation may use force in self-defense explicitly requires and defines "necessity" as an absence of other means to address the danger: "There must be a 'necessity of self-defense, instant, overwhelming, leaving no choice of means, and no moment for deliberation', and the action taken must not be 'unreasonable or excessive', and it must be 'limited by that necessity, and kept clearly within it'".[5]

Under the UN Charter, decisions about using force fall within the province of the UN Security Council, except in the limited, temporary instance of a nation's need to use force in self-defense to fend off an armed attack. When a nation uses force in self-defense, the UN Security Council is supposed to take control over that use of force as soon as possible.[6]

The UN Charter sets out what could be described as a pattern for the use of force only when necessary, and escalation only by necessity. Indeed, the Charter is structured in this pattern. Chapter V creates the Security Council and enumerates its powers; Chapter VI is entitled "Pacific Settlement of Disputes", and Chapter VII is entitled "Action With Respect to Threats to the Peace, Breaches of the Peace, and Acts of Aggression". Article 33, in Chapter VI, commands, "[t]he parties to any dispute, the continuance of which is likely to endanger the maintenance of international peace and security, shall, first of all, seek a resolution by negotiation, enquiry, mediation, conciliation, arbitration, judicial settlement, resort to regional agencies or arrangements, or other peaceful means of their own choice". The rest of Chapter VI discusses Security Council involvement in solving these disputes should the nations' efforts at pacific solution fail.

Chapter VII, "Action With Respect to Threats to the Peace, Breaches of the Peace, and Acts of Aggression", outlines how the Security Council decides when to use force, and the measures it may take. The requirement that force may be applied only when necessary, and that escalation must also be of necessity, runs throughout.[7] Article 41 states that, in dealing with threats to peace and security,

> *The Security Council may decide what measures not involving the use of armed force are to be employed to give effect to its decisions, and it may call upon the Members of the United Nations to apply such measures. These may include complete or partial interruption of economic relations and of rail, sea, air, postal, telegraphic, radio, and other means of communication, and the severance of diplomatic relations.*

The following Article, 42, states,

> *Should the Security Council consider that measures provided for in Article 41 would be inadequate or have proved to be inadequate, it may take such action by air, sea, or land forces as may be necessary to maintain or restore international peace and security. Such action may include demonstrations, blockade, and other operations by air, sea or land forces of Members of the United Nations.*

Article 42 requires careful, thorough consideration of -- if not actual attempts to implement -- the means set forth in Article 41, which can be broadly described as economic sanctions. Military forces may be used "as may be necessary", but those uses should at first be non-violent: "demonstrations" and/or "blockade." Actual violence seems to fall under "other operations". Although I am not arguing that violence is never permissible, I note that a canon of legal interpretation is to construe terms such as "other operations" in light of the preceding list. Here, the list clearly encourages the non-violent use of armed forces before any resort to violence..

It is clear, therefore, that the UN Charter permits force only when necessary, and encourages the use of pacific means to settle disputes, by nations and with the involvement of the Security Council and other organs of the UN, such as the General Assembly and International Court of Justice.[8] After September 11, however, there was no meaningful search for alternatives -- at least that the public can point to.[9] *The United States simply claimed it could act alone under the right of self-defense set*

forth in Article 51.[10] It is fair to say that Article 51, even read broadly, does not allow the ongoing situation of single nation's deciding if and when it will use force, how much force to use -- and to draw up, unilaterally, a list of nations it aims to attack, in "self-defense". Yet this is precisely what the U.S. is doing.[11]

THE MOTHER OF INVENTION: REQUIRING A PROBLEM-SOLVING APPROACH IN JUS AD BELLUM

Under international law, the UN Security Council and Member Nations must think up and try peaceful means of resolving disputes. But how can they find such means? How does one find such means to respond to the attacks of September 11? Or to respond to the problem of terrorism generally? A problem is that terrorism does not neatly fit within existing categories in international law; indeed, there is not even an agreed-upon definition of terrorism under international law. After September 11, there were debates over whether the attacks were "acts of war" or "crimes," based on the belief that the answer to this question would yield an adequate course of action.[12] Yet this distinction does not make a difference; an "act of war" does not, logically, necessitate a military response, or award a nation a blank check to respond with armed force. As discussed above, the UN Charter sets forth how to deal with acts of war.

If anything, this problem of how to conceptualize terrorism should be regarded as an opportunity to investigate different and fresh approaches. One approach is to use the method of problem-solving where one defines the problem, generates a wide variety of possible solutions using a variety of thinking methods, and then, using reason and experience, chooses the best among them.[13] A characteristic of competent problem-solving is to ask the right questions. For example, in generating solutions, one might keep asking, "What else might we do here?" To guide that inquiry, one might also ask, "How can we see this problem as an opportunity to address the needs of a wide spectrum of people and constituencies?" To generate answers, a person would use an array of thinking techniques and methods, both traditional and innovative, all of which can be taught and learned.[14] It may not be easy to come up with different approaches, but it is possible, especially when many people with relevant and broad experience are included in the process.

That such an approach was not taken by the U.S. and UN in response to September 11 is apparent. The all-important first step down this road was never taken, which has led to disastrous consequences for human rights: The problem to be solved or goal to be achieved was never adequately defined. For example, was it (1) apprehending Osama bin Laden and key Al Qaeda members, or (2) preventing further terrorist attacks from Al Qaeda and other sources? The military solution -- and the backing of repressive, anti-Muslim regimes in countries such as Uzbekistan[15], as well as deal-making that, inter alia, lifted sanctions imposed on Pakistan and India for their nuclear proliferation[16] -- will quite possibly prove counter-productive to these ends, especially that of limiting violence in the future. One thing that should be clear is that the solution chosen should be reasonably expected to be effective, and not exacerbate the problem.[17]

The U.S failure to define the problem and goal caused "mission creep", a term used to describe the tendency of a military incursion to grow in size and objectives. What appeared to be a mission to apprehend one man, Osama bin Laden, or destroy Al Qaeda camps and capabilities, seemed to turn into a mission to liberate Afghanis

from the Taliban -- a U.S. humanitarian incursion. But whether that was the mission became murky when the U.S. refused to stop bombing to allow food to be trucked in for millions of Afghanis facing starvation.[18] *What started as a "War on Terrorism" (again, vaguely defined) seemed to become something else.*[19] Many Americans whom I know personally and believe to be reasonable asserted that this "liberation" justified, even if only post hoc, the military campaign.

Yet questions persist: Has the U.S. "won"? When will the war "end"? Is the threat of terrorism gone? U.S. officials have given ever-changing, often contradictory reports that: Osama bin Laden has escaped from Afghanistan; he remains in Afghanistan; he was probably vaporized by U.S. bombs. Another question persists: What happens if U.S. forces never capture bin Laden -- and is finding him the key to ending international terrorism? That terrorism would somehow end with the destruction of al Qaeda -- even the destruction of all its cells in every country it is said to infest -- is highly unlikely. Terrorism, of course, is a tactic, not a doctrine, form of government, or idea per se. In this light, waging a military campaign against it is a fool's errand.

These nagging questions evince the failure to define the problem to be solved. If one does not know whether or when one can declare victory, then the problem has not been defined: Won what? Victory over what? The U.S. government may have been in shock after September 11. It may have felt compelled, by public opinion, to wage war. That said, the resulting war has been violent and, destructive, and has violated human rights. As a result, it may have increased the likelihood of terrorist attacks in the future.

If the above analysis is correct, then at the least it shows the inappropriateness, and, moreover, the danger, of allowing a single nation to determine how it will respond to a major terrorist attack. A collective approach such as the UN Charter provides is necessary, and people of conscience should continue to argue for it.

TOWARD A MORE INCLUSIVE AND OPEN SECURITY COUNCIL: CHANGING INTERNATIONAL LAW AND PRACTICE

The chances of effective problem-solving increase when a range of people with broad and relevant experience are included in the process.[20] The UN Security Council could facilitate the search for answers to the questions above by calling upon experts, and in particular leaders, workers and scholars from the human rights community. Who better to help think up ways to resolve conflicts while safeguarding human rights? Currently, the Security Council does not encourage such participation from these constituencies; it is the other way around. For example, *The NGO Working Group on the Security Council*, a group of about 30 NGO representatives from groups such as Amnesty International, CARE, and Oxfam, has worked since 1995 to build informal relationships with members of the Security Council.[21] This involvement is a step in the right direction. Yet there exists no mechanism to force the Security Council to work with such groups; the relationships and meetings are for the most part voluntary, and promoting "cordiality" appears to be an important concern of the working group, which, of course, can impede dialogue and problem-solving.[22] International law could be interpreted to force the Security Council to consult with such groups; at the least, this practice should be encouraged and promoted. Indeed, with the weight of the world upon it -- and the potential to be criticized by the world -- the Security Council should welcome such input.

Yet that grave weight also encourages secrecy, which collides with another good way to improve the consideration of peaceful means: increase the openness of UN Security Council deliberations. More openness would likely encourage the inquiry and debate that can lead to better ideas. Openness often disciplines decision-making by encouraging it to follow principles of reason and equity. As the names of groups such as Human Rights Watch suggest, it is easier to ignore human rights when no one is looking.

Thus it is time to reform current Security Council and UN rules and practice to encourage inclusiveness and openness. The Security Council should "judicialize", i.e., show the thinking behind, its conclusions regarding its own uses of force as well as the use of force by individual nations. For example, the Security Council could be required to produce a document discussing alternatives to force and whether and why each would fail. In this way, the range of the search could be seen, and specious, tendentious arguments exposed. Again, there are few decisions that are graver, and thus more worthy of discussion, than whether to unleash a modern war machine, which always kills civilians and forces others to flee and live in refugee camps.

Of course there may be an objection that such a "judicialization" of the Security Council would deprive it of necessary speed in making such decisions by turning it into a "debating society". Yet the UN Charter accounts for this requirement of speed, allowing, for example, nations to use force to defend themselves from armed attack "until the Security Council has taken measures necessary to maintain international peace and security".[23] The Security Council is in fact designed as a deliberative body, as the Charter sections outlining its powers make clear.[24] In any case, whether lighting speed was necessary after September 11 is doubtful. U.S. officials globetrotted to negotiate rights to use bases in, and fly bombers over, various nations, and to shore up support from allies, for more than three weeks. Surely, U.S. officials could have made better use of the Security Council in this time. Indeed, had the Security Council deemed military force necessary, it simply could have used its powers under the UN Charter to require member nations to provide the bases and fly-over rights the U.S. spent time negotiating on its own -- and possibly more quickly.[25]

Pressure from the General Assembly

If the Security Council will not conduct such an inquiry regarding the necessity for using force and violence in a given case, then the General Assembly should conduct its own. The General Assembly could also work with experts, activists and scholars to find alternatives to force in impending conflicts, which might pressure the Security Council to justify its decisions.

Solutions also could be generated "proactively" to address other, perhaps less pressing problems that might lead to military incursions if left to fester; Afghanistan in 2000 comes to mind. These suggestions could be published widely. The General Assembly, as a "voice for the South," has more of an interest in preventing military campaigns by the North, which dominates the Security Council; efforts at "judicialization" might have to begin here.

Pressure from the International Court of Justice (ICJ)

When possible, member nations can initiate claims to the International Court of Justice concerning particular uses of force. Nations indirectly affected by a particular use of force could develop legal theories on which to base claims for these effects. Such action can help create doctrines to prevent future uses of force.

In other instances, the General Assembly or qualified UN organizations could use their powers under Article 96 to request the ICJ to issue an advisory opinion concerning the legality of a particular use of force. Although working through the Court can be time-consuming, the Court by its nature can conduct fairly searching inquiries concerning the legality of the use of force.[26]

Advisory opinions offer a real opportunity for guidance. Questions can be framed more broadly than the question a particular member nation might be able to pose in the context of an actual claim for damages. For example, in 1996 the ICJ issued an advisory opinion in response to a request by the General Assembly, which the ICJ framed as follows: "Is the threat or use of nuclear weapons in any circumstance permitted under international law?"[27] The advantage of the advisory opinion here is clear: No nation had to wait to be attacked by nuclear weapons before raising the question. Perhaps a similar question could be framed by the General Assembly to ask whether the use of military force to topple the governments of "terrorist nations" is ever legal, or under what circumstances it would be legal to use force in response to terrorist attacks. Obviously, great care would be needed to frame such a question, and I do not attempt to frame it here; I am merely suggesting the possibility. Similarly, there may be a risk of an unsatisfactory answer; again, I merely suggest the possibility of seeking an advisory opinion, as a way of voicing these concerns, and of challenging the dominant powers.

Pressure from Outside the UN

In lieu of, or in addition to, these efforts by the various UN organs, human rights experts and scholars must step up their own efforts to generate and publish alternatives to using force, and to generate popular support by showing the common benefits that will accrue from protecting human rights. One of the things that struck me after September 11, as an American arguing against an impending, and then actual, war against Afghanistan, was the lack of alternatives presented. The questions I heard most were, "If you oppose war, then what do you suggest instead?" and, "What are you saying, we do nothing?"[28]

Notwithstanding that to criticize a proposal one need not posit an alternative, alternatives are what many grieving, fearful and angry Americans demanded in response to any criticism of the war. Despite that international law may seem calm and deliberative concerning jus ad bellum decisions, a population responding to an outrageous terrorist attack is anything but calm and deliberative. The legal mechanisms to determine the responses to such attacks must take this reality into account. (As should the fact that a superpower might avoid the UN altogether.) Ideally, human rights activists would have been able, after September 11, to point to concrete alternatives to war that would have proved less costly, in both lives and money; to pose less of a danger of increasing the likelihood of responsive terrorist attacks; and to punish the planners and perpetrators of the September 11 attacks. Human rights activists should keep in mind that for many people, war will seem like the best response to an outrageous terrorist attack. We should try to defuse the fear, anger and other feelings that fuel such a belief.

Ultimately, governments respond to their people, and UN Security Council members are not oblivious to their own governments' positions and needs. Promoting effective alternatives to using force -- both when conflict is imminent and when it is not -- will help expose some decisions by the Security Council (and nations) to use force as unreasonable and inequitable, and thus illegal. Shining light on the decision-making process could increase the incentive to find, and try, peaceful options.

CONCLUSION

The concept of necessity in jus ad bellum requires that before force may used to resolve conflicts between nations, the UN Security Council and, in the case of self-defense, national officials, must undertake a penetrating and careful search for and consideration of peaceful means, and must try these peaceful means unless they would prove futile. This is a legal requirement. It is not simply idealistic.

The best way to carry out this requirement is for the actual decision-makers to use a problem-solving approach and expand the pool of those who can help generate possible solutions. To that end, the Security Council must embrace other actors, such as government and NGO officials, experts, scholars, and in particular human rights activists, experts, and leaders from around the world. Concern for peace and human rights is not the province of "peaceniks" or "human rights activists" alone; it is the province, too, of those whose job it is to follow and carry out international law. Thus, for the human rights community to tackle the problem of how to make the Security Council decision-making process more inclusive and more open, we must ask, as a first step, "How can we get the Security Council and governments to seek other means, and to include us in that process?" One way to do this now is by focusing ourselves on finding peaceful alternatives to force and convincing the public of their efficacy, which could expose particular uses of force as unreasonable and unnecessary. We can also use organs of the UN such as the General Assembly and International Court of Justice in raising these concerns. In turn, this exposure could put pressure on the Security Council and governments to consider and adopt reasonable, effective and equitable peaceful means.

The wide search for alternatives is eminently practical and reasonable, and necessary. There appears to be no other way for humankind to make the leap to peaceful resolution of conflicts and problems. Human rights are among the first to fall by the wayside in war. Preventing war is a necessary first step in protecting human rights, and we must turn much of our energy toward finding alternatives, and toward forcing governments to try them.

---

[1] Brian J. Foley is a member of Lawyers Against the War and a professor at Widener University School of Law, Wilmington, Delaware, USA. He was awarded his J.D. from the Boalt Hall School of Law, University of California, Berkeley.
He would like to thank the Cairo Institute for Human Rights Studies, Lawyers Against the War, Gail Davidson, Michael Mandel, and M.G. Piety.

[2] Because this paper focuses on the requirement of necessity and how it should work to compel the search for alternatives to force and violence, it does not undertake the analysis of whether the war against Afghanistan meets the requirements of self-defense

under international law, the only legal basis the U.S. has claimed. To that end, see four analyses widely published and distributed by three members of Lawyers Against the War:
GAIL DAVIDSON: "International Law: The Illegality of the War on Afghanistan", *The Lawyers Weekly* , November 2, 2001 (Toronto, Canada) ;
GAIL DAVIDSON: "International Law: The Illegality of the War on Afghanistan", *Native News Online*, October 16, 2001 http://nativenewsonline.org/attackonus2.htm);
BRIAN J. FOLEY: "Legal Analysis: U.S. Campaign Against Afghanistan Not Self-Defense Under International Law", *Counter Punch*, November 6, 2001 (www.counterpunch.org/foley1.html); and
MICHAEL MANDEL: "This War is Illegal and Immoral and Must be Stopped", *Science For Peace Forum and Teach-In*, University of Toronto, December 9, 2001 (http://scienceforpeace.sa.utoronto.ca/Special_Activities/Mandel_Page.html).
Additionally, for an excellent and broad discussion of the international laws applicable to the September 11 attacks and responses thereto, see **HELEN DUFFY:** "Responding to September 11: The Framework of International Law" (available at www.interights.org).

3 As opposed to laws, including humanitarian laws, governing combatants in conflicts already underway, "jus in bello."

4 See UN Charter, Article 42: "Should the Security Council consider that measures provided for in Article 41 [measures not involving the used of armed force] would be inadequate or have proved to be inadequate, *it may take such action by air, sea, or land forces as may be necessary to maintain or restore international peace and security*. Such action may include demonstrations, blockades, and other operations by air, sea, or land forces of Members of the United Nations (emphasis added)."
For an expression of the just war doctrine, see, e.g., The National (U.S.) Conference of Catholic Bishops, "The Harvest of Justice is Sown in Peace " (1993) ("Last Resort: force may be used only after all peaceful alternatives have been seriously tried and exhausted. (emphasis added)." Most likely, the UN Charter displaces this doctrine, but in any event, the two do not conflict on this issue.

5 **PETER MALANCZUK:** *Akehurst's Modern Introduction to International Law* 314 (7th Rev. ed. 1997) (quoting Daniel Webster, British and Foreign State Papers 1841-1842, Vol. 30, 1858, 193) (emphasis added). This rule was penned by U.S. Secretary of State Daniel Webster in an exchange of diplomatic papers concerning an 1837 incident where British forces crossed the border from Canada and destroyed the Caroline, an American ship, in a New York state port, because it was being used to assist Canadian rebels against Great Britain. The rule is widely regarded as the "classic" rule on self-defense in international law. Id.

6 See Article 24 ("Members confer on the Security Council primary responsibility for the maintenance of international peace and security") and Article 46 ("Plans for the application of armed force shall be made by the Security Council with the assistance of the Military Staff Committee."); Article 51 (nations may use force in self-defense "until the Security Council has taken measures necessary to maintain international peace and security").

7 See **HELEN DUFFY**, supra note 2, at 29 n. 10.

8 See generally Chapter VI, "Pacific Settlement of Disputes".

9 Below I discuss the importance of public awareness of this search for alternatives.

10 See Letter from the Permanent UN Representative of the United States to the President of the UN Security Council (October 7, 2001), UN Doc. S/2002/946 (October 7, 2001).

11 For specific examination of the legality of the U.S. course of action, see the articles listed in the first paragraph of Footnote 2.

12 See, e.g., **GEOFFREY ROBERTSON QC:** "There is a Legal Way Out of This - As Long as It is Handled as an Act of International Crime, Not One of War," *Guardian* (London),

September 14, 2001 (advocating treating the attacks as crimes against humanity and applying judicial efforts before any military strikes are launched).

13 "Creative Problem Solving," which employs this method, is a growing movement in legal education and beyond, in the U.S. and beyond. This method is described as follows:
Creative problem solving is an evolving intellectual discipline that requires lawyers to define problems so as to permit the broadest possible array of solutions, both legal and non-legal. Creative problem solving seeks many points of view, and systematically examines problems for their relational implications at the individual, institutional and societal levels. It seeks a caring approach and solutions that are imaginative or transformative in nature.
This explanation comes from Professor **JANEEN KERPER**, Academic Director, McGill Center for Creative Problem Solving, California Western School of Law, San Diego, California, USA. Cal Western has built its curriculum around this approach.

14 See, e.g., **EDWARD DE BONO:** *de Bono's Thinking Course*, 1-10 (1982, 1985) (Chapter entitled, "Thinking as a Skill").
See also **JAMES L. ADAMS:** *Conceptual Blockbusting: A Guide to Better Ideas* 3d ed. 1-3 (1985).
These are but two of many outstanding books in this field.

15 See **SIMON CHURCHYARD:** "Supporting Tyranny in the Name of Freedom," *Red Pepper*, February, 2002.

16 **CARL CONETTA:** "Beyond bin Laden: The Temptations of a Wider War", *Project on Defense Alternatives*, Cambridge, MA (USA): Commonwealth Institute, 28 September 2001, endnote 2 (http://www.comw.org/pda/0109bm22.html).

17 The requirement that the chosen solution be effective is closely related to the jus ad bellum requirement of necessity. "Logically, for measures to be necessary to avert a threat, they must be capable of doing so. A relevant question in determining the right to self defence is therefore the effectiveness of any proposed measure. If measures against those responsible for an attack will increase the threat then they can hardly be said to be necessary to avert it." **HELEN & DUFFY**, supra note 2 at 11.

18 See **DEBORAH BARFIELD:** "Afghanistan Edges Toward Famine - Relief efforts hampered by bombing, weather", *Newsday* (New York, NY, USA), November 11, 2001, at 5.

19 It is unclear that destroying the Taliban was necessary to defeat Al Qaeda, which has been described as having "cells" in up to 60 nations. Indeed, the relationship between the Taliban and Al Qaeda could support an argument for leaving the Taliban in place and infiltrating and/or working with it to gather information about the widespread cells, their training, their capabilities, and the like. Or, the Taliban could have been provided incentives to split off from Al Qaeda, as a report released just after the Symposium for which this paper was written -- suggests.
See **CARL CONETTA:** "Strange Victory: A critical appraisal of Operation Enduring Freedom and the Afghanistan war", Cambridge, MA (USA): *Commonwealth Institute Project on Defense Alternatives Research Monograph* #6, 30 January 2002
(http://www.comw.org/pda/0201strangevic.pdf).

20 The chances are also increased when the decision-makers are trained in problem-solving. One suggestion would be to encourage the Security Council to attend seminars to develop these skills. In fact, such training is often provided by consultants to high level management of large corporations and other institutions.

21 Information about the NGO Working Group on the Security Council can be found on the Global Policy Forum website, www.globalpolicy.org.

22 See id (describing relationships between the Working Group and Council members as "cordial").

23 UN Charter, Article 51.

---

24 See UN Charter, Chapters V - VII.

25 See UN Charter, Article 43(1): *"All Members of the United Nations* ***undertake to make available to the Security Council*** *armed forces, assistance, and facilities, including rights of passage, necessary for the purpose of maintaining peace and security."*

26 See, e.g. Nicaragua v. USA, ICJ Rep. 1986, 14.

27 ICJ Advisory Opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons, 35 ILM 809 (1996). This question was originally, "Is the threat or use of nuclear weapons in any circumstance permitted under international law? (Est-il permis en droit international de recourir a la menace ou a l'emploi d'armes nucleaire en toute circonstance?)" UNGA Res. 49/75K (Dec. 15, 1994).
This question was not novel: The General Assembly passed a resolution in 1961 declaring nuclear weapons illegal, and the request for the advisory opinion from the ICJ was originally brought in 1993 by the WHO. **PETER MALANCZUK**, supra note 5, 346-50.

28 Some writers did, of course, suggest alternatives. See, e.g.,
STUART DIAMOND: "A Violent War Against Terrorism is Doomed to Fail", *The Philadelphia Inquirer*, September 23, 2001;
JAMIE LOWTHER PINKERTON: "Brains, Not Bombs", *The Spectator*, October 27, 2001;
The Rev. Dr. **PETER WELLS** and **SALLY MILBURY-STEEN:** "War is Not the Only Way", *Delaware News-Journal*, October 16, 2001;
PHILIP W. WILCOX: "The Terror", *The New York Review of Books*, October 18, 2001 at 4.
For a creative, wide-ranging, general list of ways to combat terrorism, see United Nations Office for Drug Control and Crime Prevention: "A Classification of Counter-Terrorism Measures" (http://www.undcp.org/terrorism_measures.html).